

EUROOPA KESKPANK

01 | 2004

02 | 2004

03 | 2004

04 | 2004

05 | 2004

06 | 2004

07 | 2004

08 | 2004

09 | 2004

10 | 2004

11 | 2004

12 | 2004

KUUBÜLLETÄÄN
SEPTEMBER

EUROOPA KESKPANK

**KUUBÜLLETÄÄN
SEPTEMBER 2004**

2004. aastal on
kõikidel Euroopa
Keskpanga
väljaannetel
100-eurose
rahatähe motiiv.

© Euroopa Keskpank, 2004

Address

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Saksamaa

Postiaadress

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Saksamaa

Telefon

+49 691 3440

Koduleht

<http://www.ecb.int>

Faks

+49 691 344 6000

Teleks

411 144 ecb d

Käesolev bülletàän on valminud EKP juhatuse vastutusel. Tõlked koostatakse ja avaldatakse liikmesriikide keskpankade poolt.

Kõik õigused on kaitstud. Käesoleva bülletàäni taasesitus õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Käesolevas väljaandes sisalduvad statistilised andmed on esitatud seisuga 1. september 2004.

ISSN 1830-0057 (elektroniline versioon)

SISUKORD

JUHTKIRI	5	EUROALA STATISTIKA	SI
MAJANDUSLIK JA RAHAPOLIITILINE ARENG	9	EUROSÜSTEEMI RAHAPOLIITILISTE MEETMETE KRONOLOOGIA	I
Euroala väliskeskkond	9	TARGET (ÜLEEUROOPALINE AUTOMATISEERITUD REAALAJALINE BRUTOARVELDUSSÜSTEEM)	V
Rahapoliitika ja finantssektori areng	15	EUROOPA KESKPANGA POOLT ALATES 2003. AASTAST AVALDATUD DOKUMENDID	IX
Hinnad ja kulud	48	SÕNASTIK	XV
Toodang, nõudlus ja tööturg	56		
Eelarvepoliitiline areng	67		
Vahetuskursi ja maksebilansi areng	72		
Taustinfo:			
1 Vara hindade ja rahapakkumise vahelised seosed	20		
2 Reaalintressimäärade mõõtmine euroala riikides	31		
3 Likviidsuskeskkond ja rahapoliitilised toimingud alates 12. maist kuni 10. augustini 2004	33		
4 Kuidas reageerivad aktsiaturud naftahinna muutustele?	46		
5 Hiljutised suundumused elamispingade hindades euroalal ja euroala riikide lõikes	50		
6 Hiljutised arengutendentsid tööjõuühikukuludes ja nende mõju euroala inflatsioonimäärale	53		
7 Peamised Euroopa majandusnäitajad: areng 2004. aasta septembrini	58		
8 EKP ekspertide makromajanduslik projektsioon euroala kohta	63		
9 Stabiilsus- ja lähenemisprogrammide eelarveprognooside paikapidavus	70		
10 Kaubanduse osakaalude ümberarvutamine euro efektiivsete vahetuskursside hindamiseks	74		

LÜHENDID

RIIGID

BE	Belgia	HU	Ungari
CZ	Tšehhi Vabariik	MT	Malta
DK	Taani	NL	Madalmaad
DE	Saksamaa	AT	Austria
EE	Eesti	PL	Poola
GR	Kreeka	PT	Portugal
ES	Hispaania	SI	Sloveenia
FR	Prantsusmaa	SK	Slovakkia
IE	Iirimaa	FI	Soome
IT	Itaalia	SE	Rootsi
CY	Küpros	UK	Ühendkuningriik
LV	Läti	JP	Jaapan
LT	Leedu	US	Ameerika Ühendriigid
LU	Luksemburg		

MUUD

BIS	Rahvusvaheliste Arvelduste Pank
BPM5	Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi juhend (5. trükk)
CIF	hind, kauba rahvusvaheline tarneklausel; näitab kauba maksumust ning kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustamisega importiva maa tollipiirini
EKP	Euroopa Keskpank
EKPS	Euroopa Keskpankade Süsteem
EL	Euroopa Liit
ERI	Euroopa Rahainstituut
EMU	Euroopa majandus- ja rahaliit
ESA 95	Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteem 1995
EUR	euro
FOB	hind, kauba rahvusvaheline tarneklausel; näitab kauba maksumust ning kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustamisega eksportiva maa tollipiirini
ILO	Rahvusvaheline Tööorganisatsioon
RVF	Rahvusvaheline Valuutafond
SKT	sisemajanduse kogutoodang
THI	tarbijahinnaindeks
ÜTHI	ühtlustatud tarbijahinnaindeks

Vastavalt ühenduse praktikale on ELi riigid loetletud käesolevas bülletäänis rahvuskeelsete riiginimede tähestikulises järjekorras.

JUHTKIRI

EKP nõukogu otsustas 2004. aasta 2. septembri istungil säilitada eurosüsteemi põhiliste refinantseerimistingute pakku-misintressi alammäärana 2,0%. Muutmata jäeti ka laenamise püsivõimaluse ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärad, mis on vastavalt 3,0 ja 1,0%.

Otsus jätta EKP baasintressimäärad muutmata väljendab EKP nõukogu hinnangut, et teatud hinnatõusu riskist hoolimata on intressimäärad keskpikas perspektiivis jätkuvalt kooskõlas hinnastabiilsusega. Nominaalsete ja reaalsete intressimäärade tase on varasema ajaga võrreldes väga madal ja toetab majandustegevust. Viimastel kuudel teatavaks saanud andmete kohaselt on euroala majandus endiselt taastumas ja see protsess peaks lähikvartalites jõudsalt jätkuma. Peamiselt nafta hinna muutumise tõttu on inflatsioonimäärad olnud mõnevõrra kõrgemad. EKP nõukogu jätkab tähelepanelikult kõigi arengusuundade jälgimist, mis võivad mõjutada riske hinnastabiilsusele keskpika aja jooksul.

Nõukogu hinnangu aluseks oleva majandusanalüüsi värskemad andmed kinnitavad, et euroala majanduse taastumine jätkub. Eurostati esialgse hinnangu kohaselt kasvas reaalne SKT käesoleva aasta teises kvartalis 0,5%, pärast 0,6%st kasvu esimeses kvartalis. Nii märkimisväärset kasvu ei ole euroalal juba mõnda aega täheldatud. Värskemad toodangu ja nõudluse näitajad peegeldavad jätkuvalt reaalmajanduse aktiivsuse kasvu 2004. aasta kolmandas kvartalis, mida üha enam toetab sisenõudlus.

Samuti on jätkuvalt olemas eeldused majanduse edasiseks taastumiseks. Euroalaväline majanduskasv on endiselt jõuline ja peaks ajutistest kõikumistest hoolimata toetama ekspordi kasvu euroalal. Investeeringuid euroalal peaksid soodustama nii üldine positiivne

majanduskeskkond kui ka väga soodsad rahastamistingimused. Ettevõtlusinvestee-ringuid toetavad ka ettevõtete efektiivsuse kasv ja suuremad kasumid. Samuti peaks jätkuma eratarbimise järkjärguline taastumine. See toimub üldjoontes kooskõlas kodumajapidamiste reaalse kasutatava tulu suurenemisega, mida peaks tavapärase viitajaga toetama edasine tööhõive kasv.

Sellest lähtudes peaks euroala majanduse taastumine lähikvartalites ulatuslikumalt jätkuma ning olema 2005. aastal veelgi jõulisem. Seda suundumust kajastab ka EKP ekspertide septembrikuu projektsioon, mille kohaselt euroala reaalne SKT kasvab 2004. aastal keskmiselt 1,6–2,2% ning 2005. aastal 1,8–2,8%. Need kasvumäärad vastavad potentsiaalse pikaajalise kasvu prognoosidele ning on nii 2004. kui ka 2005. aasta puhul pisut suuremad, kui eeldati juunis avaldatud eurosüsteemi ekspertide projektsioonis. Üldjoontes sama arvamust väljendavad rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude allikate avaldatud prognoosid.

Kõnealuste projektsioonidega seotud riske peetakse üldiselt tasakaalustatuks. Ühelt poolt võib majanduse jätkuv jõuline taastumine osutada sellele, et lähikvartalites kujuneb majanduskasv eeldatust kiiremaks. Teiselt poolt tekitab muret majanduse jätkuv tasakaalustamatus maailma muudes piirkondades, mis võib mõjutada selle taastumise püsivust.

Teine prognoositavat kasvu ohustav risk on seotud nafta hinnaga. Kui nafta hind püsib turgude eeldatust kõrgem, võib see vähendada nii välis- kui ka sisenõudlust. Nende riskide hindamisel tuleb siiski arvestada, et eurodes väljendatuna oli hiljutine nafta hinna tõus märkimisväärselt väiksem kui varasematel kordadel, mil nafta hinna tõus mõjutas oluliselt maailmamajandust. Peale selle ei ulatu nafta reaalkind praegu kaugeltki varasema kõrge tasemeni. Lisaks on nafta tootmise

osatähtsus võrreldes 1970. ja 1980. aastatega nii euroalal kui ka muudes piirkondades märkimisväärselt vähenenud. Ühtlasi tuleks silmas pidada, et erinevalt eelmistest perioodidest, mil nafta hind kõikus, ei ole käesoleval aastal aset leidnud nafta hinna tõusu põhjuseks mitte ainult pakkumisega seotud tegurid, vaid ka maailmamajanduse ulatuslik laienemine. Need tegurid seavad nafta hindadest tulenevad majandusarengut ohustavad riskid õigesse perspektiivi.

Nafta hinna hiljutised muutused on siiski avaldanud otsest nähtavat mõju hindade arengule euroalal. Eurostati esialgse hinnangu kohaselt püsis ÜTHI aastane inflatsioonimäär augustis juuliga samal, 2,3% tasemel. Turgude praeguste nafta hinnaga seotud ootuste kohaselt ei ole tõenäoline, et aastased inflatsioonimäärad langevad käesoleva aasta jooksul alla 2%.

Praegu pole siiski märke võimaliku tugevama inflatsioonisurve tekkimisest euroalal. Palkade areng on viimasel ajal olnud mõõdukas ja peaks veel mõnda aega samas tempos jätkuma, arvestades jätkuvalt kõrget töötuse määra euroalal. Sel juhul ja eeldades, et ei kordu näiteks nafta hinnast või kaudsetest maksudest ja riiklikult reguleeritavatest hindadest tingitud ühekordsed hinnakõikumised, peaksid aastased inflatsioonimäärad langema 2005. aastal alla 2%.

Sellest lähtuvalt püsib ÜTHI keskmine aastane inflatsioonimäär EKP ekspertide projektsiooni kohaselt 2004. aastal vahemikus 2,1–2,3% ning 2005. aastal vahemikus 1,3–2,3%. Nende väärtusvahemike alampiiri on nii 2004. kui ka 2005. aastaks juuni projektsiooniga võrreldes mõningal määral tõstetud. EKP ekspertide koostatud inflatsiooniprojektsioon vastab üldjoontes muudele viimasel ajal avaldatud prognoosidele.

Siiski on olemas risk, et inflatsioon osutub projektsioonis eeldatust kiiremaks. Eelkõige tuleb silmas pidada nafta hinna arengut, mis võib jätkuvalt avaldada otsest mõju inflatsioonile. Nafta hinna tõus võib avaldada teisest mõju palkadele ja hinnakujundusele ning selle tõenäosus suureneb majanduskasvu tugevnedes. Teine samalaadne risk on seotud kaudsete maksude ja riiklikult reguleeritud hindade edasise arenguga. Inflatsiooni kiirenemise risk mõjutab ka finantsturu näitajatel põhinevaid pikaajalisi inflatsiooniootusi, mis püsivad jätkuvalt kõrgel tasemel. Ehkki nende näitajate tõlgendamisel peab alati olema ettevaatlik, tuleb nende praegusele tasemele pöörata erilist tähelepanu.

Nõukogu hinnangu aluseks oleva rahapoliitilise analüüsi andmetel on rahaagregaadi M3 aastakasv alates 2003. aasta suvest oluliselt aeglustunud. See viitab üldjoontes portfelli jaotuse normaliseerumisele pärast seda, kui vaibus 2001. aastast 2003. aasta alguseni valitsenud majanduslikust ja finantsolukorrast tingitud erandlik ebakindlus.

Rahaagregaadi M3 kasv siiski jätkub. Samas näib, et pöördumine endise portfelloostise juurde toimub aeglaselt, kui varasema korrapärasuse põhjal võinuks eeldada. See võib kajastada kodumajapidamiste ja ettevõtete suuremat riskitundlikkust, arvestades nende kaotusi aktsiaturgudel alates 2000. aastast kuni 2003. aasta kevadeni. Lisaks toetab intressimäärade madal tase jätkuvalt rahapakkumise suurendamist, eelkõige kitsama rahaagregaadi M1 hulka kuuluvate likviidseimate varade puhul.

Intressimäärade madal tase suurendab tõenäoliselt ka erasektorile antavate laenude hulka, mis on viimastel kuudel küllaltki märkimisväärselt kasvanud. Suhteliselt kiiresti kasvab kodumajapidamistele antavate eluasemelaenude

maht, mis on seotud eluasemeturu ja kinnisvarahindade üsna dünaamilise arenguga paljudes euroala riikides.

Likviidsus püsib euroalal jätkuvalt palju suurem, kui on vaja inflatsioonivaba majanduskasvu finantseerimiseks. Praegu ei ole teada, millisel eesmärgil seda ülemäärast likviidsust tulevikus kasutatakse. Kui olulist osa sellest likviidsusest kasutatakse tehinguteks, eriti ajal, mil usaldus kasvab ning majandustegevus on hoogustumas, suurendaks see inflatsiooniriski. Lisaks võib märkimisväärse ülemäärase likviidsusega ja laenude ulatusliku kasvuga kaasneda varade hinna oluline tõus.

Kokkuvõttes võib öelda, et ehkki majandusanalüüsi kohaselt on väljavaated kooskõlas hinnastabiilsuse püsimisega keskpika aja jooksul, tuleb siiski tähelepanelikult jälgida mitmeid riske, mis võivad põhjustada hinnatõusu. Võrdlus rahapoliitilise analüüsiga annab samuti põhjust jätkuvaks valvsuseks hinnastabiilsust kõigutavate riskide realiseerumise suhtes.

Eelarvepoliitika värskeimad andmed 2004. aasta kohta näitavad, et enamik euroala riike ei suuda tõenäoliselt täita oma ajakohastatud stabiilsusprogrammis sätestatud esialgseid eesmärke. Mõningate riikide programmid põhinevad majandusarenguga seotud liialt optimistlikel eeldustel. Lisaks on teatavad riigid võtnud algselt kavandatust vähem meetmeid eelarvepuudujäägi vähendamiseks. Seepärast on tõenäoline, et 2004. aastal euroala eelarve üldine tasakaalustus ei parane. Eelarvepuudujäägi vähendamine tuleb seada esmatahtsaks eesmärgiks ning lülitada üldisesse majanduskasvu edendavasse reformikavasse.

ELi eelarvepoliitilist struktuuri silmas pidades on EKP nõukogu endiselt seisukohal, et asutamislepingut ega stabiilsuse ja majanduskasvu pakti ei ole vaja muuta. Pakt kujutab endast asjakohast raamistikku riikide eelarvepoliitika arengu käsitlemiseks võrdsetel alustel. Samas leiab nõukogu, et pakti rakendamist võiks tõhustada.

Kooskõlas majanduspoliitiliste üldsuunistega peab majanduspoliitikas keskenduma kasvu ja stabiilsuse edendamisele euroalal. Selleks tuleb teha pidevaid jõupingutusi, et suurendada töö- ja kaubaturgude paindlikkust. Viimastel kuudel on mitmed euroala riigid võtnud sellega seoses otsustavaid meetmeid. On oluline ära kasutada majanduse taastumist ja jätkata reforme. See parandab üldist majanduslikku tõhusust ja pikaajalisi kasvuväljavaateid euroalal, luues ühtlasi kindla aluse jätkusuutlikule majanduskasvule.

MAJANDUSLIK JA RAHAPOLIITILINE ARENG

I EUROALA VÄLISKESKKOND

2004. a teises kvartalis vähenes rahvusvahelise majanduse aktiivsus – arvestades eelnenud kuudel näidatud kiiret tempot oli see üsna ootuspärane. Naftahinna tõus avaldas kogunõudlusele pärssivat mõju, kuid sellest hoolimata jäi nõudlus suureks. Vaatamata nendele sündmustele on euroala väliskeskkonnal tuleviku suhtes head väljavaated.

I.1 MAAILMAMAJANDUSE ARENG

Pärast aktiivset esimest kvartalit hakkas maailmamajanduse arengutempo teises kvartalis ootuspäraselt mõnevõrra aeglustuma (vt joonist 1). Naftahinna tõus mõjutas nii majapidamiste ostujõudu kui ka ettevõtluskeskkonda. USAs on eraisikute kulutuste kasv pidurdunud, samas kui Jaapani ettevõtete investeeringute suurusjärk on jäänud samaks.

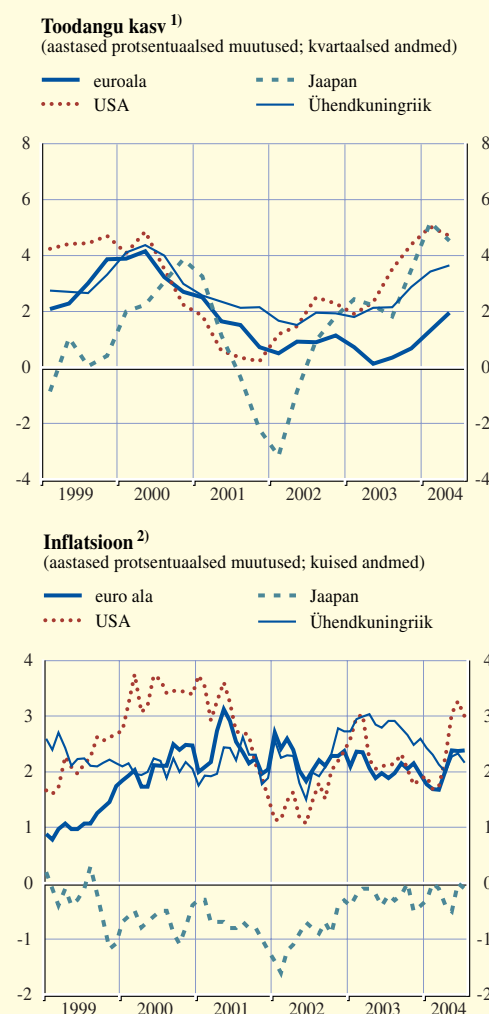
Kuigi USA ja Aasia on jätkuvalt maailmamajanduse arengu peamisteks mootoriteks, on ka teiste riikide ja piirkondade osakaal maailmamajanduse elavnemises suurenenud. ELi uutes liikmesriikides ja mitmetes Latiin-Ameerika riikides on majandus arenenud väga jõuliselt.

Mõnevõrra suurenenud inflatsioonisurve on kiirest majanduskasvust ja toorainehindade järsust tõusust hoolimata jäänud enamikus riikides üsna mõõdukaks. Inflatsiooni pidurdavate tegurite seas etendas olulist rolli tagasihoidlik palgatõus.

USA

USAs on majandusaktiivsus viimastel kuudel pisut vähenenud. Vastavalt esialgsetele hinnangutele kasvas kvartaalne reaalne SKT aasta arvestuses 2004. a teises kvartalis 2,8% võrreldes eelnenud kvartali 4,5%ga. Aeglustumise põhjuseid tuleb otsida reaalse eratarbimise kasvu märkimisväärsest pidurdumisest. Sarnaselt eelmisele aastale põhjustasid teises kvartalis reaalse SKT kasvu peamiselt investeeringud põhivarasse.

Joonis 1. Olulised suundumused suurtes tööstusriikides

Allikad: riikide andmed, BTS, Eurostat ja EKP arvutused.

1) Eurostati andmeid on kasutatud euroala puhul; USA ja Jaapani puhul on lähtutud nende riikide andmetest. SKT näitajaid on sesoonselt kohandatud.

Netoekspordi mõju majanduskasvule oli negatiivne, sest ekspordi mõõdukas suurenemine polnud piisav, et kompenseerida impordi tugevat kasvu.

Tulevikku vaadates võib oodata ettevõtete põhivarainvesteeringute hiljutise kiire kasvu pidurdumist. Mis puutub kodumajapidamistesse, siis kuigi juulikuised andmed viitavad eratarbimiskulutuste uuenenud kasvule, ei toetanud seda samaväärne sissetulekute kasv. Kodumajapidamiste tarbimise suurenemise jätkumine eeldab reaalse töise tulu kasvu. Selle põhjuseks on eelkõige varasemate majanduspoliitiliste stiimulite kahanev mõju, ajalooliselt suur võlakoores ja ajalooliselt madalate säästude osakaal kasutatavas tulus. Lisaks võib lähiajal kahandada kodumajapidamiste ostujõudu energiahindade tõus.

Pärast eelnevatel kuudel toimunud kasvu leevenes inflatsioon mõnevõrra, sest juulis langes tarbijahinnaindeks 3,0%ni võrreldes 3,3%ga juunis. Paljusid valdkondi hõlmanud inflatsiooni pidurdumise peamiseks põhjuseks oli kütusekulude oluline vähenemine. Aastane tarbijahindade inflatsioon (v.a toidukaubad ja energia) oli 1,8%, mis on 0,1 protsendipunkti vähem kui juunis.

10. augustil tõstis USA föderaalreservi rahapoliitika komitee (FOMC) juba teist istungit järjest baasintressimäära 25 baaspunkti – 1,50%ni. FOMC oli seisukohal, et majandusaktiivsust pärssis tõenäoliselt energiahindade suur tõus ning mainis oma seisukohavõtu, et “sellest hoolimata näib majandus liikuvat taas kiirema kasvu suunas”.

JAAPAN

2004. a teises kvartalis majanduskasv aeglustus, kuid selle hoogu peetakse endiselt jõuliseks. Reaalne SKT tõusis eelmise kvartaliga võrreldes 0,4%, esimeses kvartalis oli korrigeeritud kasv 1,6%. SKT komponentide analüüs näitab, et välisõudlus on endiselt oluliseks toukejõuks. Eksport kasvas eelmise kvartaliga võrreldes 3,5% ja ekspordi kasv Euroopasse, Aasiasse ja USAsse muutus tasakaalustatumaks. Impordi kasv aeglustus pisut, mistõttu netoekspordi panus kasvu oli 0,3%. Eratarbimise jõuline kasv jätkus, moodustades eelmise kvartaliga võrreldes 0,6%, mis annab tunnistust tööturutingimuste paranemisest ja kasutatava tulu suurenemisest. Varem oluliseks kasvuteguriks olnud investeeringud mitteelamuehitusse jäid teises kvartalis samale tasemele, hoolimata masinate tellimuste arvu suurenemisest ja ettevõtete headest kasuminäitajatest. Eelarve jätkuva konsolideerimise käigus kiirenes riiklike investeeringute vähenemine.

Võttes arvesse 2004. a esimesel poolel saavutatud häid tulemusi, võib Jaapani majandusaktiivsus edaspidi langeda, sest majanduskasv läheneb oma potentsiaalsele tasemele. Netoekspordi panus võib väheneda, sest välisõudlus pidurdub ja import jääb jätkuvalt jõuliseks. Kohalikul tasandil võiks eratarbimisele kaasa aidata sissetulekute kasv ja tööturu olukorra paranemine. Erainvesteeringute kasv peaks samuti taastuma – sellele viitab ettevõtete kasumite pidev suurenemine ja ettevõtjate kindlustunde tõus.

Eelöeldu põhjal näib deflatsioonisurve olevat pisut vähenenud. THI aastane kasvumäär oli eelmise aastaga võrreldes -0,1%, samas kui THI (v.a värsked toidukaubad) oli 2004. a juulis -0,2%. Tooraine ja vahetoodete hindade tõus on juulis kaasa toonud ettevõtete toodete hindade (varasema nimega hulgihindade) 1,6% tõusu võrreldes eelmise aastaga. SKT deflaator, mis vähenes teises kvartalis eelmise aastaga võrreldes 2,6%, viitab

jätkuvalt suuremale deflatsioonisurvele. Pidev potentsiaali ületav kasv viitab suuremale eelseisvale hinnasurvele. 10. augustil otsustas Jaapani keskpank jätta jooksevkonto saldoga seotud eesmärgi samaks – see jäi vahemikku 30–35 triljonit jeeni.

ÜHENDKUNINGRIIK

Ühendkuningriigi kiire majanduskasv jätkus. 2004. a esimeses kvartalis kasvas reaalne SKT eelmise kvartaliga võrreldes 0,7% ja oli 3,4% suurem kui eelmisel aastal. Viimaste rahvamajanduse arvepidamise andmete kohaselt jätkus käesoleva aasta teises kvartalis kiire kasv ja reaalne SKT tõusis eelmise kvartaliga võrreldes 0,9% (eelmise aastaga võrreldes 3,7%). Kasvu soodustas sisenõudlus ja olulist rolli etendanud investeringud (1,4% suuremad kui esimeses kvartalis), millele järgnesid eraisikute kulutused (1,1% suuremad kui eelmises kvartalis) ja valitsemissektori tarbimine (võrreldes eelmise kvartaliga 1% suurem). Nii eksport kui ka import suurenesid käesoleva aasta teises kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes vastavalt 2,2% ja 1,9%.

Aastane ÜTHI inflatsioon oli juulis 1,4% (juunis 1,6%) ja suurim inflatsiooni pidurdav mõju oli mööbli ja majapidamistarvete hindadel. Kinnisvarahindade inflatsioon oli jätkuvalt suur: Halifaxi indeks tõusis 2004. aasta teises kvartalis eelmise aastaga võrreldes 21,5% (juulis 22,1%), samas kui üleriigilised kinnisvarahinnad kasvasid sama perioodi jooksul 19,4% (juulis 20,3%). 2004. a esimeses kvartalis suurenes kogumajanduse tootlikkus eelmise aastaga võrreldes 1,9% ja tööjõuühikukulu 3,5%. Keskmised sissetulekud (nii koos preemiatega kui ka ilma nendeta) jäid 2004. a teises kvartalis muutumatuks.

5. augustil kergitas Inglise keskpanka rahapoliitika komitee repomäära 25 baaspunkti (4,75%ni). See samm oli jätkuks kahele sarnasele otsusele, mis langetati 2004. a mais ja juunis ning see oli alates 2003. a novembrist juba viies kord, mil repomäära suurendati. Komitee põhjendas oma augustikuist otsust Ühendkuningriigi majanduse jätkuvalt heade makromajanduslike tulemustega, sest tööstustoodangu kasv oli jõuline ja ettevõtlusuuringud näitasid tõusu jätkumist.

MUUD EUROOPA RIIGID

Esialgsel andmel kasvas Rootsi reaalne SKT 2004. a teises kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 0,9% (eelmise aastaga võrreldes 3,4%, tööpäevade arvuga kohandatud), võrrelduna 0,8%ga esimeses kvartalis. SKT kasvu peamiseks tõukejõuks oli netoeksport, ka investeringud suurenesid märkimisväärselt. Aastane ÜTHI inflatsioon oli 2004. a juulis 1,2% – see võrdub 2004. a teise kvartali keskmisega. Alates 2004. a märtsist pole 2,0% repomäär muutunud. ÜTHI inflatsiooni väljavaateid peetakse vastavaks Rootsi keskpanka inflatsiooniprognosile, s.o 2% ±1 protsendipunkt kõnealusel prognoosiperioodil. Realse SKT kasv võib järgmistel kvartalitel jääda potentsiaalselt suuremaks peamiselt ekspordi jõulise kasvu ja investeringute taastamise tõttu.

Taanis kerkis reaalne SKT teises kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 0,2%. 2004. a esimeses kahes kvartalis olid reaalse SKT kasvu peamiseks teguriteks investeringud ja eratarbimine, samuti avaldas SKT kasvule positiivset mõju netoeksport. Lisaks eeltoodule suurenes ka varem muutumatuna püsinud valitsemissektori tarbimine, ent varud kahanesid märkimisväärselt. ÜTHI aastane inflatsioonimäär kerkis 0,5%lt aprillis 1,1%le juulis 2004 peamiselt energiahindadest tingitud hinnatõusu tõttu

transpordisektoris. Taani keskpang on hoidnud laenuintressimäära muutumatult 2,15% juures alates 2003. a juunist. Ka edaspidi on oodata reaalse SKT kasvu kiirenemist tänu investeringute ja eratarbimise suurenemisele. Kõrgemate impordihindade tõttu peaks ÜTHI inflatsioon prognooside kohaselt pisut suurenema.

Uutes liikmesriikides on majanduskeskkond viimastel kuudel paranenud. Poolas jätkus majanduse elavnemine – reaalne SKT kasvas 2004. a esimeses kvartalis 6,9% (võrreldes eelmise aastaga), võrrelduna eelmises kvartalis täheldatud 4,7% kasvuga. Lühiajalised näitajad viitavad märgatavale majanduskasvule 2004. aasta teises kvartalis. Tõus oli peamiselt tingitud ekspordi kiirest kasvust ja ka hiljuti kerkima hakanud sisenõudlusest. Aastane ÜTHI inflatsioon kasvas peamiselt toiduainete, energiahindade ning ELiga liitumisega seotud kaudsete maksude tõusu tõttu kiiresti, ulatudes 4,7%ni 2004. a juulis, millele eelnes 4,3% juunis. Eelõeldu taustal kergitas Poola keskpang rahapoliitilist intressimäära 2004. a juuni ja augusti vahelisel perioodil kolm korda, kokku 125 baaspunkti (6,5%le).

2004. a esimeses kvartalis tõusis reaalne SKT Tšehhi Vabariigis (eelmise aastaga võrreldes) 3,1% (eelmises kvartalis oli kasv 3,3%). Investeeringute kasvu ja eratarbimist ergutasid ajutiselt käibemaksumuudatustega seotud ootused 2004. a mais, samas kui sisetarbimine langes valitsemissektori tarbimise vähenemise tõttu. Väliskaubanduse osa reaalses SKT kasvus oli negatiivne. Majandusaktiivsuse näitajad olid 2004. a teises kvartalis positiivsed. Aastane ÜTHI inflatsioon oli 2004. a juulis 3,1%. Käesoleval aastal on inflatsiooni stabiilse suurenemise põhjuseks olnud peamiselt kaudsete maksude ja reguleeritud hindadega seotud muudatused ning naftahinna tõus. 24. juunil kergitas Tšehhi keskpang oma rahapoliitilist intressimäära 25 baaspunkti (2,25%ni). See oli esimene muutus alates 2003. a augustist ja esmakordne tõus pärast 2001. a juulit. 26. augustil tõstis Tšehhi keskpang oma rahapoliitilist intressimäära veel kord 25 baaspunkti (2,5%ni).

Ungaris jätkus majanduse elavnemine – reaalne SKT kasvas 2004. a esimeses kvartalis 4,2% (võrreldes eelmise aastaga) ja teises kvartalis oli kasv esialgsete andmete kohaselt 4,0%. 2004. a esimeses kvartalis pani kasvule aluse kiirelt kasvanud kapitali kogumahutus põhivarasse ja jõuline ekspordi kasv, samas kui eratarbimine pidurdus märkimisväärselt. Erinevalt erakordselt dünaamilisest esimesest kvartalist pidurdus teises kvartalis kapitali kogumahutus põhivarasse, kuid oli eelmise aastaga võrreldes siiski suur, jäädes 10% tasemele. Majandusaktiivsuse näitajad viitavad üldkokkuvõttes sellele, et majanduskasv oli ka teises kvartalis jätkuvalt kiire. Aastane ÜTHI inflatsioon saavutas kõrgeima taseme 2004. a mais, mil see oli 7,8%; 2004. a juunis langes see 7,2%ni. 16. augustil otsustas Ungari keskpang vähendada rahapoliitilist intressimäära 50 baaspunkti (11%ni), võttes arvesse forintides nomineeritud varade riskipremia hiljutist vähenemist, majanduskasvu struktuuri paranemist ja inflatsiooni äsjast aeglustumist.

Väiksemates uutes liikmesriikides jätkus majanduse elavnemine, kusjuures Balti riikides ja Slovakkias võis 2004. a esimeses kvartalis täheldada eriti kiiret toodangu kasvu, kuid Sloveenias, Maltal ja Küprosel näib kasv olevat tagasihoidlikum. Enamikus väiksemates liikmesriikides inflatsioon suurenes ja Sloveenias pidurdus inflatsioonitempo aeglustumine. Need hindade muutused on seotud peamiselt kaudsete maksude muutuste ning reguleeritud hindade, toiduainete hindade ja energiahindade tõusuga. Sloveenia keskpang alandas oma ametlikku intressimäära mitmes etapis kuni juuni keskpaigani, et

vähendada intressimäära vahet euroalaga enne vahetuskursi fikseerimist 28. juunil, mil ühineti vahetuskursimehhanismiga ERM2. Selles ajast peale on ametlikud intressimäärad püsinud muutumatuna. Slovakkias alandati rahapoliitilist intressimäära 50 baaspunkti (4,5%ni), et leevendada kohalikule väeringule avaldatavat kallinemise mõju.

Viimaste rahvamajanduse arvepidamise andmete kohaselt jätkus öveitsis majanduse elavnemine ka 2004. a esimeses kvartalis. Värskeimad uuringud näitavad, et majanduskasv on teises kvartalis kiirenenud. öveitsi majanduskasvule on aidanud kaasa suur välisnõudlus ja sisenõudluse suurenemine, mida on toetanud tarbijate kindlustunde kasv ja soodne investeerimiskeskond. Hinnamuutuste osas oli THI inflatsioon augustis 0,1% (võrreldes eelmise aastaga), juulis aga 0,9%. Reageerides majanduse jätkuvale elavnemisele, otsustas Šveitsi keskpank 17. juunil suurendada kolme kuu Libori kõikumisvahemikku 0,25 protsendipunkti (0,0%–1,0%ni) ja hoida kolme kuu Liborit selle vahemiku keskel.

Venemaa majanduse kiire kasv jätkus. Tänu kõrgele naftahinnale, suurtele investeringutele ja aktiivsele tarbimisele kerkis SKT 2004. a esimeses kvartalis eelmise aastaga võrreldes 7,4%. Tööstustoodangu kasv juulis aeglustus, langedes eelmise aastaga võrreldes juunis täheldatud 9,2%lt 4,5%le.

AASIA (V.A JAAPAN)

Aasia (v.a Jaapan) kohta käivate andmete kohaselt on sealne majanduskasv jätkuvalt võimas. Piirkonna suurimate riikide eksport kasvab kiiresti ning seda toetab USA pidev nõudlus ja tihe piirkondadevaheline kaubavahetus. Lisaks näitab enamikus riikides olulist kasvu ka sisenõudlus.

Hiina majandus laieneb äärmiselt kiiresti, kuigi esimese kvartaliga võrreldes on tempo pisut vähenenud. Selle põhjuseks on olnud teatud "ülekuumenenud" sektorite suhtes rakendatava poliitika karmistamine. Tööstustoodang kasvas juulis 15,5% (eelmise aastaga võrreldes), jäädes alla ekspordile ja põhivarainvesteeringutele, mis kasvasid varasema aastaga võrreldes vastavalt 33% ja 31%. Jaemüük kasvas eelmise aastaga võrreldes 13,2%. Samal kuul tõusis THI aastane inflatsioon 5,3%ni tänu toiduainete ja eluasemega seotud hindade kasvule. Vahepeal M2 kasv eelmise aastaga võrreldes mõnevõrra pidurdus (15,3%ni).

Lõuna-Korea majanduskasv oli kiire, tööstustoodang kasvas juulis eelmise aastaga võrreldes 12,8%. Nende heade väljavaadete põhjuseks on ekspordi kiire kasv, kuid sisenõudlus on jätkuvalt tagasihoidlik. 12. augustil otsustas Korea keskpank alandada rahapoliitilist intressimäära 3,75%lt kõigi aegade madalaimale tasemele (3,5%le).

Aasia (v.a Jaapani) majanduslikud väljavaated on ülejäänud aasta ja 2005. a osas positiivsed. Väliskeskond peaks jääma soodsaks ja ka sisenõudlus peaks enamikus riikides suurenema.

LADINA-AMEERIKA

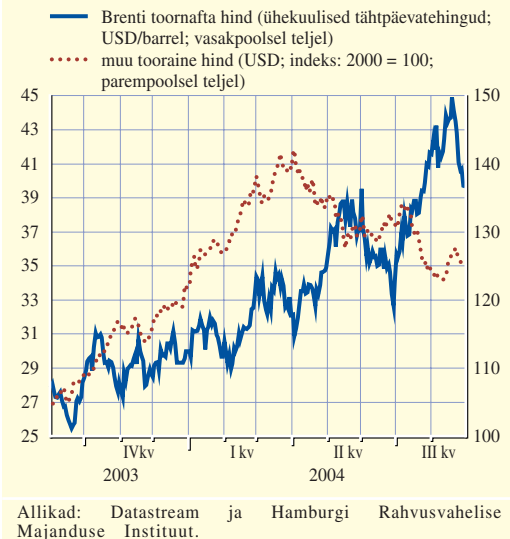
Ladina-Ameerika viimased majandusnäitajad kinnitavad majanduse elavnemist. Brasiilia majandus on veelgi tugevnenud – mais-juunis kasvas tööstustoodang eelmise aastaga võrreldes üle 10%. Majanduskasvu toetavad jätkuvalt ekspordi ja investeeringute kasv. Mehhiko reaalne SKT kerkis eelmise aastaga võrreldes 3,9% – see on juba viies

järjestikune positiivse aastakasvuga kvartal. Mehhiko majandus lõikab kasu suuremast ekspordist USAsse ning elamis- ja äripindade ehituse jõulisest kasvust. Argentina majandus kasvab endiselt võrreldes eelmise aastaga, kuigi riigi ja väliskreeditoride vaheliste läbirääkimiste osas valitseb ebakindlus. Kokkuvõttes on Ladina-Ameerika majanduslikud väljavaated lootustandvad, kuid võimalik intressimäärade tõus USAs on murettekitav, arvestades kõnealuse piirkonna sõltuvust välislaenudest.

I.2 TOORAINETURUD

2004. a augustis kerkis naftahind suure nõudluse, tarneprobleemide ja piiratud reservvõimsuse tõttu kõigi aegade kõrgeimale tasemele, kust see kuu lõpus veidi langes. Üleilmne nõudlus nafta järele on osutunud prognoositust suuremaks eesotsas Aasia ja USA kiiresti kasvava nõudlusega. Hoolimata naftavarude suurenemisest on tarneprobleemid hindu kergitanud. Need probleemid on seotud peamiselt tähtsamate Lähis-Ida naftatootjate infrastruktuuri vastu suunatud rünnakute ohuga, poliitiliste pingetega Nigeerias ja Venezuelas ning vaidlusega Venemaa valitsuse ja Venemaa suurima naftatootja vahel. Enamik tootjaid töötab peaaegu maksimumvõimsusega, üleilmne reservvõimsus on oluliselt kahanenud ja seepärast on naftaturu ootamatute tõrgete korral väga vähe manööverdamisruumi. Sellest hoolimata sisaldab kehtiva naftahinna tase üsna suurt „preemiat“, mis ei tulene kaugeltki mitte nafta nappusest. Brenti toornafta hind oli 31. augusti seisuga 39,68 USD (32,76 EUR) barreli kohta (vt joonist 2). Turuosalisel prognoosivad kõrgeid naftahindu kogu ülejäänud aastaks.

Joonis 2. Olulised suundumused tooraineturudel

Pärast paljude aastate kõrgeima taseme saavutamist 2004. a aprilli alguses on tooraine (v.a energia) hinnad viimastel kuudel langenud. Sellest hoolimata olid need USA dollarites 2004. a juulis 27,4% kõrgemad kui aasta tagasi.

I.3 VÄLISKESKKONNA VÄLJAVAATED

Vaatamata toorainehindade tõusule ja jätkuvale geopoliitilisele ebakindlusele on üleilmse majanduskasvu keskpikad väljavaated väljaspool euroala jätkuvalt paljutootavad. Finantstingimused on majanduskasvu suhtes üldiselt soodsad. Peamiste kaubanduspartnerite nii tarbijate kui ka ettevõtlike seotud kindlustunde näitajad on endiselt kõrged, viidates kindlale majandusaktiivsusele tulevastel kuudel. Kui aga naftahind jääb kõrgele, siis on majanduse elavnemine siiski veel ohus.

2 RAHAPOLIITILINE ARENG

2.1 RAHA JA RAHALOOMEASUTUSTE LAENUK

Rahaagregaadi M3 kasv on alates 2003. a suvest oluliselt aeglustunud. See on tingitud investeerimisportfellide struktuuri normaliseerumisest, mille tulemusena on investeeringute osatähtsus rahalistes varades kahanenud. Rahaagregaadi M3 lühiajalisemad muutused on aga M3 kõige likviidsemate osade (mis sisalduvad kitsas rahaagregaadis M1) kiire kasvu tõttu viimastel kuudel taas intensiivistunud. M1 kiire kasv näitab, et madalad intressimäärad suurendavad nõudlust likviidsete varade järele ning see on tõstnud ka rahaloomeasutuste poolt erasektorile väljastatud laenude aastast kasvumäära. Eriti suur on olnud nõudlus eluasemelaenu järele. Kasvanud on ka kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenuõudlus, kuigi see kasv on saanud alguse madalamatelt algtasemetelt. Rahapoliitiline analüüs viitab vajadusele pöörata tähelepanu hinnastabiilsust kõigutavate riskide võimalikule realiseerumisele.

LAIEM RAHAAGREGAAT M3

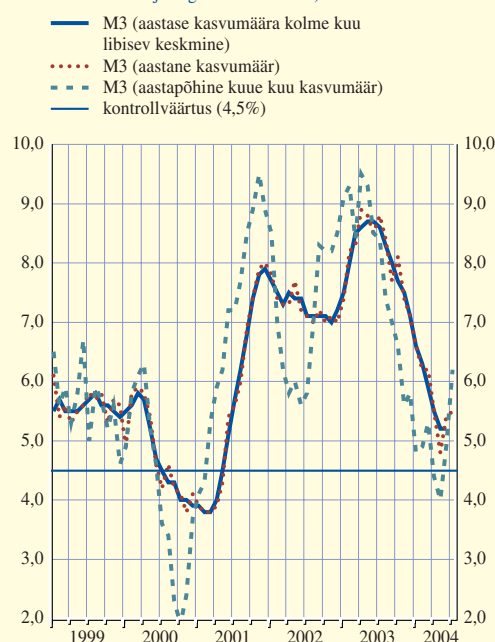
M3 aastane kasvumäär, mis oli juunis 5,4%, tõusis 2004. a juulis veidi, ulatudes 5,5%ni. Pärast rahapakkumise kasvu märkimisväärset pidurdumist 2003. aasta keskpaigast (vt joonist 3) on M3 lühiajalisem dünaamika viimastel kuudel taas aktiveerunud. Näiteks M3 aastapõhine kuue kuu kasvumäär ulatus 2004. a juulis 6,5%ni, mis on oluliselt kõrgem kui aprilli ligikaudu 4,5% tase.

Viimased andmed viitavad sellele, et rahapakkumise dünaamikat on suunanud kaks vastandlikku jõudu. Ühest küljest näib, et viimastel kuudel on jätkunud euroala kodumajapidamiste ja ettevõtete investeerimisportfellide struktuuri normaliseerumine. Pärast ajavahemikul 2001–2003 täheldatud selget likviidsete varade eelistamist on euroala residendid alates 2003. a algusest tänu finantsturgudel valitsenud ebakindluse taandumisele hakanud taas investeerima pikemaajalistesse varadesse, sh aktsiatesse. Nimetatud tegur kaldub M3 kasvu piirama, kuigi olemasolevad tõendid viitavad sellele, et investorid võivad investeerimisportfellide ümberjaotamisel olla riskantsemate varade kasutamisel ettevaatlikumad kui varem. Ettevaatlikkuse osaliseks põhjuseks on tõenäoliselt suur rahaline kahju, mis saadi ajavahemikul 2000–2003 aktsiaturgudel.

Teisest küljest aitavad M3 kasvule kaasa euroala madalad intressimäärad. Väga likviidsete varade hoidmise madal

Joonis 3. M3 kasv ja kontrollväärtus

(aastased protsentuaalsed muutused; hooajaliste ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

alternatiivkulu suurendab rahanõudlust, eriti nõudlust kitsasse rahaagregaati M1 kuuluvate instrumentide järele. Lisaks eelnevale tingib ka tarbijate suhteliselt vähene kindlustunne ettevaatlikkuse tõttu üsna suure nõudluse raha järele.

Peegeldades eelnevate perioodide trende M3 kasvus, on akumulieritud liiglikviidsus investimisportfellides endiselt olulise tähtsusega. Euroalal on likviidsus oluliselt suurem kui inflatsioonivaba majanduskasvu rahastamiseks vajalik. Seda näitavad nominaalse ja reaalse rahapakkumise lõhe muutused, mis kajastavad M3 kasvu kumulatiivset hälvet M3 kontrollväärtusest alates 1999. a algusest¹. Vaatamata viimastel kvartalitel aset leidnud stabiliseerumisele (vt joonist 4) on need näitajad püsivad suhteliselt kõrged. Kuigi nende näitajate absoluutset taset tuleks tõlgendada teatava ettevaatusega, sest see sõltub suuresti baasperioodi valikust, viitavad need siiski ülemäärasele likviidsusele euroalal.

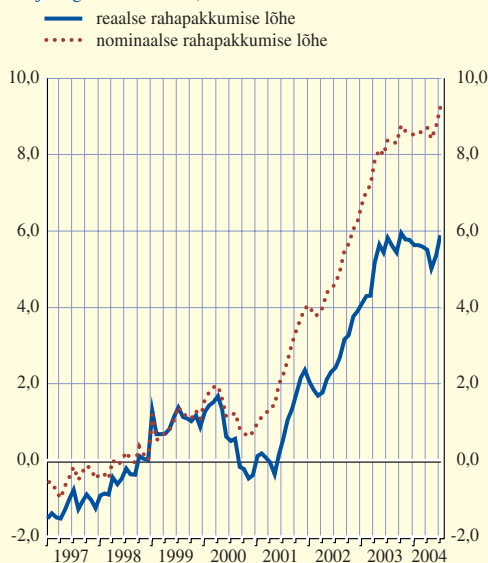
M3 PEAMISED KOOSTISOSAD

M3 kasvu üldine aeglustumine alates 2003. a keskpaigast kajastab kõigi M3 peamiste komponentide kasvu aeglustumist. Viimastel kuudel on aga nõudlus kitsasse rahaagregaati M1 kuuluvate, väga likviidsete varade järele kasvanud. Juulis kerkis M1 aastane kasvumäär eelmise kuuga võrreldes 9,6%lt 10,1%le (vt tabelit 1). M1 suurele kasvule on aidanud kaasa M1 mõlema komponendi (s.t ringluses oleva sularaha ja üleöhoiuste) kiire kasv. Kuigi ringluses oleva sularaha aastane kasvumäär on olnud viimastel kuudel pisut tagasihoidlikum, on see üldplaanis endiselt väga kõrge (2004. a teises kvartalis 21,6%). See kajastab euroala residentide jätkuvalt kasvavat sularaha hoidmist pärast eurole üleminekut ning samuti suurt nõudlust euro pangatähtede järele väljaspool euroala. Üleöhoiuste nõudlust on jätkuvalt mõjutanud nimetatud likviidsete instrumentide hoidmise väga madal alternatiivkulu, mis tuleneb euroala ajalooliselt madalatest nominaalsetest intressimääradest. On huvitav märkida, et nimetatud hoiuste jaotus majandussektorite kaupa viitab sellele, et nõudlus taoliste varade järele on viimastel kuudel suurenenud peamiselt tänu kaupade ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, samas kui kodumajapidamiste üleöhoiuste aastane kasvumäär on alates 2003. a keskpaigast püsivad üsna stabiilsena (vt joonist 5). Üleöhoiuste suhteliselt suur nõudlus kaupade ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete seas võib peegeldada

¹ Joonisel näidatud nominaalse rahapakkumise lõhe on erinevus M3 tegeliku taseme ja M3 selle taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast kasvust kontrollväärtusega 4,5% alates 1998. a detsembrist (baasperiood). Reaalse rahapakkumise lõhe on erinevus ÜTHIga kohandatud M3 tegeliku taseme ja M3 taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast nominaalsest kasvust kontrollväärtusega 4,5% ja ÜTHI inflatsioonist vastavalt EKP hinnastabiilsuse mõistele. Baasperioodina kasutatakse taas 1998. a detsembrit.

Joonis 4. Hinnangud nominaalse ja reaalse rahapakkumise lõhe kohta

(protsent rahaagregaadist M3; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.
Märkus. Üksikasjalikum teave on esitatud eespool, 1. allmärkuses.

Tabel I. Rahalised muutujad

(kvartaalsed näitajad on keskmised; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

	Bilansiline jääk protsendina M3st ¹⁾	Aastased kasvumäärad							
		2003 II kv	2003 III kv	2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 juuni	2004 juuli	
M1	44,6	11,3	11,4	11,0	11,1	10,2	9,6	10,1	
Ringluses olev sularaha	6,7	35,7	29,6	26,5	24,0	21,6	21,1	20,0	
Üleööhoiused	37,9	8,2	8,9	8,8	9,1	8,5	7,7	8,6	
M2 – M1 (= muud lühiajalised hoiused)	40,8	5,7	5,8	4,9	3,3	1,7	1,7	1,7	
Kuni 2aastase lepingulise tähtajaga hoiused	15,7	0,2	-1,3	-2,9	-4,4	-7,0	-6,8	-6,3	
Kuni 3kuulise etteteatamisega lõpetatavad hoiused	25,1	10,1	11,6	11,1	9,2	8,1	8,0	7,4	
M2	85,3	8,4	8,6	7,9	7,2	6,0	5,7	5,9	
M3 – M2 (= turukõlblikud vahendid)	14,7	10,3	7,6	6,0	2,4	1,9	3,6	2,9	
M3	100,0	8,7	8,4	7,6	6,5	5,4	5,4	5,5	
Laenud euroala residentidele	169,6	4,8	5,3	5,9	5,8	6,0	6,5	6,3	
Laenud valitsemissektorile	36,7	3,4	4,8	6,6	6,1	6,5	7,6	6,4	
Arvestuslikud laenud valitsemissektorile	13,4	-0,4	1,0	1,5	1,2	2,2	2,6	2,5	
Laenud erasektorile	132,9	5,2	5,5	5,7	5,7	5,9	6,2	6,3	
Arvestuslikud laenud erasektorile	115,6	4,7	4,9	5,3	5,4	5,6	6,0	6,2	
Pikemaajalised finantskohustused (v.a omakapital)	52,1	5,6	5,8	6,7	7,4	8,4	8,6	8,6	

Allikas: EKP.

1) Viimase kuu lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

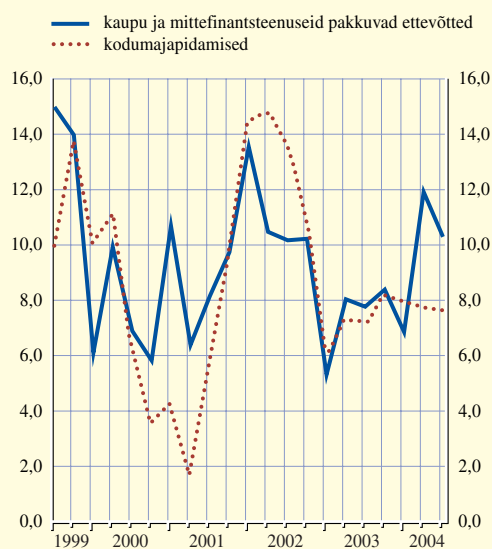
sisemiste vahendite akumulierumist ettevõtete kasumlikkuse suurenemise taustal.

Lühiajaliste hoiuste (v.a üleööhoiuste) aastane kasvumäär on viimastel kuudel stabiliseerunud üsna tagasihoidlikul tasemel (juulis 1,7%). Rahaagregaadi aastase kasvumäära stabiilsuse taga on kuni kaheaastase tähtajaga hoiuste aastase langusmäära vähenemine ja kuni kolme-kuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavate hoiuste aastase kasvumäära langus. Nõudluse tagasihoidliku kasvu üheks peamiseks teguriks näib olevat nende hoiuste eest makstav suhteliselt madal intressimäär, mistõttu nad ei ole likviidsemate üleööhoiustega võrreldes piisavalt atraktiivsed.

M3s sisalduvate turukõlblike instrumentide aastane kasvumäär langes 2003. a keskel järsult. 2004. a juulis oli nendes varadesse investeerimise aastane kasvumäär 2,9%. Eelmisel kuul oli sama näitaja aga 3,6%. See jättis varju kõnealuse agregaadid väiksemate koostisosade erinevad arengusuundumused. Siinjuures jätkas rahaturufondide osakute aastane kasvumäär langust, kukkudes juuni 4,5%lt ja käesoleva

Joonis 5. Üleööhoiuste aastased kasvumäärad sektorite lõikes

(sesoonselt kohandamata andmed)

Allikas: EKP.

Tabel 2. Rahaloomeasutuste laenud erasektorile

(perioodi lõpu seisuga; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandamata)

	Bilansiline jääk protsendina kogusummast ¹⁾	Aastased kasvumäärad					
		2003 II kv	2003 III kv	2003 IV kv	2004 I kv	2004 juuni	2004 juuli
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted	42,1	3,7	3,6	3,5	3,3	4,0	4,3
Kuni 1 aasta	31,0	0,5	-0,9	-0,8	-2,5	-2,0	-1,1
1–5 aastat	17,4	2,5	4,5	3,1	3,8	6,4	5,9
üle 5 aasta	51,6	6,3	6,5	6,6	6,9	7,1	7,2
Kodumajapidamised²⁾	50,2	5,5	5,8	6,4	6,6	7,2	7,3
Tarbijakrediit ³⁾	13,6	3,5	3,0	2,9	4,4	5,5	5,4
Eluaseme ostmiseks antud laenud ³⁾	67,5	7,2	7,4	8,1	8,4	9,0	9,2
Muud laenud	18,9	1,4	2,4	3,2	2,3	2,3	2,4
Kindlustusettevõtted ja pensionifondid	0,8	5,0	10,5	13,1	9,4	18,8	16,2
Muud mitterahaloomelised finantsvahendajad	6,9	3,5	5,9	11,7	9,0	8,8	9,1

Allikas: EKP.

Märkus. Rahaloomeasutuste sektor hõlmab eurosüsteemi; sektorite jaotus vastavalt ESA 95-le. Üksikasjalikum teave on esitatud "Euroala statistika" osas tabeli 2.4 allmärkustes ja vastavates tehnilistes märkustes.

1) Viimase kuu lõpu seisuga. Sektori laenud protsendina kõigist rahaloomeasutuste poolt erasektorile antud laenudest; jaotus tähtaegade ja eesmärgi kaupa protsendina rahaloomeasutuste laenudest, mis on väljastatud vastavale sektorile. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

2) Vastavalt ESA 95s sätestatule.

3) Tarbijakrediidi ja eluaseme soetamiseks antud laenude mõisted ei ole kogu euroala ulatuses päris ühtsed.

aasta esimese kvartali 8,6%lt juulis 3,3%le. Nende usaldusväärsete, kuid madala tulususega ja sageli kodumajapidamiste poolt majandusliku ja rahalise ebakindluse perioodil turvaliseks säästmiseks kasutatavate varade kiratsev nõudlus näitab, et euroala kodumajapidamised ja ettevõtted tegelevad investeerimisportfellide struktuuri normaliseerimisega. Juunis ja juulis muutusid positiivseks ka kuni kaheaastase tähtajaga võlaväärtpaberite ja repotehingute aastased kasvumäärad, mis varasematel perioodidel olid olnud enamasti negatiivsed. Samas on viimati nimetatud M3 komponendid olnud tavapäraselt volatiilsed.

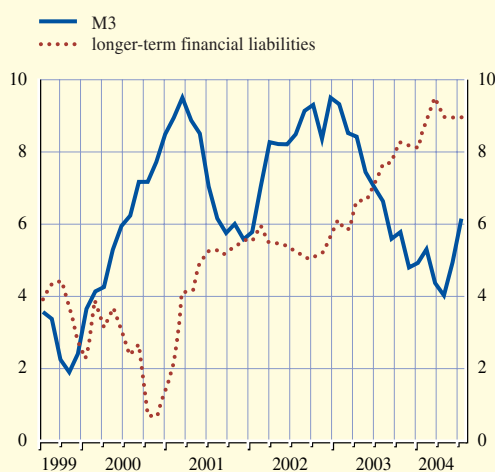
RAHAAGREGAADI M3 PEAMISED VASTASKIRJED

Rahaloomeasutuste poolt erasektorile väljastatud laenude aastane kasvumäär on viimastel kuudel pisut kerkinud ja juulis oli see 6,2%. Eelmisel kuul oli sama näitaja 6,0% ja 2004. a esimeses kvartalis 5,4% (vt tabelit 1). Erasektorile väljastatud laenude kasvust annab kinnitust ka kõnealuse agregaadi lühiajaline dünaamika. Näiteks aastapõhine kuue kuu kasvumäär oli juulis ligikaudu 7%, mis on kõrgem kui eelmistel kuudel.

Erasektorile väljastatud laenude kiirem kasv kajastab rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude aastaseid kasvumäärasid, ehkki erinevatest lähtepunktidest (vt tabelit 2). Kodumajapidamistele väljastatud laenude aastane kasvumäär, mis oli juba niigi suhteliselt kõrge (7,3% juulis, võrreldes 6,6%ga 2004. a esimeses kvartalis), on viimastel kuudel veelgi tõusnud. Kodumajapidamiste suurt laenukasvu on soodustanud peamiselt suur nõudlus eluasemelaenude järele, mis on omakorda saanud hoogu hüpoteeklaenude madalatest intressimääradest euroalal. Sedalaadi optimistlikku laenamist seostatakse elava eluasemeturu dünaamikaga mõningates euroala riikides (vt taustinfot 5 pealkirjaga "Hiljutised suundumused elamisvõimaluste hindades euroalal ja euroala riikide lõikes"). Sellest tulenevalt võib laenude kiire kasv kergitada ka kinnisvarahindu nimetatud riikides

**Joonis 6. M3 ja rahaloomeasutuste
pikemaajalised finantskohustused
(v.a omakapital)**

(aastapõhine kuue kuu kasvumäär)

Allikas: EKP.

(vt taustinfot 1 pealkirjaga “Varade hindade ja rahapoliitilise arengu vaheline seos”).

Pankade poolt kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude aastane kasvumäär jäi kodumajapidamiste laenudega võrreldes tagasihoidlikuks, ent näitas viimastel kuudel siiski kasvutendentsi (aastane kasvumäär oli juulis 4,3%, ületades käesoleva aasta esimese kvartali näitaja 3,3%). Näib, et kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvate ettevõtete nõudlus pangalaenude järele võib suureneeda tänu parematele makromajanduslikele väljavaadetele ja pankade laenuintresside madalale tasemele. Seda seisukohta kinnitas ka eurosüsteemi 2004. a juulis läbi viidud euroala pankade laenutegevuse uuring¹.

Ka muudele sektoritele (kindlustusfirmad, pensionifondid ja mitterahaloomeasutused) väljastatud laenude aastane kasvumäär püsis juulis kõrge.

Valitsemissektorile eraldatud laenude aastane kasvumäär jäi juulis suhteliselt kõrgeks (6,4%), peegeldades osaliselt avaliku sektori suurenenud laenamise vajadust mõnedes euroala riikides. Rahaloomeasutuste poolt euroala residentidele väljastatud laenude aastane kasvumäär oli juulis kokku 6,3%.

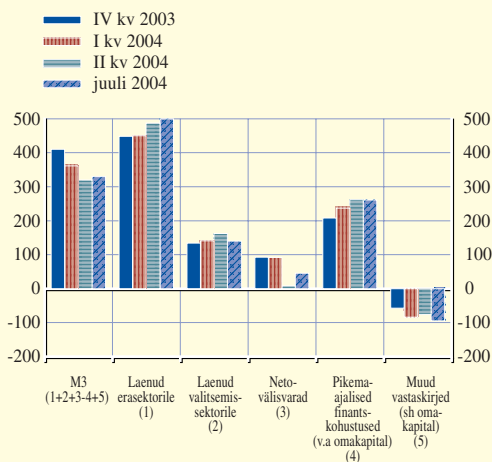
Lisaks rahaagregaadi M3 muudele vastaskirjetele on pikemaajaliste finantskohustuste (v.a omakapital) aastane kasvumäär viimastel kuudel stabiliseerunud suhteliselt kõrgel tasemel, sest see tõusis 2003. a teisel poolel ja käesoleva aasta esimestel kuudel. Euroala investorite suurenenud huvi nende instrumentide vastu toetab seisukohta, mille järgi on toimumas portfelli ümberstruktureerimine, kus rahalised varad asendatakse pikemaajaliste varadega (vt joonist 6). See tõestab veel kord, et kodumajapidamiste ja ettevõtete portfelli jaotus normaliseerub järk-järgult.

Juulis oli rahaloomeasutuste netovälisvarade aastane kasv absoluutnäitajates suhteliselt väike, järgides alates 2003. a teisest poolest täheldatud langustrendi (vt joonist 7). Muutused rahaloomeasutuste netovälisvarades kajastavad euroala ja euroalaväliste residentide vahelisi tehinguid, mis on sooritatud euroala rahaloomeasutuste sektori kaudu. Selle põhjal võib järeldada, et euroala kodumajapidamiste ja ettevõtete huvi välismaistesse omandiväärtpaberitesse ja võlakirjadesse investeerimise vastu on taastumas, mis omakorda tähendab, et investeerimisportfelli struktuurid normaliseeruvad ja rahaliste varade osakaal väheneb.

¹ Vt EKP 2004. a augusti kuubülletääni taustinfot 1 pealkirjaga “The results of the July 2004 bank lending survey for the euro area”.

Joonis 7. M3 ja selle vastaskirjete muutused

(aastased vood, perioodi lõpu seisuga; mld EUR; sesoonete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

M3 vastaskirjeid kokku võttes võib öelda järgmist. Ühest küljest viitab rahaloomeasutuste pikemaajaliste finantskohustuste (v.a omakapital ja reservid) kiirem kasv ja netovälisvarade aastase voo vähenemine investeerimisportfellide ümberjaotamisele mitterahaliste varade kasuks, mis pidurdab M3 kasvu. Teisest küljest avaldab M3 kasvule jätkuvalt tugevat positiivset mõju rahaloomeasutuste poolt euroala residentidele väljastatud laenu hulga jõuline suurenemine, mida soodustab madal intressikeskkond. Kui 2004. a esimesel poolel domineeris esimesena nimetatud aspekt, siis viimastel kuudel oli ülekaalus stimuleeriv mõju rahaagregaadile M3.

EUROALA LIKVIIDSUSTINGIMUSTE ÜLDHINNANG

Võttes arvesse investeerimisportfellide struktuuri muutuste aeglust, on euroalal endiselt oluliselt rohkem likviidsust kui

inflatsioonivaba majanduskasvu rahastamiseks vaja. Kuigi rahaliste vahendite dünaamikale avaldavad endiselt mõju varasemad muutused investeerimisportfellide struktuuris, näib, et M3 kasvu kiirendavad järjest enam madalad intressimäärad. Kui olulist osa sellest likviidsusest kasutatakse tehinguteks – eriti ajal, mil kindlustunne kasvab ja majanduslik aktiivsus suureneb – siis inflatsioonirisk kasvaks. Rahapoliitilise analüüsi kohaselt tuleks olla tähelepanelik hinnastabiilsuse riskide realiseerumise suhtes. Lisaks võib märkimisväärne liiglikviidsus ja jõuline laenu kasv tuua kaasa suure vara hinna tõusu.

Taustinfo I

VARA HINDADE JA RAHAPAKKUMISE VAHELISED SEOSSED

1930. aastate suur depressioon tõstis oluliselt majandusteadlaste ja poliitikute teadlikkust vara hindade, nt aktsia- ja kinnisvarahindade suurte kõikumiste kahjulikust mõjust majanduskasvule. Jaapani kogemus 1990. aastatel kinnitab, et teatud olukordades võib vara hindade kiire tõusu ja järsu languse tsüklitel olla laastav toime, sest need võivad kaasa tuua finantssüsteemi ja lõpuks ka makromajandusliku ebastabiilsuse.

Rahapoliitika vaatepunktist on vara hindade tõusu- ja langustsüklid suureks probleemiks. Keskpankade jaoks on eriti tähtis teha kindlaks vara hindade muutuse põhjused, et võtta tarvitusele vajalikud poliitilised meetmed¹. Oluline on teha vahet vara hindade muutuste vahel, mis on tingitud põhinäitajate praegusest ja tulevasest arengust (nt kasumi ja tootlikkuse suurenemine, mis õigustaks aktsiahindade tõusu), ja muutuste vahel, mida põhjustab põhinäitajate arengust kõrvalekaldumine (nt

ülioptimistlikud ootused seoses aktsiahinna tulevase arenguga)². Viimast juhtumit nimetatakse sageli “hinnamulliks”. Taoliste hinnamullide lõhkemine võib destabiliseerida finantsüsteemi ja reaalmajanduse. Praktilisest küljest on vara hinna muutuste fundamentaalsete ja mittefundamentaalsete põhjuste eristamine reaajas äärmiselt keeruline ülesanne, sest vara hindade tasakaaluväärtust on tavaliselt väga raske hinnata.

Sellega seoses on mitmed uurimused näidanud raha- ja laenupakkumise analüüsi kasulikkust. Nagu teemakohased teedrajavad uurimused³ juba ammu on näidanud, on varade turgude järsu tõusu ja languse tsüklid ajalooliselt seotud raha- ja krediidiagregaatide suurte muutustega. On mitmeid põhjuseid, miks rahapakkumise ja vara hinna muutused on sageli positiivses korrelatsioonis. Üks põhjus seisneb selles, et mõlemad muutujad võivad reageerida rahapoliitikale või majanduse tsüklilistele šokkidele ühtemoodi. Näiteks kiire rahapakkumise ja krediidi kasv võib tähendada seda, et rahapoliitika on liiga leebe ning see võib põhjustada hinnamuutusi varaturgudel. Tegu võib olla ka iseregulatsiooni mehhanismidega. Näiteks varahindade tõusu perioodil suureneb tagatise väärtus. See võimaldab pangandussektoril suurendada investeerimistegevust toetavat laenupakkumist, mis võib omakorda kiirendada vara hindade tõusu. Vara hindade langusperioodil võib täheldada vastupidist arengut.

Mitmed hiljuti avaldatud uurimused kinnitavad, et finantsüsteemi ebastabiilsuse ilmingute varaseks kindlakstegemiseks tuleks pöörata tähelepanu raha ja krediidiga seotud arengule ja/või hinnata vara hindade järsu liikumise võimalikke tagajärgi. Ühes Rahvusvaheliste Arvelduste Panga hiljutises uurimuses analüüsitakse erinevate näitajate tõhusust finantskriiside prognoosimisel 34 riigis alates 1970. aastate keskpaigast⁴. Analüüsis leitakse, et tulevase finantsurutise prognoosimise üheks primärs meetodiks on kasutada krediidilõhet ehk laenu ja SKT suhte hälbeid ajaloolisest trendist. Uuringus näidatakse, et nende näitajate mõjukust on võimalik veelgi suurendada, kui kombineerida neid teiste tasakaalustamatust iseloomustavate näitajatega, nt vara hinna ja investeerimislõhega. EKP poolt hiljuti läbi viidud uuringus vaadeldakse vara hindade järsu tõusu episoodi kaheksateistkümnes OECDsse kuuluvas riigis alates 1970. aastatest⁵. Sõltuvalt majandustõusule järgnenud tulemustest eristatakse suurte ja väikeste kuludega buumiperioode. Selle analüüsi järgi on üks väheseid olulisi erinevusi suurte ja väikeste kuludega buumiperioodide

1 Vt nt F. Smets (1997), “*Financial assets and monetary policy: Theory and evidence*”, Rahvusvaheliste Arvelduste Panga töödokument nr 47 ja B. Dupor (2002), “Comment on monetary policy and asset prices”, *Journal of Monetary Economics*, 49 (1), lk 99–106.

2 Täpsemat teavet sellel teemal saate EKP 2002. a veebruari kuubülletääni artiklist “The stock market and monetary policy”, lk 38–51. Samuti vaadake 11. ja 12. detsembril 2003 toimunud EKP seminari “Asset prices and monetary policy” materjale.

3 Vt nt I. Fisher (1932), *Booms and depressions*, New York, Adelphi, ja C. Kindleberger (1978), *Manias, panics and crashes: A history of financial crises*, New York, Wiley & Sons, Inc.

4 Vt C. Borio ja P. Lowe (2002), “*Asset prices, financial and monetary stability: Exploring the nexus*”, Rahvusvaheliste Arvelduste Panga töödokument nr 114 ja C. Borio ja P. Lowe (2004), “*Securing sustainable price stability: Should credit come back from the wilderness?*” Rahvusvaheliste Arvelduste Panga töödokument nr 157.

5 Vt C. Detken ja F. Smets (2004), “*Asset price booms and monetary policy*,” ECB teadustoimetis nr 364.

vahel see, et suurte kuludega episoodidele on omane keskmisest kõrgem tõusueelne reaalse rahapakkumise kasv ja keskmisest kõrgem reaalse laenupakkumise kasv tõusu esimestel aastatel.

Mitmed autorid on analüüsinud varasemaid vara hindade tõusude ja languste episoodide, millega seoses on tagantjärele hakatud tunnistama olulisi rahapoliitilisi vigu. Mitmed märgid viitavad sellele, et rahaagregaadid oleksid andnud kasulikku, tunduvalt täpsemat teavet rahapoliitilise olukorra kohta kui sellised tavalised võrdlusvahendid nagu näiteks Taylori reeglid⁶. On leitud, et tõsise deflatsiooniohu vältimisel pärast hinnamulli lõhkemist on rahaagregaatide seire⁷ olnud võtmetähtsusega.

Asjaolu, et raha- ja krediidinäitajatest võib olla kasu vara hindade muutuste prognoosimisel ja finantsstabiilsuse tagamisel, on üks põhjuseid, miks EKP rahapoliitilises strateegias on suur tähtsus rahapakkumise analüüsil. Antud teemast tulenevalt rõhutatakse ka majandusalases erialakirjanduses, et seosed vara hindade, raha ja krediidi vahel on keerulised ja need võivad aja jooksul muutuda. Eelkõige väga ebastabiilses finantskeskkonnas võib raha asendusefekt vara hindade suhtes muutuda oluliseks, mida kinnitab ka euroalal aastatel 2001 kuni 2003 toimunu. Seepärast ei saa lähtuda mehaanilisest seosest rahapakkumise arengu ja vara hinnaga seotud muutuste vahel. Pigem peab keskpank hoolikalt analüüsima kõiki tegureid, eriti finantssektori, kodumajapidamiste ja ettevõtete üldist finantstugevust, ning tõlgendama vastavalt muutusi raha- ja laenupakkumise dünaamikas.

6 Vt B. McCallum (1999), "Recent developments in the analysis of monetary policy rules", *Review*, kd 81, nr 6, Federal Reserve Bank of St. Louis.; A. H. Meltzer (2001), "Money and monetary policy: An essay in honor of Darryl Francis", kd 83, nr 5; ja O. Issing (2002), "Monetary policy in a changing environment", panus sümposioonile "Rethinking stabilization policy", mida juhtis Federal Reserve Bank of Kansas City (Jackson Hole, august 2002).

7 Vt nt M. Bordo ja A. Filardo (2004), "Deflation in a historical perspective", öveitsis Brunnenis 18. ja 19. juunil 2004 toimunud konverentsil "Understanding low inflation and deflation" esitatud ettekannet ja L. Christiano, R. Motto ja M. Rostagno (2003), "The Great Depression and the Friedman-Schwartz hypothesis", *Journal of Money, Credit and Banking* 35 (6), lk 1119–1197.

2.2 VÄÄRTPABERITE EMISSIOON

Euroala residentide poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär kerkis pisut 2004. a teises kvartalis. Selle põhjuseks oli rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjade aastase kasvumäära suurenemine, mille tingis kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud võlakirjade aastase kasvumäära oluline langus. Samas kvartalis jäi euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastane kasvumäär suures osas muutumatuks, püüdes tagasihoidlikul tasemel.

VÕLAKIRJAD

2004. a teises kvartalis kerkis pisut euroala residentide poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär (7,2%ni) (vt joonist 8). Lühiajaliste võlakirjade aastase kasvumäära aeglustumine jätkus – 2004. a esimeses kvartalis oli see 3,7% ja teises kvartalis 1,6%. Samas püsis pikaajaliste võlakirjade aastane kasvumäär endiselt heal tasemel (7,8%).

Tabel 3. Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid

Emiteeriv sektor	Bilansiline jääk (mld EUR) 2004 II kv	Aastased kasvumäärad ¹⁾				
		2003 II kv	2003 III kv	2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv
Võlaväärtpaberite emissioon:	9172	6,8	6,9	7,1	7,1	7,2
Rahaloomeasutused	3477	4,8	4,7	5,4	6,3	8,0
Mitterahaloomeelised finantsettevõtted	719	26,4	28,1	27,6	22,1	17,4
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted	602	9,7	10,3	9,7	6,7	3,0
Valitsemissektor	4373	5,6	5,4	5,4	5,6	5,6
sh:						
keskvalitsus	4135	4,7	4,7	4,6	4,9	5,0
muu valitsemissektor	238	29,4	22,8	22,4	21,4	18,4
Noteeritud aktsiate emissioon:	3770	1,0	1,1	1,1	1,3	1,1
Rahaloomeasutused	583	0,8	0,8	1,3	1,9	2,3
Mitterahaloomeelised finantsettevõtted	358	1,6	2,1	2,4	3,1	1,7
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted	2829	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8

Allikas: EKP.

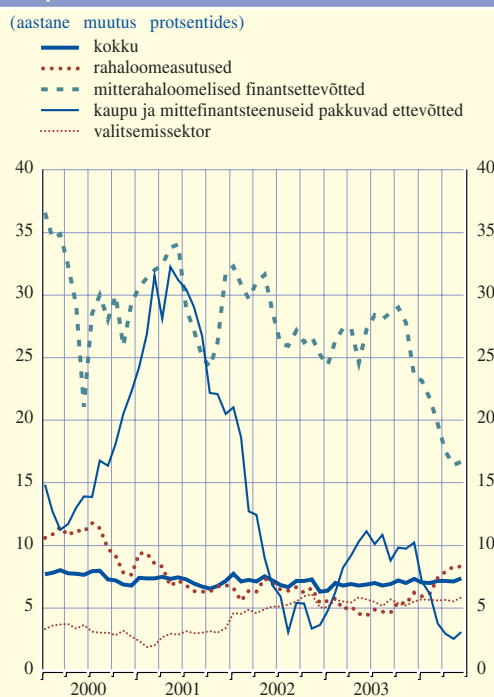
1) Täpsemat infot vt tehnilistest märkustest "Euroala statistika" tabelite 4.3 ja 4.4 kohta

Näib, et viimastel kuudel on emitendid pikendanud oma võla keskmist tähtaega, et kasutada ära jätkuvalt soodsaid pikaajalisi finantseerimistingimusi, hoolimata üsna suurest vahest pikaajaliste ja lühiajaliste intressimäärade vahel; võimalik, et nad ootavad tulevikus intressimäärade tõusu.

Kui vaadata jaotust sektorite kaupa, siis ilmneb, et rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär kerkis 2004. a teises kvartalis 1,7 protsendipunkti (8,0%ni) (vt tabelit 3). Rahaloomeasutuste poolt emiteeritavate võlakirjade kasvutrend 2004. a esimesel poolel võib kajastada rahaloomeasutuste finantseerimis- ja laenuitingimuste paranemist, mis ilmneb näiteks üha sagedasemaks muutuvates krediidireitingute uuendamistes kõnealusel sektoris.

Mitterahaloomeasutuste sektori (hõlmab mitterahaloomeelisi finantsettevõtteid ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvaid ettevõtteid) poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär langes 2004. a teises kvartalis 4,2 protsendipunkti (10,3%ni). Selle languse põhjuseks oli kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud võlakirjade aastase kasvumäära oluline, 3,7protsendi-punktiline langus (3,0%ni) samal perioodil. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ette-

Joonis 8. Euroala residentide poolt emiteeritud võlakirjade jaotus sektorite kaupa

Allikas: EKP.

Märkus. Kasvumäärade aluseks on finantstehingud.

võtted emiteerisid seega 2004. a esimesel poolel oluliselt vähem võlakirju kui 2003. a, mil keskmine aastane kasvumäär oli 8,9%. See näitas osaliselt sisefinantseerimise suurenemist ja võlgade ümberstruktureerimise püüdlusi euroala ettevõtete poolt (vt ka punkti 2.4). Mis puutub mitterahaloomeliste finantsettevõtete poolt emiteeritud väärtpaberitesse, siis nende aastane kasvumäär vähenes 2004. a teises kvartalis 4,7 protsendipunkti 17,4%ni, mis on endiselt kõrge näitaja, kajastades osaliselt kaudset võlakirjade emiteerimist kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt finantsteenuseid pakkuvate tütarettevõtete ja eriotstarbeliste finantsettevõtete (*special purpose vehicle*) kaudu ning kiiret üleminekut väärtpaberitele (eriti rahaloomeasutuste poolt). Juunis võis täheldada kerget hoogustumist võlakirjade netoemiteerimises mitterahaloomeliste finantsettevõtete poolt.

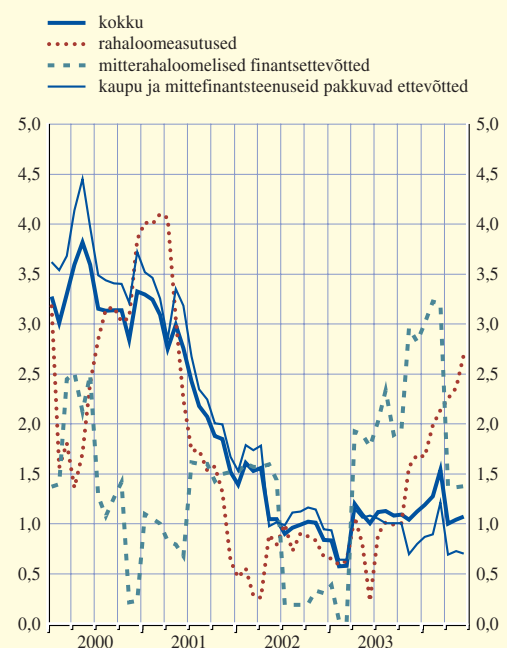
Valitsemissektori poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär jäi 2004. a teises kvartalis samaks (5,6%). Keskkvalitsuse poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär suurenes 2004. a teises kvartalis marginaalselt 5,0%ni, samas kui valitsemissektori teiste allsektorite (peamiselt piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste) poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär mõnevõrra langes, ent jäi siiski kõrgeks (18,4%).

NOTEERITUD AKTSIAD

Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastane kasvumäär jäi väga väikeseks, langes 1,3%lt 2004. a esimeses kvartalis 1,1%le teises kvartalis (vt joonist 9 ja tabelit 3). Selle põhjuseks oli kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud noteeritud aktsiate kasvu jätkuv aeglustumine. Eelmise aastaga võrreldes oli 2004. a teises kvartalis kasv vaid 0,8%. Jätkates 2003. a esimeses kvartalis alanud tõusutrendi, kerkis rahaloomeasutuste poolt emiteeritud aktsiate aastane kasvumäär 2004. a teises kvartalis 0,4 protsendipunkti (2,3%ni). See võib osaliselt viidata asjaolule, et mõned rahaloomeasutused püüavad tugevdada oma kapitalibaasi ja kasutavad ära juurdepääsu kapitaliturgudele. 2004. a teises kvartalis langes mitterahaloomeliste finantsettevõtete, sh kindlustusettevõtete poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastane kasvumäär 1,4 protsendipunkti (1,7%ni). Aktsiate esmasturu vähenemine viimastel kvartalitel võib olla põhjustatud aktsiate endiselt suhteliselt kõrgest hinnast ning ettevõtete vähesest

Joonis 9. Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate jaotus sektorite kaupa

(aastane muutus protsentides)

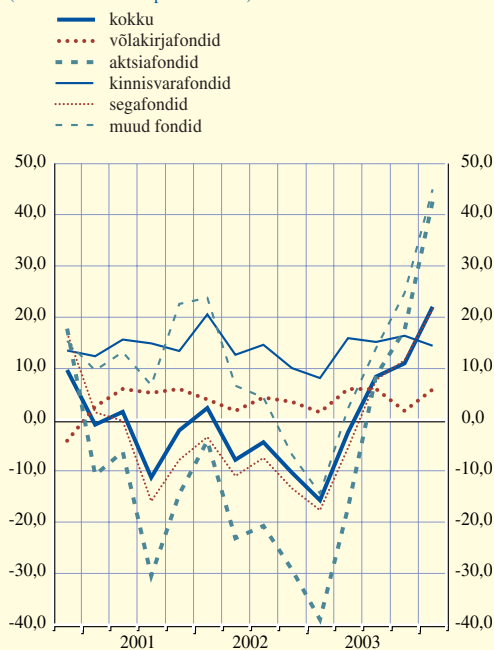

Allikas: EKP.

Märkus. Kasvumäärade aluseks on finantstehingud ja seepärast ei hõlma need ümberhindamist ega muid muutusi, mis ei tulene tehingutest.

**Joonis 10. Investeeringufondide vara kokku
(investeeringupoliitika alusel)**

(aastane muutus protsentides)

Allikas: EKP.

kvartalis. Aktsiafondide koguvara väärtuse aastane kasvumäär kerkis 2003. a viimase kvartali 17%lt 2004. a esimeses kvartalis 43%le. Võlakirjafondide koguvara väärtuse aastane kasvumäär kerkis 2%lt 2003. a viimases kvartalis 6%le 2004. a esimeses kvartalis. Aktsiafondide koguvara väärtuse aastase kasvumäära suurenemist selgitab Dow Jonesi EURO STOXXi üldindeksi tõus 2004. a esimeses kvartalis, sest need muutused sisaldavad hindamise mõjusid.

KINDLUSTUSETTEVÕTTED JA PENSIONIFONDID

Kindlustusettevõtete ja pensionifondide finantsinvesteeringute aastane kasvumäär euroalas kerkis 2003. a viimases kvartalis täheldatud 6,1%lt 2004. a esimeses kvartalis 6,9%le. Selle põhjuseks oli kindlustusfirmade ja pensionifondide poolt väljastatud laenude aastase kasvumäära tõus ja iseäranis noteeritud aktsiate omandamise kõrgem aastane kasvumäär. Viimatinimetatud muutus tugevdab alates 2003. a esimesest kvartalist täheldatud noteeritud aktsiate omandamise tõusutrendi (vt joonist 11).

2.4 REAALSEKTORI FINANTSEERIMINE JA FINANTSINVESTEERINGUD

2004. a esimeses kvartalis reaalsektori finantseerimise kasvumäär kahanes, teises kvartalis jäi see hinnanguliselt üsna stabiilseks. Euroala erinevate majandussektorite võrdlemisel ilmneb, et kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete finantseerimine on viimastel kvartalitel jäänud tagasihoidlikuks, peegeldades võlgade ümberstruktureerimise püüdlusi ja suuremaid sisemisi sääste. Euroala

finantseerimisvajadustest. Hoolimata aktsiate esmasturul valitsevatest suhteliselt rasketest tingimustest viitavad esialgsed andmed sellele, et avalikud pakkumised on viimastel kuudel pisut hoogustunud.

2.3 INSTITUTIONAALSED INVESTORID

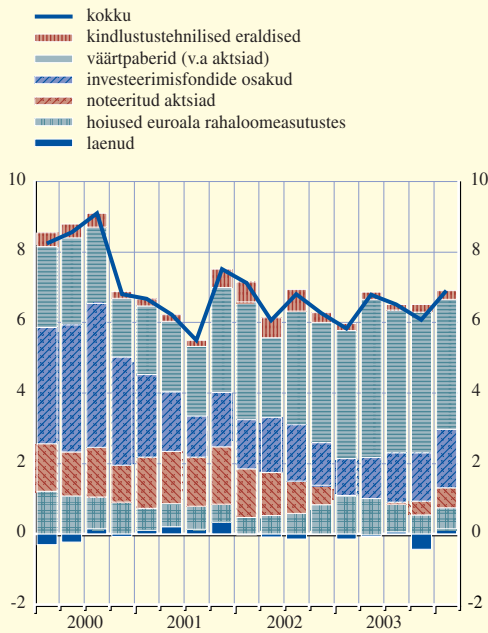
2004. a esimese kvartali andmed investeeringufondide, kindlustusettevõtete ja pensionifondide finantsinvesteeringute kohta kinnitavad, et institutionaalsete investorite huvi aktsiate vastu on tõusuteel.

INVESTEERIMISFONDID

Euroala investeeringufondide koguvara väärtuse aastane kasvumäär jätkas 2004. a esimeses kvartalis tõusu, kerkides 22%ni, võrrelduna 11%ga 2003. a viimases kvartalis (vt joonist 10). Selle põhjuseks oli igat liiki fondide (v.a kinnisvarafondide) koguvara väärtuse aastase kasvumäära 14% tõus 2004. a esimeses kvartalis, võrrelduna 16% tõusuga 2003. a viimases

Joonis 11. Kindlustustevõtete ja pensionifondide finantsinvesteeringud

(aastased kasvumäärad; osakaalud protsendipunktides)

Allikas: EKP.

kodumajapidamiste finantseerimise aastane kasvumäär, mis oli juba niigi kõrge, on aga veelgi kasvanud, andes tunnistust suurest nõudlusest eluasemelaenude järele. Valitsemissektori finantseerimise kasvumäära jõuline tõus jätkus.

REAALSEKTORI FINANTSEERIMINE

2004. a esimeses kvartalis kahanes euroala reaalsektori finantseerimise kasvumäär eelmises kvartalis saavutatud 4,8%lt 4,3%le. Vähenes ka võlgade finantseerimise aastane kasvumäär, mis langes 2003. a viimase kvartali 5,5%lt 2004. a esimeses kvartalis 4,8%le. Rahandus-, pangandus- ja väärtpaberiemissioonide statistikast saadud teabe põhjal on reaalsektori kogufinantseerimise hinnanguline kasv 2004. a teises kvartalis 4,25%, mis sarnaneb eelmise kvartali kasvumäärale.

Kodumajapidamiste sektori kogufinantseerimise kasv oli 2004. a teises kvartalis jätkuvalt tugev, kajastades majapidamiste

suurt nõudlust eluasemelaenude järele. 2004. a esimeses kvartalis kerkis kodumajapidamistele väljastatud laenude kogusumma aastane kasvumäär 7,4%ni (vt tabelit 4), ületades samal perioodil rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud laenude aastast kasvumäära. See võib peegeldada teiste finantseerimisasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatavate laenude jätkuvalt kõrget kasvumäära, sest paljudes riikides minnakse eluasemelaenude puhul üle väärtpaberitele.

Kodumajapidamiste laenude osas on värskem teave, s.t teave, mis hõlmab ka 2004. a teist kvartalit, saadaval üksnes rahaloomeasutuste sektori poolt väljastatud laenude kohta (vt tabelit 2). Selles käsitletakse kodumajapidamiste laene vastavalt nende kasutamisele.

Need andmed kinnitavad eluasemelaenude jätkuvalt tugevat kasvu. Neist ilmneb ka, et rahaloomeasutuste poolt väljastatud tarbijakrediidi aastane kasvumäär kerkis teise kvartali lõpus pisut üle 5%. Rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud muude laenude aastane kasvumäär (sh laenud inkorporeerimata ettevõtetele) stabiliseerus 2004. a esimesel poolel.

Kodumajapidamiste laenude kasv peegeldub sektori kasvava võla suhtes SKTsse, mis oli 2004. a esimeses kvartalis 53%. 2004. a teise kvartali hinnanguline võla suhe SKTsse on 54% (vt joonist 12). Hoolimata kodumajapidamiste võlgade ajalooliselt kõrge tasemest tähendavad valdavalt madalad intressimäärad kõigi tähtaegade lõikes seda, et kodumajapidamiste intressimaksete suhe kasutatavasse tulusse pole kasvanud ja jääb

Tabel 4. Euroala reaalsektori rahastamine

	Bilansiline jääk protsen- dina (sektori) finantseeri- misest ¹⁾	Aastased kasvumäärad									
		2002	2002	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2004	2004
		I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv ²⁾
Realsektor	100	4,5	4,1	3,9	3,9	4,4	4,8	5,2	4,8	4,3	4,25
sh: pikaajaline rahastamine ³⁾	85,4	4,7	4,5	4,5	4,1	4,2	4,4	5,0	4,7	4,6	5
Võla finantseerimine ⁴⁾	83,2	5,3	5,1	4,6	4,8	5,5	5,8	6,0	5,5	4,8	5
sh: lühiajaline võla finantseerimine	14,6	2,9	1,8	0,7	2,3	5,5	7,1	6,3	5,0	2,8	1,75
sh: pikaajaline võla finantseerimine	68,6	5,9	5,8	5,5	5,3	5,5	5,5	5,9	5,6	5,3	5,75
Kodumajapidamised^{4), 5)}	23,1	5,7	6,0	6,1	6,5	6,7	6,5	7,1	7,1	7,4	7,75
sh: lühiajaline võla finantseerimine	7,2	-0,2	0,7	0,2	0,8	-0,3	-1,6	-1,5	-0,9	0,3	1,5
sh: pikaajaline võla finantseerimine	92,8	6,2	6,5	6,7	7,1	7,3	7,2	7,9	7,8	8,0	8,25
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted	43,6	4,1	3,3	2,7	2,5	3,0	3,4	3,7	3,0	1,8	1,5
sh: pikaajaline rahastamine	81,8	4,9	4,7	4,2	3,5	3,4	3,3	3,9	3,4	2,5	2
Võla finantseerimine ⁴⁾	61,5	6,4	5,5	3,8	4,0	5,1	5,2	5,1	4,2	2,2	2
sh: lühiajaline võla finantseerimine	18,2	0,6	-2,9	-3,8	-2,2	0,9	3,9	3,0	1,5	-0,9	-0,5
sh: pikaajaline võla finantseerimine	43,3	9,3	9,7	7,5	7,0	7,0	5,8	6,1	5,4	3,6	3,25
sh: laenuid	49,5	5,2	5,1	3,2	3,9	4,6	4,3	4,4	3,2	1,6	1,5
sh: väärtpaberid (v.a aktsiad)	8,1	15,6	8,9	6,8	4,1	8,0	11,3	9,4	10,0	4,2	4
sh: pensionifondireservid	3,9	4,6	4,6	4,9	5,3	5,6	5,9	6,0	6,2	6,1	6
Noteeritud aktsiad	38,5	1,7	0,9	1,2	0,7	0,4	0,8	0,9	0,8	1,0	0,5
Valitsemissektor⁴⁾	33,3	4,2	4,0	4,3	4,2	5,0	5,8	5,9	5,4	5,3	5,5
sh: lühiajaline võla finantseerimine	15,1	9,0	12,3	10,4	11,9	17,1	16,3	15,6	13,4	9,8	5,25
sh: pikaajaline võla finantseerimine	84,9	3,5	2,8	3,4	3,0	3,1	4,0	4,3	4,1	4,5	6
sh: laenuid	17,0	0,4	-0,6	-0,8	-1,9	-1,5	0,8	2,6	3,1	3,0	3
sh: väärtpaberid (v.a aktsiad)	79,6	4,6	4,6	5,0	5,2	6,1	6,5	6,2	5,7	5,7	6
sh: keskvalitsuse poolt kaasatud hoiused	3,4	16,2	15,8	15,8	12,3	14,7	13,4	13,2	8,9	7,5	6,75
Võla ja SKT suhtarvud											
Kodumajapidamised		50	50	50	51	51	52	53	53	53	54
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted		62	62	62	62	62	63	63	62	62	62
Valitsemissektor		73	73	74	74	75	76	76	75	77	77
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võla ja omakapitali suhe		121	142	189	184	210	184	183	166	160	162

Allikas: EKP.

Märkus. Vt ka kuubulletääni "Euroala statistika" osa tabelit 3.2.

1) 2004. a esimese kvartali lõpu seisuga. Lühiajaline ja pikaajaline (võla) finantseerimine ja sektori finantseerimine protsendina kogufinantseerimisest. Lühiajaline ja pikaajaline (võla) finantseerimine ja finantseerimisvahendid protsendina sektori finantseerimisest. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

2) Arvud viimase kvartali kohta on esitatud tabelis rahandus-, pangandus- ja väärtpaberiemissioonide statistikas kajastatud tehingute alusel.

3) Pikaajaline finantseerimine esmase tähtjaga üle 1 aasta sisaldab pikaajalisi laene, emiteeritud pikaajalisi võlaväärtpabereid, emiteeritud noteeritud aktsiaid ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondireserve.

4) Võla finantseerimine vara sisaldab emiteeritud võlaväärtpabereid, kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondireserve pikaajalisi laene ning keskvalitsuse poolt kaasatud hoiuseid. Lühiajaline võla finantseerimine esmase tähtjaga kuni 1 aasta sisaldab lühiajalisi laene, emiteeritud lühiajalisi võlaväärtpabereid ja keskvalitsuse poolt kaasatud hoiuseid. Pikaajaline võla finantseerimine võrdub pikaajalise finantseerimisega, mis ei sisalda emiteeritud noteeritud aktsiaid.

5) Sh kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta asutused.

allapoole 1990. aastate alguses täheldatud taset. Ent võla kasvutempo toob tulevikus kaasa suurema maksekoormuse, mis võib vähendada kulutatavat tulu.

Mis puutub kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatesse ettevõtetesse, siis nende kogufinantseerimise ja võla finantseerimise aastane kasvumäär jätkas 2004. a esimeses

kvartalis langust ja stabiliseerus teises kvartalis suhteliselt madalal tasemel (2%). Võla tagasihoidliku finantseerimise põhjusteks 2004. a esimesel poolel olid laenamise ja võlakirjade emissiooni kasvu aeglustumine. Võla finantseerimise aeglustumine ei pruugi peegeldada üksnes tööka, et 2003. a teisel poolel võis leida aset teatav eelrahastamine 2004. aastaks, vaid ka asjaolu, et kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted on viimastel kuudel kasutanud rohkem kasvanud sissetulekutest pärinevaid sisemisi sääste, et vähendada ja restruktureerida varasemate aastatega tekkinud liigset võlakoormust. Lisaks võib välisvõla finantseerimise nõudluse vähenemise põhjuseid otsida ühinemiste ja ülevõtmiste vähesusest ja tagasihoidlikust kapitali mahutusest põhivarasse. Tabelist 4 ilmneb ühtlasi, et viimastel kuudel on mõned ettevõtted asendanud võlakirjade emissiooni laenuga, sest pankade laenupoliitika on muutunud laenuõuete osas soodsamaks.

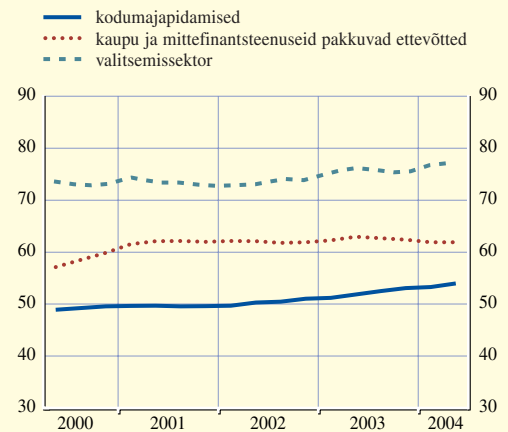
Siiani on 2004. a kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete omakapitali finantseerimine jäänud viimasel kahel aastal täheldatud suhteliselt tagasihoidlikule tasemele, mis peegeldab aktsiate esmasturul valitsevaid raskeid tingimusi ja üldist vähest nõudlust välisfinantseerimise järele kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hulgas euroalal. Sellest hoolimata pole kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete kogufinantseerimine ajaloolisest perspektiivist lähtudes ebatavaliselt madal, arvestades majandustsükli jooksvat faasi. Üldiselt langeb see kokku hetkel täheldatava majanduse elavnemisega, kus ettevõtete kasum suureneb ja nad pole veel asunud põhivarasse suures ulatuses investeerima.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võla suhe SKTsse on 2004. a teises kvartalis stabiliseerunud suhteliselt kõrgel tasemel (vt joonist 12). Võla ja ettevõtete tulu suhe (seda mõõdetakse tegevusülejärgi alusel; eelmistel kvartalitel on see kasvanud) oli samuti kõrgel tasemel. Võla suhe omakapitali on 2004. a teises kvartalis pisut suurenenud, seda peamiselt tänu aktsiaturgude kehvale tulemustele samal perioodil (vt tabelit 4).

Valitsemissektori võla finantseerimise aastane kasvumäär jäi 2004. a esimeses kvartalis suures osas stabiilseks (5,3%). See suur kasvumäär peegeldab paljude euroala riikide valitsuste nõrka eelarvepositsiooni. 2003. aastal täheldatud valitsuste usaldus lühiajalise finantseerimise vastu muutus 2004. aasta esimeses kvartalis pisut tagasihoidlikumaks. Senini saadaoleva teabe põhjal leitakse, et valitsemissektori

Joonis 12. Realsektori välisvõla suhe SKTsse

(protsentides)

Allikas: EKP.

Märkus. Üksikasjalikum teave on esitatud 4. tabelis. Võrreldes majandusaasta aruandega on võla suhe SKTsse kvartaliaruannete põhjal pisut madalam peamiselt seetõttu, et arvesse pole võetud euroalavälise kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate sektorite ja pankade poolt väljastatud laene. Tulenevalt erinevustest hindamis-meetodis, kaetuses ja tekkepõhiste intresside käsitluses, erineb valitsemissektori võla suhe SKTsse mõnevõrra sellest riigivõla mõistest, mis on sätestatud eelarve ülemäärase puudujäägi likvideerimise protseduuriga.

kogufinantseerimine on jäänud 2004. a teises kvartalis suures osas muutumatuks, kerkides aastaga 5,5%.

REAALSEKTORI FINANTSINVESTEERINGUD

Reaalsektori finantsinvesteeringute osas on saadaval vaid 2004. a esimese kvartali kohta käivad andmed. Nende kohaselt kasvasid finantsinvesteeringud esimeses kvartalis 4,5%, mis on 2003. a kvartaliga võrdne tulemus (vt tabelit 5).

2004. a esimese kvartali andmed kinnitavad varasemate portfelli struktuuri järkjärgulist ümberpaigutamist, kus vahendid suunatakse tasapisi likviidsetest rahalistest varadest tagasi pikemaajalistesse varadesse. Noteeritud aktsiatesse reaalsektori poolt tehtud otseinvesteeringute aastane kasvumäär kerkis 2004. a esimeses kvartalis, ent jäi tagasihoidlikuks. Lisaks tõusis 2004. a esimeses kvartalis ka väärtpaberitesse (v.a aktsiad) pikaajalise investeerimise aastane kasvumäär. Finantskontode andmed toetavad seega rahapoliitilise analüüsi põhjal tehtud järeldusi.

2.5 RAHATURU INTRESSIMÄÄRAD

Juulis ja augustis tegid 2004. a teises kvartalis tõusnud pikemaajalised rahaturu intressimäärad läbi languse. Selle tulemusena on rahaturu tulukõver viimastel kuudel laugemaks muutunud.

Lühiajalised rahaturuintressimäärad on viimastel kuudel püsinud muutumatuna tasemetel, mis vastavad eurosüsteemi põhiliste refinantseerimistingute pakkumisintressi alammäärale (2,0%) (vt joonist 13). Pärast maksimumtaseme saavutamist 2004. a juunis on pikemaajalised rahaturuintressimäärad aga langenud. Selle

Tabel 5. Euroala reaalsektori finantsinvesteeringud

	Bilansiline jääk protsendina finantsinvesteeringutest ¹⁾	Aastased kasvumäärad									
		2001 I kv	2002 II kv	2002 III kv	2002 IV kv	2003 I kv	2003 II kv	2003 III kv	2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv
Finantsinvesteeringud	100	4,3	4,2	4,4	3,9	4,3	4,6	4,7	4,5	4,5	.
Sularaha ja hoiused	37,9	4,8	4,8	4,7	5,0	5,9	6,4	6,5	5,5	5,4	.
Väärtpaberid (v.a aktsiad)	12,5	2,0	1,5	2,0	0,9	-0,6	-2,4	-3,4	-2,3	-0,2	.
sh: lühiajalised	1,2	-26,9	-26,6	-15,8	-14,0	-16,1	-14,6	-23,7	-16,4	-4,8	.
sh: pikaajalised	11,3	7,4	5,9	4,7	3,0	1,3	-1,1	-1,0	-0,6	0,3	.
Investeeringufondide osakud	12,4	5,6	6,1	6,3	4,7	5,6	7,1	6,9	6,9	4,6	.
sh: investeerimisfondide osakud (v.a rahaturufondide osakud)	9,7	3,4	4,3	4,5	3,4	4,4	5,8	6,4	6,5	5,5	.
sh: rahaturufondide osakud	2,7	21,0	18,1	16,6	12,1	11,9	13,5	9,2	8,4	1,6	.
Noteeritud aktsiad	12,7	0,5	0,1	-0,1	0,1	0,8	1,3	2,2	2,0	2,2	.
Kindlustustehnilised eraldised	24,6	7,3	7,2	7,2	6,4	6,4	6,5	6,6	6,7	6,5	.
M3 ²⁾		7,3	7,2	7,2	7,0	8,3	8,5	7,7	7,1	5,4	5,4
Reaalsektori väärtpaberite aastane kasum ja kahjum (protsent SKTst)		-2,7	-9,6	-9,0	-13,1	-16,1	-6,2	2,3	2,7	6,1	

Allikas: EKP.

Märkus. Vt ka kuubülletääni "Euroala statistika" osa tabelit 3.1.

1)2004. a esimese kvartali lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

2)Kvartali lõpp. Rahaagregaat M3 sisaldab euroala rahaloomeasutuste ja keskvalitsuse poolt mitterahaloomeasutustes (st kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva sektori ning mitterahaloomealiste finantsettevõtete) hoitavaid rahalaadseid vahendeid.

tulemusena on rahaturu tulukõver muutunud laugemaks. 12 kuu ja ühe kuu EURIBORi vahe langes 35 baaspunktilt juuni lõpus 20 baaspunktilni 1. septembril 2004 (vt joonist 13).

Pikemaajaliste rahaturuintressimäärade langus kajastus ka kolme kuu eeldatavates EURIBORi futuurlepingute intressimäärades (vt joonist 14). 2004. aasta detsembris ning 2005. aasta märtsis ja juunis lõppevate kolme kuu EURIBORi futuurlepingute eeldatavad intressimäärad langesid juuni lõpust kuni 1. septembrini 2004. aastal 19–43 baaspunkti, olles vastavalt 2,20%, 2,31% ja 2,46%. Need muudatused viitavad sellele, et turuosalised on vähendanud oma ootusi seoses lühiajaliste intressimäärade liikumisega 2004. a teises pooles ja 2005. a alguses.

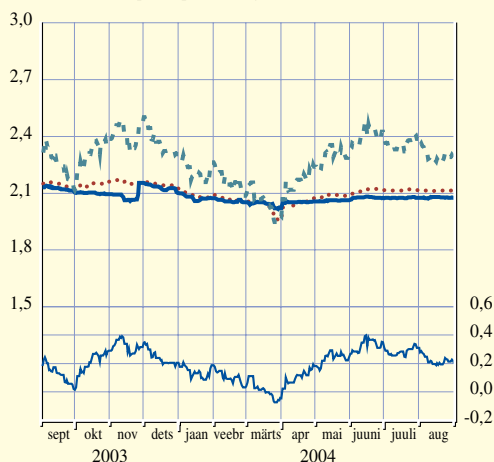
Viimastel kuudel on veelgi vähenenud kolme kuu EURIBORi futuurlepingute intressimäärade optsioonidest tuletatud eeldatav volatiilsus, mis oli madal juba 2004. a juunis (vt joonist 15). See viitab asjaolule, et ebakindlus turuosaliste seas seoses lühiajaliste intressimäärade arenguga eelseisvatel kuudel on praegusel hetkel suhteliselt väike.

Juuni lõpust kuni 1. septembrini 2004 olid üleöölaenu turu likviidsus ja intressimäärad väga stabiilsed (vt joonist 16). Viimase kolme kuu jooksul on eurosüsteemi põhiliste refinantseerimistehingute oksjonil kujunenud ja kaalutud keskmised intressimäärad ületanud pakkumisintressi alammäära enamasti ühe kuni kahe baaspunkti võrra. EONIA (euroala pankadevahelise üleöoturu keskmine aastaintressimäär) on enamuse ajast olnud 2,04% taseme lähedal, välja arvatud 6. juulil ja 10. augustil 2004 lõppenud kohustusliku reservi hoidmisperiodide viimastel päevadel (vt taustinfot 2). 1. juulil, 29. juulil ja 26. augustil sooritatud

Joonis 13. Rahaturu intressimäärad

(protsentides)

- ühe kuu EURIBOR (vasakpoolsel teljel)
- kolme kuu EURIBOR (vasakpoolsel teljel)
- - - kaheteistkümne kuu EURIBOR (vasakpoolsel teljel)
- kaheteistkümne kuu ja ühe kuu EURIBORi vaheline vahe (parempoolsel teljel)

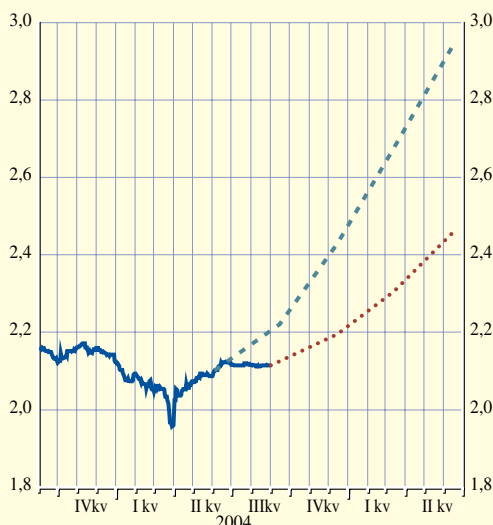

Allikas: Reuters

Joonis 14. Kolme kuu intressimäärad ja futuurlepingute intrssimäärad euroalal

(protsenti aastas; protsendipunkti; päevased andmed)

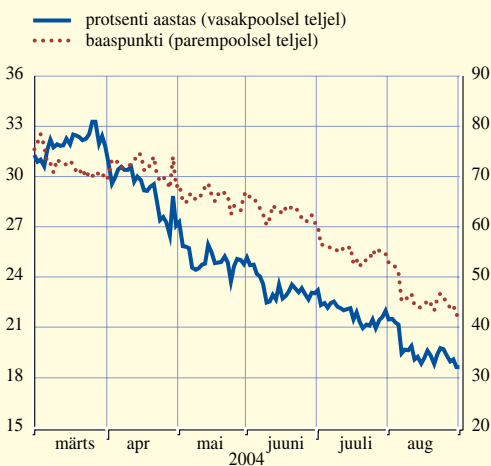
- kolme kuu EURIBOR
- futuurlepingute intressimäärad seisuga 1. september 2004
- - - futuurlepingute intressimäärad seisuga 4. juuni 2004

Allikas: Reuters.
Märkus: Londoni Rahvusvahelisel Finantsfutuuri Börsil (LIFFE) noteeritud kolmekuulised futuurlepingud, mis lõpevad käesoleva ja järgneva kolme kvartali lõpus

Joonis 15. Eeldatav volatiilsus, mis on tuletatud kolme kuu EURIBORi optioonidest, mille tähtaeg on 2005. a märtsis

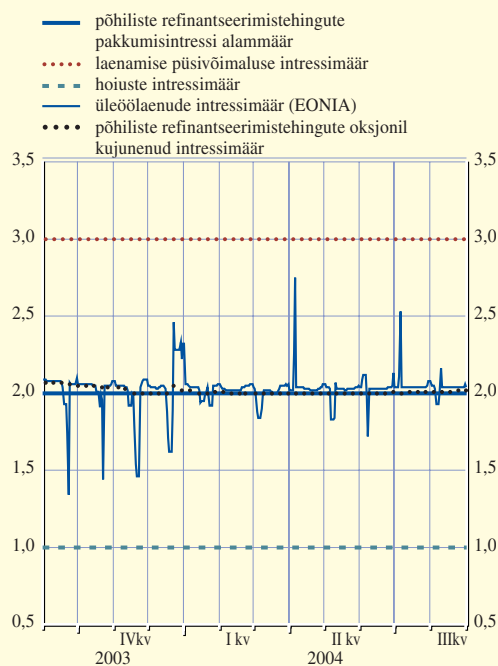
(protsenti aastas; baaspunkti; päevased andmed)

Allikad: Bloombergi ja EKP arvutused. Märkus. Baaspunktid saadakse protsentides esitatud eeldatava volatiilsuse ja vastava intressimäära korrutamise teel (vt ka EKP 2002. a maikuu bülletään lk 13–16, taustinfot “Measures of implied volatility derived from options on short-term interest rate futures”).

Joonis 16. EKP intressimäärad ja üleöölaenu intressimäärad

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikas: EKP ja Reuters

eurosüsteemi pikemaajaliste refinantseerimistingute intressimäärad olid 3–5 baaspunkti võrra madalamad kui kõnealustel kuupäevadel kehtinud kolme kuu EURIBOR.

Euroalatalises rahaliidus juhitakse rahapoliitika abil rahaturu intressimäärasid osalevates riikides ühtsetel alustel. Samal ajal võib inflatsioon nendes riikides olla üsna erinev. Selle taustal analüüsitakse taustinfos 3 euroala reaalintressimäärade mõõtmisega seotud teematikat.

Taustinfo 2

LIKVIIDSUSKESKKOND JA RAHAPOLIITILISED TOIMINGUD ALATES 12. MAIST KUNI 10. AUGUSTINI 2004

Käesolevas taustinfos käsitletakse EKP likviidsusjuhtimisega seotud toiminguid kolmel kohustusliku reservi hoidmisperioodil, mis lõppesid vastavalt 8. juunil, 6. juulil ja 10. augustil 2004.

Pangasüsteemi likviidsusvajadused

Vaatlusalusel perioodil suurenesid pankade likviidsusvajadused (vt joonist A) märgatavalt. Peamiseks põhjuseks oli autonoomsete tegurite (s.t likviidsustegurid, mis ei tulene üldjuhul rahapoliitiliste instrumentide kasutamisest) kasv, mis neelas keskmiselt 178,7 miljardit eurot – see on rohkem kui ühelgi eelneval perioodil alates 1999. aasta jaanuarist. Nimetatud tõus oli seotud peamiselt ringluses olevate

pangatähtede hulga jätkuva kasvuga, mis jõudis augusti alguses kõigi aegade kõrgeimale tasemele, 467,9 miljardi euron. Ka valitsuse hoiused olid vaatlusalusel ajavahemikul ebatavaliselt suured, saavutades juuni lõpuks 87,5 miljardi euro taseme – kõrgeima taseme pärast rahaliidu kolmanda etapi käivitumist. Vaatlusalusel ajavahemikul suurenesid kohustusliku reservi nõuded 4 miljardit eurot, samal ajal kui ülereserv (s.t pankade arvelduskontodel hoitavad kohustuslikke reserve ületavad vahendid) kõikis vähesel määral, püsides 0,68 miljardi euro juures.

Likviidsuse pakkumine ja intressimäärad

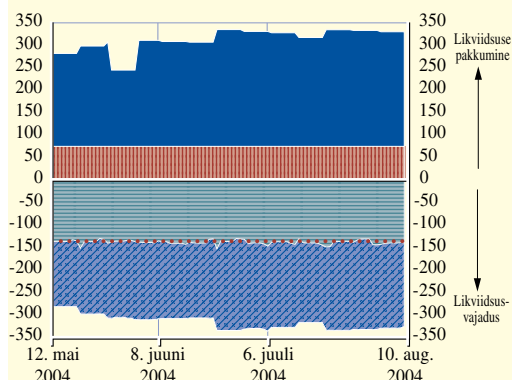
Vastavalt likviidsuse nõudluse kasvule suurenes vaatlusalusel perioodil ka avaturutehingute maht (vt joonist A). Põhiliste refinantseerimistehingute kogumaht, mis lepiti kokku 23. juunil, saavutas rekordiliselt kõrge 260 miljardi euro taseme. Vastaspoolte pakkumismahud kohanesid sujuvalt suurema väljajagatava summaga ning esitatud ja rahuldatud pakkumiste suhe (pakkumiste katte suhtarv) püsis jätkuvalt 1,25 tasemel, kus see on olnud alates 2004. aasta märtsist, mil tehti esimesed põhilised refinantseerimistehingud ühenädalase tähtajaga. Kõikide vaatlusperioodi jooksul arveldatud põhiliste refinantseerimistehingute puhul oli erinevus pakkumisintressi alammäära ja oksjonil kujunenud intressimäära vahel ning oksjonil kujunenud intressimäära ja kaalutud keskmise määra vahel null või 1 baaspunkt.

EONIA (euroala pankadevahelise üleööturu keskmine aastaintressimäär) püsis kitsas vahemikus, jäädes 2,03 ja 2,05% vahele (vt joonist B), välja arvatud kuu viimastel päevadel või päevadel pärast kohustusliku reservi hoidmisperioodi viimase põhilise refinantseerimistehingu toimumist. Pärast viimast põhilist refinantseerimistehingut oli EONIA nagu tavaliselt heitlikum ja kõikis peamiselt vastavalt sellele, mida ootasid turuosalisel likviidsuskeskkonna arengust. Pärast 8. juunil lõppenud kohustusliku

Joonis A. Pangasüsteemi likviidsusvajadus ja likviidsuse pakkumine

(mld EUR; kogu perioodi päeva keskmised näitajad on esitatud iga kirje juures)

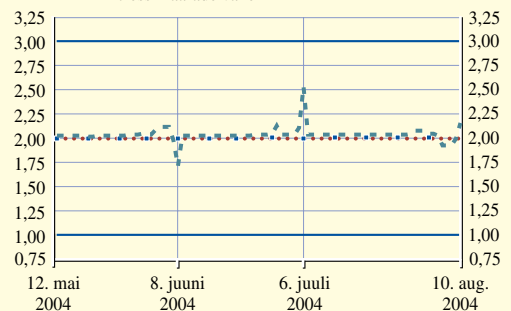
- põhilised refinantseerimistehingud: 242,19 mld EUR
- pikemaajalised refinantseerimistehingud: 75,00 mld EUR
- arvelduskontodel hoitavad vahendid: 138,36 mld EUR
- kohustusliku reservi määr (kohustuslik reserv: 137,68 mld EUR; ülereserv: 0,68 mld EUR)
- autonoomsed likviidsusgurid: 178,74 mld EUR

Joonis B. EONIA ja EKP intressimäärad

(päevased intressimäärad protsentides)

- põhiliste refinantseerimistehingute oksjonil kujunenud intress
- põhiliste refinantseerimistehingute baasintress
- EONIA
- laenamise ja hoiustamise püsivõimaluste intressimäärade vahemik

reservi hoidmisperioodi viimast põhilist refinantseerimistehingut tõusis EONIA korraks 2,12% tasemeni, sest turuosalisel eeldasid, et likviidsus väheneb teataval määral. Hoidmisperioodi viimasel päeval langes EONIA aga mõningase likviidsusülejäagi tõttu 1,72% tasemele; hoiustamise püsivõimalust kasutati 2,1 miljardi euro ulatuses. Järgmise kohustusliku reservi hoidmisperioodi lõpus oli EONIA suhteliselt stabiilne, hakates kõikumama alles hoidmisperioodi kahel viimasel päeval. Nende kahe päeva jooksul saavutas EONIA kitsastest likviidsustingimustest tulenevalt 2,53% taseme ning perioodi lõpuks kasutati laenamise püsivõimalust 5,4 miljardi euro ulatuses. Lõpuks, pärast 10. augustil lõppenud kohustusliku reservi hoidmisperioodi viimast põhilist refinantseerimistehingut alanen EONIA 6. augustil 2004. aastal 1,93% tasemeni tulenevalt asjaolust, et turuosalisel ootasid hoidmisperioodi lõpus likviidsusülejäaki. Teatavaks üllatuseks oli aga EONIA tõusmine hoidmisperioodi viimasel päeval 2,16% tasemele hoolimata likviidsusülejäagist; periood lõppes sellega, et hoiustamise püsivõimalust kasutati 4,0 miljardi euro ulatuses.

Taustinfo 3

REAALINTRESSIMÄÄRADE MÕÖTMINE EUROALA RIIKIDES

Nagu teisteski rahaliitudes, nii on ka euroalal keskpanga poolt kehtestatud ametlik intressimäär kõikides rahaliidus osalevates riikides ühtne. Lisaks on euroalale omase integreeritud turu puhul riikidevahelised hinnaerinevused ühesuguste finantsturuinstrumentide osas tavaliselt väikesed. Samal ajal võib inflatsioon erinevates riikides või piirkondades olla erinev, sest see on vastava piirkonna majanduses toimunud nõudluse ja pakkumise muutustest tuleneva kohandusmehhanismi lahutamatu osa. Need kaks ülalnimetatud tegurit osutavad sellele, et eri aegadel võib erinevus nominaalsete intressimäärade ja tegeliku inflatsioonimäära vahel riigiti varieeruda. Seoses sellega väidetakse vahel, et: a) see kõrvalekalle osutab erinevustele „reaalsetes“ intressimäärades, ja b) sellest tulenev erinevus võib riikide majanduse tasakaalust välja lüüa. Näiteks väidetakse, et keskmisest kõrgema inflatsiooniga riikides on ka madalamad reaalinintressimäärad ning see omakorda toob kaasa sisenõudluse ja inflatsioonisurve suurenemise.

Nimetatud seisukohtade puhul ei võeta arvesse kõiki kirjeldatud tagajärgede põhjuseid; taolised arvamused võivad mitmel põhjusel olla isegi eksitavad.

Et erinevates riikides on erinevad reaalinintressimäärad, tuleb reaalinintresside arvutamisel arvesse võtta mitmeid mõõtmisega seotud aspekte. See väide viitab reaalinintressimäärade mõõtmisele, mille arvutamiseks lahutatakse nominaalset intressimäärast kehtiv inflatsioonitase. Taoline järelnäitaja (*ex post*) ei ole siiski täpne reaalinintressimäära näitaja, mida majandusagendid oma tarbimis- ja investeerimisotsuste tegemisel arvesse võtavad.

Reaalinintressimäärad on investeringu eeldatava reaalse tulumäära näitajaks mingil tuleviku ajahetkel. Tarbimise ja investeerimise seisukohast on olulised seega

reaalintressimäärade eelnäitajad (*ex ante*), s.t erinevus turu intressimäärade ja investeerimisperioodi eeldatava inflatsiooni arengu määra vahe. On selge, et erinevates riikides võib erinevatel ajahetkedel oodatav tulevane inflatsioonimäär mõnest kuust pikema ajavahemiku puhul erineda kehtivast inflatsioonimäärast märgatavalt. Samuti võib eeldada, et rahaliidus, kus riikidevahelised vahetuskursid on fikseeritud, erinevad inflatsiooniootused eelkõige keskmises või pikemas perspektiivis vähem kui hetke inflatsioonimuutused. Selle põhjuseks on see, et rahaliidus ei ole märkimisväärsed inflatsioonierinevused tõenäoliselt püsivad, sest need viitaksid mõne riigi puhul püsivale konkurentsivõime langusele. Väikesed riikidevahelised inflatsioonimäärade erinevused võivad pikema aja jooksul siiski püsivaks osutada; need on eelkõige hinnataseme ja sissetuleku ühtlustumise ja/või Balassa-Samuelsoni protsessiga¹ seotud erinevused. Nendel põhjustel ei ole tarbijatel ja investeerijatel mõistlik "riiklikku" inflatsiooni (mis võib tuleneda erinevatest teguritest) mehaaniliselt tulevikku üle kanda.

Tegelikult on märgatavaid tõendeid selle kohta, et rahaliit on euroala riikides vähendanud inflatsiooniootuste erinevusi keskpikas perspektiivis.

Reaalintressimäärade eelnäitajate arutamisel on probleemiks see, et inflatsiooniootusi (vastava tuleviku hetke osas) ei ole lihtne mõõta. Sellegipoolest on võimalik kasutada mõningaid inflatsiooniootuste näitajaid, näiteks neid, mis põhinevad uuringutel või võlakirjade tootlusel.

Tabel. Valikulised andmed euroala reaalintressimäärade näitajate kohta

(protsenti aastas)	Pikaajalised reaalintressimäärad ¹⁾		Lühiajalised reaalintressimäärad ²⁾	
	Eelnäitajad	Järelnäitajad	Eelnäitajad	Järelnäitajad
	Riiklikud nominaalintressimäärad, mida on korrutatud järgmiste näitajatega:			
	Järgmise aasta inflatsiooni-prognoos ³⁾	Jooksva perioodi ÜTHI inflatsioonimäär	Pikaajaline inflatsiooni-prognoos (6–10 aasta kohta) ³⁾	Jooksva perioodi ÜTHI inflatsioonimäär
Keskmine tase⁴⁾				
1999–2004. a juuli	1,51	1,24	2,92	2,75
2004. a juuli	0,33	-0,21	2,46	1,96
Standardhälve				
1999–2004. a juuli ⁵⁾	0,53	0,80	0,26	0,62
kaalutud näitaja ⁴⁾	0,45	0,70	0,23	0,57
2004. a juuli ⁵⁾	0,50	0,86	0,32	0,70
kaalutud näitaja ⁴⁾	0,46	0,59	0,30	0,54
Memokirje:				
Keskmine tase ⁴⁾ 1990–1998	4,60	4,68	5,15	5,12
Standardhälve ajavahemikul 1990–1998 ⁵⁾	1,69	0,82	1,29	0,68

Allikad: BIS, Consensus Economics, EKP, EKP arvutused, Eurostat ja Reuters.

Märkused

1) Kolme kuu rahaturu intressimäärad (EURIBOR ajavahemikuks 1999–2004). Kõik euroala riigid, v.a Luksemburg.

2) Võimaluse korral kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus; muul juhul kõige lähema tähtajaga instrumendid. Andmed hõlmavad Prantsusmaad, Saksamaad, Itaaliat ning alates 1995. aastast ka Hollandit ja Hispaaniat.

3) Riikide prognoosid on võetud Consensus Economicsist.

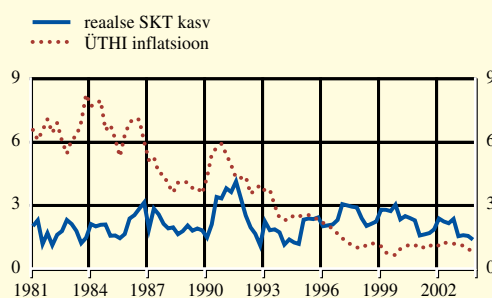
4) Kaaludeks on võetud 2002. aasta SKT ostujõu pariteedi alusel.

5) Igale vaatlusalusele euroala riigile antakse sama kaal.

¹ Vt EKP 2003. aasta septembri aruannet pealkirjaga "Inflation differentials in the euro area: Potential causes and policy implications".

Selle näitlikustamiseks on taustinfo tabelis A võrreldud reaaltressimäärade järel- ja eelnäitajaid; eelnäitajate arvutamisel kasutati rahvusvahelise uuringuagentuuri Consensus Economics poolt vastava perioodi jaoks koostatud inflatsiooniprognoside keskmist (tarbijahinnaindeksi osas). Samas kui Consensus lühiajalised inflatsiooniprognosid on kättesaadavad kõikide euroala riikide kohta peale Luksemburgi, on pikemaajalised prognoosid olemas ainult viie suurima euroala riigi puhul. Seega ei ole reaaltressimäärade pikaajalisi eelnäitajaid Consensus Economics prognooside alusel kõikide euroala riikide kohta võimalik välja arvutada. Sel põhjusel viitavad tabelis esitatud pikaajalised reaaltressimäärad ainult neile viiele riigile (mis hõlmavad umbes 85% euroala SKTst).

Joonis. Reaalse SKT kasvu ja ÜTHI erinevused¹⁾ euroalal

Allikas: Eurostati ja EKP arvutused Eurostati andmete põhjal.

1) Aastaste protsendimuutuste kaalumatra standard-

Nagu oodatud, on reaaltressimäärade eelnäitajate erinevused riikide lõikes tunduvalt väiksemad kui järelnäitajate puhul. Lühiajaliste reaaltressimäärade puhul vähenes (kaalumata) standardhälve 1999.–2004. aastani 27 baaspunkti (0,80 tasemelt 0,53 tasemele). Vähenemine on veelgi suurem pikaajalise reaaltressimäärade näitajate puhul, mis on tavaliselt majandusotsuste vastuvõtmisel olulisemad kui lühiajalised määrad. Kui arvutamisel kasutatakse pikaajalisi inflatsiooniootusi, on standardhälve vähenemine 1999.–2004. aastani 36 baaspunkti (0,62 tasemelt 0,26 tasemele). Samuti on tähelepanuväärne see, et see pilt vastandub tugevasti ajavahemikul 1990–98 esinenud olukorrale, kui oodatud inflatsioonierinevused olid suuremad kui täheldatud erinevused.

Veelgi keerulisem mõõtmisprobleem on tingitud sellest, et igas riigis või piirkonnas on majandustegurid erinevad ning selle tulemusena ei pruugi ükski reaaltressimäärade näitaja nende kõikide jaoks oluline olla. Näiteks võivad kohalikud hinnamuutused rahvusvahelisel turul tegutseva ettevõtte investeerimisvalikute seisukohast olla vähem olulised kui tarbija poolt vaadates. See toob esile tõsiasja, et reaaltressimäärade arvutamisel kasutatava hinnaindeksi valik on teataval määral meelevaldne ega kajasta tõenäoliselt kõiki kogu rahvastiku poolt kogetavaid tingimusi.

Võttes arvesse, et reaaltressimäärade puhul on järelnäitajate kasutamine probleemiderohke, tuleks samuti kriitiliselt suhtuda väitesse, et erinevused inflatsioonimäärades võivad juba iseenesest riigid tasakaalust välja viia. Siinkohal tuleks vaadelda mitmeid tegureid.

Üldiselt tuleks meele pidada, et oodatud inflatsioonierinevuste majanduslikud tagajärjed (ja seoses sellega ka erinevused reaaltressimäärades) sõltuvad erinevusi põhjustanud teguritest. Näiteks, kui mingi riigi keskmisest madalam inflatsioonimäär on tingitud keskmisest kõrgemast tootlikkuse kasvust, näitaks see, et sellel riigil on soodsad investeerimisväljavaated isegi siis, kui “reaaltressimäär” on kõrgem kui teistes riikides. Sellele analoogselt – kui inflatsiooni kõrge taseme põhjuseks on väga

suur palgatõus, ei tugevda see ilmtingimata vastava riigi investeerimisväljavaateid, isegi kui selle riigi "reaalintressimäär" on suhteliselt madal. Nagu mitmes äsjases uuringus täheldatud, on nõudlus, pakkumine ja struktuuritegurid mäginud euroala hiljutiste kogemuste põhjal olulist osa erinevate riikide inflatsiooniarengu erinevuste selgitamisel². Need erinevad tegurid võivad kõnealuste riikide majandusele põhjustada väga erinevaid tagajärgi.

Nagu eespool osutatud, eksisteerivad rahaliidus, kus riikidevahelised vahetuskursid on fikseeritud, tugevad tasakaalustava mõjuga turupõhised jõud. Eelkõige tähendab see seda, et kui riigis on väikesest nõudlusest tingitud keskmisest madalam inflatsioonimäär, tagab see riigile teiste riikidega võrreldes konkurentsieelise. See omakorda soodustab aja jooksul selles riigis nõudluse kasvu (ning vähendab nõudlust teistes riikides). Nagu mitmes hiljutises uuringus näidatud, muutub "reaalintressimäär" vahend lõpuks kohandamisel domineerivaks teguriks, kuigi selle tekkimine võtab aega³.

Kokkuvõtteks seisukoht, et rahaliidus esinevad erinevused inflatsiooni osas võivad kaasa tuua suuri erinevusi erinevate riikide reaallintressimäärades ning viivad selle tulemusena riigid tasakaalust välja, tugineb sageli lihtsustatud argumentidel. Esiteks on oluline meeles pidada, et majandusotsuste jaoks olulisi reaallintressimäärasid tuleks mõõta eelnäitajate abil, s.t arvesse tuleks võtta vastava tulevikuhetke inflatsiooniootusi. Seega on olemas mõistlikud majanduslikud põhjused, miks suurte inflatsioonierinevuste püsimist rahaliidus ei tasu loota – see tähendaks konkurentsivõime pidevat vähenemist. Teiseks, et hinnata võimalikke majanduslikke tagajärgi, tuleb arvesse võtta inflatsioonierinevuste põhjuseid. Siinkohal on oluline konkurentsi stabiliseeriv roll.

Kuigi ajavahemik EMU kolmanda etapi algusest alates on liiga lühike selleks, et teha tähtsaid järeldusi, tasub märkida, et seni ei ole olnud tõendeid erinevuste suurenemise kohta euroala riikide majanduslikus tulemuslikkuses. Nagu taustinfo joonisel näidatud, on erinevused reaalse SKT kasvumääras jäänud sarnaseks varasemate aastate keskmisele.

Lõpetuseks tuleb meeles pidada, et reaallintressimäärade keskmine tase (ükskõik kuidas see ka arvutatakse) on alates 1999. aastast olnud (ajaloolisest perspektiivist vaadelduna) väga madal kõikides euroala riikides. See annab tunnistust rahaliidu ja sellele lähenemise eelistest, mistõttu madalam inflatsioon ja inflatsiooniootused, vahetuskursi stabiilsus ning paranenud eelarvepositsioon on oluliselt vähendanud intressimäärade riskipreemiat⁴. Neid vilju on võimalik lõigata euroalariikides ellu viidavate struktuurireformide abil, mille eesmärgiks on muuta toote- ja tööjõuturud paindlikumaks ning suurendada sellega piirkondade suutlikkust majandusvõrkidele reageerimisel.

¹ Vt EKP 2003. aasta septembri aruannet pealkirjaga "Inflation differentials in the euro area: Potential causes and policy implications".

² Vt viidet allmärkuses 1.

³ Vt näiteks S. Deroose, S. Langedijki ja W. Roegeri (2004) *Reviewing adjustment dynamics in EMU: from overheating to overcooling*, Economic Papers nr 198, European Economy, European Commission, ning I. Angeloni ja M. Ehrmanni (2004), *Euro area inflation differentials*, EKP teadustoimetis nr 388.

⁴ Viimase nelja aastakümne reaallintressimäärade arengu analüüsimiseks euroalal ja Saksamaal, vt ka EKP 2003. aasta septembri kuubülletääni taustinfot pealkirjaga "Current euro area interest rates from a historical perspective".

2.6 VÕLAKIRJATURUD

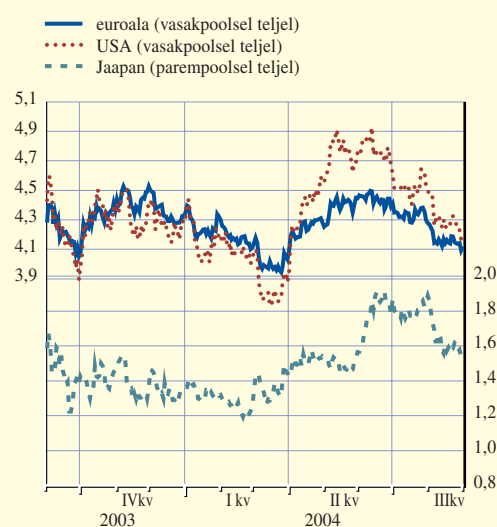
USA ja euroala pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus on juuni algusest saadik langenud. Selle languse peamiseks põhjusteks näivad olevat pikaajalise inflatsiooniprognooosi alandamine ja mõnede turuosaliste ebakindluse suurenemine majanduskasvu väljavaadete osas. Lisaks on paari viimase kuu jooksul on euroalal vähenenud võlakirjaturu eeldatav volatiilsus, mis näitab turuosaliste võlakirjade tootluse tulevaste muutuste suhtes hoopis ebakindluse vähenemist.

USA

USA pikaajaliste võlakirjade tootlus langes viimase kolme kuu jooksul märkimisväärselt vastupidiselt 2004. a juuni ja 2004. a. esimese kvartali vahelisel perioodil täheldatud tõusutrendile (vt joonist 17). Seda langust seostati kümneaastase tähtajaga, inflatsiooniga indekseeritud võlakirjade tootlusega ja kümneaastase võlakirjaturupõhise inflatsiooniootusega, mida mõõdetakse võrreldava nominaalse ja inflatsiooniga indekseeritud riigivõlakirjade tootluse vahena. USAs järgnes loodetust kehvena majandusaktiivsuse ja inflatsiooni statistika (eriti tööhõivet puudutavate andmete) avaldamisele võlakirjade nominaalse tootluse langus. Lisaks sellele on naftahinna aasta

Joonis 17. Pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus

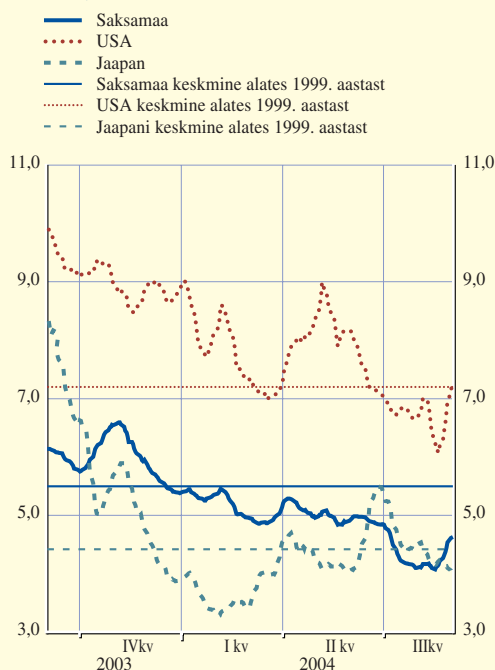
(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: Reuters ja Thomson Financial Datastream. Märkus. Pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus viitab kümneaastastele võlakirjadele või võlakirjadele, mille tähtaeg on kümnele aastale kõige lähemal.

Joonis 18. Võlakirjade turu eeldatav volatiilsus

(protsenti aastas; päevaste andmete kümnepäevane libisev keskmine)

Allikas: Reuters. Märkus. Eeldatav volatiilsus tuleneb Bloombergi poolt määratletud, 20 päeva enne tähtaja kättejõudmist pikendatava futuurlepingu optioonidest. See tähendab, et 20 päeva enne lepingute lõppemist muudetakse eeldatavat volatiilsust määravaid lepinguid selliselt, et lõppevalt lepingult minnakse üle sellele vahetult järgnevale lepingule.

kõrgeimad tasemed sundinud turuosalisi USA majanduse väljavaadetega seotud prognoose muutma. Nende sündmuste taustal prognoositi turul USA lühiajaliste intressimäärade edasist langust.

Juuli lõpust kuni 1. septembrini 2004 jätkus kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade nominaalse tootluse langus – see kahanes ligikaudu 35 baaspunkti, moodustades viimatinimetatud kuupäeval 4,2%. Samal perioodil langes kümneaastase tähtajaga võlakirjade reaalne tulusus 25 baaspunkti 1,4%ni. See tõi kaasa kümneaastase võlakirjaturupõhise inflatsiooniootuse languse 2,4%ni 1. septembril.

Viimase kolme kuu jooksul vähenes turuosaliste ebakindlus pikaajaliste võlakirjade tootluse tulevase arengu suhtes, mida mõõdetakse USA riigikassa kümneaastase tähtajaga futuurlepingute eeldatava volatiilsuse kümnepäevase libiseva keskmise kaudu, ning see oli 1. septembriks umbkaudu võrdne keskmise tasemega alates 1999. aastast (vt joonist 18). See näitab, et võlakirjaturu osaliste ebakindlus vähenes võrreldes 2004. a teises kvartaliga.

JAAPAN

Jaapanis kõikus pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus viimase kolme kuu jooksul märkimisväärselt, seda peamiselt majandusaktiivsust puudutavate uudiste avaldamise järel. Juunis mõjutas võlakirjade tootlust avaldatud makromajandusstatistika, mida turuosalised tõlgendasid kinnituseks Jaapani kindlast majanduskasvust. Augustis aga langes Jaapani võlakirjade tootlus taas – põhjuseks oli loodetust väiksemate SKT näitajate avaldamine 2004. a teises kvartalis – ning 1. septembril oli tootluse näitaja 1,5% tasemel, mida täheldati ka juuni alguses.

Võlakirjaturu eeldatava volatiilsuse kaudu mõõdetav turuosaliste ebakindlus võlakirjade tootluse tulevaste muutuste suhtes tegi viimase kolme kuu jooksul läbi märkimisväärsed kõikumisi. Pärast järsku tõusu juunis vähenes võlakirjaturu eeldatav volatiilsus juulis ja augustis püsis tasemel, mis on pisut madalam kui keskmine eeldatav volatiilsus alates 1999. a jaanuarist.

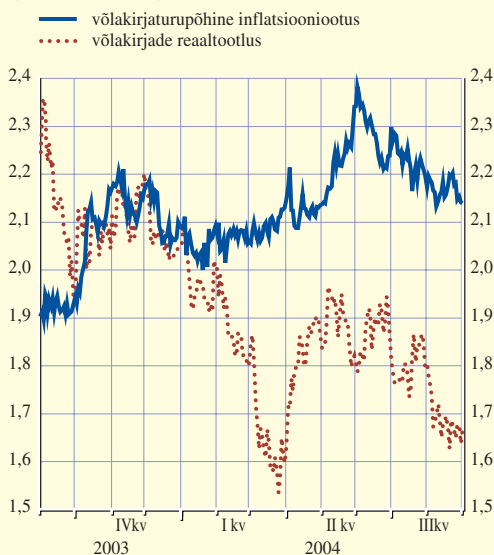
EUROALA

Viimase kolme kuu jooksul langes pikaajaliste võlakirjade tootlus euroalal koos võlakirjade tootlusega USAs, kuigi euroalal oli langus pisut väiksem. Selle tagajärjel vähenes euroala ja USA pikaajaliste võlakirjade tootluse vahe kiiresti, püses 1. septembril umbes 5 baaspunkti juures. Sarnaselt USA-le on võlakirjade nominaaltootluse langust alates juuli algusest seostatud kümneaastase võlakirjaturupõhise inflatsiooniootuse vähenemisega – 1. septembril langes see 2,1% lähedale (vt joonist 19). Kümneaastase tähtajaga, indekseeritud (ÜTHIga, v.a tubakatoodete hinnad) riigivõlakirjade tootluse alusel mõõdetav võlakirjade reaaltootlus langes alates juuli lõpust umbkaudu 15 baaspunkti ja 1. septembri seisuga oli see 1,7%. See näitas turuosaliste ebakindlust maailma majanduse väljavaadete osas, eriti arvestades kõrgeid naftahindu.

Võlakirjade nominaalse tootluse langus viimasel kolmel kuul peegeldus kogu eeldatava tuletistehingute kõvera nihkumises allapoole, eriti selgelt ilmes see pikemaajalise

Joonis 19. Euroala võlakirjade reaaltootlus ja võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus

(protsenti aastas; päevased andmed)

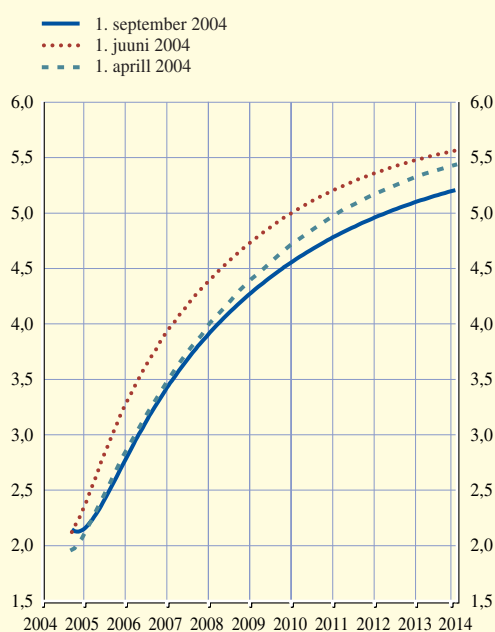

Allikas: Reuters.

Märkus. Võlakirjade reaaltootlused tuletatakse Prantsusmaa riigivõlakirjade turuhindadest (ei sisalda tubakatoodete hindu), mis on indekseeritud euroala ÜTHIga ja mille tähtaeg on 2012. aastal. Võlakirjaturupõhise inflatsiooniootuse arvutamiseks kasutatavat meetodit on kirjeldatud 2002. a. veebruari kuubülletäanis leheküljel 16.

Joonis 20. Kaudsed euroala tulevikutehingute üleoalaenude intressimäärad

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikas: EKP hinnang.

Märkus. Turul vaadeldavate intressimäärade tähtajalisest struktuurist tuletatud eeldatav tulevikutehingute tulukõver peegeldab turu ootusi lühiajaliste intressimäärade tulevaste tasemete suhtes. Kaudsete tulevikutehingute tulukõverate arvutamiseks kasutatavat meetodit on kirjeldatud 1999. a. jaanuarikuu büllletäanis leheküljel 26. Hinnangus kasutatud andmed on saadud vahetuslepingutest.

tähtajaga võlakirjade puhul (vt joonist 20). Samal ajal on võlakirjaturu eeldatava volatiilsuse kaudu mõõdetav euroala võlakirjaturul valitsenud ebakindlus viimase kolme kuu jooksul vähenenud ning 1. septembril oli see oluliselt madalamal alates 1999. aasta jaanuarist mõõdetud keskmisest tasemest.

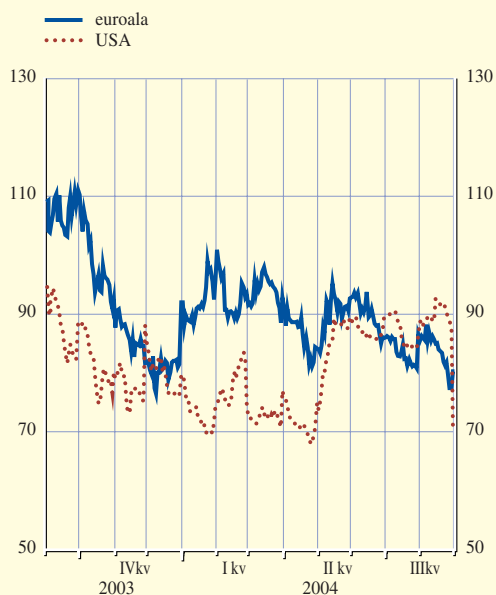
Euroala ettevõtete võlakirjade turul on ettevõtete võlakirjade hinnavaheed alates juuni algusest pisut vähenenud ja püsivad väikestena (vt joonist 21). Euroala BBB-reitinguga ettevõtete poolt väljastatud võlakirjade ja võrreldavate riigivõlakirjade tootluse vahe vähenes augustis ning 1. septembri seisuga oli see umbes 80 baaspunkti. Need hiljutised muutused ettevõtete poolt väljastatud võlakirjade hinnavahe viitavad sellele, et võlakirjaturu osalised peavad ettevõtete krediidiriski euroalal suhteliselt väikeseks.

2.7 LAENUDE JA HOIUSTE INTRESSID

2004. a teises kvartalis oli rahaloomeasutuste uute laenude ja hoiuste intressimäärade areng segane, ent enamik intressimäärasid pisut alanes, jätkates eelmistel kvartalitel täheldatud langustrendi.

Joonis 21. Äriühingute võlakirjade hinnavahed euroalal ja Ameerika Ühendriikides

(protsenti aastas; päevased andmed; BBB-reiting)

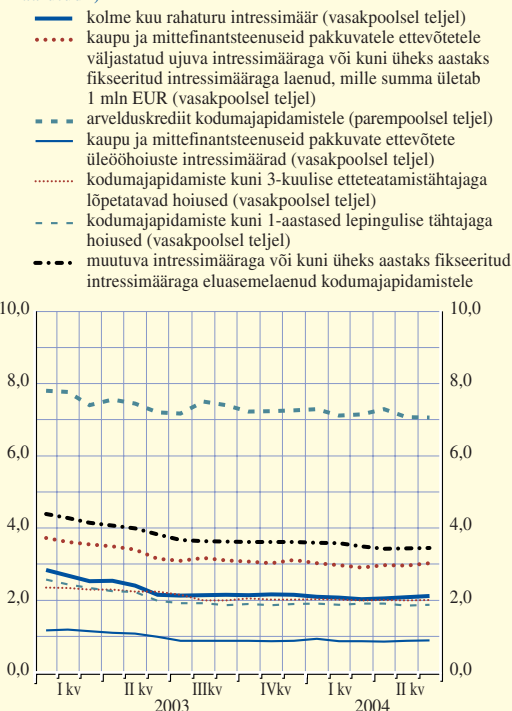
Allikad: Bloombergi ja EKP arvutused. Märkus. Äriühingute võlakirjade hinnavahed arvutatakse välja erinevusena äriühingute seitsme- kuni kümneaastaste võlakirjade ja seitsme- kuni kümneaastaste riigivõlakirjade vahel.

Rahaloomeasutuste uute laenude ja hoiuste lühiajalised intressimäärad jäid 2004. a juunis üldiselt muutumatuks (vt joonist 22 ja tabelit 6) või pigem langesid pisut teises kvartalis, mis põhimõtteliselt oli kooskõlas rahaturuintressimäärade liikumisega. Pikemate perioodide osas ilmneb, et rahaloomeasutuste lühiajalised intressimäärad langesid pisut 2003. a maist (viimane aruandlusperiood enne EKP baasintressimäärade alandamist 2003. a juunis) 2004. a juunini, mis kajastab suures osas rahaturuintressimäärade arengut (nt kolme kuu rahaturuintressimäär langes sama perioodi jooksul ligikaudu 30 baaspunkti). Kokkuvõttes vähenesid selle perioodi jooksul kodumajapidamiste lühiajaliste hoiuste intressimäärad ligikaudu 25-35 baaspunkti, aga kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete lühiajaliste hoiuste (s.t kuni üheaastased lepingulise tähtajaga hoiused) intressimäärad langesid 45 baaspunkti. Samal ajal alanes kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete üleõhoiuste intressimäär vähem kui 20 baaspunkti, mis on tingitud seda liiki hoiuste tavapärasest aeglasema arveldamisega.

2003. a maist kuni 2004. a juunini langesid lühiajalised laenuintressid 40–50 baaspunkti, mis viitab sellele, et rahaloomeasutuste lühiajaliste laenude intressimäärade ja võrreldavate rahaturuintressimäärade vahe perioodi jooksul pisut vähenes. Nii eluasemelaenude (ujuva intressimääraga ja kuni üheaastase tähtajaga fikseeritud

Joonis 22. Lühiajalised rahaloomeasutuste intressimäärad ja võrreldav lühiajaline rahaturu intressimäär

(protsenti aastas; uute laenude ja hoiuste intressimäärad; kaalutud¹⁾)

Allikas: EKP. Alates 2003. a detsembrist arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude alusel, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste mahu 12 kuu libisevale keskmisele. Perioodi kuni november 2003 kohta arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude alusel, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste mahu 2003. a keskmisele. Lisateabe saamiseks vt EKP 2004. a augusti kuubülletääni taustinfot pealkirjaga "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

Tabel 6. Rahaloomeasutuste uute laenude ja hoiuste intressimäärad

(protsenti aastas; baaspunktides)

						Muutus baaspunktides kuni juunini 2004 ²⁾			
	2004 jaan	2004 veebr	2004 märts	2004 apr	2004 mai	2004 juuni	2003 jaan	2003 mai	2004 mai
Hoiuste intressimäärad									
Kodumajapidamiste hoiused									
lepingulise tähtajaga kuni üks aasta	1,91	1,88	1,91	1,91	1,86	1,88	-70	-35	2
lepingulise tähtajaga üle kahe aasta	2,68	2,52	2,44	2,46	2,40	2,43	-64	-21	2
kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavad hoiused	2,03	2,02	2,00	2,01	2,00	2,00	-34	-23	1
üle kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavad hoiused	2,65	2,63	2,59	2,57	2,55	2,54	-73	-56	-1
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete üleõhoiused									
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiused	0,93	0,87	0,86	0,85	0,87	0,88	-28	-19	1
lepingulise tähtajaga kuni üks aasta	1,99	1,98	1,96	1,97	1,96	1,99	-73	-45	2
lepingulise tähtajaga üle kahe aasta	3,28	3,53	3,23	3,35	3,62	3,58	-25	52	-4
Laenude intressimäärad									
Kodumajapidamiste tarbimislaenu									
ujuva intressimääruga ja kuni üheaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga	7,29	7,12	7,15	7,29	7,07	7,06	-74	-38	0
Kodumajapidamiste eluasemelaenu									
ujuva intressimääruga ja kuni üheaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga	3,59	3,58	3,49	3,42	3,43	3,45	-93	-53	2
viie- kuni kümneaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga	5,02	4,97	4,89	4,82	4,78	4,81	-56	-12	3
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete arvelduskrediit									
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenud, kuni 1 miljon EUR	5,65	5,63	5,56	5,52	5,46	5,44	-76	-37	-2
ujuva intressimääruga ja kuni üheaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga	4,07	4,04	3,98	3,94	3,96	3,96	-93	-52	-1
üle viieaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga	4,80	4,79	4,80	4,70	4,63	4,72	-45	-23	9
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenud, üle 1 miljoni EUR									
ujuva intressimääruga ja kuni üheaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga	3,02	2,97	2,90	2,97	2,96	3,03	-69	-37	7
üle viieaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga	4,42	4,30	4,33	4,26	4,36	4,16	-37	-21	-19
Memokirjed									
Kolme kuu rahaturu intressimäär	2,09	2,07	2,03	2,05	2,09	2,11	-72	-30	2
Kaheaastaste riigivõlakirjade tootlus	2,41	2,38	2,16	2,39	2,55	2,74	10	43	19
Viieaastaste riigivõlakirjade tootlus	3,37	3,28	3,06	3,31	3,50	3,60	20	58	10

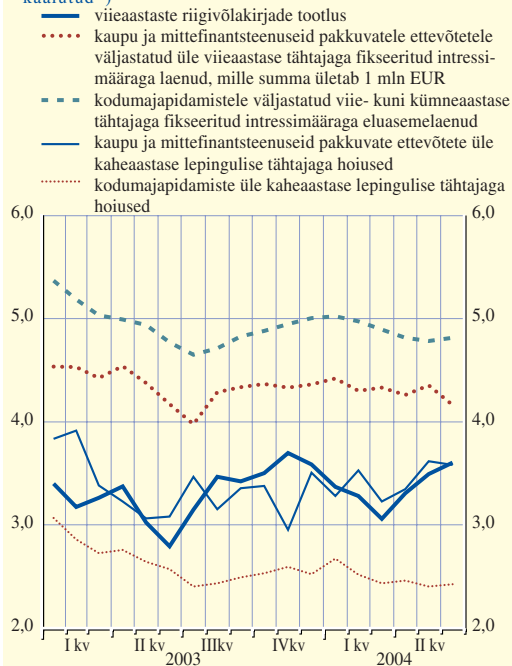
Allikas: EKP.

1) Käesolevas tabelis esitatud rahaloomeasutuste uute laenude ja hoiuste intressimäärad on kaalutud. Alates 2003. a detsembrist arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude alusel, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste mahu 12 kuu libisevale keskmisele. Perioodi kuni november 2003 kohta arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude alusel, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste mahu 2003. a keskmisele. Lisateabe saamiseks vt EKP 2004. a augusti kuubülletäni taustinfot pealkirjaga "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

intressimääruga) kui ka kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud väikesemahuliste laenude (kuni 1 mln EUR, ujuva intressimääruga ja kuni üheaastase tähtajaga fikseeritud intressimääruga) intressimäärad langesid selle ajavahemiku jooksul üle 50 baaspunkti.

Joonis 23. Pikaajalised rahaloomeasutuste intressimäärad ja pikaajaline rahaturu intressimäär

(protsenti aastas; uute laenude ja hoiuste intressimäärad; kaalutud¹⁾)

Allikas: EKP.

1) Alates 2003. a detsembrist arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude alusel, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste mahu 12 kuu libisevale keskmisele. Perioodi kuni november 2003 kohta arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude alusel, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste mahu 2003. a keskmisele. Lisateabe saamiseks vt EKP 2004. a augusti kuubülletääni taustinfot pealkirjaga "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

Suurem osa rahaloomeasutuste intressimäärade tõusis pisut 2004. a juunis, kuid 2004. a teise kvartali kokkuvõttes need siiski langesid (vt joonist 23). Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pikaajaliste laenude ja kodumajapidamiste pikaajaliste eluasemelaenude intressimäärad alanesid teises kvartalis ligikaudu 10–20 baaspunkti, samas kui rahaturu intressimäärad tõusid. Vastavalt rahaloomeasutuste pikaajaliste intressimäärade tavapäraselt aeglasele kohanemisele tõid need muutused kaasa intressivahe vähenemise võrreldava tähtajaga rahaturu intressimääradega. Väiksem vahe võib olla teatud määral seotud ka laenuvõtjate krediitdivõime suurenemisega viimastel kuudel. Sama perioodi jooksul tõusis kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete kuni kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiuste intressimäär 35 baaspunkti, mis oli rahaturu intressimäärade arenguga rohkem kooskõlas.

Asju pikemas perspektiivis analüüsides ilmneb, et 2003. a jaanuarist kuni 2004. a juunini langesid rahaloomeasutuste pikaajalised intressimäärad märkimisväärselt. Vastupidine muutus toimus võrreldava tähtajaga rahaturu intressimäärade puhul (nt euroala viieaastaste

riigivõlakirjade puhul), mis tõusid kõnealuse perioodi jooksul ligikaudu 20 baaspunkti. Näiteks kodumajapidamiste pikaajaliste hoiuste intressimäärad langesid selle perioodi jooksul 65–75 baaspunkti, samas kui kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiuste pikaajaline intressimäär alanes ligikaudu 25 baaspunkti. Need muutused kajastavad tõenäoliselt tavapärasest viivitust, mis tekib rahaloomeasutuste pikaajaliste hoiuste intressimäärade kohandamisel rahaturu intressimääradega (mis langesid enne 2003. a jaanuari). Pikaajaliste laenuintressimäärade puhul langesid kodumajapidamiste eluasemelaenude (viie- kuni kümneaastase tähtajaga fikseeritud intressimääraga laenud) intressimäärad 2003. a jaanuarist kuni 2004. a juunini peaaegu 60 baaspunkti, kusjuures kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenude (üle viieaastase tähtajaga fikseeritud intressimääraga laenud) intressimäärad alanesid 45 baaspunkti. Kuigi need sündmused võivad teatud määral viidata rahaloomeasutuste intressimäärade aeglasele kohandamisele rahaturu intressimääradega, võivad need osaliselt kajastada ka pankade paranenud hinnanguid laenuvõtjate krediitdivõime kohta. Pankade paranenud krediidiriski hinnangut näitab rahaloomeasutuste pikaajaliste laenude intressimäärade ja viieaastase tähtajaga riigivõlakirjade intressimäärade

vaheline vähenev vahe (vt ka 2004. a augusti kuubülletääni taustinfosid “The results of the July 2004 bank lending survey for the euro area” ja “Analysing MFI interest rates at the euro area level”).

2.8 AKTSIATURUD

Pärast tõusu kahel eelneval kuul on suurriikide aktsiahinnad alates juuni lõpust langenud. Kõrge naftahinna taustal on investorite ebakindlus kasumi ja majanduse kasvuväljavaadete osas aktsiahindadele langetavat survet avaldanud. Samas avaldas pikaajaliste intressimäärade langus aktsiahindadele vastupidist mõju. Pärast langust juunis suurenes juulis ja augustis nii USAs kui ka euroalal aktsiaturu eeldatav volatiilsus, mis näitab turuosaliste ebakindlust seoses aktsiahindade arenguga, samas jäi see näitaja siiski suhteliselt madalale tasemele.

USA

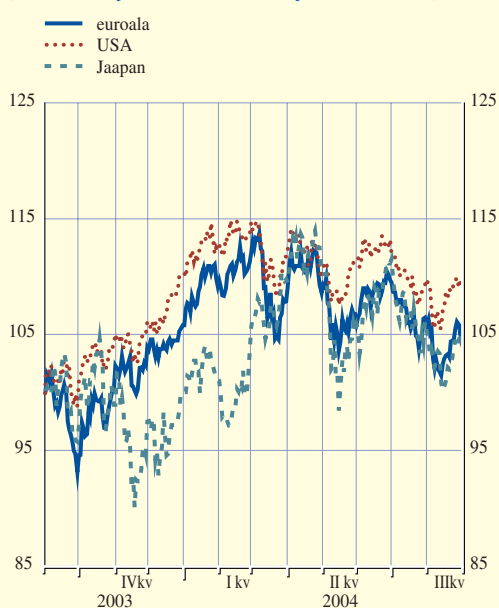
Juuni lõpust kuni 1. septembrini 2004 aktsiahinnad USAs langesid (vt joonist 24). Ühest küljest avaldasid USA aktsiahindadele negatiivset mõju oodatust nõrgemad makromajanduslikud näitajad (iseäranis töjõuturu statistika) ja mitmete ettevõtete kasumihoiatused eelseisvateks kvartaliteks. Aktsiahindadele mõjus pärssivalt kõrge naftahinna mõju edasisele majanduskasvule. Teisest küljest leevendas negatiivseid mõjusid USA pikaajaliste intressimäärade langus, millel on võtmeroll tulevase tulu diskontoteleguri määratlemisel, ja oodatust suurem tegelike sissetulekute kasv teises kvartalis. Thomson Financiali kohaselt ootavad turuosalised, et USA ettevõtete sissetulekud kasvavad ülejäänud aasta jooksul ligikaudu 15% ja 2005. a esimeses kvartalis aeglustub see kasv 7,5%ni.

Augusti esimestel nädalatel langesid nii S&P 500 üldindeks kui ka tehnoloogia-indeks Nasdaq, ent need kerkisid taas viimasel nädalal, saavutades kuu lõpuks taseme, mida viimati täheldati juuli lõpus. Sellele tõusule eelnes naftahinna kerge langus.

Juuni lõpust kuni 1. septembrini suurenes aktsiaturgudel valitsev ebakindlus, mida mõõdetakse Standard & Poor's — 500 indeksi optioonidest tuletatud eeldatava volatiilsuse alusel. Aktsiaturgude volatiilsus jäi 1999. aastast arvatud keskmisest tunduvalt allapoole (vt joonist 25).

Joonis 24. Aktsiahinnaindeksid

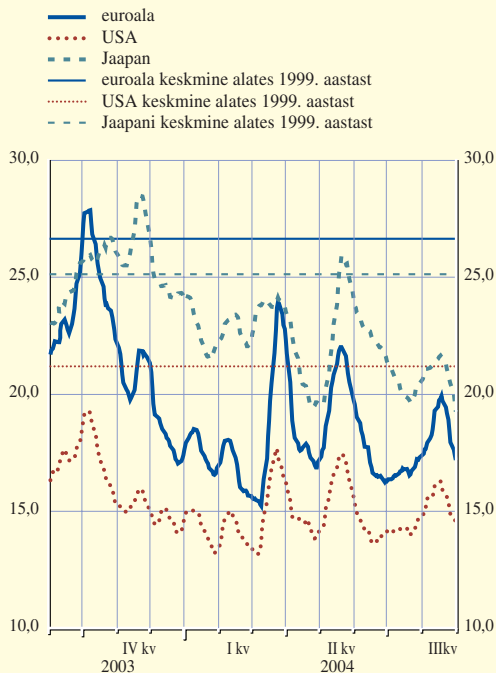
(indeks: 1. september 2003 = 100; päevased andmed)

Allikas: Reuters.
Märkus. Euroala Dow Jonesi EURO STOXXi üldindeks, USA Standard ja Poor's 500 indeks ning Jaapani Nikkei 225 indeks.

Joonis 25. Aktsiaturu eeldatav volatiilsus

(protsenti aastas; päevaste andmete kümnepäevane libisev keskmine)

Allikas: Bloomberg. Märkus. Eeldatav volatiilsus viitab aktsiahinnaindeksitega seotud optioonide väljenduvale, aktsiahindade protsentuaalsete muutuste oodatavale standardhälbele kolmekuulise perioodi jooksul. Eeldatav volatiilsus viitab euroala Dow Jonesi EURO STOXXi 50 indeksile, USA Standard ja Poor's 500 indeksile ning Jaapani Nikkei 225 indeksile.

JAAPAN

Juuni lõpust kuni 1. septembrini aktsiahinnad Jaapanis alanesid. Avaldatud makromajandusstatistika, mida turuosalised pidasid positiivseks, kergitas juunis aktsiahindu märkimisväärselt. Sellele järgnenud hinnalangus näis olevat seotud turuosaliste oodatavate majandusväljavaadete muutumisega. Aktsiahindade languse tingis oodatust nõrgemate teise kvartali SKT näitajate avaldamine ja turuosaliste ebakindlus majanduskasvu väljavaadete osas, eriti seoses Jaapani ekspordisektori tulemustega, mida üldine naftahinna tõus võib negatiivselt mõjutada. Juuli lõpust kuni 1. septembrini on indeks Nikkei 225 langenud 2%.

Aktsiahindade alanemisega kaasnes indeksiga Nikkei 225 seotud optioonide poolt põhjustatud eeldatava volatiilsuse suurenemine (kajastades turuosaliste ebakindlust) Jaapani aktsiaturul juuli keskpaigast kuni augusti keskpaigani. Seejärel eeldatav volatiilsus vähenes ja jäi oluliselt allapoole alates 1999. aastast arvatud keskmisest.

EUROALA

Juuni lõpust kuni 1. septembrini aktsiahinnad euroalal langesid. Aktsiaturgude investorite ebakindlus olid seotud peamiselt kõrge naftahinna võimaliku negatiivse mõjuga majanduskasvule (vt taustinfot 4). Lisaks on mitmed ettevõtted alandanud oma edasiste kvartalite tuluprognose. Ettevõtete sissetulekutega seotud väljavaadete ümberhindamine eriti tehnoloogiafirmadega. Samas aga tõi pikaajaliste intressimäärade langus kaasa vastupidise, positiivse mõju aktsiahindadele. Juuni lõpust kuni 1. septembrini alanesid aktsiahinnad Dow Jonesi EURO STOXXi üldindeksi järgi 1%. Languse osaliseks põhjuseks võib pidada aktsiaturu ebakindluse väikest kasvu juuni lõpust kuni 1. septembrini, millele viitab aktsiaturu eeldatava volatiilsuse kümnepäevane libisev keskmine, mis on tuletatud Dow Jonesi EURO STOXXi 50 indeksi optioonidest. Aktsiaturgude volatiilsus jäi aga tunduvalt allapoole selle ajaloolist keskmist alates 1999. aastast (vt joonist 25).

Euroala erinevates majandussektorites toimunud arengu võrdlemisel ilmneb, et alates juuni lõpust kuni 1. septembrini langesid aktsiahinnad enamikus Dow Jonesi EURO STOXXi üldindeksiga seotud kümnest majandussektorist (vt tabelit 7).

Energiaettevõtete aktsiad ületasid antud perioodil üldist turuindeksit, samas kui kõige nõrgemad tulemused ilmnesisid tehnoloogiasektoris. Nimetatud tulemused on kooskõlas eelnevatel kõrge naftahinna perioodidel saadud kogemustega, mida on kirjeldatud üksikasjalikumalt taustinfos 4. Kõigi majandussektorite (v.a tarbija- ja energiasektori) ajalooline volatiilsus jäi juulis ja augustis allapoole nende keskmist taset 2004. a teises kvartalis.

Tabel 7. Hinnamuutused ja Dow Jonesi Euro STOXXi indeksi ajalooline volatiilsus

(hinnamuutused protsendina perioodi lõpu seisuga kehtivatest hindadest; ajalooline volatiilsus aastase protsendina)

	Põhi- mater- jalid	Tarbija- sektor, tsükli- line	Tarbija- sektor, mitte- tsükli- line	Energia- sektor	Finants- sektor	Tervis- hoiu- sektor	Tööstus- sektor	Tehno- loogia- sektor	Telekom- unikat- siooni- sektor	Kom- munaal- teenuse sektor	EURO STOXX
Sektori osakaal turu kapitaliseerumises (andmed perioodi lõpu seisuga)	5,2	11,9	7,3	12,1	29,7	2,6	9,3	5,7	8,8	7,3	100,0
Hinnamuutused (andmed perioodi lõpu seisuga)											
2003 II kv	18,0	21,1	7,6	10,3	25,4	15,3	15,6	19,0	17,7	16,8	18,2
2003 III kv	4,4	4,4	5,1	-2,9	0,5	-2,1	6,2	5,9	-3,1	-3,6	1,1
2003 IV kv	15,5	13,7	2,1	12,0	16,8	13,2	13,6	12,6	13,1	15,1	13,5
2004 I kv	-4,7	0,6	2,7	0,4	-0,9	11,6	1,3	10,1	4,0	7,2	1,9
2004 II kv	6,7	4,6	3,4	5,2	1,5	4,2	2,5	-13,6	-0,6	5,1	1,7
juuli	-0,4	-3,7	-4,8	1,5	-3,5	-0,2	-1,6	-13,4	-2,4	-0,9	-3,0
august	-1,7	-3,6	-3,6	-0,8	0,2	2,5	-0,9	-6,2	-1,2	-0,6	-1,4
juuni lõpp kuni 1. september 2004	-1,4	-6,6	-7,0	1,5	-2,6	2,5	-1,7	-18,0	-3,7	-0,8	-3,6
Volatiilsus (perioodi keskmised)											
2003 II kv	24,8	28,0	19,8	22,8	26,8	25,4	18,0	35,3	21,5	20,8	23,0
2003 III kv	23,3	19,9	12,1	18,3	18,6	17,8	15,1	33,4	14,7	13,5	16,6
2003 IV kv	17,5	17,5	11,6	13,9	14,5	17,2	12,8	23,9	13,2	11,2	14,0
2004 I kv	15,2	18,4	12,5	16,6	15,6	16,4	15,3	26,9	18,3	14,3	14,3
2004 II kv	16,1	16,8	11,0	14,5	15,6	15,8	15,8	30,3	15,0	13,4	14,1
juuli	13,5	13,4	10,6	12,7	12,3	14,1	12,2	28,7	11,7	9,0	11,4
august	15,0	17,2	12,6	14,6	12,2	13,6	13,6	25,8	14,0	9,0	12,9
juuni lõpp kuni 1. september 2004	14,1	15,1	11,3	13,4	12,0	13,7	12,6	27,0	12,7	8,8	11,9

Allikad: STOXX ja EKP arvutused.

Märkus. Ajalooline volatiilsus arvutatakse aastapõhiste standardhälvetena, mis on leitud perioodi päevaste indeksimuutuste baasil. Sektoripõhiseid indekseid on kajastatud käesoleva kuubülletääni osas "Euroala statistika".

KUIDAS REAGEERIVAD AKTSIATURUD NAFTAHINNA MUUTUSTELE?

Käesolevas taustinfos analüüsitakse naftahinna mõju euroala aktsiaturgudele. Naftahinna tõus toob tavaliselt kaasa prognoositavate majanduskasvu näitajate alandamise ja suurendab lühiajalisi inflatsiooniootusi. Kahanevad majanduskasvu väljavaated vähendavad omakorda ettevõtete oodatavaid tulusid, mille tulemuseks on surve aktsiahindade alanemiseks. Lisaks vähendab naftahinna tõusuga seotud ettevõtte sisendite hinna kerkimine tavaliselt kasumimarginaali. Samuti muutuvad investorid naftahinna kõrgperioodidel ettevõtte tulu väljavaadete osas ebakindlamaks, mis võib omakorda tuua kaasa aktsiate kõrgema riskipremia ja avaldada täiendavat survet aktsiahinna langemisele. Tavaliselt kaaluvad need tegurid üles selle positiivse mõju, mida avaldab aktsiahindadele naftahinna tõusuga kaasnev pikaajaliste reaaltresside langus.

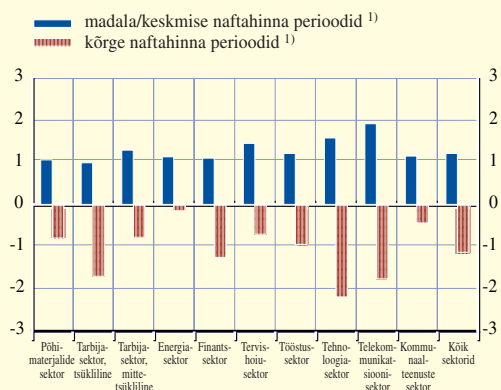
Järgnevalt analüüsitakse naftahinna mõju, võrreldes Dow Jonesi EURO STOXXi üldindeksi ja selle sektorite alamindeksite keskmist tulusust ajavahemikel, mil naftahind oli madalas/keskmises või kõrges hinnavaheemikus. Kõrgeks vahemikuks loetakse üle 10% ulatuvat positiivset kõrvalekallet keskmisest reaalsest naftahinnast aastail 1987–2004. Alljärgneval joonisel on näidatud kuiseid keskmisi aktsiatulu muutusi naftahinna erinevatel perioodidel indeksiga hõlmatud kümne majandussektori ja kogu indeksi lõikes.

Jooniselt ilmnevad mitmed tegurid. Esiteks, euroala aktsiahinnad tervikuna on vaatlusalusel ajal, mis algas 1987. aastal, valdavalt negatiivses seoses naftahinna tasemega. Üldiselt suurenes Dow Jonesi EURO STOXXi indeks keskmiselt 1% kuus naftahinna madalas/keskmises hinnavaheemikus, kuid naftahinna kõrge vahemiku puhul oli indeksi muut negatiivne. Teiseks, aktsiahindade liikumine erines sektorite lõikes märkimisväärselt. Üldiselt oli kõrgel naftahinnal soodne mõju energia- ja kommunaalteenuste sektorile (võrreldes indeksiga), samas kui hooajakaupade, tehnoloogia- ja telekommunikatsioonisektorite indeksid neil perioodidel tavaliselt alanesid.

Enamjaolt vastab kogu aktsiaturu ja selle sektorite dünaamika kõrge ja madala reaalse naftahinna perioodidel ootusele, et naftahinna tõus mõjub ettevõtte tuluväljavaateile negatiivselt, alandades aktsiahindu. Seega võib hooajakaupade sektori suhteline nõrkus olla tingitud

Joonis. Keskmine kuine tulu Dow Jonesi EURO STOXXi üldindeksi ja sellesse kuuluvate majandussektorite kohta

(protsentides; jaanuar 1987 – juuli 2004)

Allikad: Thomson Financial Datastream ja STOXX.
 1) Kõrge naftahind viitab rohkem kui kümneprotsendilistele hälvetele keskmisest reaalsest naftahinnast (Brenti toornafta hind korrutatuna euroala tarbijahinnaindeksiga) aastatel 1987–2004. Madal/keskmine naftahind viitavad sellest lävest madalamale naftahinnale.

investorite murest, et kõrge naftahinnal võib olla eriti tugev negatiivne mõju selle sektori tuludele, sest see on kõige tihedamalt majandustsükliga seotud.

Samas võib kõrge naftahind mõningaid sektoreid vähem mõjutada või avaldada neile isegi positiivset mõju. Sellest võimalusest lähtudes võib energiasektori lisatulusust (võrreldes indeksiga üldiselt) seletada sellega, et energiasektori tulu on positiivselt seotud naftahinna dünaamikaga. Suhteliselt kõrge naftahind avaldab suhteliselt positiivset mõju ka kommunaalteenuste sektori aktsiate hindadele – selle põhjuseks võib olla asjaolu, et taolistel perioodidel suureneb nõudlus alternatiivsete energiaallikate, nt maagaasi järele¹.

¹ Tuleb märkida, et aktsiahindu võisid mõjutada ka teised tegurid. Näiteks võisid tehnoloogiasektori näitajate languse põhjused kõrge naftahinna perioodidel olla seotud pigem aktsiaturu muli lõhkemisega ajavahemikus 2000. aasta algusest kuni 2003. aastani.

3 HINNAD JA KULUD

Euroala ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) inflatsioon alanes juulis veidi, jõudes 2,3% tasemele. See langus leidis aset peamiselt töötlemata toidukaupade ja tööstuskaupade (v.a energia) hindade muutuste tõttu. Eurostati kiirhinnangu kohaselt püsis inflatsioonimäär augustis muutumatuna. Tootmisahela varasemates etappides on kõrgemate toorainehindade tõttu jätkuvalt oodata täiendavat survet tootjahindade kasvu suunas. Tööjõukulude arengu osas kinnitavad viimased andmed, et euroala aastane palgatõus oli 2004. aasta esimesel poolaastal tagasihoidlik. Lähiaja jooksul võib hiljutine naftahindade tõus avaldada survet ÜTHI inflatsioonimääradele; seega on ebatõenäoline, et aastane inflatsioonimäär saavutaks ülejäänud aasta jooksul uuesti madalama taseme kui 2%. Lühiajalisest muutusest hoolimata jääb palgatõus pikemas perspektiivis tõenäoliselt väikeseks ja üldine väljavaade on hinnastabiilsuse seisukohalt soodne. Naftahindade täiendav kerkimine ning võimalik kaudsete maksude ja reguleeritud hindade uus kasv võivad siiski tähendada hinnatõusu ohtu.

3.1 TARBIAHINNAD

2004. A AUGUSTI ESIALGNE HINNANG

Eurostati esialgsete hinnangute kohaselt püsis euroala inflatsioonimäär augustis muutumatult 2,3% tasemel (vt tabelit 8). Kuigi hinnatõusu üksikasjalikku jaotust veel ei ole, on tõenäoline, et energiahindade aastase kasvumäära tõusu tasakaalustas töötlemata toidukaupade hinna aastase kasvumäära alanemine. See hinnang pole siiski veel kinnitust leidnud, sest tegemist on esialgsete andmetega.

ÜTHI INFLATSIOON 2004. A JUULIS

Euroala inflatsioonimäär langes juuni 2,4%ga võrreldes 2,3% tasemele; selle peamiseks põhjuseks olid muutused töötlemata toidukaupade ja tööstuskaupade (v.a energia) hindades. Tulemus oli 30. juulil avaldatud Eurostati esialgsete hinnangutega võrreldes 0,1 protsendipunkti madalam.

Tabel 8. Hindade areng

(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

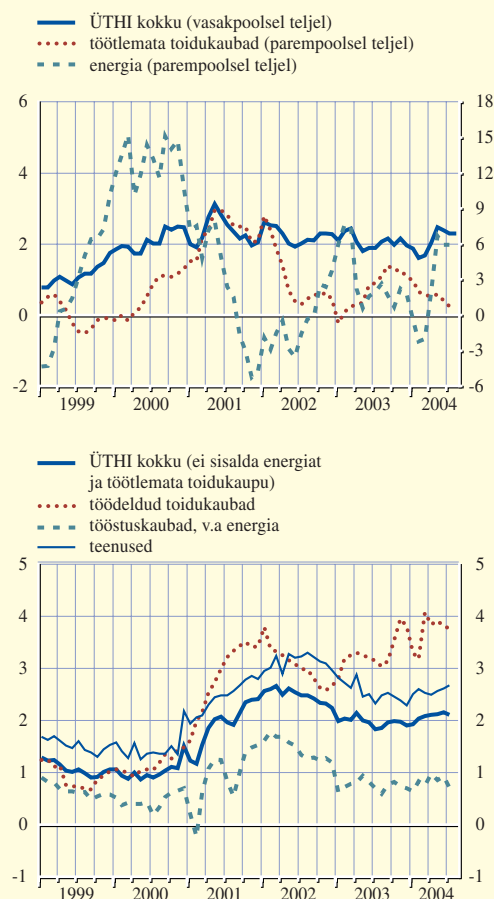
	2002	2003	2003	2004	2004	2004	2004	2004
			märts	apr	mai	juuni	juuli	aug
ÜTHI ja selle komponendid								
Kogu indeks ¹⁾	2,3	2,1	1,7	2,0	2,5	2,4	2,3	2,3
Energia	-0,6	3,0	-2,0	2,0	6,7	5,9	5,9	,
Töötlemata toidukaubad	3,1	2,1	1,7	1,6	1,7	1,2	0,7	,
Töödeldud toidukaubad	3,1	3,3	4,1	3,9	3,9	3,8	3,8	,
Tööstuskaubad, v.a energia	1,5	0,8	0,7	1,0	0,9	0,9	0,7	,
Teenused	3,1	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6	2,7	,
Muud hinnanaätajad								
Tööstustoodangu tootjahinnad	-0,1	1,4	0,4	1,4	2,4	2,4	,	,
Nafta hinnad (EUR/barrel)	26,5	25,1	26,7	27,6	30,9	29,3	30,7	34,1
Toorainehinnad v.a energia	-0,9	-4,5	17,2	19,7	21,1	21,9	18,0	10,9

Allikad: Eurostat, Thomson Financial Datastream ja HWWA.

1) ÜTHI inflatsioon augustis 2004 viitab Eurostati kiirhinnangule.

Joonis 26. ÜTHI inflatsiooni jaotus: peamised komponendid

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikas: Eurostat.

jõudes 2,7% tasemeni; selle peamiseks põhjuseks oli rendihinna, meditsiiniteenuste ja puhkusepakettide hindade kõrgem aastane kasvumäär. Kui puhkusepakettide hindade aastase kasvumäära suurenemine on tavalisest väiksematest hinnamuutustest tingitud baasiefekti tulemus, on meditsiiniteenuste aastase kasvumäära tõusu mõjutanud Saksamaal läbiviidud tervishoiusüsteemi reform. Kuigi rendi aastane kasvumäär oli üsna väike, tõusis jätkuvalt ja märkimisväärselt elamute hind, mis ei ole ÜTHIs kajastatud (vt taustinfot 5). Üldiselt ei osuta ÜTHI komponendid (v.a energia) sellele, et esineks mingeid naftahinna varasema tõusu kaudseid mõjusid.

ÜTHI heitlikumate komponentide osas jäi energiahindade aastane kasvumäär stabiilselt 5,9% tasemele, sest soodne baasiefekt tasakaalustas juulis eurodes nomineeritud naftahinna kasvust tulenenud energiahindade mõju hindade tõusule, samal ajal langes töötlemata toidukaupade hinna aastane kasvumäär peamiselt puu- ja köögivilja hinna aastase kasvumäära languse tõttu juuni 1,2% tasemelt juulis 0,7% tasemele.

ÜTHI (v.a energia ja töötlemata toidukaubad) aastane kasvumäär alanes juuni 2,2% tasemega võrreldes juulis 2,1% tasemele. Selle põhjuseks oli tööstuskaupade (v.a energia) hindade aastase kasvumäära langus juulis 0,2 protsendipunkti võrra 0,7% tasemeni, mis tulenes peamiselt müügiga seotud suuremast hinnalangusest garderoobikaupade puhul võrreldes eelmise aastaga. Lisaks sellele jätkus autode hinna aastase kasvumäära langus; osaliselt oli selle põhjuseks eelmise aasta baasiefekt, kuid oma mõju avaldasid ka eelmisel aastal aset leidnud euro kallinemine ning euroala tagasihoidlik nõudlus. Pärast 2002. aasta keskpaika on selle komponendi osa üldises ÜTHI inflatsioonis vähenenud. Töödeldud toidukauba hindade aastane kasvumäär jäi juulis muutumatult 3,8% tasemele. Teenuste hinna inflatsioon kasvas juuni 2,6% tasemega võrreldes juulis veidi,

EUROALA ÜTHI HOOAJALISED ERIPÄRAD JA HEITLIKKUS

Arengutendentsid elamispindade hindades kujutavad endast olulist aspekti, mida tuleb arvesse võtta rahapoliitiliste otsuste tegemisel, mille eesmärgiks on säilitada hindade stabiilsus keskpikas perspektiivis. Kuigi ÜTHI ei hõlma praegu elamispindade hindu, võivad need avaldada kaudset mõju selle mõningatele komponentidele, eelkõige rendi koostisosale¹. Lisaks sellele võivad elamispindade hinnad teatud määral mõjutada kodumajapidamiste tarbimiskäitumist (seda eelkõige jõukusefekti kaudu) ja elamuehitusse tehtavaid investeeringuid. Samuti on elamispindade hindade arengutendentsid seotud võlakoormuse arenguga. Käesolevas taustinfos vaadeldakse hiljutisi arengutendentse elamispindade hindades euroalal ja euroala riikide lõikes.

Pärast 1990. aastate algust on euroala elamispindade hindade kasvumäärad saavutamas oma kõrgeimat taset. 2003. aastal tõusid euroala elamispindade hinnad hinnanguliselt 7,2% (vt joonist A). Neljandat aastat järjest on elamispindade hinna kasv umbes 6–7%. Elamispindade hinnad on tõusnud 4–5 protsendipunkti kõrgemale kui ÜTHI aastatel 1999–2003. Selline püsivalt suur elamukinnisvarahindade kasv järgnes suhteliselt tagasihoidliku hinnatõusu perioodile ajavahemikus 1993–2003, mil kasv oli alla 3%. Tuleb märkida, et riikide andmete heterogeensuse tõttu on euroala koondtulemused puudulikud ning annavad hinnatendentsidest ainult üldise ettekujutuse².

Elamispindade hindade areng euroalal tervikuna hõlmab endas märgatavaid erinevusi euroala riikide lõikes, nagu on näidatud joonisel B³. Ajavahemikus 1999–2003 aeglane ja euroala keskmisest madalam. 2003. aasta andmed osutavad sellele, et Saksamaa elamispindade hinnad langesid, Portugalis aga oli aeglustumine eriti suur. Viimase aja eripäraks on Prantsusmaal 2003. aastal toimunud elamispindade hindade järsk kasv.

Viimased olemasolevad 2004. aasta kvartaalsed andmed kinnitavad suurt elamispindade hindade tõusu Hispaanias ning viitavad täiendavale hinnatõusu kiirenemisele Prantsusmaal ja Soomes. Samuti näitavad kvartaalsed andmed, et

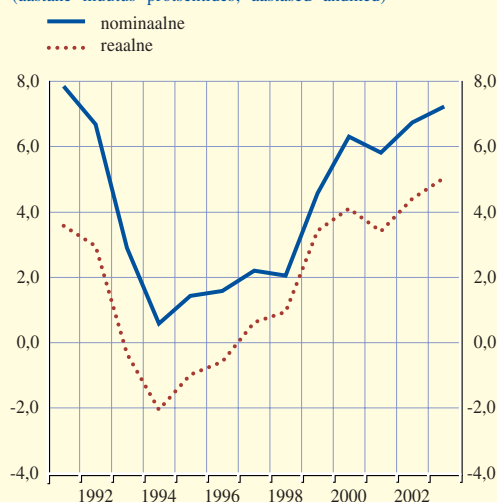
1 Kuni praeguseeni ei hõlma ÜTHI omanik-kasutaja eluasemekulude koostisosana.

2 Täpsem teave andmete puudulikkuse kohta on esitatud 2003. aasta detsembri kuubülletääni taustinfos "Residential property price developments in the euro area".

3 Luksemburgi ja Austria puhul pärineb kõige värskem teave 2002. aastast.

Joonis A. Euroala nominaalsed ja reaalsed elamispindade hinnad

(aastane muutus protsentides; aastased andmed)

Allikas: liikmesriikide ühtlustamata andmete teaduslik arvutus EKP poolt.

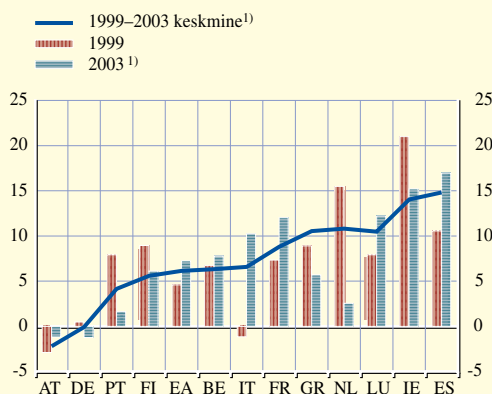
Märkus: Reaalsete elamispindade hindade arvutamiseks kasutatakse deflaatorina ÜTHId.

Kreekas on elamispendade hinnakasv veelgi aeglustunud ning Hollandis ja Portugalis jääb olukord üldjoontes samaks, s.t elamuhinna kasv on euroala keskmisega võrreldes aeglane.

Elamispendade hindade kiire kasvutempo mõnedes euroala riikides ajendab elamuturu arengutendentse hoolikalt jälgima, sest taoline areng võib mõjutada nende riikide majandust ja euroala tervikuna.

Joonis B. Elamispendade hindade muutused euroalal ja euroala riikide lõikes

(aastane muutus protsentides)

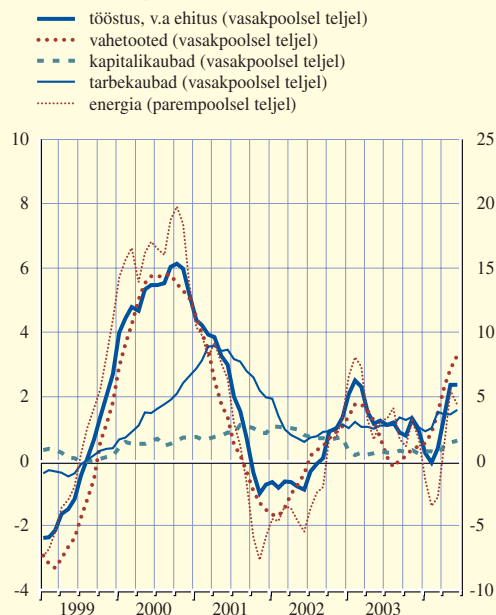
Allikad: liikmesriikide andmed ja EKP arvutused.

Märkus. EA tähistab euroala.

1) Austria ja Luksemburgi andmed kuni 2002. aastani.

Joonis 27. Tööstussektori tootjahindade jaotus

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

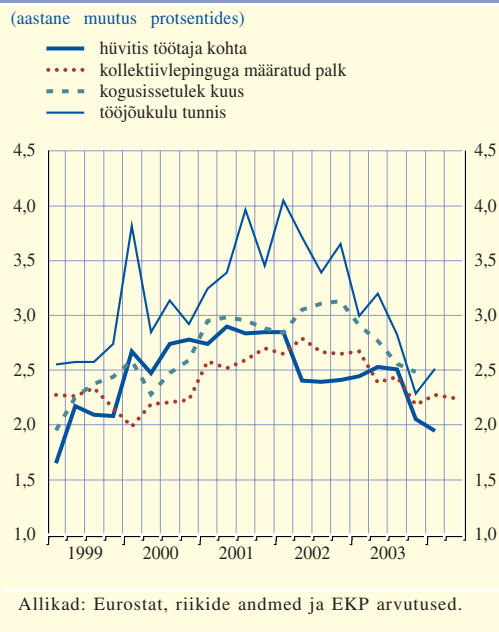
Allikas: Eurostati ja EKP arvutused

3.2 TÖÖSTUSSEKTORI TOOTJAHINNAD

Nagu eelmises kuubülletäänis esitatud, jäi tööstustoodangu tootjahinnaindeksi (v.a ehitus) aastane kasvumäär juunis muutumatu 2,4% tasemele (vt joonist 27). Mais ja juunis baasiefektist ja eurodes nomineeritud naftahindade langusest tulenenud energiakomponendi aastase kasvumäära langust tasakaalustas vahekaupade tootjahindade aastase kasvumäära täiendav tõus, mis oli seotud nafta ja muude toorainete (v.a energia) vastanute arvates on endiselt tunda märgatavat survet nende tootmissisendi kuludele tööstussektoris.

Juuli puhul viitavad olemasolevad riikide andmed tootjahindade aastase kasvumäära suurenemisele, mille peamiseks põhjuseks on kõrgemad energia- ja vahekaupade hinnad. Augusti euroala tootmissisendi hinnaindeksi näitab samuti täiendavat survet tootjahindade suurenemisele kõrgemate tooraine hindade tõttu. Kuigi hinnaindeksi tase langes juulis 70,2

Joonis 28. Valikulised tööpuuduse näitajad

tasemelt 66,6 tasemele, oli see endiselt üle 50, mis osutab sellele, et vastanute arvates on endiselt tunda märgatavat survet nende tootmissisendi kuludele tööstussektoris.

3.3 TÖÖJÕUKULUDE NÄITAJAD

Kollektiivlepinguga määratud palkade näitaja kaudu on selgunud esimesed andmed euroala tööjõukulude kohta 2004. aasta teises kvartalis. Üsna ootuspäraselt langes teises kvartalis veidi kollektiivlepinguga määratud palkade aastane kasvumäär, jäädes esimese kvartali 2,3% tasemega võrreldes teises kvartalis 2,2% tasemele (vt joonist 28). See väike langus peegeldab mõningast tasakaalustavat mõju erinevates euroala riikides. Kollektiivlepinguga määratud palkade kasv on pärast 2002. aasta keskmist 2,7% kasvumäära püsinud alates 2003. aasta teisest kvartalist enam-vähem

muutumatuna vahemikus 2,2–2,4%. Viimased andmed kinnitavad hinnangut, et aastane palgatõus jäi euroalal 2004. aasta esimesel poolaastal tagasihoidlikuks.

Muud tööjõukulude näitajad on avaldatud ainult 2004. aasta esimese kvartalini, kuid need kattuvad rohkemal või vähemal määral alates 2002. aastast toimunud palgatõusu aeglustumisele viitavate andmetega. Tööjõukulu (tunnis) aastane kasv oli 2004. aasta esimeses kvartalis 2,5%, mis tähendab, et see on võrreldes 2002. ja 2003. aastal registreeritud aastaste keskmistega (vastavalt 3,7% ja 2,8%) langenud. Töötaja kohta makstava hüvitise aastane kasv oli 2004. aasta esimeses kvartalis 1,9% ning kuigi riikide andmete põhjal ei saa välistada selle näitaja mõningast suurenemist, kinnitab see viimase paari aasta langustrendi. Võrreldes eelmise aastaga tõi see koos 2004. aasta esimeses kvartalis toimunud tootlikkuse kasvuga 1,1% tasemeni kaasa tööjõuühikukulude languse 0,9% tasemeni, mis peaks omakorda avaldama alandavat survet inflatsioonile (vt ka taustinfot 6, milles käsitletakse tööjõuühikukulude kasvu mõju inflatsioonimääradele).

3.4 VÄLJAVAATED SESES INFLATSIOONIGA

Lähiajal võib naftahinna hiljutine tõus avaldada täiendavat survet ÜTHI inflatsioonimäära suurenemisele. Tuginedes turgude praegustele ootustele naftahinna osas, ei ole tõenäoline, et aastane inflatsioonimäär langeks selle aasta lõpuks alla 2% taseme. Lühiajalistest muutustest hoolimata puuduvad pikemas perspektiivis siiski märgid selle kohta, et riigisisest oleks tekkimas tugevama hinnasurve tekitajad. Hiljutised palgamuutused on olnud tagasihoidlikud ning arvatavasti kestab see suundumus euroala jätkuvalt kõrget tööpuuduse taset silmas pidades veel mõnda aega. EKP hinnangul jääb inflatsioon 2005. aastal vahemikku 1,3–2,3% (vt taustinfot 8). See

hinnang põhineb siiski eeldusel, et nafta hind langeb järgmistes kvartalites kooskõlas futuuride hindadega. Lisaks sellele võivad kaudsed maksud ja reguleeritud hinnad olla prognoositust kõrgemad, sest selliste näitajate ja nende võimaliku mõju kohta 2005. aastal on praegu vähe teavet. Kuigi praegu puuduvad kindlad tõendid kõrgemate toorainehindade kaudsete mõjude ja järelmõjude kohta, tuleb nende ilmumist hoolega jälgida, seda eelkõige just siis, kui majanduskasv tugevneb.

Tabel 9. Tööjõukulu näitaja

(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

	2002	2003	2003 II kv	2003 III kv	2003 IV kv	2003 I kv	2004 II kv
Kollektiivlepinguga määratud palk	2,7	2,4	2,4	2,4	2,2	2,3	2,2
Tööjõukulu tunnis kokku	3,7	2,8	3,2	2,8	2,3	2,5	.
Kogusissetulek kuus	3,0	2,7	2,8	2,6	2,5	.	.
Hüvitis töötaja kohta	2,5	2,4	2,5	2,5	2,1	1,9	.
<i>Memokirjed:</i>							
Tööjõu tootlikus	0,3	0,3	0,0	0,2	0,5	1,1	.
Tööjõuühikukulud	2,2	2,0	2,5	2,3	1,6	0,9	.

Allikad: Eurostat, riikide andmed ja EKP arvutused.

Taustinfo 6

HILJUTISED ARENGUTENDENTSID TÖÖJÕUÜHIKUKULUDES JA NENDE MÕJU EUROALA INFLATSIOONIMÄÄRALE

Ühtne lähenemine inflatsioonimäära seletamisel ja prognoosimisel eeldab, et hinnad kujunevad ettevõtte kuludele lisanduva juurdehindluse kaudu. Et tööjõukulu moodustab märkimisväärse osa ettevõtte kogukuludest, on selle muutused inflatsiooni seisukohast väga oluline. Ettevõtte tööjõukulude kohta saab teavet tööjõuühikukulude kaudu, millega mõeldakse tööjõukulu toodanguühiku kohta. Käesolevas taustinfos käsitletakse tööjõuühikukulude ja euroala inflatsioonimäära seost, sealjuures keskendutakse eelkõige viimaste aastate arengutendentsidele.

Sageli on tööturu kulusurve hindamisel lisaks nominaalpalga arengutendentsidele kasulik analüüsida ka muutusi tööjõuühikukuludes. Muutus nominaalpalga kasvus ei sunni ettevõtteid tingimata hindu muutma. Näiteks kui töötasu kõrge kasvutempo on seotud tööviljakuse kiire kasvuga või tuleneb sellest, ei too see kaasa kasumi vähenemist ega peaks seega sundima ettevõtteid hindu tõstma. Tööjõuühikukulude kasvutempo arutamiseks leitakse erinevus nominaalpalgakulude ja tööviljakuse kasvumäära vahel. Selliselt on tööjõuühikukulud kasulikuks näitajaks, mis aitavad hinnata, milline on tööturu arengutendentsidest tulenev surve ettevõtetele hindade muutmiseks.

Tööjõuühikukulude muutused ei too erinevatel põhjustel siiski mitte alati kohe või automaatselt kaasa muutusi inflatsioonimääras. Esiteks, tööjõuühikukulud ei anna terviklikku pilti ettevõtte kuludest. Olemasolevate hinnangute põhjal moodustavad tööjõukulud keskmiselt umbes 30–40% euroala ettevõtete tootmissisendi kuludest kokku. Oluline on ka see, et hindade arengut võivad mõjutada ka kapitalikulud ja muud

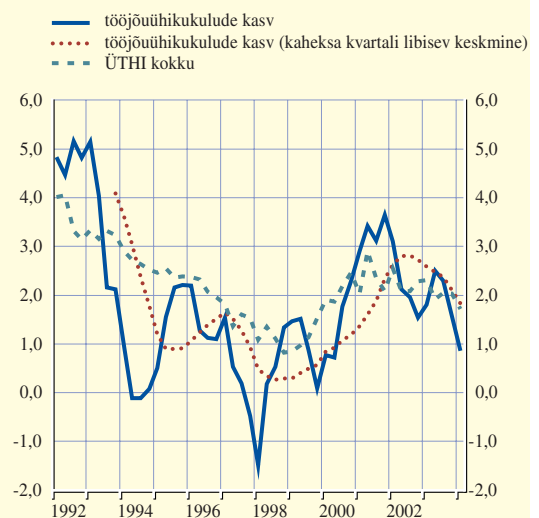
tootmissisendi kulud, näiteks nafta hind või muu materjalikulu. Teiseks, ettevõtted ei pruugi pärast tööjõukulude muutumist, isegi pärast tööviljakuse muutumist, ilmtingimata hindade muutmise kasuks otsustada. Selle asemel võivad nad kohandada oma kasumimarginaali, kui nad näiteks kardavad oma turuosa kaotamist või ei soovi kanda hindade muutmise kulusid. Sellised kaalutlused on asjakohased eelkõige siis, kui on tegemist lühiajaliste muutustega tööjõuühikukuludes või muutustega, mida peetakse ainult ajutiseks. Kui tööjõuühikukulude muutus on siiski pikaajalisem või kui see hinnatakse püsivaks, ajendab see ettevõtteid üha enam kajastama muutust ka oma hindades.

Alltoodud joonisel A on kujutatud tööjõuühikukulude ja ÜTHI inflatsiooni liikumist euroalal 1992. aastast kuni 2004. aasta esimese kvartalini. Joonis viitab sellele, et tööjõuühikukulude ja ÜTHI inflatsiooni liikumine on väga sarnane, kuid mitte täielikult identne. Eelkõige ilmneb, et inflatsioonimäära ja tööjõuühikukulude kasv liigub sageli samas suunas, kuid inflatsioonimäär on tunduvalt vähem heitlik kui tööjõuühikukulud. Näiteks langesid 1997. ja 1998. aastal tööjõuühikukulud märkimisväärselt, kuid sellele järgnes kasv 1999. aastal; seda tendentsi ei ilmnenu samasugusel määral aga inflatsioonimäära puhul. Üheks selgituseks võib olla see, et ettevõtteid pidasid 1997. ja 1998. aasta tööjõuühikukulude kasvumäära vähenemist ajutiseks ning kohandasid seetõttu hindade asemel hoopis oma kasumimarginaali. Püsivaid muutusi tööjõuühikukulude kasvus – need väljenduvad joonisel A kaheksa kvartali libiseva keskmise dünaamikas – seostatakse tavaliselt vastava muutusega inflatsioonimääras. Viimastel aastatel on tööjõuühikukulude kasvumäär märgatavalt tõusnud ning selle põhjuseks on peamiselt tööviljakuse kasvu aeglustumine, mida seostatakse majandusliku langusega. Tööjõuühikukulud kerkisid ajavahemikus 2001–2003 keskmiselt 2,3% ning samal ajavahemikul leidis aset ka märkimisväärne inflatsioonimäära kasv. Selle kasvu tingisid suurel määral siiski teised põhjused, sealhulgas ÜTHI tõus heitlikumate toidukauba ja energiakomponentide osas. Lisaks sellele võisid üldist ÜTHI inflatsioonimäära tõusu mõjutada kõrgemad reguleeritud hinnad ja kaudsed maksud, samuti üksikute hindade tõus eurole ülemineku ajal. Teisisõnu, sellel ajavahemikul võisid ettevõtteid võtta enamuse tööjõuühikukulude kasvu kuludest enda kanda läbi kasumi vähenemise.

Ettevõtete kasumimarginaali on olemasoleva makromajandusliku statistika abil raske mõõta (vt ka EKP 2004. aasta jaanuari kuubülletään artiklit “Measuring and analysing profit developments in the euro area”). Joonisel B on siiski ära toodud üks kasumimäära indikaator, mille arvutamiseks tuleb leida

Joonis A. Tööjõuühikukulud ja inflatsioon

(aastane muutus protsentides, kvartaalsed andmed)

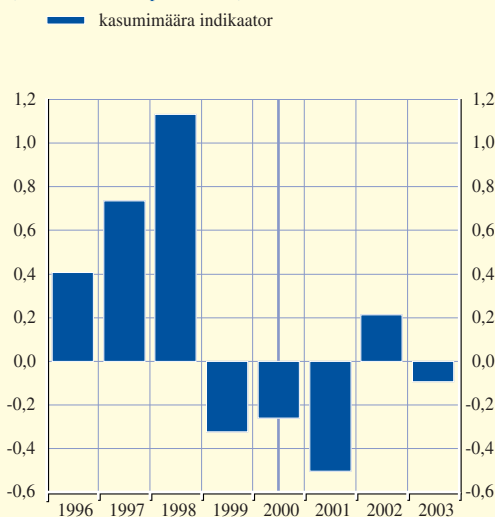

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.
Märkus. Tööjõuühikukulude arvutamiseks lahutatakse aastastest hüvitise kasvus töötaja kohta aastase tootluse kasv.

kogulisandväärtuse deflaatori kasvumäära ja tööjõuhikukulude kasvumäära vaheline erinevus. Kooskõlas eespool esitatud analüüsiga on joonisel näidatud, et kasumimäära indikaator oli aastatel 1999–2003 negatiivne, v.a 2002. aastal. 2004. aasta esimeses kvartalis kahanes tööjõuhikukulude kasv märgatavalt ning olemasolevad andmed osutavad sellele, et kasv jäi teises kvartalis tagasihoidlikuks. Tööjõuhikukulude kasvu aeglustumise peamiseks põhjuseks on viimaste kvartalite jõulisem tootlikkuse kasv. Eeldades, et nominaalpalga kasv jääb stabiilseks, võib 2004. aasta esimesel poolel ja pärast seda koos majandustegevuse edasise taastumisega oodata kasumimäära indikaatori täiendavat tõusu.

Joonis B. Kasumimäära indikaator

(aastane muutus protsentides)

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

Märkus. Kasumimäära indikaatori arvutamiseks lahutatakse baashindadele lisatud kogulisandväärtuse deflaatori aastasest kasvumäärast tööjõuhikukulude aastane kasvumäär.

4 TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURG

Vastavalt Eurostati kiirhinnangule oli euroalal 2004. aasta teises kvartalis reaalse SKT kasv eelmise kvartaliga võrreldes 0,5%. Kuigi teise kvartali SKT kasvu struktuuri kohta euroalal ei ole veel andmeid esitatud, viitab olemasolev riikide kohta saadud teave suurele ekspordi kasvule ja ka sisenõudluse positiivsele mõjule. Uuringute andmed kajastavad taas kasvu jätkumist töötlevas tööstuses ja teenindussektoris. Võrreldes esimeses kvartalis aset leidnud jõulise kasvuga osutavad kodumajapidamiste kulutustega seotud näitajad aeglasemale eratarbimise kasvule teises kvartalis. 2004. aasta esimesel poolel püsis olukord tööturul oluliste muutusteta. Vaadates tulevikku, on endiselt olemas tingimused majandustegevuse taastumise jätkumiseks.

4.1 TOODANGU JA NÕUDLUSE ARENG

REAALNE SKT JA KULUKOMPONENDID

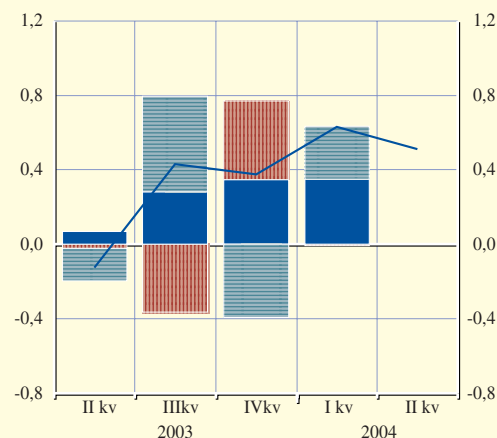
Olemasolev teave kinnitab euroala majandustegevuse taastumise jätkumist 2004. aasta teises kvartalis. Eurostati kiirhinnangu kohaselt kasvas euroala reaalne SKT 2004. aasta teises kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 0,5%, mis on veidi madalam kui esimese kvartali kasvumäär (vt joonist 29).

Andmeid euroala kasvu jaotumise kohta teises kvartalis ei ole veel esitatud. Olemasolev teave riikide kohta viitab sellele, et kõige olulisemat rolli teise kvartali majandustegevuse taastumises mängis tõenäoliselt jätkuvalt välisnõudluse kasvust tingitud ekspordi suurenemine. Siiski võis impordi jõuline kasv vähendada netoekspordi kogumõju reaalse SKT kasvule. Samal ajal suurendas kasvu teises kvartalis arvatavasti ka sisenõudlus, mille mõju kasvule on eelmiste kvartalite jooksul jätkuvalt tõusnud.

Joonis 29. Osakaal reaalse SKT kasvus

(kvartaalsed osakaalu näitajad protsendipunktid; sesoonselt kohandatud)

- sisemine nõudlus (v.a varud)
- varude muutused
- netoekspord
- SKT kasv kokku (protsentides)

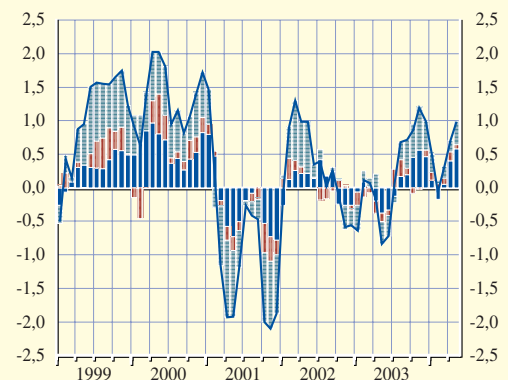

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.
Märkus. Viimased andmed SKT kasvu kohta põhinevad Eurostati kiirhinnangul.

Joonis 30. Osakaal tööstustoodangu kasvus

(kvartaalsed osakaalu näitajad protsendipunktid; sesoonselt kohandatud)

- kapitalikaubad
- tarbekaubad
- vahetooted
- kokku, v.a ehitus ja energia (protsentides)

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.
Märkus. Esitatud andmed arvutatakse kolme kuu liikuvate keskmistena varasema kolme kuu vastava keskmise suhtes.

SEKTORITE TOODANG JA TÖÖSTUSTOODANG

Teises kvartalis jätkus töötleva tööstuse sektori majandusaktiivsuse kasv. Vaatamata juunis toimunud langusele kasvas tööstustoodang (v.a ehitus) teises kvartalis võrreldes eelmise kvartaliga 0,8% (vt joonist 30). Selline tõus on kooskõlas ka püsivalt positiivsete uuringute andmetega. Andmed uute tellimuste kohta on viimaste kuude jooksul oluliselt kõikunud, osalt maikuus esitatud suurtellimuse tõttu, mis mõjutas kogu euroala andmeid. Vaadates lühiajalistest kõikumistest kaugemale, on olukord uute tööstustellimuste alal mõnevõrra paranenud. See pakub positiivseid väljavaateid ka tööstustoodangu kasvule.

Sektorite lõikes oli juunis aset leidnud tööstustoodangu langus laiapõhjaline. Teises kvartalis tervikuna suurenes tootmine kõige märgatavamalt kapitalikaupu tootvates sektorites, samal ajal kui tarbekaupu tootvate sektorite toodang püsis üldiselt muutumatuna. Suur kapitalikaupade toodangu tõus võib viidata sellele, et SKT kasvu on hakanud suuremal määral mõjutama kapitali kogumahutus põhivarasse.

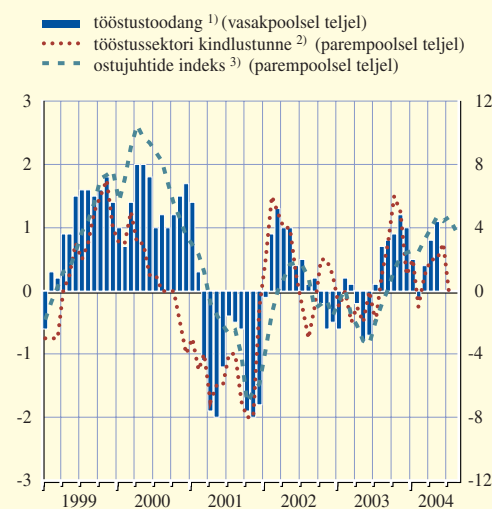
TÖÖTLEVA TÖÖSTUSE JA TEENINDUSSEKTORI UURINGUTE ANDMED

Viimaste uuringute andmed viitavad endiselt kasvu jätkumisele nii töötlevas tööstuses kui ka teenindussektoris. Sarnaselt eelmiste aastatega ei ole euroala puudutavaid Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringute tulemusi augusti kohta veel saadud. Seega toetub uuringute andmetele antav hinnang euroala tulemustele, mis on olemas kuni juulini, augusti kohta käivatele euroala töötleva tööstuse ostujuhtide indeksiga (PMI) seotud tulemustele ja augusti kohta käivale olemasolevale teabele riikide kohta.

Euroopa Komisjoni uuringus avaldatud tööstussektori kindlustunde näitaja kohaselt on kindlustunne selles sektoris aasta jooksul kuni selle aasta juulini oluliselt paranenud (vt joonist 31). Veelgi enam, selle ajavahemiku jooksul on kindlustunne paranenud suhteliselt kiiresti, vaatamata mõningasele aeglustumisele viimastel kuudel, ja on praegu eelnevate tõesuperioodidega sarnasel tasemel. Möödunud aasta jooksul toimunud muutused töötleva tööstuse sektori ostujuhtide indeksis olid sarnased muutustega Euroopa Komisjoni kindlustunde näitajas. Siiski toimus augustis ostujuhtide indeksi langus, mille põhjustasid laiapõhjalised muutused indeksi komponentides. Kuid 2003. aasta keskpaigast alates toimunud suure tõusu kontekstis võib viimasel ajal aset leidnud langust lugeda väikeseks. Et praegu on ostujuhtide indeksi tase 50 piirist oluliselt kõrgemal, viitavad viimase aja muutused tööstustegevuse

Joonis 31. Tööstustoodang, tööstussektori kindlustunne ja ostujuhtide indeks

(kuised andmed; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud, Reuters ja EKP arvutused.

1) Töötlev tööstus; protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kolme kuuga.

2) Saldod protsentides; muutused võrreldes eelmise kolme kuuga.

3) Ostujuhtide indeks; kõrvalekalde 50punktisest indeksist.

jätkuvale kasvule kolmandas kvartalis. Seda kinnitavad ka augustit puudutavad olemasolevad andmed riikide kohta.

Pärast 2003. aasta jooksul toimunud olulisi muutusi paremuse suunas on kindlustunne teenindussektoris püsinud üldiselt samal tasemel alates 2003. aasta lõpust. Siiski viitavad teenindussektori uuringute juulikuu tulemused selle sektori kasvu jätkumisele ka kolmanda kvartali alguses. Nimelt ületab teenindussektori ostujuhtide indeks praegusel hetkel selgelt 50 piiri, mis viitab kasvule.

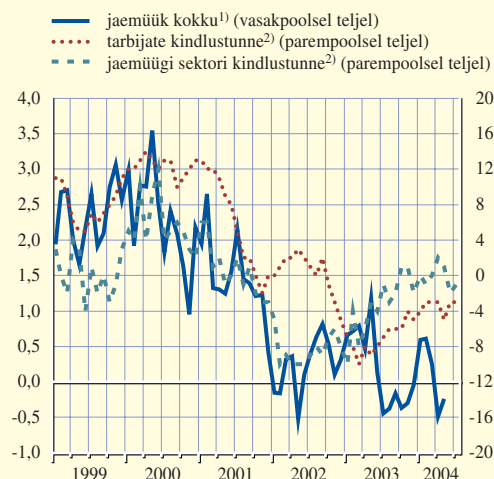
KODUMAJAPIDAMISTE KULUTUSTEGA SEOTUD NÄITAJAD

Kui esimeses kvartalis leidis aset jõuline kasv, siis teises kvartalis osutavad kodumajapidamiste kulutustega seotud näitajad aeglasemale eratarbimise kasvule. Esimese kvartaliga võrreldes toimus teises kvartalis langus jaemüügimahus (vt joonist 32). Languse põhjustasid maikuu toimunud sündmused. Et jaemüük moodustab ligi 40% euroala lõplikust eratarbimisest, mängivad õigeaegselt esitatud andmed jaemüügimahtude kohta euroala tarbimise ja kasvu hindamisel olulist rolli. Nimetatud andmete esitamise ajastamise parandamine on üks viimasel ajal aset leidnud edusammudest andmete kättesaadavuse tõhustamise alal, mille kokkuvõtte on esitatud taustinfos "Peamised Euroopa majandusnäitajad: areng 2004. aasta septembrini"¹. Jaemüügi langust teises kvartalis tasakaalustas omakorda uute sõidautode registreerimiste arv, mille osakaal lõplikus eratarbimises on väiksem. Koos võetuna oli nende kahe komponendi mõju eratarbimisele teises kvartalis nullilähedane, kusjuures esimeses kvartalis oli nende panus positiivne.

¹ Nimetatud andmete koostamise meetoodika kirjeldus on toodud 2004. aasta aprilli kuubülletääni taustinfos "First estimates of retail trade turnover in the euro area".

Joonis 32. Jaemüük ning jaemüügisektori ja kodumajapidamiste kindlustunne

(kuised andmed)

Allikad: Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud ja Eurostat.
 1) Aastane muutus protsentides; kolme kuu liikuvad keskmised; tööpäevade arvuga kohandatud.
 2) Protsentuaalsed jäägid; sesoonselt ja keskvaartusega kohandatud. Tarbijate kindlustunde puhul ei ole alates 2004. a jaanuarist euroala andmed täielikult võrreldavad eelnevate andmetega Prantsusmaa uuringu küsimustikku tehtud muudatuste tõttu.

Taustinfo 7

PEAMISED EUROOPA MAJANDUSNÄITAJAD: ARENG 2004. AASTA SEPTEMBRINI

2003. aasta veebruaris ECOFINi nõukogu poolt heaks kiidetud peamised Euroopa majandusnäitajad (*Principal European Economic Indicators*) kujutavad endast loetelu olulisematest euroala ja ELi statistilistest näitajatest ning nende koostamisele ja avaldamisele tähtsajalisusele esitatud nõuetest, mis tuleks täita 2005. aastaks. Nimetatud majandusnäitajad töötati välja vastavalt majandus- ja rahaliidu statistikaalaste nõuete järgimise tegevuskavale, mille ECOFINi nõukogu kiitis heaks 2000. aasta sügisel. Tegevuskavaga määrati kindlaks euroala statistiliste näitajate parandamise prioriteedid. ECOFINi nõukogu kaasas ka majandus- ja rahanduskomitee

(EFC), Eurostati ja EKP, et tagada eesmärkide saavutamise parem järelevalve¹. Käesolevas taustinfos kirjeldatakse peamistele Euroopa majandusnäitajatele esitatavate nõuete järgimise viimast arengut².

Pärast peamiste Euroopa majandusnäitajate kasutuselevõttu 2003. aasta veebruaris on praeguseks lisandunud veel mitmed euroala kohta käivad näitajad. See on saanud võimalikuks tänu liikmesriikide statistikaametite poolt avaldatavatele uutele näitajatele ning seniste näitajate avaldamistähtaegade lühendamisele, aga ka tänu Eurostati poolt nimetatud andmete põhjal nn euroagregaatide koostamisele (vt tabelit). Eurostat alustas 2003. aasta mais *euroala SKT kiirhinnangu* avaldamist; praegu avaldatakse need hinnangud 43 päeva pärast aruandekvartali lõppu. Nüüd hõlmab kiirhinnang 83% euroala riikidest. Siiani on kõik euroala SKT kiirhinnangu kvartaalsed mahuindeksid olnud vastavuses kiirhinnangutele järgnenud esinduslikumate andmete alusel saadud esialgsete näitajatega. Äsja avaldati esimest korda ka *valitsussektori tulude ja kulude* kvartaalsed andmed³. Kuised andmed *töötleva tööstuse ettevõtetele esitatud uute tellimuste* kohta on euroala kohta kättesaadavad alates 2003. aasta novembrist. Andmed uute tellimuste kohta hõlmavad 97% riikidest ning nende avaldamisel eesmärgiks seatud 50päevast tähtaega on ületatud vaid nelja päeva võrra. Andmed *vabade töökohtade* kohta on kättesaadavad alates 2004. aasta juulist. Andmete avaldamise esmane tähtaeg (92 päeva) ei vasta veel kaugeltki mitte püstitatud eesmärgile (45 päeva), kuid tulevikus loodetakse seda lühendada. Edasist arendamist vajab vabade töökohtade statistika ühtlustamine ja riikide hõlmatus.

1 ECOFINi nõukogu järeldused, 2. juuni 2004. a.

2 Vt EKP 2003. aasta aprilli kuubülletääni artikli "Developments in general economic statistics for the euro area" taustinfot "The Principal European Economic Indicators".

3 Vt EKP 2004. aasta augusti kuubülletääni artiklit "Properties and use of general government quarterly accounts".

Tabel. Euroopa peamised majandusnäitajad

(seisuga suvi 2004)

	Perioodilisus	Euroala näitajate avaldamise kavandatav tähtaeg ¹⁾	Euroala näitajate avaldamise kehtiv tähtaeg ¹⁾	USA näitajate avaldamise kehtiv tähtaeg
Tarbijahindade näitajad				
ÜTHI: kiirhinnang	kuine	0	0	–
ÜTHI: tegelikud indeksid	kuine	17	17	14 ²⁾
Liikmesriikide kvartaalsed andmed				
SKT esialgne (kiir)hinnang	kvartaalne	45	43	30
SKT esinduslikumate andmetega	kvartaalne	60	69	30
Kodumajapidamised ja ettevõtted	kvartaalne	90	–	60
Riigi rahandusstatistika	kvartaalne	90	100	60
Ettevõtluse näitajad				
Tööstustoodangu indeks	kuine	40	47	14
Tööstustoodangu hinnaindeks (kodumaine)	kuine	35	33	14
Tööstuse uute tellimuste indeks	kuine	50/40 ³⁾	54	28
Tööstuse impordihinna indeks	kuine	45	–	7
Tootmine ehitussektoris	kuine/kvartaalne	45	77	16
Jaekaubanduse käibe indeks	kuine	30	35	15
Teenindussektori käibe indeks	kvartaalne	60	–	–
Turuteenuste tootjahinnaindeks	kvartaalne	60	–	–
Tööturu näitajad				
Tööpuudus	kuine	30	32	5
Vabad töökohad	kvartaalne	45	92	5
Tööhõive	kvartaalne	45	100	5
Tööjõukuluindeks	kvartaalne	70	76	30
Väliskaubanduse näitajad				
Kaubandusbilanss	kuine	45	50	44

Märkus: – = andmed puuduvad.

1) Kuulub avaldamisele antud kalendripäevade arvu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.

2) Viide tarbijahinnaindeksile.

3) Kuulub avaldamisele hiljemalt 40 päeva jooksul.

Mitmete peamiste Euroopa majandusnäitajate avaldamise tähtsajalisus on võrreldes 2002. aasta lõpuga märgatavalt paranenud. Tähtsajalisuse osas on kõige suurem edusamm - umbes 25 päeva - tehtud *jaemüügikäibe indeksi* avaldamisel. See sai võimalikuks tänu Euroopa valimiskeemi kasutuselevõtule. See uudne paljutöötav meetod toetub liikmesriikide statistikaametite esmahinnangutele, mis põhinevad sageli riikide olemasolevate valimite alamvalimitel. Tänu sellele lühenes märgatavalt *tööjõukuluindeksi* avaldamise tähtaeg (76 päeva 90 päeva asemel).

Mitmeid peamisi Euroopa majandusnäitajaid veel ei avaldata. *Teenuste käibe näitajad* muutuvad eeldatavasti kättesaadavaks 2005. aastal. Praegusel hetkel loodetakse, et andmed *kodumajapidamiste ja ettevõtlussektori kvartaalsete kontode* kohta muutuvad kättesaadavaks 2006. aastal⁴. Olukord on veelgi segasem *tööstussektori impordihindade ja turuteenuste tootjahindadega*, sest nende näitajate avaldamisel tehtavad edusammud sõltuvad lühiajaliste statistiliste näitajate kohta käiva Euroopa Liidu Nõukogu määruse muudatuse vastuvõtmisest. Nende näitajate euroagregaadid

⁴ 2003. aasta lõpul esitas Euroopa Komisjon Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ettepaneku määruse kohta, mis puudutas mittefinantskontode kvartaalseid andmeid institutsionaalsete sektorite lõikes.

muutuvad tõenäoliselt kättesaadavaks alles 2007. aastal. Samuti ei ole piisav mitmete peamiste Euroopa majandusnäitajate hulka kuuluvate lühiajaliste majandus- ja tööturunäitajate (sh *tööjõukuluindeks*) puhul riikide hõlmatus. Liikmesriikide statistikaametid on lubanud, et 2005. aasta jooksul paraneb riikide hõlmatus *ÜTHI* ja *SKT kiirhinnangute* osas.

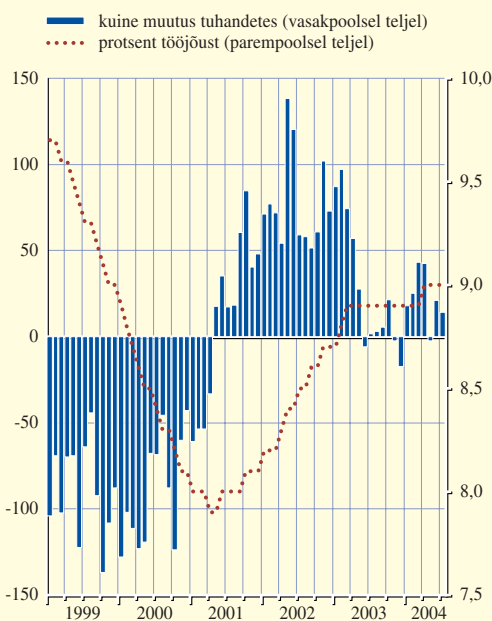
Ameerika Ühendriikides on sarnaste andmete avaldamise tähtsajalisus üldiselt siiski parem kui enamiku peamiste Euroopa majandusnäitajate puhul; see kehtib eriti tööturu näitajate suhtes. Majandusnäitajate avaldamise tähtsajalisuse parandamisele peaks kaasa aitama “kõigepealt Euroopa” põhimõtte rakendamine. Selle põhimõtte kohaselt lähtutakse peamiste Euroopa majandusnäitajate avaldamiskalendri koostamisel eelkõige Euroopa vajadustest, nt kindlustatakse, et kogu piirkonda ja üksikuid liikmesriike puudutavad andmed avaldatakse samaaegselt. Esimese sammuna valmistatakse ette ühine avaldamiskalender *SKT* ja *ÜTHI kiirhinnangute* jaoks 2005. aastaks. Kahjuks ei peetud sellest põhimõttest kinni 2004. aasta teise kvartali *SKT* kiirhinnangu avaldamisel – euroala hinnang avaldati päev pärast liikmesriikide *SKT* andmete väljastamist. “Kõigepealt Euroopa” põhimõtte üheks eesmärgiks on ka Euroopa revideerimispoliitika kujundamine statistiliste andmete osas, et üle saada euroagregaatide sagedase ja kooskõlastamata revideerimise probleemist. Viimases aruandes EMU statistika kohta⁵ toetas majandus- ja rahanduskomitee jõuliselt pingutusi tõhustada peamiste Euroopa majandusnäitajate avaldamis- ja revideerimispoliitika kooskõlastamist, pidades silmas Euroopa vajadusi.

Üldiselt on peamiste Euroopa majandusnäitajate kasutuselevõtt parandanud juba olulisel määral euroala statistiliste andmete esitamist. Samas võib majandusnäitajate avaldamisega seotud eesmärkide täielik saavutamine 2005. aastal olla ilma riikide ametivõimude suurema pühendumiseta kaheldav.

⁵ Majandus- ja rahanduskomitee: “Status Report on Information Requirements in EMU”, Brüssel, 25. mai 2004. a.

Joonis 33. Tööpuudus

(kuised andmed; sesoonselt kohandatud)

Allikas: Eurostat.

4.2 TÖÖTURG

TÖÖPUUDUS

Juulis oli euroala töötuse määr 9,0%, mis on püsinud muutumatu alates selle aasta aprillist. Vanuselise jaotuse alusel püsis töötuse määr juulis alla 25aastaste ja üle 25aastaste seas samuti muutumatu, olles vastavalt 17,4% ja 7,9%. Kuigi töötuse määr püsis stabiilsena, jätkus juulis töötute arvu mõningane suurenemine. Siiski oli suurenemise kasvutempo selle aasta aprillist alates mõõdetud keskmisest aeglasem.

TÖÖHÕIVE

Tervikuna võetuna jäi tööhõive esimese poolaasta jooksul üldiselt samaks. 2003. aasta viimase kvartaliga võrreldes oli selle aasta esimese kvartali tööhõive kasv null (vt tabelit 10). Teise kvartali andmed euroala tööhõive kohta pole veel kättesaadavad. Kuigi teiste peamiste Euroopa majandusnäitajate kättesaadavus on oluliselt paranenud (seda kirjeldatakse ka taustinfos 7), pole sarnaseid edusamme

tehtud tähtsamate tööturuandmete avaldamisel tekkivate pikkade viivituste vähendamisel. Olemasolevad andmed riikide kohta ei viita olulistele muutustele tööhõive arengusuundades teises kvartalis. Esimeses kvartalis jätkus tööhõive langus tööstussektoris, samal ajal kui uute töökohtade lisandumise tempo teenindussektoris sarnanes eelmiste kvartalite omale. Kuigi jätkuvad struktuursed muutused põhjustavad tööstussektori tööhõives langustrendi, oodatakse siiski, et tööstustoodangu tsükliline tõus toob järk-järgult kaasa ka positiivsemad arengutendentsid selle sektori tööhõives.

Tabel 10. Tööhõive kasv

(protsentuaalsed muutused võrreldes eelmise perioodiga; sesoonselt kohandatud)

	Aastased		Kvartaalsed				
	2002	määrad 2003	2002 I kv	2003 II kv	2003 III kv	määrad 2003 IV kv	2003 I kv
Kogu majandus	0,5	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
sh:							
Põllumajandus ja kalandus	-2,1	-1,9	-0,8	-0,2	0,1	0,0	-0,9
Tööstus	-1,2	-1,5	-0,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,3
V.a ehitus	-1,4	-1,9	-0,4	-0,5	-0,4	-0,6	-0,5
Ehitus	-0,6	-0,2	-0,0	0,4	-0,4	-0,1	0,1
Teenused	1,4	0,9	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2
Kaubandus ja transport	0,4	0,5	0,1	0,3	0,4	0,3	0,2
Rahandus ja äri	2,4	1,2	0,1	0,1	0,4	0,7	0,4
Avalik haldus	1,8	1,1	0,3	0,3	0,0	0,1	0,1

Allikas: Eurostati ja EKP arvutused.

Samal ajal tõstis nii reaalse SKT kui ka tööstustoodangu kasv oluliselt töövõiljakust elavnemisprotsessi alguses (vt joonist 34).

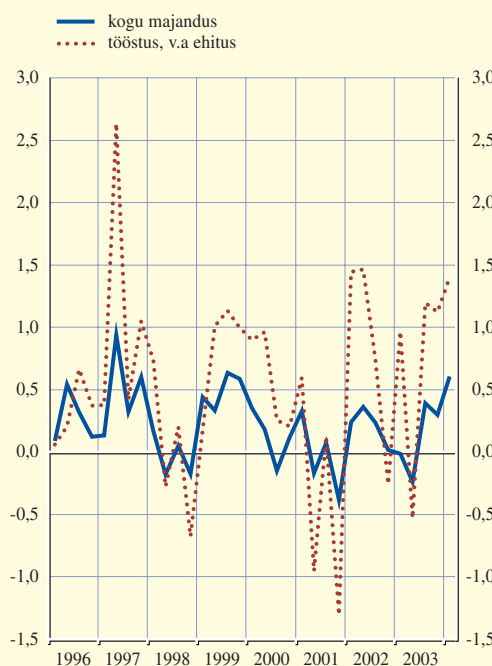
Aasta keskpaiga lähenedes hakkasid euroala ettevõtted tööhõivega seotud väljavaadetes mõnevõrra positiivsemalt suhtuma (vt joonist 35), kuigi olemasolevad andmed juuli kohta olid teatud mõttes vastuolulised. Lisaks sellele alanes augustis veidi ka töötleva tööstuse ostujuhtide indeksis sisalduv tööhõive näitaja. Viimaste uuringute andmed on mõningal määral vastuolus teiste veidi positiivsemate prognoosidega, mis puudutavad euroala tööturgu selle aasta teisel poolel. Näiteks viitavad andmed vabade töökohtade kohta nende määra stabiliseerumisele teises kvartalis.

4.3 MAJANDUSTEGEVUSEGA SEOTUD VÄLJAVAATED

Viimased andmed euroala majandustegevuse kohta viitavad majandustegevuse taastumise jätkumisele, millele aitavad kaasa kiire ekspordi kasv ja järkjärgult suurenev sisenõudlus.

Joonis 34. Töötajate tootlikkus

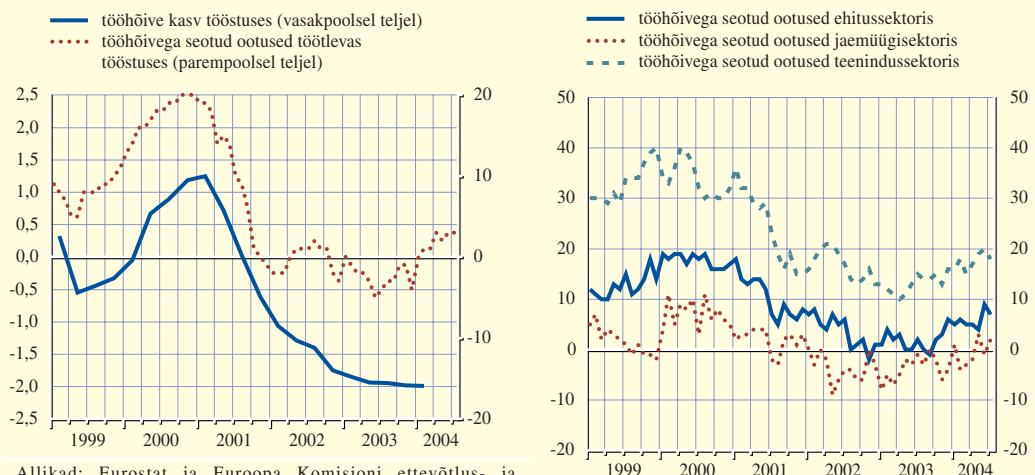
(kvartaalsed muutused protsentides; sesoonselt kohandatud)

Allikas: Eurostat.

Joonis 35. Tööhõive kasv ja tööhõivega seotud ootused

(aastane muutus protsentides; protsentuaalsed saldod)

Allikad: Eurostat ja Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauringud. Märkus. Prosentuaalsed jäägid on keskväärusega kohandatud.

Selle aasta juunis esitatud andmetega võrreldes on euroala väljavaated kasvule 2004. aastal ja edaspidi muutunud mõnevõrra positiivsemateks. Väljavaadete kirjeldus on esitatud taustinfos "EKP ekspertide makromajanduslik projektsioon euroala kohta". Jüuline üleilmne majanduskasv suurendab eksporti, mis tõenäoliselt toetab jätkuvalt ka euroala kasvu. Samal ajal on olemas soodsad tingimused euroala sisenõudluse edasiseks tugevdamiseks ettevõtete kasvavate investeeringute ja eratarbimise kaudu, mis on kooskõlas oodatava tööturutingimuste järkjärgulise paranemisega. Kuigi kõrgete naftahindade mõju euroala majandusaktiivsuse vähendamisele on eeldatavasti väike, tuleb naftahindade liikumisi siiski hoolikalt jälgida.

Taustinfo 8

EKP EKSPERTIDE MAKROMAJANDUSLIK PROJEKTSIOON EUROALA KOHTA

EKP eksperdid on kuni 20. augustini 2004 saadaval olnud teabe põhjal koostanud projektsiooni, mis käsitleb euroala makromajanduslikku arengut¹.

EKP ekspertide projektsioon põhineb mitmetel intressimäärast, vahetuskursse, nafta hinda, euroalavälist maailmakaubandust ning eelarvepoliitikat käsitlevatel eeldustel. Tehniliseks eelduseks on eelkõige see, et turu lühiajalised intressimäärad ja kahepoolsed vahetuskursid püsivad projektsiooniperioodil muutumatuna. Tehnilised eeldused pikaajaliste intressimäärade kohta ning nafta hinna ja muude toorainete kui energia hinna kohta põhinevad turgude ootustel². Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused põhinevad euroala liikmesriikide riigieelarve kavadel. Need hõlmavad üksnes selliseid majanduspoliitilisi meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mis on üksikasjalikult välja tõetatud ja läbivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi.

Projektsiooniga seotud ebakindluse väljendamiseks esitatakse tulemused kõigi muutujate puhul väärtusvahemikena. Väärtusvahemikud põhinevad eelmiste aastate projektsioonide ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele.

Eeldused rahvusvahelise keskkonna kohta

Maailma majandustegevuse märkimisväärne taastumine peaks projektsiooniperioodil jätkuma. Maailmamajanduse kasvu peaksid jätkuvalt oluliselt toetama Ameerika Ühendriigid ja kõik Aasia riigid peale Jaapani. Ka muudes majanduspiirkondades

1 EKP ekspertide projektsioon täiendab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikku projektsiooni, mille EKP ja euroala liikmesriikide keskpankade eksperdid koostavad kaks korda aastas. EKP projektsiooni koostamisel kasutatavad meetodid on kooskõlas eurosüsteemi ekspertide projektsiooni koostamisel kasutatavate meetoditega, mida kirjeldatakse EKP 2001. aasta juunis avaldatud juhendis „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“.

2 Kolme kuu Euriborina mõdetavad lühiajalised intressimäärad püsivad projektsiooniperioodil eeldatavalt muutumatuna, jades pisut üle 2,1%. Püsivaid vahetuskursse käsitleva tehnilise eelduse kohaselt jääb EUR/USD vahetuskursss kõnealusel perioodil tasemele 1,21 ning euro efektiivne vahetuskurs on 2003. aasta keskmisest 2,0% kõrgem. Turgude ootuste kohaselt peaks riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalne tulus euroalal teataval määral kasvama, tõustes 2004. aasta keskmiselt 4,3%lt 2005. aastal keskmiselt 4,6%ni. Muude toorainete, välja arvatud energia keskmised hinnad peaksid 2004. aastal tõusma USA dollarites 17% ning püsima 2005. aastal üldjoontes muutumatuna. Futuuriturgude arengu põhjal eeldatakse, et 2005. aastal tõuseb naftabarreli keskmine hind 2004. aasta 36,6 USA dollarilt 36,8 dollarile. Viimastel aastatel on nafta hind sageli osutunud futuuriturgude arengu põhjal prognoositust kõrgemaks. Eeldatust kõrgem nafta hinna tase võib pärssida SKT kasvu ning suurendada inflatsiooni.

püsib majandustegevus 2003. aastal paranenud välistingimuste toel tõenäoliselt dünaamilisena ja võib laieneda. Kuna majanduse taastumine jätkub ning majanduspoliitikas pördutakse järk-järgult taas neutraalsema kursi poole, peaks 2003. aasta lõpu ja 2004. aasta esimese kvartali reaalse SKT kiire kasv väljaspool euroala projektsiooniperioodil mõnevõrra aeglustuma.

Reaalse SKT keskmine aastakasv väljaspool euroala peaks 2004. aastal olema ligikaudu 5,5% ja 2005. aastal 4,5%. Maailmakaubandus peaks kasvama kooskõlas reaalse SKT kasvuga. Euroalaväliste eksporditurgude kasvutempo peaks nii 2004. kui ka 2005. aastal olema ligikaudu 8%.

Põhjäreldused

Euroala majandustegevus peaks olema mõnevõrra elavam, kui 2004. aasta juuni kuubülletäänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikus projektsioonis eeldati. Kõrget nafta hinda silmas pidades on ÜTHI prognoositavat kasvumäära mõnevõrra tõstetud.

Reaalse SKT kasvu projektsioon

Eurostati hinnangul kasvas euroala reaalne SKT käesoleva aasta teises kvartalis 0,5%. Esimeses kvartalis oli SKT kasv 0,6%. Projektsiooniperioodil peaks kvartaalne kasvutempo püsima ligikaudu samal tasemel. Reaalse SKT keskmine aastakasv peaks ulatuma 2004. aastal 1,6–2,2%ni ja 2005. aastal 1,8–2,8%ni. Tugeva välisnõudluse püsid peaks jõuline ekspordi kasv kanduma käesoleva aasta jooksul järk-järgult üle ka sisenõudluse. Tööhõive kasv jääb 2004. aastal projektsiooni kohaselt tagasihoidlikuks, hoogustudes 2005. aastal, samal ajal kui töötuse määr väheneb.

Euroala kulukomponentide osas leitakse projektsioonis, et eratarbimine elavneb kogu euroalal kooskõlas kasutatava tulu arenguga ning kodumajapidamiste säästumäär püsib projektsiooniperioodil valdavalt stabiilsena. 2004. aasta tagasihoidliku tasemega võrreldes peaks kodumajapidamiste reaalne kasutatav tulu 2005. aastal kasvama. Seda toetavad nii jõulisem tööhõive kasv kui ka suuremad reaalpalgad. Kuigi tööturuväljavaadete paranedes peaks tarbijate kindlustunne kasvama, jääb säästutase riigi rahandusega ning eelkõige pikemaajalises perspektiivis riiklike tervishoiu- ja pensionisüsteemidega seotud probleemide tõttu eeldatavalt kõrgeks. Koguinvesteeringud taastuvad projektsiooni kohaselt valdavalt tänu ettevõtlusinvesteeringutele, mida soodustavad globaalse majanduskeskkonna paranemine ja madalad reaalintrissimäärad. Ka eraisikute investeeringud elamuehitusse peaksid pärast kolmeaastast langusperioodi projektsiooniperioodil elavnema.

Hinna- ja kuluprojektsioonid

ÜTHI keskmine kasv jäb 2004. aastal hinnanguliselt vahemikku 2,1–2,3% ja 2005. aastal vahemikku 1,3–2,3%. Nafta hinda käsitlevate eelduste kohaselt suurendab energia hind 2004. aastal oluliselt ÜTHI inflatsiooni. 2005. aastal jäb selle mõju tagasihoidlikuks. ÜTHI mitteenergia komponendi kasvumäär peaks 2005. aastal mõnevõrra vähenema, kajastades kulusurvete jätkuvat alanemist euroalal ja

impordihindade tagasihoidlikku tõusu. Lisaks sellele jääb kaudsete maksude ja riiklikult reguleeritud hindade tõusu mõju eelarvepoliitikat käsitlevate eelduste kohaselt 2005. aastal mõõdukamaks, võrreldes 2004. aastal rakendatud oluliste eelarvepoliitiliste meetmetega.

Vaatamata nafta hinna hiljutisele tõusule jääb impordihindade kasv euro kallinemise hilinenud mõju tõttu 2004. aastal suhteliselt tagasihoidlikuks. Toorainehinnad püsivad 2005. aastal projektsiooni kohaselt valdavalt stabiilsena ja impordihinnad peaksid sama aja jooksul mõõdukalt tõusma.

Nominaalpalga kasv töötaja kohta peaks projektsiooniperioodil jääma tagasihoidlikuks. Käesolevas projektsioonis võetakse arvesse nii kehtivaid palgakokkuleppeid kui ka tööturutingimuste oodatavat tagasihoidlikku paranemist ning eeldatakse, et kõrgem nafta hind ei avalda teisest mõju nominaalpalgale. Reaalse SKT kasvu ja tööhõive projektsiooni alusel võib arvata, et projektsiooniperioodil kasvab tööviljakus jätkuvalt küllaltki kiires tempos. Selle tulemusena peaks tööühikukulude kasv jääma aeglaseks nii 2004. kui ka 2005. aastal.

Tabel A. Makromajanduslik projektsioon euroala kohta

(keskmine aastane muutus protsentides)¹⁾

	2003	2004	2005
ÜTHI	2,1	2,1–2,3	1,3–2,3
Reaalne SKT	0,5	1,6–2,2	1,8–2,8
Eratarbimine	1,0	1,2–1,6	1,5–2,7
Valitsussektori tarbimine	1,9	0,7–1,7	0,5–1,5
Kapitali kogumahutus põhivarasse	-0,4	0,8–2,4	2,0–5,2
Eksport (kaubad ja teenused)	0,3	4,8–7,6	5,6–8,8
Import (kaubad ja teenused)	2,1	3,7–6,7	5,3–8,7

1) Kõigi muutujate ja ajavahemike kohta esitatud väärtusvahemikud põhinevad euroala keskpankade eelmiste perioodide projektsioonide ja tegelike tulemuste vaheliste erinevuste absoluutväärtuste keskmisel. Reaalset SKT-d käsitlev projektsioon põhineb tööpäevade arvu järgi korrigeeritud andmetel.

Võrdlus 2004. aasta juuni projektsiooniga

Käesoleva aasta juuni kuubülletänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku projektsiooniga võrreldes prognoositakse nii 2004. kui ka 2005. aastaks mõnevõrra suuremat euroala reaalse SKT kasvu, mis tuleneb netoeksporti kasvu hoogustumisest 2004. aastal.

ÜTHI prognoositava aastakasvu alammäära on 2004. aasta juuni makromajandusliku projektsiooniga võrreldes samuti mõningal määral tõstetud. See kajastab muutust nafta hinda käsitlevates eeldustes, mille kohaselt nafta hind tõuseb nii 2004. kui ka 2005. aastal vastavalt 6 ja 16%. Need eeldused lubavad arvata, et energia hind mõjutab jõulisemalt ÜTHI kasvu. Samas jääb mitteenergia komponenti puudutav projektsioon juuni projektsiooniga võrreldes suurel määral samaks.

Tabel B. Euroala makromajanduslike projektsioonide võrdlus

(keskmine aastane muutus protsentides)

	2003	2004	2005
ÜTHI – september 2004	2,1	2,1–2,3	1,3–2,3
ÜTHI – juuni 2004	2,1	1,9–2,3	1,1–2,3
Reaalne SKT – september 2004	0,5	1,6–2,2	1,8–2,8
Reaalne SKT – juuni 2004	0,5	1,4–2,0	1,7–2,7

5 EELARVEPOLIITILINE ARENG

Uusimad andmed kinnitavad selle aasta eelarvepoliitiliste väljavaadete suhtes varasemaid ootusi. Tõenäoliselt ei suuda enamik euroala riike saavutada endale seatud esialgseid eelarve eesmäärke, kuid 2003. aastaga võrreldes kogu euroala eelarveline olukord eeldatavalt kergelt paraneb. Kõige enam ohustab riigieelarveid ülekulutamine, samal ajal võivad mõnede riikide eelarveid mõjutada soodsad kasvusuunad. 2005. aastal tuleb keskenduda tähelepanu konsolideerimist puudutavatele sammudele, mis moodustaksid osa terviklikust ja kasvule suunatud reformide kavast. Lisaks on vaja ka parendada statistiliste andmete kogumist ja aruandlust. Olemasolevad piiratud andmed viitavad sellele, et riigid liiguvad eelarve konsolideerimise ja struktuurireformide kombineeritud rakendamise suunas, kuigi nad teevad seda aeglaselt.

EELARVEPOLIITILISED VÄLJAVAATED 2004. AASTAL

Valitsuste poolt esitatud kõige viimased andmed eelarvelise arengu ja kasutatud poliitiliste meetmete kohta riigiti ei põhine ühtsel meetodikal, sest riikide vahel esineb erinevusi andmete ulatuse ja määratluste suhtes. Seetõttu on selles faasis antavad hinnangud euroala riikide rahandust puudutavatele lühiajalistele väljavaadetele vaid esialgsed. Kõige viimased euroala ühtlustatud eelarveandmed avaldas Euroopa Komisjon oma prognoosides 2004. aasta kevadel (mis esitati 2004. aasta juuni kuubülletäänis), millele lisandusid ka kvartaalsed statistilised näitajad 2004. aasta esimese kvartali kohta (mis esitati 2004. aasta augusti kuubülletääni artiklis “Properties and use of general government quarterly accounts”).

Üldiselt kinnitavad selle aasta kohta olemasolevad andmed Euroopa Komisjoni poolt 2004. aasta suhtes tehtud euroala eelarveprognoose. Üha rohkem leiab kinnitust võimalus, et enamik riike ei suuda saavutada uuendatud stabiilsusprogrammides 2003. aasta lõpus ja 2004. aasta alguses püstitatud eelarve eesmäärke. Mõningatel juhtudel ollakse eesmärkide saavutamiseks väga kaugel. Veelgi enam, paljudes riikides on oodata suure eelarvepuudujäägi tekkimist, mis pooltel juhtudel peaks ületama lubatud piiri ehk 3% SKT suhtes või sellele väga lähedale ulatuma. Euroala keskmine puudujäägi suhtarv ületab tõenäoliselt veidi 2003. aasta suhtarvu, mis oli 2,7% SKT suhtes, selle asemel et langeda, nagu kavandati liikmesriikide uuendatud stabiilsusprogrammides.

Euroala keskmine võla suhe SKTsse peaks tõenäoliselt 2004. aastal jätkuvalt suurenema. Tõus on väike, kuid jätkub teist aastat järjest, kuigi liikmesriikide esialgsetes kavades nähti ette see stabiliseerida. 2004. aastal tõuseb seitsmeni nende riikide arv, kelle võla suhe SKTsse ületab 60%, (Austria, Belgia, Itaalia, Kreeka, Portugal, Prantsusmaa ja Saksamaa). Neist ainult Belgias on oodata võla suhte märgatavat vähenemist.

Oodatust halvemad eelarvelised tulemused 2003. aastal ja mõnede riikide oodatust vähem soodsad majandustingimused selgitavad vaid osaliselt eeldatavaid kõrvalekaldeid riigieelarve esialgsetest kavadest. Oma roll on ka struktuursel ülekulutamisel ja tasakaalustava poliitika puudulikul elluviimisel, kusjuures mõned riigid tegid esialgsete kavadega võrreldes eelarve konsolideerimiseks väiksemaid pingutusi.

Erilist muret tekitab ebasoodne eelarveline areng ülemäärase puudujäägiga riikides (Holland, Kreeka, Prantsusmaa ja Saksamaa) või oluliselt tasakaalustamata eelarvega riikides (Itaalia ja Portugal). Kõikides nendes riikides on eelarve surve all, mille tagajärjel ületab puudujääk märgatavalt esialgu eesmärgiks seatud suuruse ja mis sunnib valitsusi

kasutusele võtma korrigeerivaid meetmeid. Eelarvekulude ületamise põhjused on riigiti erinevad. Saksamaal on ekspordipõhine kasv mõjutanud eelarvet vähem kui sisenõudluse suurenemine. Itaalia eelarvet mõjutab ebasoodsalt nõrk kasv, millele lisanduvad mõnede tulude mittelaekumine ja ülekulutamine. Kreekas, Portugalis ja Prantsusmaal ähvardab ülekulutamine (mille põhjused peituvad vastavalt olümpiamängudes, pensionides ja tervishoiusektoris) eelarve puudujäägi suureks ajada, kuigi positiivsed kasvutendentsid on eelarvele hästi mõjunud. Veelgi enam, Kreeka valitsemissektori rahanduse statistiline aruandlus on osutunud halvakvaliteediliseks ning täiendav ametlike andmete ümberhindamine võib anda tulemuseks märgatavalt suurema puudujäägi nii käesoleval kui ka möödunud aastal. Hollandis koormab eelarvet eelmise aasta kehvade majandustulemuste jätkuv mõju.

Neist riikidest mõned (Holland, Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa) on juba rakendanud eelarvet puudutavaid lisameetmeid. Kuigi mõnel juhul kujutavad need meetmed endast vaid ühekordseid ajutise mõjuga abinõusid, peaksid need siiski kaasa aitama riigieelarve puudujäägi piiramisele jooksval aastal. Suurem kaugenemine 2004. aasta eelarve jaoks püstitatud eesmärkidest ohustaks kõikides nendes riikides eelarvelist arengut ka 2005. aastal. Seega on 2004. aasta järelejäänud aja jooksul tarvis eelarveplaani täpselt täita ning mõnedes riikides ka eelarvekulutusi kokku tõmmata, et ennetada ülemäärase puudujäägi teket ja pidada kinni eelarvega seotud kohustustest.

RIIGIEELARVETE KAVAD 2005. AASTAKS

Praegu valmistavad euroala riigid ette eelarvekavasid 2005. aastaks. Hetkel on teave eelarvekavade kohta piiratud, kuid andmed viitavad sellele, et riigid liiguvad eelarve konsolideerimise ja struktuurireformide kombineeritud rakendamise suunas, kuigi nad teevad seda aeglaselt. Samas tundub, et mõnede riikide eelarvekavades on endiselt tähtsal kohal ühekordsed meetmed.

Juunis kiitis Saksamaa valitsus heaks eelarveseaduse eelnõu, mis hõlmab föderaalvalitsuse kulutuste kasvumäära hoidmist alla 1% ja seab eesmärgiks saada erastamisest kogulaekumisi 0,7% ulatuses SKTst. Lisaks võeti vastu ulatuslik sotsiaaltoetuste süsteemi reform (Agenda 2010 ja Hartz IV), mille tulemusena oodetakse pikaajalist kokkuhoidu siirete arvel – see puudutab eelkõige töötute abirahasid. Kuid reformi kohene mõju valitsemissektori kulutustele on tõenäoliselt väike. Prantsusmaal võttis parlament juulis vastu otsuse viia läbi tervishoiusüsteemi reform, mille eesmärk on kaotada sotsiaalkindlustuspuudujääk 2007. aastaks. Ka Itaalia valitsus avaldas juulis mitmeaastase majanduskava, kus lubati rakendada korrigeerivaid meetmeid 1,7% ulatuses SKT suhtes (kolmandik meetmetest on ajutised), et vähendada riigieelarve puudujääki 2005. aastal 2,7%ni SKT suhtes. Lisaks võeti vastu pensionikulude vähendamist puudutav õigusakt, millega tõstetakse muuhulgas järk-järgult vanaduspensioniiiga. Kuigi kokkuvõtte peaks eeldatavalt olema märgatav, leiab see aset alles eelseisvatel aastatel. Võla suhte viimiseks 2007. aastaks alla 100% võeti vastu ka suuremahulised erastamise kavad.

Kõik liikmesriigid, eriti tasakaalustamata eelarvega riigid, seisavad keeruka ülesande ees koostada stabiilsuse ja majanduskasvu paktist tulenevate kohustustega täielikus kooskõlas olev eelarve, mis sisendaks jätkuvalt usaldust nii riigi konsolideerimis- ja reformimispuudluste kui ka ELi fiskaalraamistiku suhtes.

Euroola esimeseks peamiseks proovikiviks on paljude riikide eelarvete suure tasakaalustamatuse vältimine ja ennetamine. Eelkõige need riigid, mille suhtes juba rakendatakse ülemäärase puudujäägi menetlust, on võtnud kohustuseks juurutada piisavalt meetmeid eelarve konsolideerimiseks, et kaotada ülemäärane puudujääk hiljemalt 2005. aastal, nagu on soovitanud Euroopa Liidu Nõukogu. Peale selle on riigid, kes pole veel saavutanud tugevat eelarvepositsiooni, 2003.–2005. aasta majanduspoliitika üldsuunistes (BEPG) esitatud ühise majanduspoliitika keskpikas strateegias nõustunud vähendama aasta-aastalt oma tsükliliselt kohandatud eelarvepuudujääki. Kõikides nendes riikides on endiselt tarvis astuda olulisi samme eelarve konsolideerimiseks, et vältida või ennetada märgatavat tasakaalustamatust. Kui aga majanduskasv osutub oodatust suuremaks, aitaks automaatsete tasakaalustusmehhanismide toimimine täiel määral kaasa puudujäägi vähendamisele. Majanduslikust vaatepunktist ei ole õigustatud konsolideerimiseesmärkide lõdvendamine *ad hoc* kulutuste suurendamise või maksude kärpimise kaudu. Selline tegevus võib vähendada ka stabiilsuse ja majanduskasvu pakti usaldusväarsust.

Teine proovikivi, mis on seotud ka eeltoodud ülesannetega, puudutab mitmeaastastes eelarvekavades esitatavate statistiliste andmete ja eelarveprognooside kvaliteeti. Stabiilsusprogrammid mängivad ELi eelarvepoliitika järelevalve korraldamisel suurt rolli. Realistlikud eeldused makromajanduslikku keskkonna kohta ja täpselt kindlaks määratud kohandusmeetmed on Euroopa fiskaalraamistiku eduka rakendamise jaoks otsustava tähtsusega. Siiski on nendes programmides esitatud eelarvearengu ja majanduskasvu prognooside kvaliteeti mitmel korral kahtluse alla seatud, samuti on esile kerkinud vigade ja prognooside nihetega seotud probleemid. Ebatäpsed prognoosid, mis ei hõlma kõiki asjakohaseid andmeid, muudavad nende programmide kasutamise seirevahendina vähem tulemuslikuks (vt taustinfot “Stabiilsus- ja lähenemisprogrammide eelarveprognooside paikapidavus”).

Kolmas proovikivi hõlmab eelarve tasakaalustamatuse usaldusväärset korrigeerimist, mis peab moodustama osa terviklikust struktuurireformide kavast, mitte toetuma meetmetele, millel on ajutine või pikas perspektiivis isegi ebasoodne mõju. Selles valdkonnas tuleb rohkem edasi liikuda. Samuti saaksid valitsused ära kasutada tsüklilisi majandusliku elavnemise perioode oma reformikavade kiirendamiseks. Tasub rõhutada, et kui struktuurireformid on hästi kavandatud ja suunatud majanduskasvu suurendamisele, võib neil koos eelarve konsolideerimisega olla märgatav positiivne sünergiline mõju. Sellisel juhul peaks suurenenud kindlustunne majanduse tulevikuväljavaadete suhtes tasakaalustama konsolideerimise võimalikku ebasoodsat lühiajalist mõju nõudlusele. Veelgi enam, eelarve konsolideerimine koos struktuurireformidega peaks suurendama kindlustunnet riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse suhtes, aidates valmistuda rahvastiku vananemisega seotud tulevasteks eelarvekuludeks.

STABIILSUS- JA LÄHENEMISPROGRAMMIDE EELARVEPROGNOOSIDE PAIKAPIDAVUS

Vastavalt Euroopa majanduspoliitika seire protseduurile peavad kõik ELi liikmesriigid igal aastal esitama stabiilsus- ja lähenemisprogrammid Euroopa Liidu Nõukogule ja Euroopa Komisjonile. Nendes programmides tuleb välja tuua eelarvega seotud keskpikad eesmärgid, peamised eeldused oodatavate majandussuundumuste kohta ja kasutatavad poliitilised meetmed. Prognoosid riigieelarve tasakaalu ja võla suhete kujunemise kohta peavad hõlmama vähemalt järgmist kolme aastat.

Euroopa majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmanda etapi algusest saadik 15 ELi liikmesriigi¹ avaldatud eelarve tasakaalu ja reaalse SKT kasvu puudutavate prognooside süstemaatiline hindamine näitab erinevusi hea eelarveseisundiga ja olulise eelarve tasakaalustamatusega riikide vahel.

Majanduslanguse korral majanduse edasise arenguga seotud ebakindlus on viinud üha ebatäpsemate ja aina suuremaid vigu sisaldavate prognoosideni. Lisaks ei ole riigid sageli suutnud täpselt ette ennustada eelarvearengu suunda. Seetõttu ei ole eelarve konsolideerimist või ekspansiivset eelarvepoliitikat hõlmavad prognoosid olnud täielikult usaldatavad.

Täpsed prognoosid tuleviku sündmuste kohta ei tohiks olla nihkega. Kuid on selgunud, et ainult umbes poolte ELi liikmesriikide eelarveprognoosid on koostatud olulise nihketa (seda näitab üldjuhul tabeli teises veerus toodud väärtus, mis peaks olema nullilähedane). Seevastu esitasid riigid, kelle puudujääk lähenes kontrollväärtusele 3% SKTst või ületas seda väärtust, üldiselt optimistlikumaid eelarveprognoose kui teised riigid (seda näitavad tabeli teises veerus toodud üha negatiivsemad arvud). Kui riigis ei olnud programmi koostamise hetkel tasakaalulähedane seisund, kalduti konsolideerimisprognooside koostamisel rohkem eksima.

Prognoose tuleb korrigeerida, neisse tuleb lisada uut teavet ja parandada tehtud vead. Tõepoolest, teiste riikidega võrreldes korrigeerisid oma eelarveprognoose põhjalikumalt just need riigid, kus eelarve ei olnud tasakaalulähedases seisundis. Kuid taoline korrigeerimine oli vaid nõrgalt seotud muutustega kasvu-

Tabel. Prognooside nihe riikide lõikes, 1999–2003

(protsendina SKT suhtes; protsendipunktides)

Riik	Tasakaal	Kasv
Luksemburg	0,85	-1,60
Belgia	0,22	-0,63
Soome	0,21	-0,42
Austria	0,12	-0,71
Hispaania	-0,08	-0,41
Taani	-0,13	-0,63
Rootsi	-0,51	-0,31
Ühendkuningriik	-0,58	-0,08
Iirimaa	-0,81	-0,26
Holland	-0,91	-1,11
Itaalia	-1,25	-1,21
Saksamaa	-1,36	-1,21
Prantsusmaa	-1,43	-1,03
Portugal	-1,62	-1,79
Kreeka	-1,97	-0,17

Allikas: EKP arvutused, mis põhinevad stabiilsus- ja lähenemisprogrammide andmetel, ja Euroopa Komisjoni AMECO andmebaas (2004. aasta kevad). Märkus. Arvud näitavad konkreetse riigi poolt alates 1999. aastast avaldatud kõikides programmides esitatud prognooside keskmist viga. Viga kujutab endast tegelike ja prognoositud väärtuste vahet. Riigid on järjestatud eelarve tasakaalu prognooside keskmise vea alusel.

¹ Uued liikmesriigid esitasid oma esimesed lähenemisprogrammid 2004. aastal. Seega ei saa neid valimisse kaasata.

prognoosides ning see ei kõrvaldanud suuremat nihet võrreldes tasakaalulähedase seisundiga riikidega. Veelgi enam, kui korrigeerimise käigus nihutati prognoose allapoole, ei järgnenud sellele sageli vajalikku konsolideerimiskavade tugevdamist, mis oleks teinud võimalikuks esialgsete eesmärkide saavutamise.

Stabiilsus- ja lähenemisprogrammide eelarve- ja majandusprognoosides esineva süstemaatilise nihke probleem viitab sellele, et olukorda saab suurel määral parendada. Prognooside nihke kõrvaldamine suurendaks nii seireprotsessi läbipaistvust kui ka eelarveraamistiku usaldusväärsust.

6 VAHETUSKURSI JA MAKSEBILANSI ARENG

6.1 VAHETUSKURSID

Augustis 2004 muutus euro kurss suhteliselt vähe enamiku riikide valuutade suhtes, mis on hõlmatud euro nominaalse efektiivse vahetuskursi indeksiga. Olulisemate valuutade omavahelised kõikumised viimasel kuul tulenesid ilmselt jätkuvast ebakindlusest keskpika majanduskasvu ja inflatsiooni prognooside osas kõikides suuremates majanduspiirkondades, millele omakorda lisandusid kõrged naftahinnad ning mõningane heitlikkus lühiajalise intressimäära prognoosides, eelkõige Ameerika Ühendriikide puhul. Uute ELi liikmesriikide vääringute osas kujunes kõige märkimisväärsemaks euro kallinemine Poola zloti suhtes.

USA DOLLAR / EURO

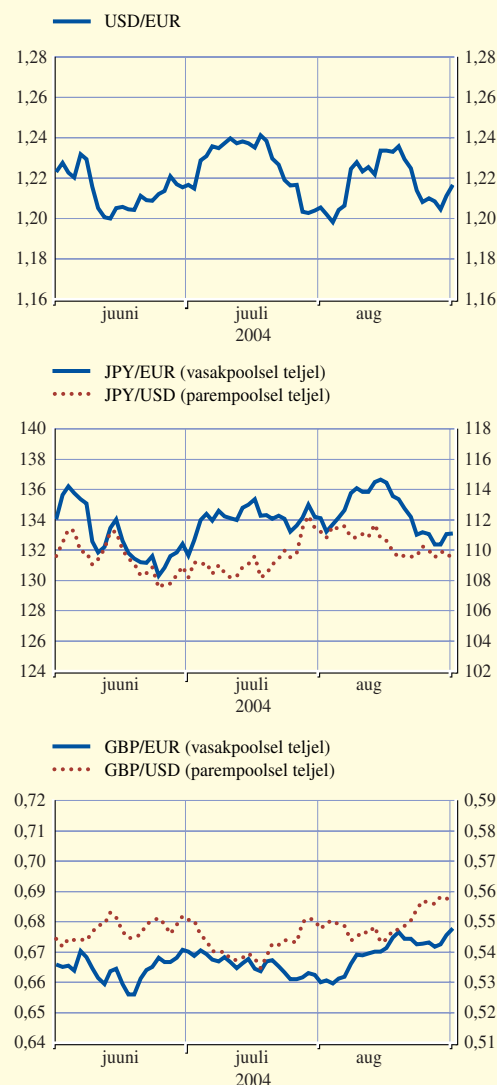
USA dollariga kaubeldi augusti esimesel nädalal kitsas vahemikus; kuu jooksul toimunud kõikumiste raames oli euro kallinemine USA dollari suhtes mõõdukas (vt joonist 36). Dollari ja euro algne suhteline stabiilsus tundus peegeldavat turu ootusi USA föderaalreservi rahapoliitika komitee (FOMC) otsuse suhtes suurendada 10. augustil eesmärgiks seatud baasintressimäära 25 baaspunkti võrra 1,5% tasemele. Sellele järgnes euro tugevnemine seoses USA majandusandmete avaldamisega. Andmed näitasid oodatust väiksemat töökohtade arvu kasvu ning kaubanduspuudujäägi ja valitsuse eelarve puudujäägi täiendavat suurenemist. USA dollari tugevnemist kuu lõpus mõjutasid ilmselt teated USAs portfelliinvesteeringute sissevoolu suurenemise kohta juunis ning sellega seonduv USA võlakirjade tootluse mõõdukas kasv. 1. septembril oli euro kurss USA dollari suhtes 1,22 ehk 1,1% kõrgem kui juuli lõpus ning 7,6% kõrgem kui 2003. aasta keskmine.

JAAPANI JEEN / EURO

Augusti alguses euro tugevnes ja seejärel nõrgenes Jaapani jeeni suhtes; samal ajal jeen kallines järk-järgult USA dollari suhtes (vt joonist 36). Euro esialgset kallinemist jeeni suhtes võisid mõjutada teated Jaapani SKT kasvu aeglustumise kohta 2004. aasta teises kvartalis võrreldes esimese kvartali kõrge tasemega ning mure kõrgema naftahinna mõju pärast Jaapani majanduskasvu väljavaadetele. Kuu lõpus

Joonis 36. Valuutakurside liikumine

(päevased andmed)

Allikas: EKP.

näis pingeid leevendavat Jaapani aktsiahindade tõus, mis koos langeva naftahinnaga võis soodustada Jaapani jeeni kallinemist olulisel määral. 1. septembril oli euro kurss Jaapani jeeni suhtes 133,1 ehk 0,8% madalam kui juuli lõpus ning 1,6% kõrgem kui 2003. aasta keskmine.

EL-I LIIKMESRIIKIDE VÄÄRINGUD

Vahetuskursimehhanismi ERM2 osas jätkasid Taani kroon ja Sloveenia tolar kõikumist väga kitsas vahemikus, jäädes oma keskpäriteedi lähedale (vt joonist 37).

Eesti kroon ja Leedu lita jäid oma keskpäriteediga võrreldes muutumatuks kooskõlas Eesti ja Leedu ühepoolse kohustusega hoida fikseeritud vahetuskursi ERM2 standardse kõikumisvahemiku raames.

Pärast juunikuus toimunud nõrgenemist kallines euro juulis naelsterlingi suhtes (vt joonist 36). Naelsterlingi nõrgenemise põhjuseks augustis oli tõenäoliselt asjaolu, et pärast märke elamuhindade kasvu aeglustumisest viimastel kuudel hindasid turud ümber Ühendkuningriigi lühiajaliste intressimääradega seotud ootused; naelsterling nõrgenes ka kahepoolse vahetuskursi puhul USA dollari suhtes. 1. septembril kaubeldi euroga naelsterlingi suhtes kursiga GBP 0,68, mis on 2,3% kõrgem kui juuli lõpu näitaja ja 2,1% madalam kui 2003. aasta keskmine. Augustis nõrgenes euro pisut Rootsi krooni suhtes ning tugevnes veidi Poola zloti suhtes pärast kaks kuud kestnud suhtelist odavnemist. Vaatlusalusel ajavahemikul jäi euro üldiselt stabiilseks Läti lati, Ungari forint, Tšehhi krooni, Slovaki krooni, Küprose naela ja Malta liiri suhtes.

MUUD VÄÄRINGUD

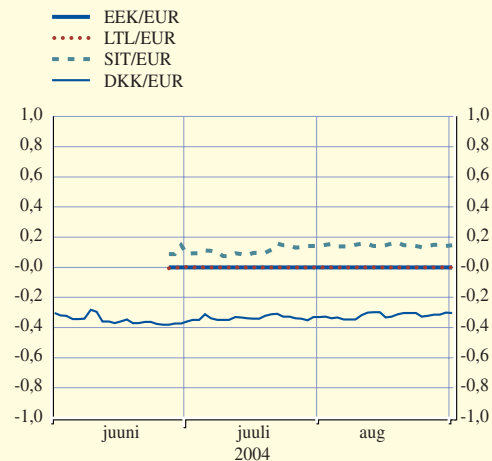
Euro kurss jäi augustis õveitsi frangi ja Norra krooni suhtes üldjoontes muutumatuks.

EURO EFEKTIIVNE VAHETUSKURSS

Alates käesolevast kuubulletäänist võtab EKP kasutusele uued euro nominaalse efektiivse vahetuskursi indeksid, mis saadakse vastavalt iga viie aasta järel korrigeeritavatele väliskaubanduse osakaaludele. Taustinfos 10 on esitatud üksikasjalik uute indeksite arvutamise kirjeldus ja tehtud muudatused partnerriikide gruppides. Regulaarsed aruanded põhinevad seega uuel 23 riigi andmetele tugineval nominaalsel efektiivsel vahetuskursil, mida nimetatakse EER-23 ja mis võtab arvesse ka hiljutist ELi laienemist ja Hiina kasvavat tähtsust maailmakaubanduses. 1. septembril oli euro nominaalne efektiivne vahetuskurss mõõdetuna 23 euroala olulise kaubanduspartneri vääringute suhtes vaid pisut kõrgem kui juuli lõpus ja 2,8% kõrgem kui 2003. aasta keskmine. See viitab peamiselt euro kallinemisele USA dollari ja naelsterlingi suhtes,

Joonis 37. Valuutakursside liikumine ERM2 raames

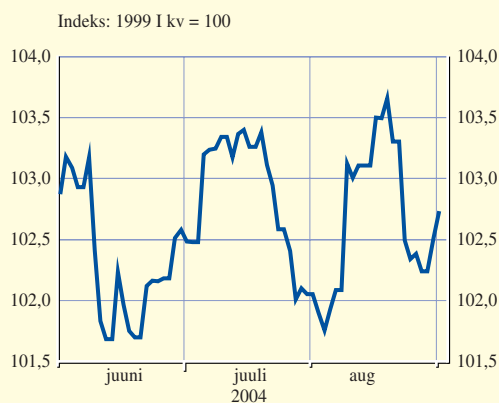
(päevased andmed; kõrvalekalle keskpäriteedist protsendipunktides)

Allikas: EKP.
Märkus. Positiivne/negatiivne kõrvalekalle keskpäriteedist näitab, et valuuta on vahemiku nõrgal/tugeval pool. Taani krooni kõikumisvahemik on $\pm 2,25\%$; kõigi teiste valuutade puhul on kõikumisvahemik $\pm 15\%$.

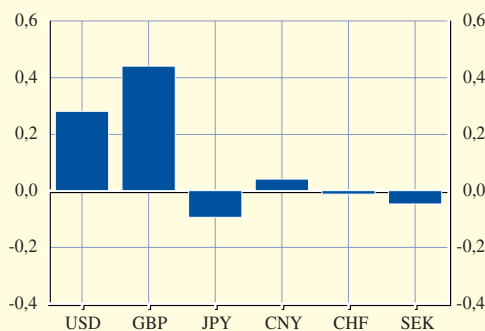
Joonis 38. Euro efektiivne vahetuskurs ja selle osad¹⁾

(päevased andmed)

Osakaal efektiivse vahetuskursi muutustes²⁾

Alates 30. juuli 2004 kuni 1. september 2004
(protsendipunktid)

Allikas: EKP.

1) Indeksi liikumine ülespoole näitab euro revalveerimist. Kuiste andmete viimased vaatlused pärinevad 2004. a augustist. Töötleva tööstuse tööjõuühikukulule tugineva reaalse efektiivse vahetuskursi EER-23 viimane vaatlus pärineb 2004. a I kvartalist ja on osaliselt hinnanguline.

nõrgenenud ning tõstnud sellega mingil määral euroala ettevõtete kaupade ja teenuste hindade konkurentsivõimet. 2004. aasta maist augustini on euro nominaalse efektiivse vahetuskursi suhteline stabiilsus selle protsessi tõenäoliselt peatanud.

Joonis 39. Euro nominaalsed ja reaalsed efektiivsed vahetuskursid¹⁾

(kuised/kvartaalsed andmed; indeks: 1999 I kv = 100)

Allikas: EKP.

1) Indeksi liikumine ülespoole näitab euro revalveerimist. Kuiste andmete viimased vaatlused pärinevad 2004. a augustist. Töötleva tööstuse tööjõuühikukulule tugineva reaalse efektiivse vahetuskursi EER-23 viimane vaatlus pärineb 2004. a I kvartalist ja on osaliselt hinnanguline.

mida osaliselt tasakaalustas nõrgenemine Jaapani jeeni ja Rootsi krooni suhtes nimetatud vaatlusperioodil (vt joonist 38).

Euro reaalne efektiivne vahetuskurs, mis põhineb tarbijahinnaindeksil, tootjahinnaindeksil ja töötleva tööstuse tööjõuühikukulul, on viimase viie aasta jooksul liikunud üsna sarnaselt nominaalse indeksiga (vt joonist 39). Pärast jõulist kallinemist viimase kahe aasta jooksul on euro reaalne efektiivne vahetuskurs 2004. aasta nelja esimese kuu jooksul

Taustinfo 10

KAUBANDUSE OSAKAALUDE ÜMBERARVUTAMINE EURO EFEKTIIVSETE VAHETUSKURSSIDE HINDAMISEKS

Kuni tänaseni on EKP arvanud ja avaldanud euro nominaalseid ja reaalseid efektiivseid vahetuskursse nii 12 partnerriiki hõlmava kitsa kaubanduspartnerite grupi kui ka 38 partnerriigist koosneva laia kaubanduspartnerite grupi kohta. Need arvutused tuginesid 1999. aastal 15 ELi liikmesriigi keskpankadega kokkulepitud

metoodikale¹. Selle metoodika kohaselt arvutatakse efektiivse vahetuskursi (EER) näitajad kaubanduse osakaalude kohaldamise teel kahepoolsete vahetuskurssidega euro ja euroala kaubanduspartnerite vääringute suhtes. Osakaalud on kujundatud eesmärgiga võtta arvesse ka konkurentsi mõju kolmandate riikide turgudel ning need põhinevad keskmisel ekspordil ja impordil ajavahemikul 1995.–1997. Et kaubandus muutub üldiselt pikkamööda, on osakaalude ümberarvutamine kavandatud iga 5 aasta tagant. Käesolevas taustinfos tutvustatakse uusi efektiivse vahetuskursi näitajaid pärast nende aluseks olevate kaubanduse osakaalude esimest ümberarvutamist. Tööstussektori kaubanduse 1999.–2001. aasta andmetel põhinevad uued efektiivse vahetuskursi näitajad on seotud (uendatud) näitajatega, mille aluseks on 1995.–1997. aasta osakaalude arvutamise kord 1999. aasta alguses (tehnilised üksikasjad on esitatud “Euroala statistika” üldmärkustes ning EKP koduleheküljel aadressil https://stats.ecb.int/stats/download/eas_ch08/eas_ch08/eas_note_sec8_1.pdf – “Methodological notes”).

Kaubanduspartnerite nimekirja on pikendatud ning see hõlmab kõiki ELi liikmesriike ja liituvaid riike. Kaubanduspartnerite gruppi lisati Läti, Leedu, Malta ja Bulgaaria (teised liikmesriigid ja Rumeenia olid nimekirjas juba varem). Seega koosneb lai rühm nüüd 42 kaubanduspartnerist ning kannab nime EER-42, samas kui kitsale kaubanduspartnerite grupile viidatakse nimega EER-12. Lisaks sellele on loodud uus kaubanduspartnerite grupp, et võtta arvesse hiljutist ELi laienemist ning Hiina järjest suurenevat tähtsust maailmaturul. Uus grupp koosneb 12 riigist koosnevast grupist, kümnest uuest ELi liikmesriigist ja Hiinast ning kannab nime EER-23. EER-42 grupp hõlmab umbes 90% euroala tööstustoodangu väliskaubandusest, EER-23 ja EER-12 grupp hõlmavad vastavalt 75% ja 60% nimetatud kaubandusest.

Võrreldes 1995.–1997. aastal kehtinud osakaalude arvutamise korruga on Ameerika Ühendriikide osakaal suurenenud, euroala suuruselt teise kaubanduspartneri – Ühendkuningriigi – osakaal aga vähenenud (vt tabelit allpool). Teiseks tähelepanuväärseks muutuseks on uute ELi liikmesriikide ja Hiina osakaalu suurenemine väliskaubanduses; Hiinast on Jaapani järel saanud euroala suuruselt neljas kaubanduspartner, talle järgnevad õveits ja Rootsi.

Reaalsete efektiivsete vahetuskursside arvutamiseks kohandatakse nominaalse efektiivse vahetuskursi indekseid euroala ja selle kaubanduspartnerite hindade ja kulude muutustega. EER-12 ja EER-23 puhul arvutatakse reaalse efektiivse vahetuskursi indekseid tarbijahinnaindeksi, tootjahinnaindeksi, töötleva tööstuse tööjõuühikukulu, SKT deflaatori ja kogumajanduse tööjõuühikukulu baasil. Nii euroala kui ka Euroopa partnerriikide puhul tuginevad kulude ja hinna näitajad ühtlustatud alustele (ühtlustatud tarbijahinnaindeks, tootjahinnaindeks, ESA 95-le tuginevad tööjõuühikukulud ja SKT deflaator). EER 42 puhul võetakse ainsa hinnaindeksina arvesse tarbijahinnaindeksit või võimaluse korral ühtlustatud tarbijahinnaindeksit, sest mõnede sellesse gruppi kuuluvate riikide puhul puuduvad muud ajakohased ja võrreldavad hinna ja kulude näitajad.

¹ Metoodika põhjalik kirjeldus on esitatud EKP üldises toimetises (Occasional Paper) nr 2, L. Buldorini, S. Makrydakise ja C. Thimanni (2002) artiklis “The effective exchange rates of the euro”.

Tabel. Osakaalu näitajad EKP indeksites EER-12, EER-23 ja EER-42

Partnerriigid	Osakaalu näitajad kokku					
	EER-12 indeks		EER-23 indeks		EER-42 indeks	
	1995–1997 (korrigeeritud)	1999–2001	1995–1997 (korrigeeritud)	1999–2001	1995–1997 (korrigeeritud)	1999–2001
EER-42					100	100
EER-23			100	100	80,9	82,0
EER-12	100	100	86,2	82,7	68,8	66,6
Austraalia	1,27	1,13	1,11	0,94	0,76	0,70
Kanada	1,96	2,22	1,76	1,93	1,48	1,64
Taani	3,02	2,75	1,76	2,39	2,51	2,17
Hongkong	5,74	5,24	2,82	2,37	2,08	1,82
Jaapan	16,36	14,52	13,68	11,45	9,66	8,52
Norra	1,55	1,35	1,43	1,20	1,31	1,10
Singapur	3,82	3,45	3,20	2,69	1,75	1,55
Lõuna-Korea	4,77	4,84	3,79	3,55	2,82	2,72
Rootsi	5,66	5,07	5,14	4,47	4,60	3,99
Šveits	7,94	7,08	7,30	6,31	6,47	5,60
Ühendkuningriik	22,12	21,48	20,36	19,18	18,15	17,14
USA	25,78	30,91	22,84	26,19	17,24	19,68
EER-23 sisaldab peale EER-12 liikmete veel järgmisi riike:			13,8	17,3	12,1	15,3
Hiina			5,02	6,93	4,22	5,92
Küpros			0,15	0,13	0,13	0,11
Tšehhi Vabariik			2,08	2,52	1,90	2,30
Eesti			0,18	0,21	0,15	0,18
Ungari			1,68	2,44	1,51	2,19
Läti			0,10	0,12	0,08	0,10
Leedu			0,18	0,19	0,14	0,16
Malta			0,16	0,12	0,15	0,11
Poola			2,55	2,98	2,29	2,72
Slovakkia			0,75	0,86	0,68	0,78
Sloveenia			0,94	0,85	0,84	0,76
EER-42 sisaldab peale EER-23 liikmete veel järgmisi riike:					19,1	18,0
Alžeeria					0,30	0,28
Argentina					0,55	0,42
Brasillia					1,55	1,36
Bulgaaria					0,27	0,31
Horvaatia					0,45	0,36
India					1,40	1,28
Indoneesia					0,94	0,71
Iisrael					1,14	1,09
Malaisia					1,18	1,10
Mehhiko					0,87	1,23
Maroko					0,62	0,57
Uus-Meremaa					0,13	0,11
Filipiimid					0,38	0,52
Rumeenia					0,68	0,84
Venemaa					2,16	1,70
Lõuna-Aafrika					1,02	0,84
Taiwan					2,21	2,29
Tai					1,17	0,99
Türgi					2,06	2,04

Allikas: EKP.

EER-12 näitajat on arvutatud jaanuarist 1990, ülejäänud kahe grupi puhul pärinevad need jaanuarist 1993. Et euro vahetuskurssi sai arvesse võtta alles pärast euroala loomist, tuginevad varasemad efektiivse vahetuskursi andmed euroelsele valuutakorvile². Nominaalse efektiivse vahetuskursi indeksid on EER-12 ja EER-23 puhul saadaval päevaste aegridadena, sest need on valuutaturu lühiajaliste muutuste koondnäitajad. Kõik ülejäänud efektiivse vahetuskursi näitajad on kuised, v.a

² Et vältida indeksite korduvat sidumist seoses seniste ja tulevaste euroala laienemistega, loetakse euroala koosseis fikseerituks kogu selle aja jooksul, millal efektiivse vahetuskursi näitajaid arvutatakse. See tähendab näiteks, et Kreeka loetakse euroala liikmeks juba alates euroala loomisest 1999. aastal, kuigi Kreeka liitus sellega alles 1. jaanuaril 2001.

Joonis A. Euro nominaalsed ja reaalsed efektiivsed vahetuskursid¹⁾

(kuised/kvartaalsed andmed; indeks: 1999 I kv = 100)

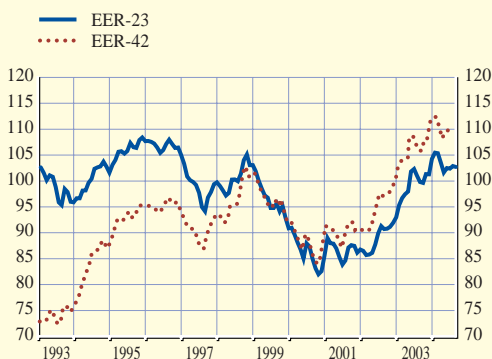

Allikas: EKP.

1) Indeksi liikumine ülespoole näitab euro revalveerimist. Kuiste andmete viimased vaatlused pärinevad 2004. a maist. Viimane vaatlus on augusti 2004 kohta.

Joonis B. Euro nominaalsed ja reaalsed efektiivsed vahetuskursid¹⁾

(kuised/kvartaalsed andmed; indeks: 1999 I kv = 100)

Allikas: EKP.

1) Indeksi liikumine ülespoole näitab euro revalveerimist. Kuiste andmete viimased vaatlused pärinevad 2004. a maist. Viimane vaatlus on augusti 2004 kohta.

reaalsed efektiivsed valuutakursid, mis põhinevad kogumajanduse tööjõuühikukulul, töötleva tööstuse tööjõuühikukulul ja SKT deflaatoril ning mis avaldatakse kord kvartalis.

Alates käesolevast kuubülletäänist esitatakse EER-23 indeks, mis hõlmab euroala ja euroalaväliste ELi liikmesriikide kõige olulisemaid kaubanduspartnereid, standardse võrdlusindeksite aegreana. EER-23 ja EER-42 indeksid avaldatakse "Euroala statistika" osas 8.1 ja EKP koduleheküljel, EER-12 näitajad ning päevased nominaalsed efektiivsed vahetuskursid on kättesaadavad ainult EKP koduleheküljel.

Joonisel A on näidatud, et varasemate võrdlusindeksite aegread, s.t euro nominaalne efektiivne vahetuskurs 12 riigi vääringu suhtes, ja uus võrdlusindeksite aegrida on tugevalt korreleeruvad, sest uued ELi liikmesriigid ja Hiina moodustavad ainult umbes 17 protsenti EER-23st. EER-23 aegrida on mingil määral mõjutanud Hiina jüaani devalveerimine 1994. aastal ning peamiste euroeelsete vääringute tugevnemine Ungari forinti ja Poola zloti suhtes 1990. aastate esimesel poolel. Joonisel B on võrreldud euro nominaalse efektiivse vahetuskursi muutumist 23 ja 42 kaubanduspartneri vääringute suhtes. Jooniselt ilmneb, et nominaalne EER-23 kõikus 1993. aasta jaanuarist 2004. aasta augustini selge trendita, samas kui

Joonis C. Euro nominaalsed ja reaalsed efektiivsed vahetuskursid¹⁾

(kuised/kvartaalsed andmed; indeks: 1999 I kv = 100)

Allikas: EKP.

1) Indeksi liikumine ülespoole näitab euro revalveerimist. Kuiste andmete viimased vaatlused pärinevad 2004. a maist. Viimane vaatlus on augusti 2004 kohta.

nominaalne EER-42 tõusis samal ajavahemikul umbes 50%. See asjaolu peegeldab peamiselt EER-23 indeksiga kaasatud riikide madalamaid inflatsioonimäärasid võrreldes EER-42 riikidega ning inflatsioonimäärade mõju nominaalse vahetuskursi arengule. Antud väidet kinnitab ka joonis 3, kus on esitatud tarbijahinnaindeksi deflaatoriga korrigeeritud reaalne EER-23 indeks ja vastav reaalne EER-42 indeks. Nimetatud indeksid liiguvad üsna sarnaselt, mis osutab sellele, et hinnang reaalse efektiivse vahetuskursi näitajate alusel ei sõltu erinevate partnerriikide gruppide kasutamisest.

6.2 MAKSEBILANSS

2004. aasta teises kvartalis tagas suur välisnõudlus ekspordi edasise kasvu. Kuigi imporditud kaupade väärtus suurenes seoses kõrgema naftahinnaga, vähenes samal perioodil siiski kaupade konto ülejääk, mis omakorda vähendas jooksevkonto ülejääki. Euroala jooksevkonto ülejääk oli 2004. aasta juunis 12 kuu arvestuses kumulatiivselt umbes 0,7% SKTst, s.t lähedal oma eelmise aasta tasemele, kuid 2003. aasta lõpuga võrreldes kahekordne. Finantskontot iseloomustas (2004. aasta juuni 12 kuu kumulatiivse tulemuse põhjal) otseinvesteeringute ja portfelliinvesteeringute netoväljavool, mille põhjuseks olid vähenenud otseinvesteeringud euroalasse, euroala võlainstrumentide vähenenud netoostud mitteresidentide poolt ning suurenenud välismaiste omandiväärtpaberite netosoetamine euroala residentide poolt.

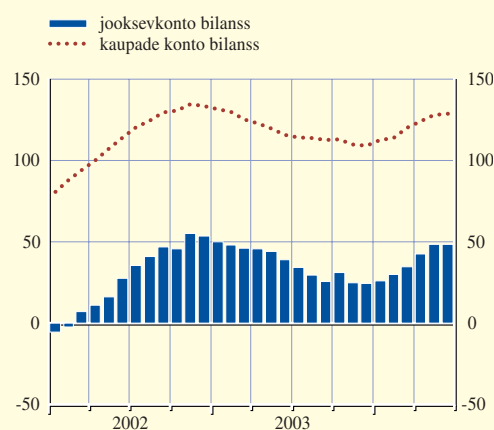
JOOKSEVKONTO JA KAUBANDUS

Euroala sesoonselt kohandatud jooksevkonto ülejääk oli 2004. aasta juunis peaaegu tasakaalus – sellele vastab 4,5 miljardi euro suurune sesoonselt kohandamata ülejääk. See kajastab kaupade ja vähemal määral ka teenuste ülejääki, mida tasakaalustas tulude ja ülekannete kontode puudujääk (vt “Euroala statistika” osa 7.1). Võrreldes 2004. aasta mai korrigeeritud andmetega kahanes sesoonselt kohandatud jooksevkonto ülejääk 2004. aasta juunis 6,5 miljardit eurot. Selle põhjuseks oli kaupade ja teenuste konto ülejääk ning tulude konto puudujäägi suurenemine. Ülekannete konto puudujääk kahanes kõnealusel perioodil vähesel määral.

Sesoonselt kohandatud kvartaalsete näitajate osas on alates 2003. aasta kolmandast kvartalist täheldatud euroalaväliste kaupade ekspordi kasv 2004. aasta teises kvartalis isegi kiirenenud. Pärast 2004. aasta esimeses kvartalis toimunud 3,7% kasvu suurenes kaubaeksport teises kvartalis 4,8%. Selle muutuse peamiseks põhjuseks näib olevat suur välisnõudlus euroala toodete järele eelkõige Aasias (v.a Jaapan), Ameerika Ühendriikides ja Ühendkuningriigis. Samal ajal tõusis kaubaimport pärast 2004. aasta esimeses kvartalis üldiselt muutumatuna püsinud taset teises kvartalis märkimisväärselt (eelmise kvartaliga võrreldes 7,6%) ning selle peamiseks põhjuseks oli toorainehindade suur tõus (vt joonist 41). Selle taustal vähenes kaupade konto ülejääk 2004. aasta teises kvartalis 4,7 miljardit eurot. Kaupade konto ülejäägi vähenemine põhjustas samal perioodil ka jooksevkonto ülejäägi languse.

Joonis 40. Euroala jooksevkonto ja kaupade konto bilanss

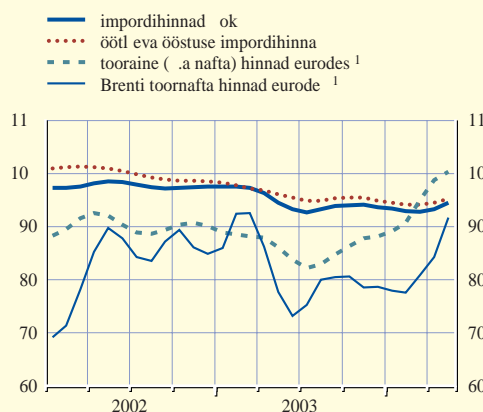
(mld EUR; kuised andmed; sesoonselt kohandatud; 12 kuu kumulatiivsed andmed)

Allikas: EKP.

Joonis 41. Euroalavälised impordihinnad

(indeksid: 2000 =100; sesoonselt kohandatud, kui pole viidatud teisiti; 3 kuu libisev keskmine)

Allikas: Eurostat, Hamburg Institute of International Economics ja EKP arvutused.

Märkus. Koguimpordi hinna indeks ei vasta komponentide kaalutud keskmisele erinevate allikate kasutuse tõttu.

1) Ei ole sesoonselt kohandatud.

Pikemas perspektiivis ulatus euroala jooksevkonto kumuleeritud ülejääk 2004. aasta juunile eelnenud 12 kuu jooksul üle 48 miljardi euro (umbes 0,7% SKTst) – tasemeni, mis on lähedal eelmise aasta tasemele, kuid 2003. aasta lõpuga võrreldes kahekordne (vt joonist 40). Jooksevkonto ülejäägi suurenemine alates esimese poolaasta algusest viitab peamiselt kaupade konto ülejäägi kasvule 2003. aasta kolmandast kvartalist alates aset leidnud järsu ekspordikasvu taustal.

FINANTSKONTO

Juunis täheldati 20,6 miljardi euro suurust otseinvesteeringute ja portfelliinvesteeringute netosissevoolu. See kajastab eelkõige portfelliinvesteeringute sissevoolu (29,5 miljardit eurot), mida tasakaalustas osaliselt otseinvesteeringute netoväljavool (8,9 miljardit eurot).

Muutused otseinvesteeringutes tulenesid peamiselt 9,7 miljardi euro suurusest aktsiakapitali ja reinvesteeringute netoväljavoolust, mille peamiseks põhjuseks oli euroala residentide jõudsam investeerimistegevus välismaal. Portfelliinvesteeringute netosissevool oli seotud peamiselt euroala võlainstrumentide netosoetamisega mitteresidentide poolt ja vähemal määral euroala residentide välismaiste rahaturuinstrumentide netomüügiga. Kuigi netoinvesteeringud omandiväärtpaberitesse olid juunis nullilähedased, oli tehinguaktiivsus nii varade kui ka kohustuste osas kõrgem kui varasematel kuudel.

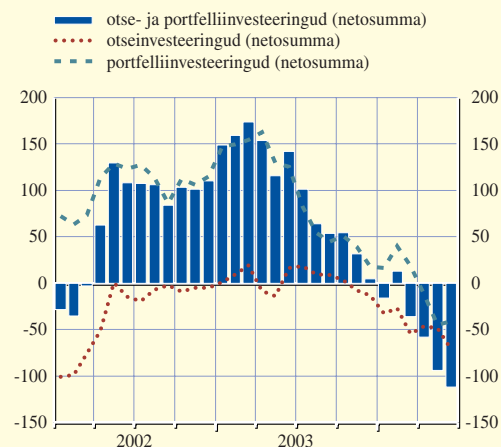
Juunile eelneva 12kuulise perioodi jooksul registreeriti euroalal kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute kumuleeritud netoväljavooluks 111,9 miljardit eurot võrreldes aasta varasema 141,9 miljardi euro suuruse kumuleeritud netosissevooluga. Selline

kapitali netosissevoolu suunamuutus on vastavuses sellega, et nii portfelli- kui ka otseinvesteeringute netosissevool on muutunud netoväljavooluks (vt joonist 42). Muutus otseinvesteeringutes oli tingitud peamiselt välismaiste otseinvesteeringute järkjärgulisest vähenemisest euroalal antud vaatlusperioodi jooksul (144,4 miljardilt eurolt 34,8 miljardi eurole), samal ajal kui euroala otseinvesteeringud välismaale püüsid suhteliselt stabiilsena. Muutused portfelliinvesteeringutes tulenesid peamiselt 141,5 miljardi euro suurusest langusest euroala võlainstrumentide (nii võlakirjade kui ka rahaturuinstrumentide osas) netosoetamises mitteresidentide poolt ning vähemal määral 81 miljardi euro suurusest kasvust välismaiste omandiväärtpaberite netosoetamises euroala residentide poolt.

On tõenäoline, et alates 2003. aasta teisest poolaastast mängisid euroala kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute arengus jätkuvalt otsustavat rolli kaks tihedalt seotud tegurit. Kõigepealt, rahvusvaheliste investorite otsuseid mõjutasid seda ajavahemikku iseloomustanud majandusväljavaadete ilmne paranemine ning ettevõtete kasumlikkus teistes maailma piirkondades, mis soodustas otse- ja portfelliinvesteeringuid nendesse piirkondadesse. Teiseks, viimase 15 kuu jooksul vähenenud geopoliitiline ebakindlus on soosinud portfelli-investeeringute ümbersuunamist lühiajalistelt ja madala tuluga varadelt. Kui euroalal täheldati enne Iraagi sõda ja selle ajal suurt fikseeritud intressimääraga väärtpaberite netosissevoolu, siis sõjale järgnenud järkjärgulise normaliseerumisega kahanes fikseeritud intressimääraga väärtpaberite netosissevool, muutudes portfelliinvesteeringute netoväljavooluks.

Joonis 42. Otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma)

(mld EUR; 12 kuu kumulatiivsed andmed)

Allikas: EKP.
Märkus. Positiivne (negatiivne) arv viitab netosissevoole (väljavoolu) euroalasse (euroalast).

EUROALA STATISTIKA

SISUKORD¹

EUROALA ÜLEVAADE	
Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest	S5
I RAHAPOLIITIKA STATISTIKA	
1.1 Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne	S6
1.2 EKP baasintressimäärad	S7
1.3 Eurosüsteemi rahapoliitiliste oksjonite kaudu jaotatud instrumendid	S8
1.4 Kohustuslik reserv ja likviidsus	S9
2 RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID	
2.1 Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss	S10
2.2 Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilanss	S11
2.3 Rahandusstatistika	S12
2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus	S14
2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus	S17
2.6 Rahaloomeasutuste väärtpaberite jaotus	S20
2.7 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete ümberhindamine	S21
2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa	S22
2.9 Euroala investeerimisfondide koondbilanss	S24
2.10 Investeerimispoliitika ja investori liigi alusel jaotatud euroala investeerimisfondide varad	S25
3 FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD	
3.1 Reaalsektorite peamised finantsvarad	S26
3.2 Reaalsektorite peamised kohustused	S27
3.3 Kindlustusettevõtete ja pensionifondide peamised finantsvarad ja -kohustused	S28
3.4 Aastane sääst, investeringud ja rahastamine	S29
4 FINANTSTURUD	
4.1 Väärtpaberite (v.a aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja vääringu kaupa	S31
4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) esialgse tähtaja ja emitendi sektori kaupa	S32
4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) aastased kasvumäärad	S34
4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad	S36
4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes	S38
4.6 Rahaturu intressimäärad	S40
4.7 Riigivõlakirjade tootlus	S41
4.8 Aktsiaturgude indeksid	S42
5 HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD	
5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud	S43
5.2 Toodang ja nõudlus	S46
5.3 Tööturud	S50

¹ Täiendava teabe saamiseks võtke meiega ühendust elektronposti aadressil: statistics@ecb.int. Pikemate perioodide kohta leiata andmed ka EKP veebileheküljelt (<http://www.ecb.int>).

6	RIIGI RAHANDUS	
6.1	Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak	S51
6.2	Valitsemissektori võlg	S52
6.3	Võla muutus	S53
6.4	Kvartaalsed tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak	S54
7	VÄLISMAJANDUS	
7.1	Maksebilanss	S55
7.2	Maksebilansi rahaline esitus	S61
7.3	Kaubad	S62
7.4	Rahvusvaheline investeerimispositsioon	S64
7.5	Rahvusvahelised reservid	S66
8	VAHETUSKURSID	
8.1	Efektiivsed vahetuskursid	S67
8.2	Kahepoolsed vahetuskursid	S68
9	EUROALAVÄLINE ARENG	
9.1	Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides	S69
9.2	Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis	S70
	JOONISTE LOETELU	S72
	TEHNILISED MÄRKUSED	S73
	ÜLDMÄRKUSED	S77

MUUDATUSED

Käesoleva väljaande punktis 8.1 tutvustatakse uusi euro efektiivse vahetuskursi näitajaid, mis tulenevad euroala kaubanduspartnerite nimekirja täienemisest ja sellega seotud kaubanduslike keskmiste uuendamisest. Täpsem kirjeldus on esitatud taustinfos 10 pealkirjaga "Update of the overall trade weights for the effective exchange rates of the euro and computation of a new set of euro indicators" ja üldmärkustes.

Tabelites kasutatud tingmärgid

"-"	andmed puuduvad/andmed pole kohaldatavad
“.”	andmed pole veel saadaval
“...”	null või mitteamestatud
“miljard”	10 ⁹
(t)	tinglik

EUROALA ÜLEVAADE

Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest
(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Rahanduspoliitika areng ja intrssimäärad

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1),2)}	M3 ^{1),2)} 3 kuu liikuv keskmine (keskel)	Rahaloomeasutus- te laenuid euroala residentidele, v.a rahaloomeasutus- te ja valitsemissektorile ¹⁾	Väärtpaberid, v.a kaupu ja mittefinantsteen- seid pakkuvate ettevõtete ja mitterahaloome- ste finantsettevõtete poolt eurodes emiteeritud aktsiad ¹⁾	3 kuu intressimäär (EURIBOR, protsenti aastas, perioodi keskmised)	10aastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus (protsenti aastas, perioodi keskmised)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	7,7	6,6	7,3	-	5,4	21,1	3,32	4,92
2003	11,0	8,0	8,1	-	5,0	20,4	2,33	4,16
2003 III kv	11,4	8,6	8,4	-	4,9	22,2	2,14	4,16
IV kv	11,0	7,9	7,6	-	5,3	21,7	2,15	4,36
2004 I kv	11,1	7,2	6,5	-	5,4	16,4	2,06	4,15
II kv	10,2	6,0	5,4	-	5,6	11,7	2,08	4,36
2004 märts	11,4	6,8	6,2	5,9	5,4	13,4	2,03	4,02
apr	10,9	6,2	5,5	5,5	5,5	11,7	2,05	4,24
mai	9,3	5,4	4,8	5,2	5,7	11,0	2,09	4,39
juuni	9,6	5,7	5,4	5,2	6,0	11,2	2,11	4,44
juuli	10,1	5,9	5,5	.	6,2	.	2,12	4,34
aug	2,11	4,17

2. Hinnad, toodang, nõudlus ja tööturud

	ÜTHI	Tööstustoodangu tootjahinnad	Tööjõukulu tunnis	Reaalne SKT	Tööstustoodang, v.a ehitus	Tootmisvõimsuse rakendusaste (protsentides)	Tööhõive	Tööpuudus (protsenti tööjõust)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2002	2,3	-0,1	3,7	0,9	-0,5	81,5	0,5	8,4
2003	2,1	1,4	2,8	0,5	0,3	81,0	0,2	8,9
2003 III kv	2,0	1,1	2,8	0,4	-0,3	81,1	0,2	8,9
IV kv	2,0	1,0	2,3	0,7	1,4	81,0	0,2	8,9
2004 I kv	1,7	0,2	2,5	1,3	1,1	80,6	0,2	8,9
II kv	2,3	2,0	..	2,0	2,7	81,0	.	9,0
2004 märts	1,7	0,4	-	-	1,7	-	-	8,9
apr.	2,0	1,4	-	-	1,6	80,7	-	9,0
mai	2,5	2,4	-	-	3,7	-	-	9,0
juuni	2,4	2,4	-	-	2,8	-	-	9,0
juuli	2,3	.	-	-	.	81,3	-	9,0
aug	2,3	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksebilanss, reservid ja vahetuskursid

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti)

	Maksebilanss (netotehingud)				Reservid (perioodi lõpu positsioonid)	Euro efektiivne vahetuskurs: EER-23 ³⁾ (indeks, 1999 I kv = 100)		USD/EUR vahetuskurs
	Jooksev- ja kapitalikontod	Kaubad	Otseinvesteeringud	Portfelli- investeeringud		Nominaalne	Reaalne (THI)	
2002	65,4	133,6	-4,7	114,6	366,1	89,2	90,3	0,9456
2003	38,3	108,5	-13,1	17,6	306,5	99,9	101,7	1,1312
2003 III kv	14,3	36,8	-19,1	-59,1	332,9	100,2	102,1	1,1248
IV kv	24,7	30,7	-9,6	10,5	306,5	102,3	104,3	1,1890
2004 I kv	16,2	28,1	-28,9	5,2	308,4	104,7	106,7	1,2497
II kv	12,0	33,8	-13,4	2,5	301,4	102,2	104,1	1,2046
2004 märts	11,7	13,4	-26,1	-4,9	308,4	103,5	105,4	1,2262
apr	1,0	10,7	-2,9	-3,0	303,9	101,7	103,7	1,1985
mai	5,7	11,2	-1,6	-24,0	298,9	102,5	104,4	1,2007
juuni	5,3	11,9	-8,9	29,5	301,4	102,4	104,2	1,2138
juuli	301,3	102,9	104,7	1,2266
aug	102,7	104,5	1,2176

Allikad: EKP, Euroopa Komisjon (Eurostat ning majanduse ja rahanduse peadirektoraat) ja Reuters.

Märkus: täiendav teave andmete kohta on esitatud käesoleva osa järgmistes tabelites.

- 1) Kuiste andmete aastased protsentuaalsed muutused viitavad kuu lõpu seisule, kvartaalsete ja aasta andmete muutused viitavad perioodi aegrea keskmiste väärtuste aastastele muutustele. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.
- 2) M3 ja selle osad ei sisalda euroalavälise riikide residentide rahaturufondide osakuid ja võlaväärtpabereid tähtajaga kuni kaks aastat.
- 3) Kaubanduspartnerite gruppide mõiste ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

I.1 Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne (mln EUR)

1. Varad

	6. aug 2004	13. aug 2004	20. aug 2004	27. aug 2004
Kuld	127 382	127 382	127 382	127 382
Nõuded euroalaväliste residentide vastu välisvaluutas	170 740	170 108	173 010	170 009
Nõuded euroala residentide vastu välisvaluutas	17 821	18 212	17 104	16 843
Nõuded euroalaväliste residentide vastu eurodes	7 670	7 674	7 261	7 846
Laenud euroala krediitiasutustele eurodes	330 016	322 503	320 998	334 047
Peamised refinantseerimistehingud	255 002	247 501	246 000	259 000
Pikemaajalise refinantseerimistehingud	75 000	74 997	74 997	74 999
Tasanduspöördehingud	0	0	0	0
Struktuursed pöördehingud	0	0	0	0
Laenamise püsivõimalus	0	3	0	46
Lisatagatise nõudega seotud laenud	14	2	1	2
Muud nõuded euroala krediitiasutuste vastu eurodes	829	994	1 415	1 127
Euroala residentide väärtpaberid eurodes	67 952	67 999	67 862	67 942
Valitsemissektori võlg eurodes	42 085	42 085	42 086	42 086
Muud varad	115 682	114 679	114 858	114 594
Varad kokku	880 177	871 636	871 976	881 876

2. Kohustused

	6. aug 2004	13. aug 2004	20. aug 2004	27. aug 2004
Ringluses olevad pangatähed	467 932	466 746	462 185	459 951
Kohustused euroala krediitiasutuste ees eurodes	140 105	138 674	140 356	137 912
Arvelduskontod (mis hõlmavad kohustusliku reservi süsteemi)	140 060	138 626	140 330	137 882
Hoiustamise püsivõimalus	44	46	25	30
Tähtajalised hoiused	0	0	0	0
Tasanduspöördehingud	0	0	0	0
Lisatagatise nõudega seotud hoiused	1	2	1	0
Muud kohustused euroala krediitiasutuste ees eurodes	125	125	125	125
Väljastatud võlasertifikaadid	1 054	1 054	1 054	1 054
Kohustused muude euroala residentide ees eurodes	59 720	55 857	56 132	73 995
Kohustused euroalaväliste residentide ees eurodes	8 534	8 738	9 016	8 952
Kohustused euroala residentide ees välisvaluutas	225	226	244	226
Kohustused euroalaväliste residentide ees välisvaluutas	9 787	9 864	11 869	8 770
Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikute (SDR) vastaskirje	5 896	5 896	5 896	5 896
Muud kohustused	56 825	54 481	55 123	55 018
Ümberhindluskontod	70 205	70 205	70 205	70 205
Omakapital	59 769	59 770	59 771	59 772
Kohustused kokku	880 177	871 636	871 976	881 876

Allikas: EKP

1.2 EKP baasintressmäärad
(protsenti aastas, muutused protsendipunktides)

	Jõustunud alates ¹⁾	Hoiustamise püsivõimalus		Põhilised refinantseerimistingud			Laenamise püsivõimalus	
				Fikseeritud intressimääraga oksjonid	Muutuva intressimääraga oksjonid	Muutus		
				Fikseeritud intressimäär	Pakkumisintressi alammäär			
		Tase	Muutus	Tase	Tase	Muutus	Tase	Muutus
		1	2	3	4	5	6	7
1999	1. jaan	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
	4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
	9. apr	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
	5. nov	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000	4. veebr	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
	17. märts	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
	28. apr	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
	9. juuni	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
	1. sept	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
	6. okt	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001	11. mai	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
	31. aug	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
	18. sept	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
	9. nov	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002	6. dets	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003	7. märts	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
	6. juuni	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50

Allikas: EKP

- Alates 1. jaanuarist 1999 kuni 9. märtsini 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele. Põhiliste refinantseerimistingute puhul kehtivad intressimäärade muutused alates esimesest tehingust pärast osutatud kuupäeva. 18. septembril 2001 toimunud muudatus jõustus samal päeval. Alates 10. märtsist 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele ja põhilistele refinantseerimistingutele (muudatused jõustuvad EKP nõukogu intressiotsusele järgnenud esimesest refinantseerimistingust), kui pole osutatud teisiti.
22. detsembril 1998 teatas EKP erandlikult kitsa (50 baaspunkti suuruse) intressimäärade kõikumisvahemiku kohaldamisest hoiustamise ja laenamise püsivõimaluse intressimäärade vahel ajavahemikul 4. kuni 21. jaanuar 1999, eesmärgiga lihtsustada turuosaliste jaoks üleminekut uuele rahasüsteemile.
8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunil 2000 sooritatud tehingust hakatakse eurosüsteemi põhilisi refinantseerimistinguid sooritama muutuva intressimääraga oksjonitena. Pakkumisintressi alammäär viitab miinimumintressimääradele, millega tehingu osapooled võivad pakkumisi esitada.

1.3 Eurosüsteemi rahapoliitiliste toimingute kaudu jaotatud instrumendid ^{1), 2)} (mld EUR, aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Põhilised ja pikemaajalised refinantseerimistehingud ³⁾

Arvelduspäev	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Muutuva intressimääraga oksjonid			Kestvus päevades
				Pakkumisintressi alammäär	Oksjonil kujunenud intressimäär ⁴⁾	Kaalutud keskmine intressimäär	
	1	2	3	4	5	6	7
Põhilised refinantseerimistehingud							
2004 5. mai	267 916	349	211 000	2,00	2,00	2,01	7
12.	273 449	344	207 000	2,00	2,00	2,01	7
19.	275 403	371	223 500	2,00	2,00	2,01	7
26.	280 155	371	232 500	2,00	2,00	2,01	7
2. juuni	269 747	337	236 000	2,00	2,00	2,01	7
9.	278 440	344	233 500	2,00	2,00	2,01	7
16.	305 245	376	232 000	2,00	2,00	2,01	7
23.	331 013	406	260 000	2,00	2,00	2,01	7
30.	315 078	385	256 000	2,00	2,01	2,02	7
7. juuli	315 956	383	253 000	2,00	2,00	2,01	7
14.	328 840	390	242 500	2,00	2,01	2,01	7
21.	322 945	416	259 500	2,00	2,01	2,01	7
28.	321 937	403	258 000	2,00	2,01	2,02	7
4. aug	342 842	359	255 000	2,00	2,01	2,02	7
11.	336 449	348	247 500	2,00	2,01	2,02	7
18.	332 633	368	246 000	2,00	2,01	2,02	7
25.	339 539	366	259 000	2,00	2,02	2,02	7
1. sept	343 768	333	254 000	2,00	2,02	2,02	7
Pikemaajalised refinantseerimistehingud							
2003 28. aug.	35 940	143	15 000	-	-2,12	2,13	91
25. sept	28 436	106	15 000	-	-2,10	2,12	84
30. okt	32 384	150	15 000	-	-2,13	2,14	91
27. nov	25 402	128	15 000	-	-2,12	2,13	91
18. dets	24 988	114	15 000	-	-2,12	2,14	105
2004 29. jaan	47 117	145	25 000	-	-2,03	2,04	91
26. veebr	34 597	139	25 000	-	-2,01	2,03	91
1. apr	44 153	141	25 000	-	-1,85	1,90	91
29.	54 243	180	25 000	-	-2,01	2,03	91
27. mai	45 594	178	25 000	-	-2,04	2,05	91
1. juuli	37 698	147	25 000	-	-2,06	2,08	91
29.	40 354	167	25 000	-	-2,07	2,08	91
26. aug	37 957	152	25 000	-	-2,06	2,08	91

2. Muud oksjonitehingud

Arvelduspäev	Tehingu liik	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Fikseeritud intressimääraga oksjonid	Muutuva intressimääraga oksjonid			Kestvus päevades	
					Fikseeritud intressimäär	Pakkumis-intressi alammäär	Oksjonil kujunenud intressimäär ⁴⁾	Kaalutud keskmine määr		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2000 5.jaan ⁵⁾	Tähtajaliste hoiuste kogumine	14 420	43	14 420	-	-	3,00	3,00	7	
21.juuni	Pöördtehing	18 845	38	7 000	-	-	4,26	4,28	1	
2001 30.apr	Pöördtehing	105 377	329	73 000	-	4,75	4,77	4,79	7	
12.sept	Pöördtehing	69 281	63	69 281	4,25	-	-	-	1	
13.	Pöördtehing	40 495	45	40 495	4,25	-	-	-	1	
28.nov	Pöördtehing	73 096	166	53 000	-	3,25	3,28	3,29	7	
2002 4.jaan	Pöördtehing	57 644	61	25 000	-	3,25	3,30	3,32	3	
10.	Pöördtehing	59 377	63	40 000	-	3,25	3,28	3,30	1	
18.dets	Pöördtehing	28 480	50	10 000	-	2,75	2,80	2,82	6	
2003 23.mai	Tähtajaliste hoiuste kogumine	3 850	12	3 850	2,50	-	-	-	3	
2004 11.mai	Tähtajaliste hoiuste kogumine	16 200	24	13 000	2,00	-	-	-	1	

Allikas: EKP.

1) Summad võivad tabelis 1.1 osutatust pisut erineva jaotatavate, kuid arveldamata tehingute tõttu.

2) Alates 2002. a aprillist liigitatakse põhiliste refinantseerimistehingute hulka kombineeritud pakkumisega oksjonid (*split tender*), st ühenädalase tähtajaga tehingud, mida sooritatakse paralleelselt põhiliste (kahenädalaste) refinantseerimistehingutega. Enne käesolevat kuud sooritatud kombineeritud pakkumisega oksjonite kohta vt tabelit 1.3.2.

3) 8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunil 2000 hakatakse eurosüsteemi peamisi refinantseerimistehinguid sooritama muutuva intressimääraga oksjonitena. Pakkumisintressi alammäär viitab miinimumintressimääradele, millega osapooled võivad pakkumisi esitada.

4) Likviidsust suurendavates (vähendavates) tehingutes viitab oksjonil kujunenud intressimäär madalaimale (kõrgeimale) määrale, millega pakkumisi aktsepteeritakse.

5) See tehing sooritati maksimummääraga 3,00%.

1.4 Kohustuslik reserv ja likviidsus

(mld EUR; perioodi keskmised positsioonid päevas, kui pole viidatud teisiti; aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Krediidiasutuste reservibaas

Reservibaas seisuga ¹⁾ :	Kokku	Kohustused, mille suhtes kohaldatakse 2% list reservimäära			Kohustused, mille suhtes kohaldatakse 0% list reservimäära		
		Hoiused (üleõhoidused, hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat ja etteteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga kuni 2 aastat)	Võlakirjad lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Hoiused (hoiused lepingulise tähtajaga üle 2 aasta ja etteteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga üle 2 aasta)	Repotehingud	Võlakirjad lepingulise tähtajaga üle 2 aasta	
	1	2	3	4	5	6	
2002	11 116,8	6 139,9	409,2	1 381,9	725,5	2 460,3	
2003	11 538,7	6 283,8	412,9	1 459,1	759,5	2 623,5	
2004 jaan	11 691,2	6 328,2	428,0	1 461,4	825,3	2 648,3	
veebr	11 775,2	6 315,9	431,3	1 470,0	882,0	2 676,0	
märts	11 926,7	6 404,7	442,5	1 483,2	867,7	2 728,6	
apr	12 088,2	6 474,0	451,3	1 492,1	911,8	2 759,0	
mai	12 141,3	6 506,8	442,3	1 499,1	898,2	2 794,9	
juuni	12 148,5	6 524,1	439,1	1 515,1	859,0	2 811,2	

2. Reservide hoidmine

Hoidmisperioodi lõpp:	Kohustusliku reservi nõue	Krediidiasutuste arvelduskontod	Ülereservid	Puudujääk	Kohustusliku reservi tasustamise intressimäär
	1	2	3	4	5
2002	128,8	129,5	0,8	0,0	3,06
2003	131,8	132,6	0,8	0,0	2,00
2004 I kv	133,4	134,1	0,7	0,0	2,00
2004 6. apr	134,6	135,3	0,7	0,0	2,00
11. mai	134,4	135,0	0,6	0,0	2,00
8. juuni	136,4	137,1	0,7	0,0	2,00
6. juuli	138,0	138,8	0,8	0,0	2,00
10. aug	138,5	139,1	0,6	0,0	2,01
7. sept	138,7

3. Likviidsus

Hoidmisperioodi lõpp:	Likviidsust lisavad tegurid						Likviidsust vähendavad tegurid				Krediidiasutuste arveldus- kontod	Baasraha
	Eurosüsteemi rahapoliitilised toimingud											
	Eurosüsteemi netovarad kullas ja välisvaluutas	Põhilised refinantseeri- mistehingud	Pikemaajali- sed refinant- seerimistehin- gud	Laenamise püsivõima- lus	Muud likviidsust lisavad tehingud	Hoiustamise püsivõima- lus	Muud likviidsust vähendavad tehingud	Ringluses olevad pangatähed	Keskvalitsuse hoiused euro- süsteemis	Muud tegurid (netoväär- tuses)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
2002	371,5	168,1	45,0	1,1	2,0	0,2	0,0	350,7	51,7	55,5	129,5	480,5
2003	320,1	235,5	45,0	0,6	0,0	0,1	0,0	416,1	57,0	-4,5	132,6	548,7
2004 I kv	303,3	219,4	56,7	0,4	0,0	0,2	0,0	418,0	48,6	-21,1	134,1	552,3
2004 6. apr	301,4	217,9	67,1	0,4	0,0	0,4	0,0	425,3	51,5	-25,7	135,3	561,0
11. mai	310,7	213,2	75,0	0,1	0,0	0,1	0,4	436,4	46,0	-18,9	135,0	571,5
8. juuni	311,3	224,7	75,0	0,1	0,0	0,5	0,0	442,5	52,2	-21,1	137,1	580,1
6. juuli	308,2	245,4	75,0	0,3	0,0	0,1	0,0	449,1	65,0	-24,1	138,8	588,1
10. aug	300,8	253,6	75,0	0,0	0,0	0,2	0,0	460,9	61,1	-31,8	139,1	600,1

Allikas: EKP

1) Perioodi lõpp.

RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

2.1 Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss (mld EUR: bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele				Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad				Rahaturufondide osakud ¹⁾	Euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud osakud	Välisvarad	Põhivarad	Ülejäänud varad
		Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Rahaloome-asutused	Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Rahaloome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosüsteem														
2002	1 042,8	416,2	24,2	0,6	391,3	94,6	86,0	1,0	7,6	-	13,2	374,1	11,9	132,9
2003	1 086,8	471,3	22,6	0,6	448,0	133,6	121,5	1,3	10,8	-	12,8	317,9	12,4	138,8
2004 I kv	1 102,7	467,6	22,6	0,7	444,3	143,4	128,9	1,5	13,0	-	13,1	320,7	14,0	143,9
apr	1 130,8	493,6	22,6	0,6	470,3	146,0	131,4	1,8	12,7	-	13,3	314,6	13,9	149,4
mai	1 128,1	493,4	22,6	0,6	470,1	147,0	132,9	1,8	12,3	-	13,0	310,0	14,0	150,8
juuni	1 200,0	560,9	22,2	0,6	538,0	147,8	133,5	1,9	12,3	-	13,3	311,3	14,1	152,7
juuli ⁽¹⁾	1 192,2	548,7	22,2	0,6	525,8	148,3	134,0	1,8	12,6	-	13,2	312,7	14,2	154,9
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi														
2002	18 857,9	11 611,4	813,0	6 780,6	4 017,8	2 671,5	1 135,0	366,2	1 170,4	62,4	827,6	2 465,5	167,6	1 051,8
2003	19 799,2	12 114,2	819,0	7 101,6	4 193,6	2 947,5	1 246,0	425,6	1 275,9	67,3	894,9	2 567,0	162,1	1 046,2
2004 I kv	20 408,6	12 233,1	823,3	7 171,8	4 238,0	3 081,2	1 305,6	431,6	1 344,0	78,0	926,3	2 830,4	160,0	1 099,5
2004 apr	20 703,7	12 400,7	817,6	7 229,7	4 353,4	3 104,4	1 313,8	435,8	1 354,8	79,8	954,0	2 914,7	160,7	1 089,5
mai	20 673,9	12 360,4	811,7	7 268,5	4 280,2	3 146,2	1 340,5	440,1	1 365,6	77,4	955,6	2 886,6	159,1	1 088,5
juuni	20 786,3	12 465,4	818,4	7 321,6	4 325,3	3 162,4	1 355,4	443,9	1 363,1	76,9	944,4	2 871,1	159,3	1 106,8
juuli ⁽¹⁾	20 903,5	12 559,7	825,9	7 354,9	4 378,9	3 171,9	1 347,1	446,5	1 378,3	78,4	936,1	2 871,3	160,2	1 125,9

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Euroala residentide hoiused				Rahaturufondide osakud ²⁾	Emiteeritud võlakirjad ³⁾	Omakapital	Väliskohustused	Ülejäänud kohustused
			Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsemis-sektor / muud euroala residentid	Rahaloome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosüsteem											
2002	1 042,8	392,9	328,4	29,5	15,6	283,3	-	3,6	165,9	32,9	119,1
2003	1 086,8	450,5	324,0	21,3	16,9	285,8	-	1,6	143,8	27,5	139,4
2004 I kv	1 102,7	439,9	336,6	43,1	15,8	277,7	-	1,6	155,5	23,6	145,3
2004 apr	1 130,8	450,2	358,3	43,6	16,7	297,9	-	1,6	149,4	25,1	146,2
mai	1 128,1	459,3	350,2	46,0	18,3	285,8	-	1,6	146,5	22,2	148,3
juuni	1 200,0	465,1	413,2	67,1	18,4	327,6	-	1,6	145,5	23,5	151,1
juuli ⁽¹⁾	1 192,2	478,5	388,2	58,5	16,5	313,2	-	1,6	146,8	24,2	152,8
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi											
2002	18 857,9	0,0	10 197,8	106,9	5 954,3	4 136,6	532,8	2 992,5	1 108,7	2 594,2	1 431,7
2003	19 799,2	0,0	10 772,7	132,3	6 277,7	4 362,6	649,1	3 158,8	1 151,1	2 609,7	1 457,9
2004 I kv	20 408,6	0,0	10 863,5	140,7	6 308,9	4 413,8	680,1	3 303,4	1 160,3	2 833,7	1 567,5
2004 jaan	20 703,7	0,0	11 015,4	136,0	6 351,4	4 528,0	691,3	3 338,5	1 167,6	2 912,2	1 578,8
veebr	20 673,9	0,0	10 993,3	149,1	6 375,2	4 469,0	686,9	3 359,2	1 171,6	2 910,0	1 553,0
märts	20 786,3	0,0	11 095,7	157,1	6 410,5	4 528,2	685,5	3 370,2	1 181,6	2 873,0	1 580,2
apr ⁽¹⁾	20 903,5	0,0	11 163,5	143,2	6 423,6	4 596,8	691,7	3 401,6	1 185,8	2 877,0	1 583,9

Allikas: EKP.

1) Euroala residentide poolt väljastatud summad. Euroalaväliste residentide poolt väljastatud summad on kajastatud välisvarade all.

2) Euroala residentide poolt hoitavad summad.

3) Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtajaga ja mida hoiavad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.2 Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilans

(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpuseisuga; tehingud perioodi jooksul)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele			Väärtpaberid, v.a residentide poolt emiteeritud aktsiad			Muude euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud osakud	Välisvarad ¹⁾	Põhivarad	Ülejäänud varad
		Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2002	13 931,2	7 618,5	837,2	6 781,2	1 588,0	1 221,0	367,1	572,7	2 839,6	179,5	1 132,9
2003	14 553,7	7 943,9	841,7	7 102,2	1 794,4	1 367,4	427,0	623,6	2 884,9	174,5	1 132,4
2004 I kv	15 063,7	8 018,4	845,9	7 172,5	1 867,6	1 434,5	433,1	649,4	3 151,1	174,0	1 203,1
2004 apr	15 227,5	8 070,6	840,2	7 230,3	1 882,8	1 445,3	437,6	672,1	3 229,3	174,6	1 198,1
mai	15 251,8	8 103,5	834,3	7 269,1	1 915,3	1 473,5	441,9	666,6	3 196,6	173,1	1 196,6
juuni	15 328,3	8 162,9	840,7	7 322,2	1 934,7	1 488,9	445,8	657,4	3 182,4	173,4	1 217,4
juuli ¹⁾	15 378,8	8 203,6	848,1	7 355,5	1 929,4	1 481,1	448,3	648,9	3 184,0	174,4	1 238,5
Tehingud											
2002	605,2	301,9	-9,3	311,2	73,6	43,8	29,8	7,7	243,3	-1,3	-19,9
2003	793,9	388,3	13,7	374,6	172,2	118,0	54,2	19,3	224,5	-3,5	-7,0
2004 I kv	426,6	84,2	5,3	78,8	56,5	53,4	3,1	24,7	209,5	-0,7	52,3
2004 apr	151,1	51,4	-6,9	58,2	15,5	17,4	-1,9	7,6	111,4	-2,4	25,8
mai	55,6	36,8	-5,9	42,7	35,0	30,7	4,3	-2,9	-10,4	0,3	-3,2
juuni	68,9	61,6	5,9	55,7	16,7	12,2	4,5	-10,4	-19,8	0,3	20,7
juuli ¹⁾	37,9	41,3	7,4	33,9	-9,0	-8,7	-0,3	-7,8	-8,2	1,0	20,6

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Keskvalitsuse hoised	Muu valitsemis-sektori/ muude euroala residentide hoised	Rahaturu-fondide osakud ²⁾	Emiteeritud võlakirjad ³⁾	Omakapital	Välis-kohustused ¹⁾	Ülejäänud kohustused	Rahaloome-asutuste vaheliste kohustuste ülejääk
Bilansiline jääk										
2002	13 931,2	341,2	136,4	5 969,9	470,5	1 818,1	1 006,4	2 627,1	1 550,9	10,8
2003	14 553,7	397,9	153,6	6 294,6	581,8	1 873,7	1 010,8	2 637,2	1 597,3	6,9
2004 I kv	15 063,7	399,6	183,8	6 324,7	602,1	1 948,1	1 025,9	2 857,3	1 712,9	9,38
2004 apr	15 227,5	409,4	179,6	6 368,1	611,4	1 972,6	1 021,8	2 937,3	1 725,0	2,2
mai	15 251,8	416,6	195,1	6 393,5	609,5	1 982,9	1 016,1	2 932,2	1 701,2	4,5
juuni	15 328,3	423,0	224,3	6 428,9	608,6	1 996,4	1 027,0	2 896,5	1 731,4	-7,6
juuli ¹⁾	15 378,8	436,2	201,7	6 440,2	613,3	2 012,3	1 032,1	2 901,2	1 736,6	5,2
Tehingud										
2002	605,2	101,4	-5,8	225,3	70,0	113,9	39,7	76,6	-107,4	91,3
2003	793,9	79,0	12,9	319,3	57,8	141,1	37,5	133,0	-50,4	63,9
2004 I kv	426,6	1,7	30,2	22,5	21,6	59,8	7,2	172,5	117,7	-6,6
2004 apr	151,1	9,8	-4,7	41,6	8,9	21,2	2,2	62,3	20,1	-10,3
mai	55,6	7,3	15,5	29,1	-2,0	15,5	-0,7	9,7	-25,0	6,2
juuni	68,9	6,3	29,2	35,0	-5,0	12,7	8,1	-38,5	27,4	-6,3
juuli ¹⁾	37,9	13,3	-22,6	10,0	4,0	11,4	3,8	-6,0	14,0	10,0

Allikas: EKP.

- Alates 2000. a novembri lõpust tasaroveldatakse üleeuroopalise automatiseeritud reaalajalisest brutoarveldussüsteemist TARGET tulenevad saldod igapäevase uuendamise teel. See viitab sellele, et keskpankade positsioonid EKP ja teiste riikide keskpankade suhtes on asendatud ühe kahepoolse netopositsiooniga EKP suhtes. TARGETi brutopositsioonid kuu lõpu seisuga 1999. ja 2000. a (jaanuar-oktoober) leiata 2000. a veebruarikuise ja 2000. a detsembrikuise büllետään vastavatest allmärkustest.
- Euroala residentide poolt hoitavad summad.
- Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtjaga ja mida hoiavad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.3 Rahandusstatistika

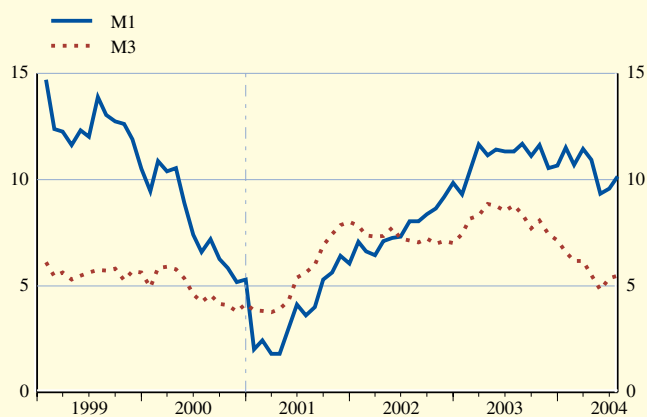
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Rahaagregaadid¹⁾ ja vastaskirjed

	M1		M2	M3-M2	M3	M3 3 kuu libisev keskmine (keskel)	Pikemaajali- sed finantskohus- tused	Laenu- valitsemis- sektorile	Laenu- muudele euroala residentidele		Netovälis- varad ²⁾
	1	2							Laenu-	10	
	3	4	5	6	7	8	9	10			11
Bilansiline jääk											
2002	2 441,7	2 475,9	4 917,6	852,7	5 770,3	-	3 989,2	2 071,8	7 723,3	6 778,9	184,3
2003	2 676,2	2 559,6	5 235,8	907,5	6 143,3	-	4 143,0	2 225,3	8 155,6	100,7	220,6
2004 I kv	2 769,2	2 552,2	5 321,3	900,0	6 221,3	-	4 242,3	2 265,2	8 240,7	7 166,6	319,2
2004 apr	2 781,9	2 556,2	5 338,1	911,7	6 249,8	-	4 280,3	2 278,9	8 299,2	7 210,7	332,7
mai	2 766,9	2 578,1	5 345,0	904,3	6 249,3	-	4 291,0	2 290,2	8 336,7	7 254,7	288,9
juuni	2 791,4	2 582,6	5 374,1	925,0	6 299,1	-	4 312,2	2 313,3	8 396,3	7 295,1	272,7
juuli ⁽⁶⁾	2 832,6	2 592,4	5 425,0	932,1	6 357,2	-	4 345,6	2 333,4	8 450,9	7 347,9	282,1
Tehingud											
2002	218,5	90,8	309,3	70,0	379,3	-	196,2	35,7	350,8	314,4	168,4
2003	259,4	116,2	375,6	34,6	410,2	-	244,9	134,0	448,5	375,4	92,6
2004 I kv	91,9	-14,0	77,9	-3,5	74,4	-	73,9	27,2	89,7	74,5	89,6
2004 apr	11,9	3,8	15,7	11,4	27,0	-	40,3	13,4	58,4	44,5	23,7
mai	-14,0	24,0	9,9	-7,3	2,6	-	21,4	13,7	43,9	48,0	-36,4
juuni	23,9	4,8	28,7	17,1	45,9	-	17,2	19,5	61,5	42,9	-19,1
juuli ⁽⁶⁾	41,0	8,9	49,9	7,1	57,0	-	26,7	19,1	53,2	53,4	10,4
Kasvumäärad											
2002 dets	9,8	3,8	6,7	8,9	7,0	7,2	5,1	1,7	4,7	4,8	168,4
2003 dets	10,7	4,7	7,7	4,0	7,1	7,1	6,2	6,4	5,8	5,6	92,6
2004 märts	11,4	2,1	6,8	2,8	6,2	5,9	7,1	6,6	5,8	5,4	92,1
2004 apr	10,9	1,5	6,2	1,4	5,5	5,5	7,5	6,2	5,9	5,5	108,3
mai	9,3	1,5	5,4	1,2	4,8	5,2	7,5	6,1	5,8	5,7	45,0
juuni	9,6	1,7	5,7	3,6	5,4	5,2	7,7	7,6	6,2	6,0	8,3
juuli ⁽⁶⁾	10,1	1,7	5,9	2,9	5,5	.	7,5	6,4	6,3	6,2	45,0

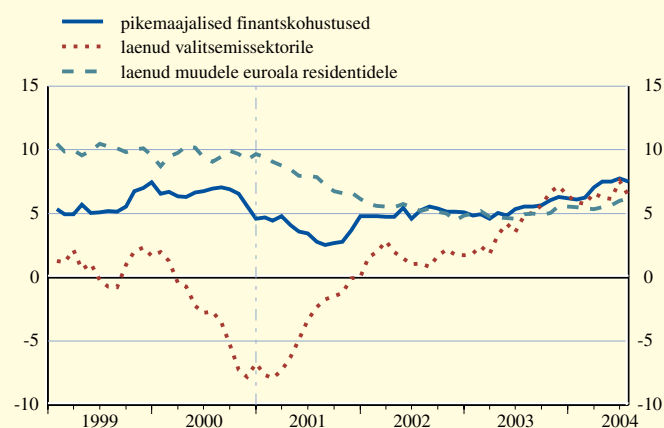
J1 Rahaagregaadid

(aastane kasvumäär, sesoonselt kohandatud)

J2 Vastaskirjed

(aastane kasvumäär, sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste ja keskvalitsuse (postiasutus, riigikassa) rahalised kohustused euroala residentidest mitterahaloomeasutuste suhtes, v.a keskvalitsus (M1, M2, M3: vt sõnastikku).
- 2) Kasvumäärade osas kajastatud väärtused on kõnealusel perioodil lõppenud 12 kuu jooksul sooritatud tehingute summad.

2.3 Rahandusstatistika

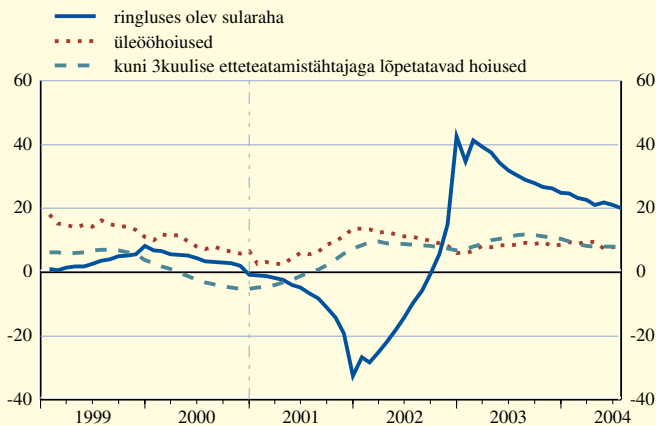
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Rahaagregaatide komponendid ja pikemaajalised finantskohustused

	Ringluses olev sularaha	Üleööhoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Kuni 3kuulise etteteatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Repo-tehingud	Rahaturu-fondide osakud	Võlakirjad tähtajaga kuni 2 aastat	Võlakirjad tähtajaga üle 2 aasta	Üle 3kuulise etteteatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga üle 2 aasta	Omakapital
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2002	332,3	2 109,4	1 077,0	1 399,0	240,6	484,5	127,6	1 694,0	103,8	1 186,6	1 004,8
2003	387,6	2 288,6	1 037,0	1 522,6	222,4	597,4	87,7	1 790,4	90,6	1 253,2	1 008,8
2004 I kv	406,2	2 363,0	1 003,9	1 548,3	213,6	596,6	89,8	1 857,2	90,1	1 268,4	1 026,6
2004 apr	409,6	2 372,3	995,9	1 560,3	215,2	601,7	94,7	1 879,6	90,0	1 284,2	1 026,5
mai	416,4	2 350,6	1 005,9	1 572,1	214,0	601,0	89,3	1 890,8	89,4	1 287,7	1 023,0
juuni	420,5	2 370,9	995,9	1 586,7	220,1	610,9	94,0	1 901,1	89,1	1 298,5	1 023,5
juuli ⁽¹⁾	425,2	2 407,4	998,6	1 593,8	230,8	611,3	90,1	1 917,9	89,4	1 307,4	1 030,9
Tehingud											
2002	99,3	119,2	0,4	90,4	10,7	70,6	-11,3	125,3	-10,0	41,6	39,4
2003	77,8	181,6	-27,3	143,5	-9,0	59,3	-15,7	157,7	-13,2	63,2	37,1
2004 I kv	18,6	73,3	-39,5	25,5	-7,8	0,4	4,0	50,2	-0,5	14,3	9,9
2004 apr	3,4	8,5	-8,3	12,0	1,2	4,8	5,4	18,7	-0,1	15,6	6,2
mai	6,8	-20,8	12,1	11,9	-1,2	-0,8	-5,4	16,3	-0,6	4,2	1,5
juuni	4,1	19,8	-9,7	14,5	6,1	5,8	5,2	8,9	-0,3	10,8	-2,1
juuli ⁽¹⁾	4,7	36,3	1,8	7,1	10,6	-0,2	-3,3	11,7	0,3	8,7	6,0
Kasvumäärad											
2002 dets	42,6	6,0	0,0	6,9	4,6	17,1	-8,2	7,8	-8,8	3,6	4,0
2003 dets	24,9	8,6	-2,6	10,4	-3,9	11,3	-15,8	9,5	-12,7	5,3	3,7
2004 märts	22,7	9,7	-6,1	8,2	-1,8	7,0	-9,8	10,8	-9,9	5,5	4,4
2004 apr	21,2	9,3	-7,3	8,1	-2,0	7,3	-19,2	10,9	-8,6	6,6	4,4
mai	21,8	7,4	-7,2	8,1	-3,5	5,4	-11,4	10,7	-8,3	6,5	4,9
juuni	21,1	7,7	-6,8	8,0	2,0	4,5	1,5	10,6	-7,1	7,0	5,0
juuli ⁽¹⁾	20,0	8,6	-6,3	7,4	2,0	3,3	3,0	10,3	-4,9	7,2	4,4

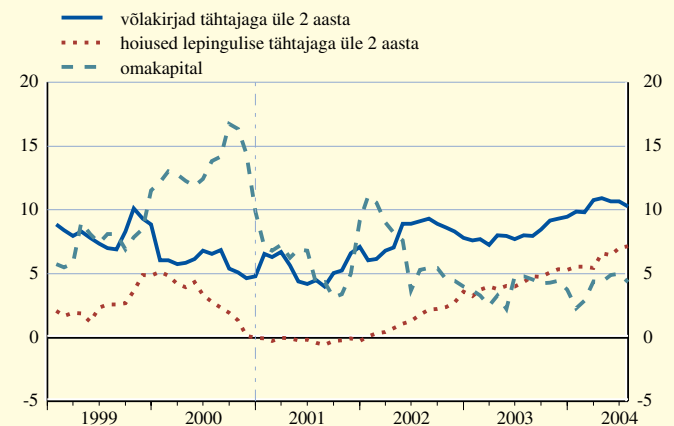
J3 Rahaagregaatide komponendid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

J4 Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus¹⁾

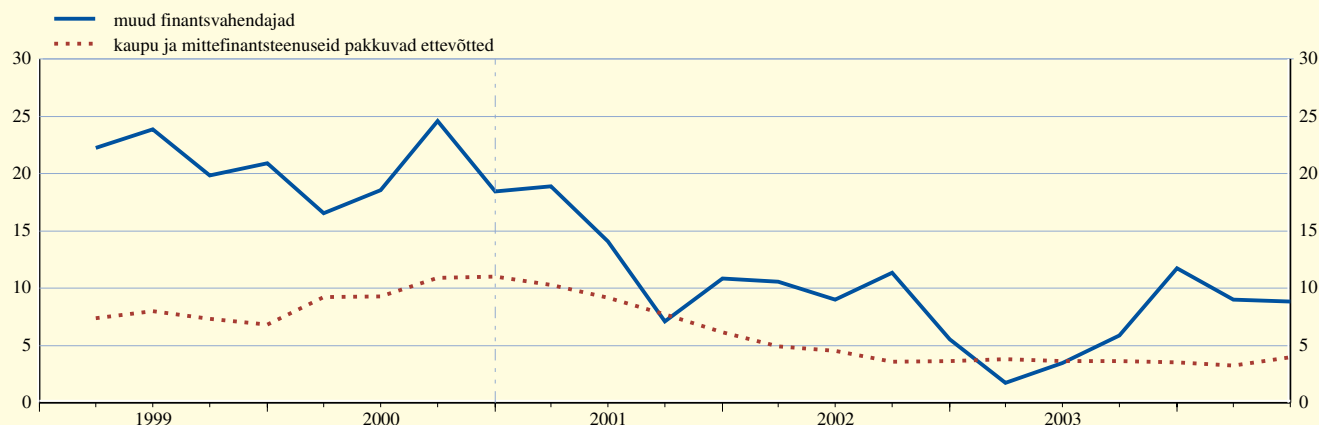
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Laenud finantsvahendajatele ja kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele

	Kindlustusettevõtted ja pensionifondid		Muud finantsvahendajad ²⁾		Ettevõtted			
	Kokku		Kokku		Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bilansiline jääk								
2002	32,9	19,6	455,5	289,3	2 965,1	980,2	514,8	1 470,1
2003	35,6	22,1	514,6	324,6	3 030,7	956,8	526,5	1 547,4
2004 I kv	46,3	32,2	508,0	306,6	3 052,8	952,6	527,0	1 573,2
2004 apr	51,4	37,7	512,1	314,6	3 076,6	958,3	531,6	1 586,7
mai	56,5	42,6	515,6	317,4	3 086,0	952,5	537,1	1 596,3
juuni	53,7	40,1	512,5	308,4	3 093,2	966,2	535,3	1 591,7
juuli ⁽⁶⁾	57,1	42,6	508,0	304,7	3 098,1	961,0	538,4	1 598,7
Tehingud								
2002	-4,1	-7,3	24,0	16,2	106,1	-23,6	32,4	97,3
2003	4,7	2,5	54,2	26,4	103,8	-7,6	15,7	95,7
2004 I kv	10,6	10,0	-2,2	-10,6	22,3	-4,6	5,2	21,8
2004 apr	4,7	5,1	8,2	11,3	21,6	4,9	4,6	12,1
mai	5,1	4,9	4,5	3,5	11,6	-4,3	5,3	10,5
juuni	-2,8	-2,5	-3,1	-9,0	26,1	17,7	0,2	8,2
juuli ⁽⁶⁾	3,4	2,5	-5,2	-3,9	5,9	-4,9	3,4	7,4
Kasvumäärad								
2002 dets	-10,3	-26,4	5,5	5,9	3,7	-2,3	6,6	7,0
2003 dets	13,1	12,8	11,7	8,8	3,5	-0,8	3,1	6,6
2004 märts	9,4	7,4	9,0	3,3	3,3	-2,5	3,8	6,9
2004 apr	10,2	11,2	8,2	4,7	3,5	-2,3	4,3	7,1
mai	21,2	26,0	7,7	4,5	3,8	-2,2	5,8	7,0
juuni	18,8	26,3	8,9	3,7	4,0	-2,0	6,4	7,1
juuli ⁽⁶⁾	16,2	28,1	9,2	5,9	4,3	-1,1	5,9	7,2

J5 Laenud finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) See kategooria hõlmab investeerimisfondide.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus ¹⁾

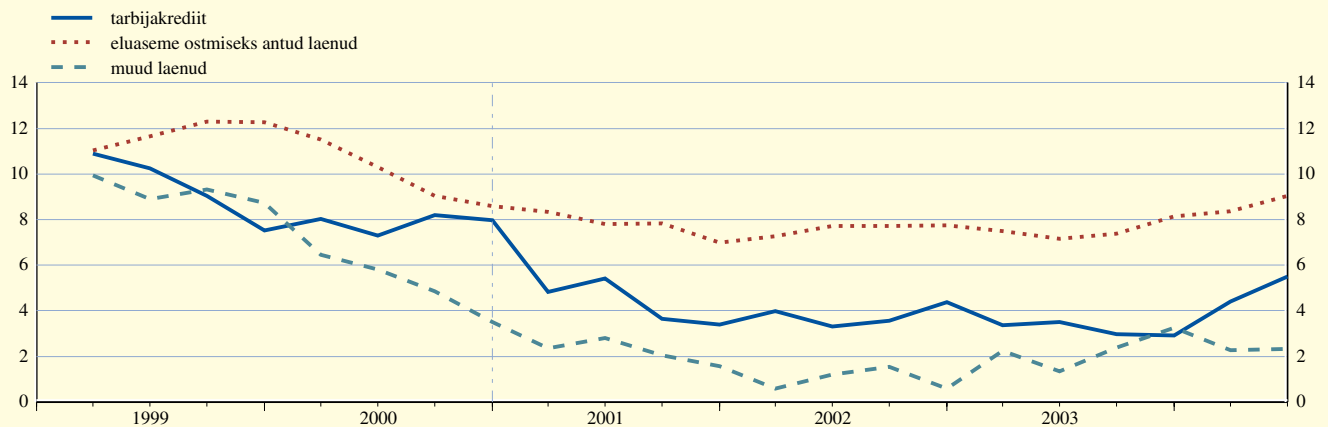
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Laenuid kodumajapidamistele²⁾

	Kokku		Tarbijakrediit			Eluaseme ostmiseks antud laenud				Muud laenuid			
	Kokku	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2002	3 327,0	518,9	105,9	178,3	234,7	2 188,5	22,3	65,1	2 101,1	619,6	153,9	99,7	366,0
2003	3 520,7	484,4	112,0	181,0	191,5	2 360,4	14,3	63,3	2 282,7	675,9	144,8	95,9	435,2
2004 I kv	3 564,7	484,5	109,9	182,3	192,3	2 400,2	14,2	61,6	2 324,4	680,1	141,5	95,5	443,1
2004 apr	3 589,5	489,3	110,7	184,0	194,6	2 419,1	14,1	62,0	2 343,0	681,1	141,1	96,1	443,9
mai	3 610,5	489,7	110,2	183,9	195,6	2 439,3	14,2	62,4	2 362,8	681,5	139,8	96,1	445,5
juuni	3 662,3	501,3	114,3	184,9	202,1	2 463,8	14,9	63,5	2 385,4	697,2	147,6	97,9	451,6
juuli ⁴⁾	3 691,7	503,6	113,1	186,6	203,8	2 492,1	14,5	64,0	2 413,7	696,1	144,1	98,2	453,7
Tehingud													
2002	181,8	21,9	7,1	5,4	9,4	156,3	-0,3	2,5	154,1	3,6	-3,0	2,2	4,4
2003	211,9	13,7	8,7	6,4	-1,4	177,6	-5,9	1,7	181,8	20,7	-6,7	-4,9	32,3
2004 I kv	48,0	2,0	-1,7	1,8	1,9	44,8	0,0	-0,8	45,6	1,2	-2,3	0,3	3,2
2004 apr	23,8	3,9	0,8	1,5	1,6	18,9	0,0	0,4	18,5	1,0	-0,4	0,5	0,9
mai	21,6	0,8	-0,5	0,1	1,2	20,3	0,1	0,3	19,9	0,5	-1,2	0,0	1,7
juuni	35,4	7,9	4,2	1,0	2,7	20,8	0,7	1,2	18,9	6,8	5,0	0,0	1,8
juuli ⁴⁾	29,8	2,3	-1,2	1,8	1,8	28,4	-0,4	0,5	28,3	-0,9	-3,3	-0,1	2,5
Kasvumäärad													
2002 dets	5,8	4,4	6,9	3,1	4,2	7,7	-1,4	4,2	8,0	0,6	-1,9	2,1	1,2
2003 dets	6,4	2,9	8,3	3,6	-0,2	8,1	-26,3	2,6	8,7	3,2	-4,5	-5,0	8,5
2004 märts	6,6	4,4	0,1	6,3	5,2	8,4	4,7	-3,3	8,8	2,3	-1,3	-1,8	4,4
2004 apr	6,8	4,9	0,4	6,4	6,2	8,7	6,1	-3,4	9,1	2,0	-1,0	-1,6	3,9
mai	6,9	4,8	0,8	5,4	6,5	8,8	5,6	-3,4	9,2	1,9	-0,6	-1,5	3,5
juuni	7,2	5,5	3,0	5,3	7,2	9,0	7,7	0,0	9,3	2,3	-1,1	1,3	3,8
juuli ⁴⁾	7,3	5,4	3,4	5,4	6,5	9,2	6,3	-0,5	9,5	2,4	-0,5	1,1	3,7

J6 Laenuid kodumajapidamistele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a euroüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95
- 2) Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotlusteta asutusi.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus ¹⁾

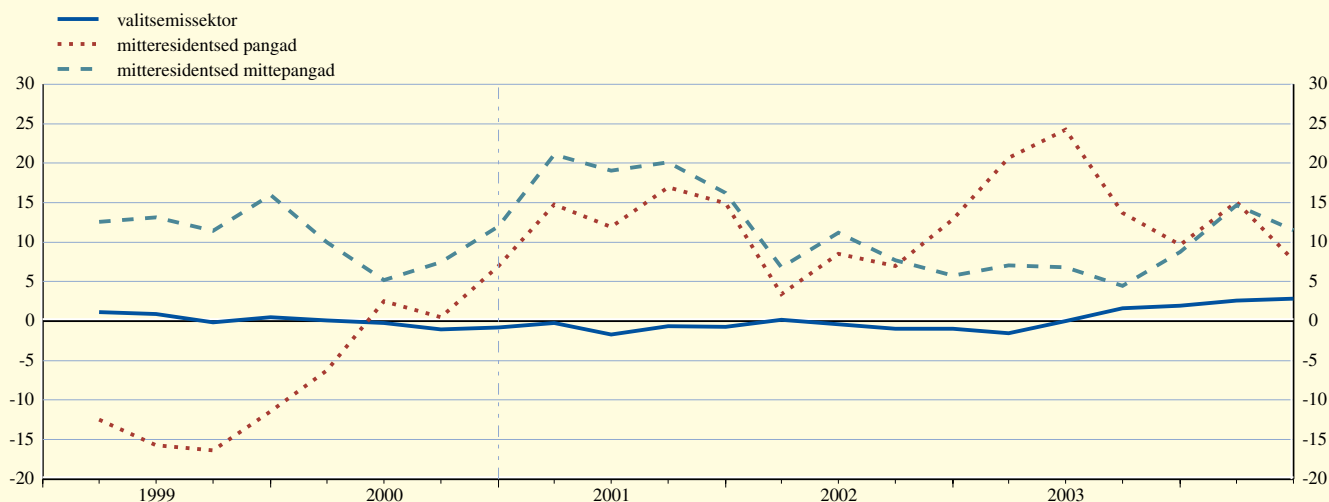
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Laenud valitsemissektorile ja eurovälistele residentidele

	Valitsemissektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Kokku	Pangad ²⁾	Mittepannad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaal-kindlustusfondid			Kokku	Valitsemissektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2002	813,0	132,7	277,7	382,8	19,7	1730,1	1146,2	583,9	64,6	519,3
2003	819,0	130,0	265,1	388,3	35,0	1762,9	1182,3	580,6	59,3	521,2
2004 I kv	823,3	134,6	261,3	387,8	38,9	1953,9	1307,0	646,9	61,1	585,8
II kv ^(t)	818,4	129,3	253,4	394,4	40,7	1966,1	1323,4	642,7	61,0	581,7
Tehingud										
2002	-7,8	-11,2	-21,1	19,9	4,6	169,1	135,2	34,5	-1,2	35,7
2003	15,3	-4,3	-12,3	15,9	15,3	159,9	109,6	50,0	-4,9	54,8
2004 I kv	5,3	5,7	-3,9	-0,4	3,9	161,5	106,3	55,0	1,7	53,3
II kv ^(t)	-6,5	-6,3	-8,5	6,5	1,8	7,9	13,4	-5,6	-0,3	-5,3
Kasvumäärad										
2002 dets	-1,0	-7,7	-7,1	5,5	30,0	10,3	12,9	5,7	-1,9	6,7
2003 dets	1,9	-3,2	-4,4	4,2	77,5	9,3	9,6	8,7	-7,5	10,8
2004 märts	2,6	0,9	-2,2	2,8	63,1	14,9	15,0	14,6	4,1	15,9
juuni (t)	2,9	1,6	-4,0	5,0	43,7	9,0	7,7	11,6	3,2	12,5

J7 Laenud valitsemissektorile ja euroalavälistele residentidele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) Käesolevas tabelis tähendab termin "pank" rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust, mis asub väljaspool euroala.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus ¹⁾

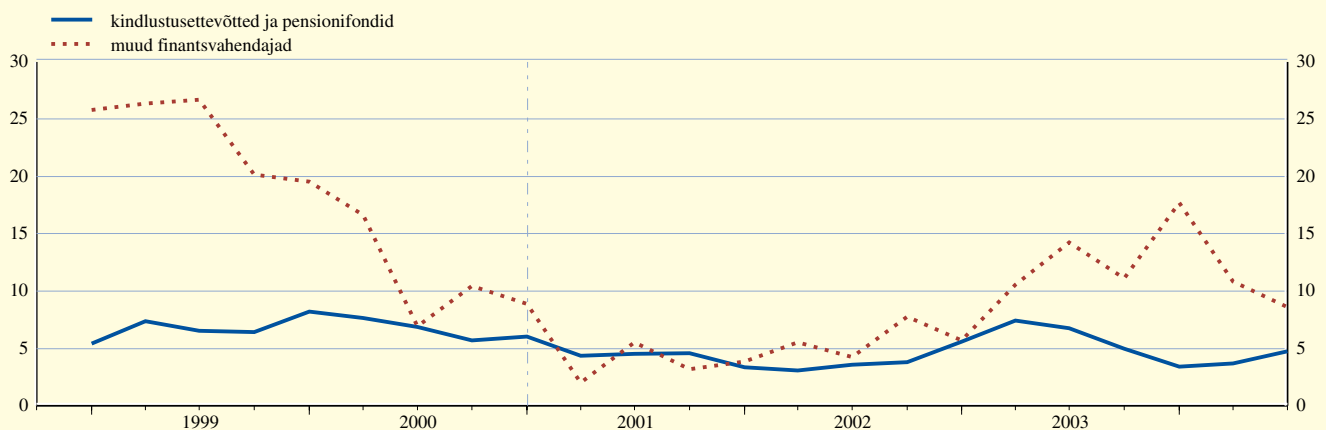
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Finantsvahendajate hoiused

	Kindlustusettevõtted ja pensionifondid							Muud finantsvahendajad ²⁾						
	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteatamistähtajaga		Repo- tehingud	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteatamistähtajaga		Repo- tehingud
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bilansiline jääk														
2002	523,1	55,8	-	-	-	-	17,8	493,6	152,7	-	-	-	-	97,1
2003	541,9	58,9	41,7	420,5	1,3	0,3	19,1	569,0	183,1	130,6	144,6	6,1	0,1	104,4
2004 I kv	556,6	64,7	42,2	426,1	1,3	0,3	22,0	586,4	197,0	119,7	147,1	7,8	0,1	114,7
2004 apr	562,3	62,3	41,7	431,3	1,4	0,4	25,2	601,3	195,2	129,0	150,0	8,3	0,1	118,6
mai	563,1	57,2	45,7	435,7	1,5	0,4	22,7	596,0	192,1	127,4	149,1	7,9	0,1	119,3
juuni	565,5	59,9	42,2	439,9	1,3	1,0	21,2	597,2	194,1	122,3	155,0	8,3	0,1	117,3
juuli ⁴⁾	567,6	56,3	46,2	440,9	1,3	1,0	21,9	595,3	187,1	123,3	158,0	8,4	0,1	118,5
Tehingud														
2002	27,6	7,8	-	-	-	-	1,4	26,7	-4,7	-	-	-	-	12,8
2003	17,9	1,7	-3,8	18,8	0,3	-0,1	1,1	86,1	28,0	-0,4	39,2	3,2	0,0	16,0
2004 I kv	14,4	5,7	0,3	5,6	0,0	0,0	2,8	13,4	13,8	-14,7	1,4	1,6	0,0	11,3
2004 apr	5,5	-2,4	-0,5	5,2	0,1	0,0	3,1	14,0	-2,1	9,2	2,7	0,5	0,0	3,6
mai	0,7	-5,2	4,0	4,4	0,0	0,0	-2,5	-3,0	-2,8	-0,2	-0,4	-0,4	0,0	0,8
juuni	1,7	2,7	-3,5	4,2	-0,1	0,0	-1,5	2,5	3,4	-5,1	5,9	0,4	0,0	-2,0
juuli ⁴⁾	2,0	-3,6	4,0	1,0	0,0	0,0	0,7	-2,2	-7,2	0,9	2,9	0,0	0,0	1,1
Kasvumäärad														
2002 dets	5,6	16,3	-	-	-	-	8,5	5,7	-3,0	-	-	-	-	-14,9
2003 dets	3,4	2,9	-8,1	4,7	40,9	-12,5	6,0	17,7	18,1	-0,4	37,2	71,4	-17,1	
2004 märts	3,7	5,1	8,1	2,4	40,8	1,8	18,6	10,8	17,2	-13,1	22,6	47,9	-16,4	
2004 apr	4,4	8,4	-3,8	3,9	49,2	6,2	17,0	10,3	15,5	-13,3	25,0	64,7	-15,1	
mai	4,0	-0,8	0,1	5,2	10,0	6,6	1,8	5,4	7,2	-14,9	15,9	39,0	-16,6	
juuni	4,7	-6,4	10,9	6,4	40,3	3,8	-6,3	8,6	7,7	-10,1	18,6	44,6	-20,6	
juuli ⁴⁾	5,5	1,2	17,0	5,1	31,9	4,0	3,7	9,2	9,4	-9,2	22,4	51,7	-14,0	

J8 Finantsvahendajate hoiused

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) See kategooria hõlmab investeerimisfonde.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus ¹⁾

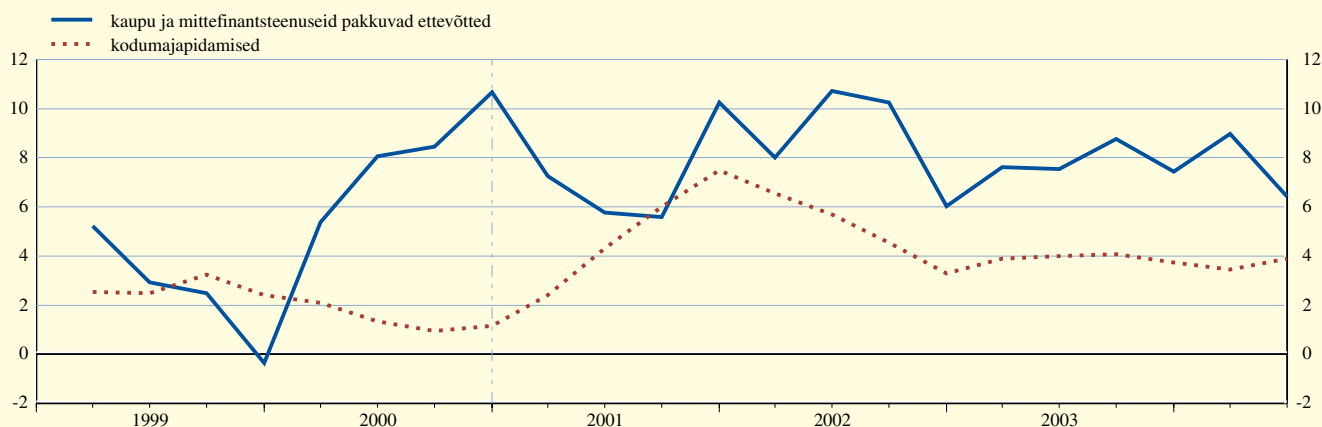
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehinguid perioodil)

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste hoiused

	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted							Kodumajapidamised ²⁾						
	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteteatamistähtajaga		Repo- tehingud	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteteatamistähtajaga		Repo- tehingud
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bilansiline jääk														
2002	990,0	595,6	-	-	-	-	34,7	3806,3	1173,0	-	-	-	-	74,7
2003	1049,5	633,4	280,2	66,4	38,1	1,5	30,0	3978,5	1311,8	544,0	600,8	1379,2	89,9	52,9
2004 I kv	1036,0	624,2	275,9	68,6	39,9	1,7	25,8	3997,9	1320,7	527,4	608,6	1401,2	88,2	51,9
2004 apr	1038,0	627,9	271,7	69,8	40,5	1,7	26,4	4014,9	1335,8	523,1	610,1	1406,5	87,1	52,3
mai	1051,4	633,0	279,4	70,4	40,9	1,7	26,0	4027,4	1349,5	518,9	610,9	1411,4	86,2	50,5
juuni	1054,4	651,7	266,1	69,1	41,0	1,0	25,5	4055,7	1367,7	517,2	612,2	1422,3	85,8	50,4
juuli ^(a)	1053,8	642,1	270,9	71,6	41,5	1,0	26,5	4069,5	1372,4	517,3	613,1	1428,2	85,9	52,6
Tehingud														
2002	57,5	30,1	-	-	-	-	-1,2	120,6	65,3	-	-	-	-	-1,9
2003	73,0	41,5	54,9	-29,8	10,2	0,4	-4,2	142,6	95,4	-70,8	36,0	117,4	-13,7	-21,8
2004 I kv	-15,0	-9,7	-5,6	2,5	1,9	0,2	-4,2	17,7	8,5	-17,7	7,7	21,9	-1,7	-1,0
2004 apr	1,6	3,4	-4,1	1,1	0,6	0,0	0,7	16,8	15,0	-4,4	1,5	5,3	-1,1	0,4
mai	14,4	5,7	7,9	0,7	0,4	0,0	-0,4	12,8	13,6	-3,9	0,8	4,9	-0,9	-1,8
juuni	6,2	19,8	-12,2	-0,8	0,0	0,0	-0,5	24,1	15,4	-2,5	0,8	10,9	-0,4	-0,1
juuli ^(a)	-1,2	-9,8	4,6	2,5	0,6	0,0	1,0	13,6	5,0	-0,3	0,9	5,9	0,1	2,1
Kasvumäärad														
2002 dets	6,0	5,3	-	-	-	-	-3,5	3,3	6,0	-	-	-	-	-2,5
2003 dets	7,4	6,9	23,7	-30,6	41,5	49,6	-12,4	3,7	7,9	-11,4	6,4	9,3	-13,2	-29,2
2004 märts	9,0	11,9	3,4	13,3	23,1	20,6	-19,1	3,5	7,7	-8,7	3,7	7,4	-10,5	-26,5
2004 apr	8,0	10,9	1,1	15,9	22,2	20,3	-15,9	3,5	7,7	-8,9	4,1	7,2	-9,3	-25,5
mai	7,0	10,4	-0,3	19,0	20,4	22,2	-23,4	3,6	8,0	-9,2	4,3	7,1	-8,8	-26,5
juuni	6,4	10,3	-3,1	15,0	17,1	20,6	-13,4	3,9	7,6	-8,0	4,5	7,0	-7,7	-18,6
juuli ^(a)	6,9	10,6	-3,0	16,8	17,8	21,5	-6,0	4,0	7,8	-7,7	4,7	6,6	-5,5	-15,9

19 Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste hoiused

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus ¹⁾

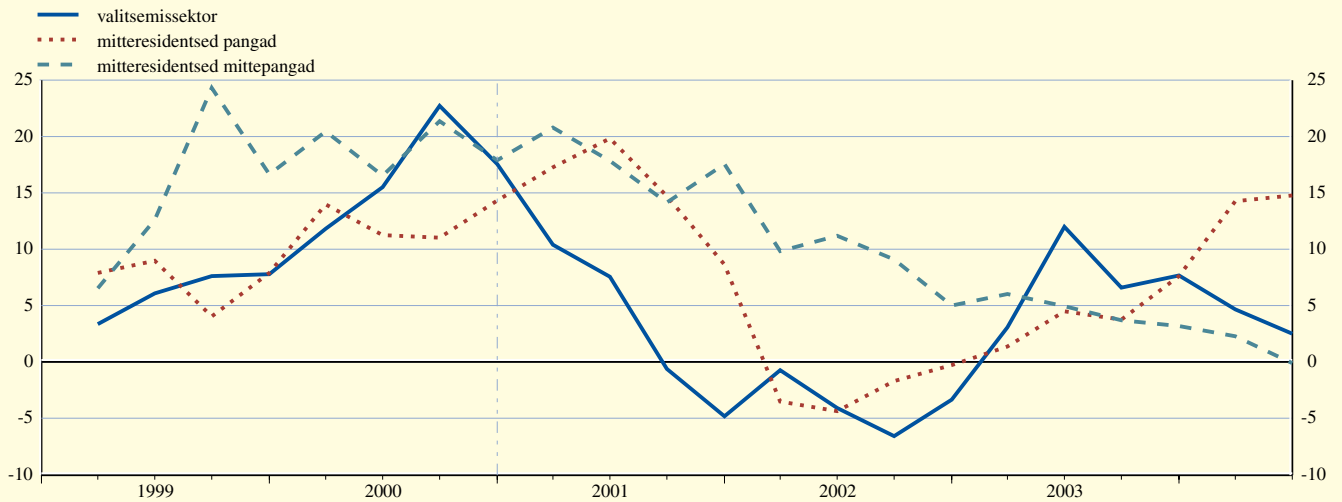
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused

	Valitsemissektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Kokku	Pangad ²⁾	Mittepangad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaalkindlustusfondid			Kokku	Valitsemissektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2002	248,4	106,9	31,6	69,2	40,7	2271,0	1585,3	685,7	97,4	588,3
2003	271,2	132,3	31,1	66,9	40,9	2246,3	1580,9	665,4	96,1	569,3
2004 I kv	272,7	140,7	30,0	62,4	39,6	2444,2	1742,7	701,5	100,8	600,7
II kv ⁽⁴⁾	294,9	157,1	31,6	64,4	41,8	2473,3	1785,1	688,2	102,5	585,7
Tehingud										
2002	-8,3	-0,2	1,8	0,4	-10,3	30,2	-4,9	35,2	3,6	31,6
2003	19,3	21,1	-0,5	-2,3	1,0	139,7	117,5	22,3	-1,3	23,5
2004 I kv	1,5	8,4	-1,1	-4,5	-1,3	154,2	129,6	24,6	4,8	19,8
II kv ⁽⁴⁾	21,7	16,0	1,6	2,0	2,2	23,8	37,5	-13,7	1,7	-15,4
Kasvumäärad										
2002 dets	-3,3	-0,2	5,9	0,5	-20,2	1,3	-0,2	5,0	3,9	5,1
2003 dets	7,7	19,3	-1,5	-3,4	2,6	6,3	7,6	3,2	-1,3	3,9
2004 märts	4,7	14,4	-6,2	-4,7	-1,4	10,6	14,3	2,3	3,1	2,2
juuni ⁽⁴⁾	2,5	8,3	-7,7	-0,2	-4,2	10,2	14,8	-0,1	8,4	-1,5

J10 Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) Käesolevas tabelis tähendab termin "pank" rahaloomeasutusega sarnast asutust, mis asub väljaspool euroala

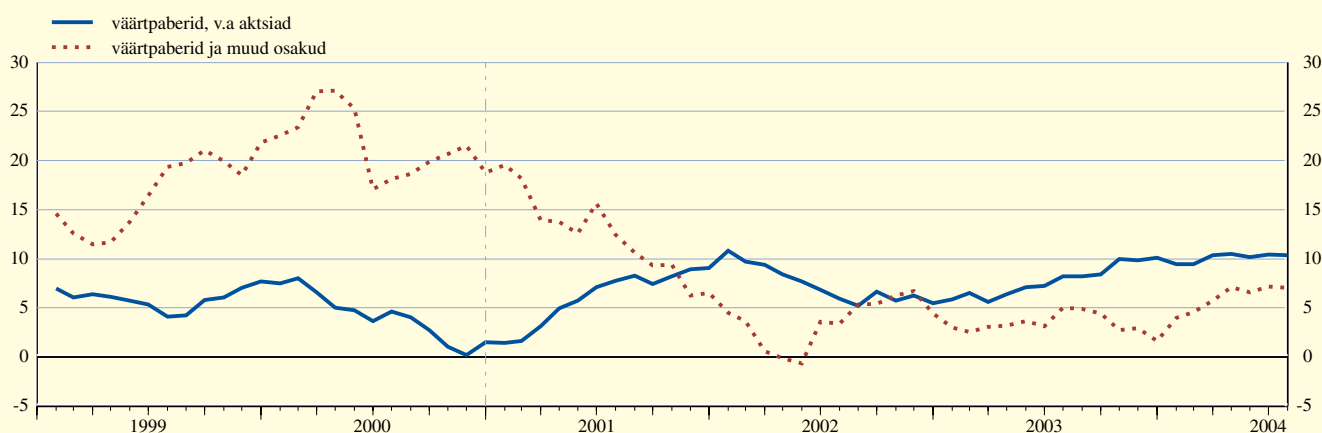
2.6 Rahaloomeasutuste väärtpaperite jaotus ¹⁾

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Väärtpaperid, v.a aktsiad							Aktsiad ja muud osakud				
	Kokku	Rahaloomeasutused		Valitsemissektor		Muud euroala residendid		Euroalavälised residendid	Kokku	Rahaloomeasutused	Mitterahaloomeasutused	Euroalavälised residendid
		Euro	Muu	Euro	Muu	Euro	Muu					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bilansiline jääk												
2002	3228,2	1122,2	48,2	1119,5	15,5	349,5	16,7	556,6	1004,9	263,3	564,3	177,3
2003	3576,8	1218,5	57,4	1230,4	15,6	407,1	18,6	629,3	1068,6	279,7	615,2	173,7
2004 I kv	3767,1	1283,1	60,9	1287,9	17,8	413,6	18,0	685,9	1115,7	285,6	640,7	189,5
2004 apr	3811,8	1292,7	62,0	1296,5	17,3	417,2	18,6	707,4	1145,4	290,8	663,2	191,4
mai	3849,7	1304,2	61,5	1323,4	17,2	422,4	17,6	703,5	1148,9	297,6	658,0	193,3
juuni	3860,3	1299,5	63,6	1337,8	17,6	425,7	18,2	697,9	1150,0	295,8	648,6	205,6
juuli ^(a)	3901,4	1314,9	63,4	1329,7	17,4	429,1	17,4	729,6	1150,3	296,1	640,0	214,1
Tehingud												
2002	168,1	47,9	0,2	38,9	-0,6	26,6	3,5	51,6	42,7	14,0	7,0	21,8
2003	331,3	91,6	6,2	80,3	1,1	51,8	2,3	98,0	15,8	7,2	19,3	-10,7
2004 I kv	153,2	61,3	0,1	45,8	1,3	4,2	-1,3	41,7	44,8	6,0	24,7	14,0
2004 apr	41,8	9,7	0,9	8,7	-0,4	4,3	0,4	18,2	29,0	5,6	21,6	1,8
mai	46,3	11,3	-0,4	28,6	0,1	5,0	-0,7	2,4	6,3	6,7	-2,8	2,4
juuni	8,0	-5,3	2,3	11,2	0,3	3,9	0,5	-4,8	-2,4	-3,2	-10,6	11,4
juuli ^(a)	37,2	18,0	-0,9	-8,5	-0,2	0,8	-0,9	29,0	2,2	0,8	-7,8	9,3
Kasvumäärad												
2002 dets	5,5	4,5	-0,6	3,7	-3,3	8,3	23,6	9,7	4,4	5,5	1,3	13,6
2003 dets	10,1	8,1	12,5	7,0	7,0	14,7	11,5	17,6	1,6	2,7	3,4	-5,8
2004 märts	10,4	9,6	6,1	7,3	6,1	10,7	5,2	19,1	5,8	6,2	7,5	-0,3
2004 apr	10,5	10,6	11,6	6,6	3,6	8,0	8,2	20,4	7,1	8,7	8,3	0,9
mai	10,2	10,3	8,5	6,6	6,6	9,0	-7,4	19,0	6,6	9,4	5,9	4,6
juuni	10,4	9,5	8,1	8,9	10,3	10,1	2,9	15,9	7,2	7,4	5,2	13,4
juuli ^(a)	10,4	9,6	5,8	7,1	6,1	11,2	-6,4	19,2	7,0	6,4	4,5	16,6

JII Rahaloomeasutuste väärtpaperid

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2.7 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete ümberhindamine ¹⁾
(mld EUR)

1. Kodumajapidamiste laenude kustutamine/vähendamine²⁾

	Tarbijakrediit				Eluaseme ostmiseks antud laenud				Muud laenud			
	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	-0,9	-	-	-	-1,3	-	-	-	-5,3	-	-	-
2003	-2,7	-1,1	-0,5	-1,0	-3,2	-0,3	-0,1	-2,8	-7,4	-2,8	-0,3	-4,3
2004 I kv	-1,2	-0,5	-0,2	-0,5	-1,3	-0,1	0,0	-1,1	-2,5	-1,0	-0,1	-1,4
2004 apr	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	-0,1
mai	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,3	-0,1	0,0	-0,2
juuni	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,4	0,0	0,0	-0,3	-0,5	-0,1	0,0	-0,3
juuli ⁶⁾	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja euroalaväliste residentide laenude kustutamine/vähendamine

	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted				Euroalavälised residentid		
	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	Üle 1 aasta
	1	2	3	4	5	6	7
2002	-9,7	-2,1	-2,7	-4,9	-7,2	-	-
2003	-17,6	-8,8	-1,3	-7,6	-1,0	-0,4	-0,6
2004 I kv	-5,7	-3,0	-0,6	-2,2	-0,9	-0,3	-0,5
2004 apr	-0,3	-0,2	0,0	-0,1	0,3	0,1	0,2
mai	-0,7	-0,7	0,3	-0,3	0,2	0,0	0,2
juuni	-1,6	-0,9	-0,1	-0,6	0,2	0,1	0,2
juuli ⁶⁾	-0,5	-0,3	-0,1	-0,1	0,2	0,1	0,2

3. Rahaloomeasutuste hoitavate väärtpaperite ümberhindamine

	Väärtpaperid, v.a aktsiad							Aktsiad ja muud osakud				
	Kokku	Rahaloomeasutused		Valitsemissektor		Muud euroala residentid		Euroalavälised residentid	Kokku	Rahaloomeasutused	Mitterahaloomeasutused	Euroalavälised residentid
		Euro	Muu	Euro	Muu	Euro	Muu					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	39,6	9,9	0,6	13,2	-0,1	5,8	0,2	9,9	-12,3	-5,0	-1,5	-5,8
2003	-1,2	-0,7	-0,4	3,1	-0,1	-1,2	-0,1	-2,0	19,2	7,9	5,0	6,4
2004 I kv	16,6	2,5	0,3	11,1	0,1	1,5	0,0	1,0	2,3	-0,3	0,9	1,7
2004 apr	-5,1	-0,3	0,0	-4,1	0,0	-0,4	0,0	-0,3	0,6	-0,5	0,9	0,2
mai	-3,7	0,1	-0,1	-1,8	0,0	0,2	0,0	-2,1	-2,3	0,3	-2,0	-0,5
juuni	0,2	-0,5	0,0	1,0	0,0	-0,6	0,0	0,3	1,6	-0,3	1,0	1,0
juuli ⁶⁾	-0,5	-0,9	0,0	0,4	0,0	0,3	0,0	-0,3	-2,0	-0,5	-0,7	-0,8

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
2) Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi.

2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa ¹⁾

(protsent kogusummast; bilansiline jääk mld EUR; perioodi lõpp)

1. Hoised

	Rahaloomeasutused ²⁾							Mitterahaloomeasutused						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³⁾	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³⁾	Muud vääringud					
			Kokku	USD	JPY	CHF			GBP	Kokku	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroala residentide poolt														
2002	4136,6	90,2	9,8	6,1	0,8	1,5	0,7	6061,2	97,1	2,9	1,8	0,3	0,2	0,3
2003	4362,6	91,2	8,8	5,4	0,5	1,5	0,9	6410,0	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,3
2004 I kv	4413,8	90,4	9,6	5,7	0,5	1,5	1,2	6449,6	97,1	2,9	1,7	0,3	0,1	0,4
II kv ⁽⁴⁾	4528,2	90,3	9,7	5,8	0,5	1,5	1,4	6567,6	97,1	2,9	1,7	0,3	0,1	0,4
Euroalaväliste residentide poolt														
2002	1585,3	43,7	56,3	39,2	2,1	4,3	7,8	685,7	48,3	51,7	35,0	2,3	1,9	9,8
2003	1580,9	46,9	53,1	35,6	1,8	3,6	9,4	665,4	51,1	48,9	32,0	2,1	2,2	9,6
2004 I kv	1742,7	46,3	53,7	35,1	2,0	3,3	10,4	701,5	53,2	46,8	30,0	2,1	1,8	9,7
II kv ⁽⁴⁾	1785,1	45,2	54,8	36,6	1,8	3,2	10,2	688,2	52,1	47,9	31,0	1,9	1,9	9,8

2. Euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjad

	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³⁾	Muud vääringud				
			Kokku	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2002	3138,7	85,4	14,6	7,7	1,8	1,6	2,3
2003	3303,2	85,4	14,6	7,9	1,5	1,7	2,3
2004 I kv	3458,0	84,6	15,4	7,7	1,7	2,0	2,6
II kv ⁽⁴⁾	3534,6	84,0	16,0	8,2	1,7	2,0	2,7

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) Euroalaväliste residentide puhul tähendab mõiste "rahaloomeasutus" euroala rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust.

3) Hõlmab kirjeid, mis on kajastatud euro liikmesriigivääringutes.

2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa¹⁾
(protsent kogusummast; bilansiline väärtus mld EUR; perioodi lõpp)

3. Laenud

	Rahaloomeasutused ²⁾							Mitterahaloomeasutused						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³⁾	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³⁾	Muud vääringud					
			Kokku						Kokku					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroala residentidele														
2001	4 017,8	-	-	-	-	-	7 593,6	96,2	3,8	1,8	0,5	1,1	0,3	
2002	4 193,6	-	-	-	-	-	7 920,6	96,5	3,5	1,6	0,3	1,2	0,3	
2003 I kv	4 074,2	-	-	-	-	-	7 995,1	96,4	3,6	1,6	0,3	1,2	0,4	
II kv	4 143,3	-	-	-	-	-	8 140,0	96,4	3,6	1,6	0,2	1,3	0,4	
Euroalaväliste residentidele														
2001	1 146,2	48,3	51,7	32,4	4,5	2,6	9,1	583,9	36,2	63,8	47,6	2,3	4,7	5,6
2002	1 182,3	50,2	49,8	29,5	4,7	2,3	9,3	580,6	38,7	61,3	43,9	2,4	4,6	7,0
2003 I kv	1 307,0	49,0	51,0	30,7	4,7	2,5	9,4	646,9	40,0	60,0	41,9	2,5	4,4	8,8
II kv	1 323,4	49,3	50,7	30,2	5,0	2,6	9,1	642,7	38,3	61,7	42,8	2,4	4,5	8,8

4. Väärtpaberid, v.a aktsiad

	Rahaloomeasutused ²⁾							Mitterahaloomeasutused						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³⁾	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³⁾	Muud vääringud					
			Kokku						Kokku					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Emiteeritud euroala residentide poolt														
2002	1170,4	95,9	4,1	1,7	0,4	0,2	0,9	1501,2	97,9	2,1	1,0	0,7	0,1	0,4
2003	1275,9	95,5	4,5	2,1	0,3	0,5	1,4	1671,6	98,0	2,0	1,1	0,5	0,1	0,2
2004 I kv	1344,0	95,5	4,5	2,1	0,3	0,4	1,5	1737,2	97,9	2,1	1,1	0,5	0,1	0,2
II kv ⁽⁴⁾	1363,1	95,3	4,7	2,2	0,4	0,4	1,4	1799,3	98,0	2,0	1,1	0,5	0,1	0,2
Emiteeritud euroalaväliste residentide poolt														
2002	239,6	36,9	63,1	45,5	1,7	0,6	13,2	317,1	41,5	58,5	42,0	5,8	0,9	5,6
2003	275,5	44,9	55,1	35,2	1,2	0,6	16,2	353,8	45,8	54,2	36,0	5,9	1,1	6,4
2004 I kv	307,1	44,4	55,6	34,2	1,2	0,6	17,3	378,8	44,3	55,7	35,9	6,2	0,8	7,2
II kv ⁽⁴⁾	313,3	46,4	53,6	32,7	1,2	0,6	16,8	384,6	44,7	55,3	34,4	6,7	0,9	7,2

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) Euroalaväliste residentide puhul tähendab mõiste "rahaloomeasutus" euroala rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust.
- 3) Hõlmab kirjeid, mis on kajastatud euro liikmesriigivääringutes.

2.9 Euroala investeerimisfondide koondbilanss ¹⁾

(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku 1	Hoiused 2	Väärtpaberid, v.a aktsiad			Aktsiad ja muud osakud 6	Investeerimis- fondide osakud 7	Põhivarad 8	Muud varad 9
			Kokku 3	Kuni 1 aasta 4	Üle 1 aasta 5				
2002 IV kv	2 860,6	242,2	1 335,0	72,0	1 263,1	853,4	203,1	120,5	106,4
2003 I kv	2 746,9	217,2	1 331,8	70,6	1 261,2	767,3	205,8	116,7	108,1
II kv	2 959,5	232,6	1 382,7	67,1	1 315,6	880,9	224,5	120,7	118,1
III kv	3 085,6	248,3	1 405,3	65,3	1 340,0	932,3	234,6	126,3	138,8
IV kv	3 175,0	235,2	1 389,4	67,4	1 322,0	1 033,7	243,9	133,7	139,1
2004 I kv ⁽¹⁾	3 353,4	266,5	1 433,9	70,3	1 363,7	1 102,5	262,6	136,6	151,2

2. Kohustused

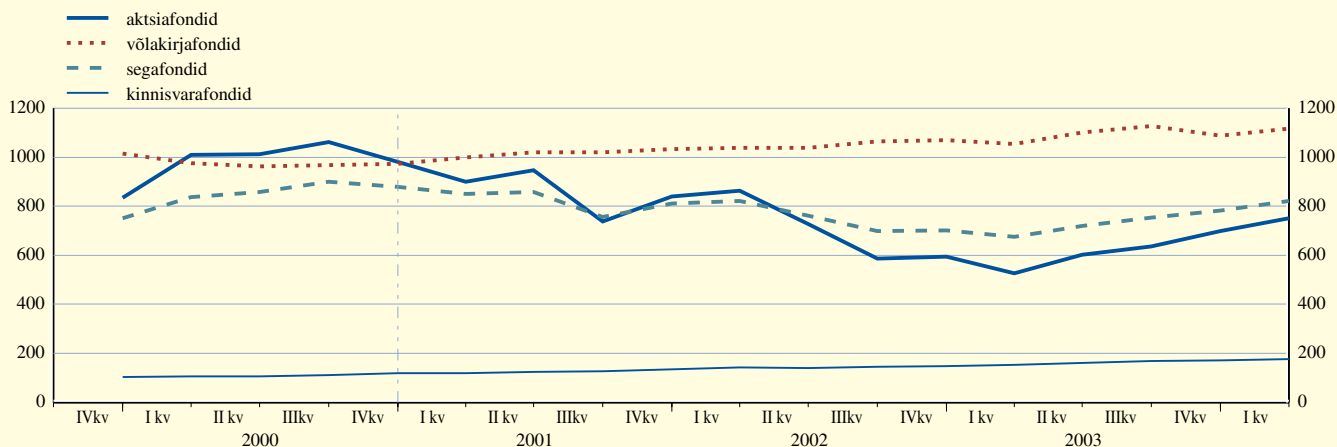
	Kokku 1	Hoiused ja võetud laenud 2	Investeerimisfondide osakud 3	Muud kohustused 4
2002 IV kv	2 860,6	39,3	2 744,3	76,9
2003 I kv	2 746,9	40,2	2 628,3	78,4
II kv	2 959,5	41,8	2 825,8	91,9
III kv	3 085,6	43,2	2 917,7	124,8
IV kv	3 175,0	44,2	3 011,7	119,1
2004 I kv ⁽¹⁾	3 353,4	49,6	3 171,0	132,8

3. Investeerimispoliitika ja investori liigi alusel jaotatud varade/kohustuste kogusumma

	Kokku 1	Investeerimispoliitika alusel jaotatud fondid					Investori liigi alusel jaotatud fondid	
		Aktsiafondid 2	Võlakirjafondid 3	Segafondid 4	Kinnisvarafondid 5	Muud fondid 6	Avatud fondid 7	Kinnised fondid 8
2002 IV kv	2 860,6	594,1	1 068,2	701,6	147,5	349,2	2 087,7	772,9
2003 I kv	2 746,9	525,9	1 054,1	675,3	153,9	337,7	1 975,5	771,4
II kv	2 959,5	603,3	1 099,5	720,8	161,4	374,4	2 140,4	819,1
III kv	3 085,6	635,4	1 127,0	754,2	167,7	401,4	2 249,0	836,6
IV kv	3 175,0	697,8	1 086,6	783,4	171,7	435,6	2 318,2	856,8
2004 I kv ⁽¹⁾	3 353,4	750,1	1 116,6	821,2	176,0	489,6	2 470,3	883,1

J12 Investeerimisfondide varad kokku

(mld EUR)

Allikas: EKP.

1) V.a rahaturufondid. Andmed viitavad kõikidele euroalasse kuuluvatele riikidele peale Iirimaa. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

2.10 Investeeringupoliitika ja investori liigi alusel jaotatud euroala investeeringufondide varad
(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Fondid investeeringupoliitika alusel

	Kokku 1	Hoiused 2	Väärtpaberid, v.a aktsiad			Aktsiad ja muud osakud 6	Investeeringu- fondide osakud 7	Põhivarad 8	Muud varad 9
			Kokku 3	Kuni 1 aasta 4	Üle 1 aasta 5				
Aktsiafondid									
2002 IV kv	594,1	26,6	28,0	3,1	24,9	506,1	18,4	-	14,9
2003 I kv	525,9	24,5	30,2	2,8	27,5	438,5	16,5	-	16,1
II kv	603,3	27,9	31,6	2,9	28,7	506,5	18,5	-	18,8
III kv	635,4	29,5	27,8	2,4	25,4	536,4	19,5	-	22,1
IV kv	697,8	29,3	31,3	2,9	28,4	593,6	21,1	-	22,5
2004 I kv ⁽¹⁾	750,1	32,7	32,2	3,0	29,2	635,3	23,4	-	26,5
Võlakirjafondid									
2002 IV kv	1 068,20	83,9	902,8	36,6	866,2	31,9	12,3	-	37,2
2003 I kv	1 054,10	77,5	899,8	35,8	864	26,6	18,6	-	31,5
II kv	1 099,50	82,4	927,8	33	894,8	31,1	20,9	-	37,3
III kv	1 127,00	93,6	934,7	30,7	904,1	29,1	21,7	-	47,9
IV kv	1 086,60	82,5	905,9	31,6	874,3	31	21,6	-	45,5
2004 I kv ⁽¹⁾	1 116,60	97,3	918,4	35,3	883,1	32,9	21,4	-	46,6
Segafondid									
2002 IV kv	701,6	53,9	294,9	21,3	273,6	233	87,7	3,4	28,6
2003 I kv	675,3	50,4	300,8	21,8	278,9	209,9	83,7	0,7	29,9
II kv	720,8	49,4	311,9	20,9	291	237	91,9	0,3	30,3
III kv	754,2	50,5	324	22,2	301,8	248,4	95,4	0,3	35,6
IV kv	783,4	49,5	324	22,1	301,9	272,5	100,5	0,3	36,7
2004 I kv ⁽¹⁾	821,2	52,9	333,9	21,2	312,6	287	107,2	0,3	39,9
Kinnisvarafondid									
2002 IV kv	147,5	10,9	9,5	0,5	8,9	0,7	7	112,6	6,8
2003 I kv	153,9	14,7	8,3	0,5	7,7	0,7	8,6	115,1	6,5
II kv	161,4	16,5	9	0,6	8,5	0,7	9,1	119,8	6,3
III kv	167,7	16,1	9	0,6	8,4	0,8	9,5	125,3	6,9
IV kv	171,7	13,2	9,3	0,6	8,7	0,8	8,5	132,7	7,4
2004 I kv ⁽¹⁾	176	14,7	9,1	0,6	8,5	0,8	7,7	135,8	8

2. Fondid investori liigi alusel

	Kokku 1	Hoiused 2	Väärtpaberid, va aktsiad 3	Aktsiad ja muud osakud 4	Investeeringufondide osakud 5	Põhivarad 6	Muud varad 7
Avatud fondid							
2002 IV kv	2 087,70	191	904,8	663,5	153,2	105,8	69,6
2003 I kv	1 975,50	165,6	882,6	599,9	155,1	101,3	71
II kv	2 140,40	181,6	912,3	691,7	168,3	104,2	82,2
III kv	2 249,00	199	927,6	736,5	176,6	108,9	100,4
IV kv	2 318,20	191,7	913,6	815,8	183,8	115,4	98
2004 I kv ⁽¹⁾	2 470,30	219,3	948,9	877,9	198,8	117,5	107,9
Kinnised fondid							
2002 IV kv	772,9	51,2	430,3	190	49,9	14,7	36,8
2003 I kv	771,4	51,6	449,2	167,4	50,7	15,4	37,1
II kv	819,1	51	470,4	189,2	56,1	16,5	36
III kv	836,6	49,3	477,7	195,8	58	17,4	38,4
IV kv	856,8	43,4	475,9	217,9	60,1	18,3	41,2
2004 I kv ⁽¹⁾	883,1	47,2	485	224,6	63,8	19,1	43,3

Allikas: EKP.

FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

3.1 Realsektorite peamised finantsvarad

(mln EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Sularaha ja hoiused										Memo: mittepankade hoiused väljaspool euroala asuvates pankades
	Kokku	Kokku	Sularaha	Realsektorite (va keskvalitsuse) hoiused euroala rahaloomeasutustes					Keskvalitsuse hoiused euroala rahaloome- asutustes	Hoiused mitterahaloome- asutustes ¹⁾	
				Kokku	Üleõhoidused	Lepingulise tähtajaga	Lõpetatavad etteetatamis- tähtajaga	Repotehingud			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2002 IV kv	14587,1	5610,9	309,2	4952,2	1846,7	1581,9	1411,7	111,9	136,4	213,1	293,2
2003 I kv	14542,9	5635,8	288,9	4948,2	1836,2	1571,9	1434,1	106,1	176,2	222,5	323,9
II kv	15003,5	5749,7	310,1	5029,7	1918,4	1560,2	1456,4	94,7	200,3	209,6	329,8
III kv	15110,6	5754,4	320,9	5071,2	1956,6	1555,8	1469,5	89,3	183,9	178,4	345,4
IV kv	15401,0	5872,1	350,7	5182,5	2027,5	1558,0	1511,9	85,2	153,6	185,2	348,1
2004 I kv	15598,0	5907,8	350,8	5180,4	2021,0	1543,7	1534,5	81,2	183,8	192,8	.
Tehingud											
2002 IV kv	172,0	171,1	30,8	135,7	83,0	13,2	46,4	-6,9	-9,9	14,5	10,1
2003 I kv	155,0	40,2	1,3	-3,3	-29,3	-11,3	43,0	-5,7	32,8	9,4	32,2
II kv	213,2	132,1	21,2	86,4	84,0	-8,4	22,2	-11,4	24,1	0,3	11,4
III kv	132,2	12,6	11,4	12,4	6,9	-3,7	13,0	-3,9	-13,7	2,5	17,2
IV kv	155,0	126,0	29,8	119,6	79,3	9,1	36,4	-5,2	-30,3	6,8	11,1
2004 I kv	148,8	32,5	0,0	-5,4	-7,5	-16,5	22,5	-3,9	30,2	7,6	.
Kasvumäärad											
2002 IV kv	3,9	5,0	33,8	3,6	5,8	0,2	5,3	-3,9	-4,2	12,2	4,0
2003 I kv	4,3	5,9	31,2	4,4	7,4	-0,2	7,3	-10,6	5,1	14,5	13,7
II kv	4,6	6,4	27,0	4,5	7,6	-0,9	8,9	-19,0	22,3	13,7	22,6
III kv	4,7	6,5	23,3	4,8	8,2	-0,6	9,1	-23,5	22,8	13,4	24,5
IV kv	4,5	5,5	20,6	4,3	7,6	-0,9	8,1	-23,4	9,5	8,9	24,5
2004 I kv	4,5	5,4	21,6	4,3	8,9	-1,2	6,6	-23,0	5,9	7,7	.
Väärtpaberid, va aktsiad											
Aktsiad²⁾											
Kindlustustehnilised eraldised											
	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Noteeritud aktsiad	Avatud investeeringu- fondide osakud	Rahaturufon- dide osakud	Kokku	Kodumaja- pidamiste elukindlustus- eraldise ja pensionifondide eraldise netoväärtus	Kindlustusmak- sete ettemaksed ja rahuldamatad nõuete eraldised	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Bilansiline jääk											
2002 IV kv	1955,3	208,7	1746,6	3490,9	1778,1	1712,8	310,0	3530,0	3185,7	344,3	
2003 I kv	1946,5	190,0	1756,5	3350,9	1610,0	1740,9	396,6	3609,8	3259,9	349,8	
II kv	1915,4	172,6	1742,7	3652,9	1815,6	1837,3	402,7	3685,5	3332,4	353,1	
III kv	1918,0	172,4	1745,6	3687,3	1825,8	1861,5	406,7	3750,9	3395,8	355,1	
IV kv	1921,5	178,0	1743,4	3828,3	1952,7	1875,6	404,5	3779,1	3422,3	356,8	
2004 I kv	1944,6	185,0	1759,6	3912,7	1985,4	1927,3	414,1	3832,9	3468,9	364,0	
Tehingud											
2002 IV kv	-13,6	-10,3	-3,3	-23,9	-23,7	-0,2	-7,4	38,5	40,1	-1,6	
2003 I kv	-21,8	-21,8	-0,1	65,3	3,0	62,2	29,9	71,3	64,6	6,8	
II kv	-41,5	-17,1	-24,4	63,1	25,1	38,0	3,7	59,6	55,1	4,5	
III kv	11,0	0,1	10,9	50,3	33,0	17,3	2,6	58,2	54,9	3,3	
IV kv	7,1	4,4	2,7	-24,6	-24,7	0,2	-10,3	46,5	43,6	2,9	
2004 I kv	19,9	3,4	16,5	27,0	1,5	25,5	10,4	69,5	61,3	8,2	
Kasvumäärad											
2002 IV kv	0,9	-14,0	3,0	2,0	0,1	4,7	12,1	6,4	6,6	4,9	
2003 I kv	-0,6	-16,1	1,3	2,8	0,8	5,6	11,9	6,4	6,6	4,1	
II kv	-2,4	-14,6	-1,1	3,8	1,3	7,1	13,5	6,5	6,7	4,1	
III kv	-3,4	-23,7	-1,0	4,6	2,2	6,9	9,2	6,6	6,9	3,8	
IV kv	-2,3	-16,4	-0,6	4,4	2,0	6,9	8,3	6,7	6,8	5,1	
2004 I kv	-0,2	-4,8	0,3	3,5	2,2	4,6	1,6	6,5	6,6	5,4	

Allikas: EKP.

1) Hõlmab euroala keskvalitsuse (S.1311 ESA 95 järgi), muude finantsvahendajate (S.123 ESA 95 järgi) ning kindlustustevõtete ja pensionifondide (S.125 ESA 95 järgi) hoiuseid.

2) V.a noteerimata aktsiad.

3.2 Reaalsektorite peamised kohustused

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Euroala rahaloomeasutustelt ja teistelt finantsettevõtelt võetud laenud												Memo: mittepan- kade poolt väljaspool euroala asuvatelt pankadelt võetud laenud
	Kokku			Valitsemissektor			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted			Kodumajapidamised ¹⁾			
		Võetud euroala rahaloomeasutuselt		Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2002 IV kv	15613,9	8080,9	7130,0	886,3	60,9	825,5	3581,0	1175,4	2405,6	3613,6	296,8	3316,7	241,6
2003 I kv	15580,2	8138,3	7168,6	884,3	68,5	815,8	3603,9	1188,4	2415,5	3650,1	287,1	3363,0	256,4
II kv	16138,6	8243,6	7235,7	876,4	69,6	806,7	3652,1	1213,2	2438,9	3715,2	291,4	3423,8	253,8
III kv	16231,8	8325,3	7292,1	883,6	70,8	812,8	3656,6	1185,1	2471,5	3785,1	285,9	3499,1	275,6
IV kv	16557,3	8458,9	7393,1	952,0	80,6	871,3	3656,4	1162,4	2494,0	3850,5	287,0	3563,5	266,5
2004 I kv	16896,5	8510,0	7463,5	955,7	84,7	871,1	3652,4	1158,6	2493,8	3901,9	281,6	3620,3	.
Tehingud													
2002 IV kv	165,4	141,1	96,4	14,9	6,0	9,0	58,4	-5,0	63,4	67,8	2,8	65,0	6,4
2003 I kv	265,2	94,2	66,4	5,6	7,9	-2,3	45,4	18,6	26,8	43,2	-7,6	50,8	7,1
II kv	233,8	115,8	84,6	-5,5	3,2	-8,7	52,0	24,3	27,7	69,3	5,0	64,3	2,6
III kv	136,1	79,7	58,7	7,3	1,1	6,1	1,5	-25,5	27,0	71,0	-4,7	75,7	22,9
IV kv	111,1	110,6	119,3	20,3	9,8	10,4	17,2	-16,8	34,0	73,2	4,5	68,7	-1,3
2004 I kv	193,5	46,5	75,6	4,8	4,0	0,8	-13,6	-7,2	-6,5	55,3	-4,0	59,3	.
Kasvumäärad													
2002 IV kv	3,9	4,4	4,0	-1,9	21,8	-3,3	3,9	-2,9	7,6	6,5	0,8	7,1	-3,3
2003 I kv	4,4	4,8	4,1	-1,5	28,4	-3,4	4,6	-0,8	7,5	6,7	-0,3	7,3	-4,1
II kv	4,8	4,9	4,0	0,8	34,3	-1,4	4,3	1,5	5,8	6,5	-1,6	7,2	3,6
III kv	5,2	5,4	4,3	2,6	33,1	0,5	4,4	1,1	6,1	7,1	-1,5	7,9	16,1
IV kv	4,8	5,0	4,6	3,1	36,2	0,7	3,2	0,1	4,8	7,1	-0,9	7,8	12,9
2004 I kv	4,3	4,3	4,7	3,0	26,6	1,1	1,6	-2,1	3,4	7,4	0,3	8,0	.
Väärtpaberid (v.a aktsiad), mille emitendiks on													
	Kokku						Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted			Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud nomineeritud aktsiad	Keskvalituse poolt kaasatud hoised	Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondide eraldised	
	Kokku		Valitsemissektor		Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted		Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised				
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
Bilansiline jääk													
2002 IV kv	4 670,0	4 137,0	480,1	3 656,9	533,0	144,7	388,3	2 383,9	209,9	269,1			
2003 I kv	4 835,7	4 272,5	529,9	3 742,7	563,1	167,1	396,1	2 114,2	219,4	272,6			
II kv	4 962,0	4 377,7	563,6	3 814,1	584,3	165,6	418,7	2 451,3	205,7	276,1			
III kv	4 977,5	4 395,4	557,7	3 837,8	582,1	164,4	417,6	2 474,6	174,3	280,1			
IV kv	4 904,9	4 316,2	538,9	3 777,2	588,8	163,5	425,2	2 729,2	181,7	282,7			
2004 I kv	5 071,2	4 477,8	576,1	3 901,7	593,5	179,9	413,5	2 839,5	189,0	286,7			
Tehingud													
2002 IV kv	4,2	-0,2	-8,3	8,0	4,4	6,9	-2,5	2,5	14,4	3,2			
2003 I kv	157,5	128,8	49,9	78,9	28,7	22,3	6,4	-0,2	9,5	4,2			
II kv	98,9	84,3	33,9	50,4	14,6	-1,4	16,0	15,5	-0,6	4,2			
III kv	45,8	43,7	-5,6	49,3	2,1	-1,1	3,2	4,0	2,4	4,2			
IV kv	-11,5	-19,4	-18,4	-1,0	7,9	-0,9	8,8	0,4	7,4	4,1			
2004 I kv	134,0	134,6	35,8	98,9	-0,7	16,2	-16,9	1,6	7,3	4,0			
Kasvumäärad													
2002 IV kv	5,1	5,2	10,6	4,5	4,1	3,7	4,3	0,7	12,3	5,3			
2003 I kv	6,3	6,1	16,7	4,7	8,0	15,2	5,3	0,4	14,7	5,6			
II kv	7,0	6,5	15,5	5,2	11,3	27,0	5,9	0,8	13,4	5,9			
III kv	6,6	6,2	14,6	5,1	9,4	19,4	5,9	0,9	13,2	6,0			
IV kv	6,2	5,7	12,5	4,9	10,0	13,0	8,9	0,8	8,9	6,2			
2004 I kv	5,5	5,7	8,6	5,3	4,2	7,6	2,8	1,0	7,5	6,1			

Allikas: EKP.

1) Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi.

3.3 Kindlustusettevõtete ja pensionifondide peamised finantsvarad ja -kohustused

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Peamised finantsvarad											
	Kokku	Hoiused euroala rahaloomeasutustes					Laenud			Väärtpaberid, v.a aktsiad		
		Kokku	Üleööhoiused	Lepingulise tähtajaga	Lõpetatavad etteatamis-tähtajaga	Repo-tehingud	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Bilansiline jääk											
2002 IV kv	3328,7	523,1	55,9	445,9	3,5	17,8	341,6	69,9	271,7	1334,1	50,0	1284,1
2003 I kv	3343,2	535,8	61,7	454,2	1,6	18,3	332,9	63,6	269,3	1382,6	55,9	1326,7
II kv	3472,8	537,8	63,8	450,5	1,3	22,3	337,1	64,8	272,3	1411,8	53,7	1358,0
III kv	3522,5	532,9	57,5	455,3	1,4	18,7	338,8	65,2	273,6	1433,3	56,6	1376,7
IV kv	3629,6	541,9	58,9	462,3	1,6	19,1	327,3	65,8	261,5	1461,2	58,3	1403,0
2004 I kv	3778,1	556,6	64,7	468,3	1,7	22,0	338,0	68,8	269,3	1532,9	56,1	1476,8
	Tehingud											
2002 IV kv	68,7	16,8	5,8	8,0	-0,4	3,5	5,0	-4,6	9,6	36,5	2,4	34,1
2003 I kv	67,1	12,4	4,3	7,8	-0,2	0,5	-8,7	-6,4	-2,4	53,8	6,7	47,1
II kv	42,3	2,3	2,3	-3,9	0,0	3,9	4,2	1,2	3,0	18,7	-2,3	21,1
III kv	33,7	-6,3	-6,4	3,8	0,1	-3,8	1,7	0,4	1,3	22,6	2,9	19,7
IV kv	59,3	9,5	1,6	7,2	0,2	0,5	-11,5	0,7	-12,2	37,6	1,7	35,9
2004 I kv	95,4	14,4	5,7	5,8	0,0	2,8	10,5	2,9	7,6	44,5	-2,4	47,0
	Kasvumäärad											
2002 IV kv	6,3	5,6	16,3	4,3	1,9	8,5	-0,2	-3,2	0,7	9,4	8,3	9,5
2003 I kv	5,8	7,4	37,1	4,8	-17,5	3,3	-1,4	-11,6	1,4	10,0	17,5	9,7
II kv	6,8	6,7	28,9	3,9	-9,5	17,4	-0,6	-12,3	2,6	12,0	41,1	11,1
III kv	6,5	5,0	11,8	3,6	-12,4	28,2	0,6	-12,6	4,4	10,1	20,7	9,7
IV kv	6,1	3,4	3,0	3,4	4,7	6,1	-4,2	-5,9	-3,8	10,0	18,0	9,6
2004 I kv	6,9	3,7	5,0	2,9	24,7	18,7	1,5	8,1	-0,1	8,9	-0,4	9,3

	Peamised finantsvarad					Peamised kohustused							
	Aktsiad ¹⁾				Kindlustus-maksete ettemakset ja rahuldamata nõuete eraldised	Kokku	Euroala rahaloomeasutustelt ja teistelt finantsettevõtetest võetud laenud		Väärt-paberid, v.a aktsiad	Noteeritud aktsiad	Kindlustustehnilised eraldised		
	Kokku	Noteeritud aktsiad	Avatud investee-rimisfondide osakud	Rahaturu-fondide osakud			Kokku	Võetud euroala rahaloome-asutustelt			Kokku	Kodumaja-pidamiste elukindlus-tuseraldiste ja pensioni-fondide eraldiste netoväärtus	Kindlustus-maksete ettemakset ja rahuldamata nõuete eraldised
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
	Bilansiline jääk												
2002 IV kv	1020,6	455,5	565,0	56,4	109,4	3521,2	47,3	32,9	10,7	111,4	3351,8	2847,0	504,8
2003 I kv	979,9	422,9	557,1	60,1	111,9	3586,2	60,7	42,4	10,9	101,5	3413,2	2898,8	514,4
II kv	1072,2	482,2	590,0	64,4	113,9	3692,8	60,6	44,8	11,2	134,3	3486,8	2965,9	521,0
III kv	1102,2	497,5	604,7	60,7	115,3	3757,7	62,6	44,3	11,7	133,5	3549,8	3024,2	525,6
IV kv	1182,6	546,2	636,4	64,4	116,6	3812,0	52,0	35,6	12,1	153,8	3594,0	3064,2	529,8
2004 I kv	1230,8	563,5	667,3	68,6	119,7	3878,0	61,7	46,3	12,3	153,7	3650,5	3110,1	540,4
	Tehingud												
2002 IV kv	11,3	-3,9	15,2	6,7	-0,8	20,8	-12,9	-9,1	0,1	0,4	33,1	35,6	-2,4
2003 I kv	7,0	-3,6	10,6	2,0	2,6	83,3	15,2	11,3	0,0	-0,9	69,0	59,4	9,6
II kv	15,0	4,2	10,7	4,6	2,0	61,6	0,0	2,6	0,2	4,5	57,0	50,4	6,6
III kv	14,3	5,2	9,1	-4,2	1,5	57,4	2,0	-0,5	0,5	0,0	54,8	50,1	4,7
IV kv	22,3	7,1	15,2	4,3	1,4	34,9	-10,6	-8,8	0,5	3,9	41,1	36,9	4,2
2004 I kv	22,8	2,7	20,0	4,2	3,2	77,5	9,6	10,6	0,0	0,8	67,2	55,7	11,4
	Kasvumäärad												
2002 IV kv	5,0	3,2	6,7	18,2	9,0	5,8	-13,1	-11,6	0,4	0,3	6,5	6,7	5,3
2003 I kv	3,0	0,0	5,8	19,5	6,3	5,9	7,5	8,5	0,2	-0,2	6,3	6,8	4,0
II kv	3,4	-0,1	6,5	23,0	6,0	6,0	1,3	5,3	0,9	1,8	6,4	6,8	4,0
III kv	4,8	0,4	8,2	18,2	4,8	6,4	7,2	10,2	7,7	3,2	6,5	7,0	3,6
IV kv	5,7	2,8	8,1	11,8	6,9	6,7	13,9	14,1	11,1	6,7	6,6	6,9	5,0
2004 I kv	7,6	4,6	9,9	14,7	7,3	6,5	1,5	9,3	11,4	9,0	6,4	6,7	5,2

Allikas: EKP.

1) V.a noteerimata aktsiad.

3.4 Aastane sääst, investeeringud ja rahastamine
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti)

1. Kõik euroala sektorid

	Mittefinantsvarade netoetamine					Finantsvarade netoetamine								
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhivarade kulum (-)	Varude muutused ¹⁾	Mitte-toodetud varad	Kokku	Rahakuld ja SDR-ühikud	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²⁾	Laenu	Aktsiad ja muud osakud	Kindlustus-tehnilised eraldised	Muud investee-ringud (neto-summa) ³⁾	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1996	341,7	1122,3	-783,9	2,9	0,4	1734,1	-3,0	396,0	396,8	383,6	316,3	193,9	50,5	
1997	354,1	1139,3	-797,1	11,8	0,0	1912,7	-0,2	391,0	331,6	450,6	486,6	222,2	31,0	
1998	415,1	1203,6	-823,6	35,0	0,2	2395,3	11,0	419,7	355,4	523,3	844,8	215,4	25,7	
1999	451,7	1292,4	-863,7	22,8	0,2	3056,9	1,3	557,6	429,1	881,7	903,3	261,5	22,5	
2000	490,7	1391,2	-913,1	29,3	-16,7	2796,3	1,3	349,6	260,8	808,6	1126,5	252,6	-3,0	
2001	467,6	1443,7	-973,6	-4,5	1,9	2581,5	-0,5	577,4	432,2	726,9	634,2	249,2	-38,1	
2002	406,5	1430,5	-1021,0	-4,3	1,4	2268,0	0,9	624,5	250,8	615,7	504,1	222,8	49,2	

	Muutused netoväärtuses ⁴⁾				Netokohustuste võtmine								
	Kokku	Kogusääst	Põhivarade kulum (-)	Saadavad kapitalisiirded (netosumma)	Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²⁾	Laenu	Aktsiad ja muud osakud	Kindlustus-tehnilised eraldised			
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
1996	410,7	1190,0	-783,9	4,6	1665,1	473,5	384,2	334,8	276,0	196,6			
1997	455,7	1241,8	-797,1	11,0	1811,1	509,7	318,1	379,1	374,2	230,0			
1998	486,5	1299,1	-823,6	11,1	2323,9	648,5	323,1	482,2	649,4	220,7			
1999	498,0	1352,0	-863,7	9,7	3010,6	933,2	503,8	755,9	555,7	262,1			
2000	514,9	1419,4	-913,1	8,6	2772,1	538,6	414,6	843,1	722,3	253,4			
2001	485,4	1449,4	-973,6	9,6	2563,7	673,8	490,3	598,3	549,6	251,8			
2002	464,5	1474,0	-1021,0	11,5	2210,0	566,5	440,1	568,9	397,7	236,8			

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtet

	Mittefinantsvarade netoetamine			Finantsvarade netoetamine					Muutused netoväärtuses ⁴⁾		Netokohustuste võtmine			
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhivarade kulum (-)	Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²⁾	Laenu	Aktsiad ja muud osakud	Kokku	Kogusääst	Kokku	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²⁾	Laenu	Aktsiad ja muud osakud
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1996	131,4	567,3	-438,0	258,3	54,5	-14,7	54,8	88,1	119,5	514,5	270,2	7,8	143,3	111,2
1997	150,4	592,0	-453,3	241,9	25,3	-12,3	46,4	96,2	105,2	521,5	287,2	12,1	153,6	111,8
1998	193,8	635,2	-470,6	425,2	42,7	-12,0	96,3	205,1	147,8	569,2	471,2	22,8	252,9	184,5
1999	212,0	684,5	-490,9	604,8	27,4	91,3	169,1	298,3	107,7	548,7	709,2	47,3	423,2	222,1
2000	309,7	750,3	-522,9	825,7	71,9	83,8	193,0	453,4	84,4	560,4	1051,0	58,8	558,2	425,5
2001	219,2	774,3	-554,8	624,9	101,7	34,8	141,3	254,6	88,2	583,5	756,0	99,7	325,6	319,2
2002	172,9	758,3	-579,3	506,3	22,5	-32,9	165,3	281,5	115,3	634,3	563,9	20,7	321,1	206,9

3. Kodumajapidamised⁵⁾

	Mittefinantsvarade netoetamine			Finantsvarade netoetamine					Muutused netoväärtuses ⁴⁾		Netokohustuste võtmine		Memo:	
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhivarade kulum (-)	Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²⁾	Aktsiad ja muud osakud	Kindlustus-tehnilised eraldised	Kokku	Kogusääst	Kokku	Laenu	Kasutatav tulu	Kogusäästu suhtarv ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1996	170,0	384,6	-216,8	436,5	144,5	24,5	91,7	189,3	445,2	646,9	161,3	160,0	3788,1	17,1
1997	168,3	377,5	-211,7	424,4	70,0	-20,0	192,2	216,0	424,2	617,3	168,4	167,0	3816,2	16,2
1998	180,2	389,7	-216,4	440,6	96,3	-120,4	286,5	210,6	408,1	594,6	212,6	211,2	3923,5	15,2
1999	191,4	418,5	-231,5	470,4	118,6	-24,0	193,4	247,4	392,9	582,0	268,9	267,4	4086,5	14,2
2000	198,6	440,9	-241,7	420,4	65,5	35,2	120,7	246,5	396,1	598,3	222,9	221,2	4276,1	14,0
2001	188,3	453,9	-264,1	405,1	174,7	90,7	59,1	229,3	425,3	653,0	168,2	166,3	4571,6	14,3
2002	182,1	462,2	-282,0	459,1	221,1	48,2	-5,0	210,7	434,7	681,2	206,5	204,3	4712,5	14,5

Allikas: EKP.

1) Sh väärisesemete soetamine (netosumma).

2) V.a tuletisinstrumentid.

3) Tuletisinstrumentid, muud debitoorsed/kreditoorsed võlgnevused ja statistilised lahknevused.

4) Tuleneb säästust ja saadavatest kapitalisiiretest (netosumma) pärast põhivara kulumis mahaarvamist.

5) Sh kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotlusetu asutused.

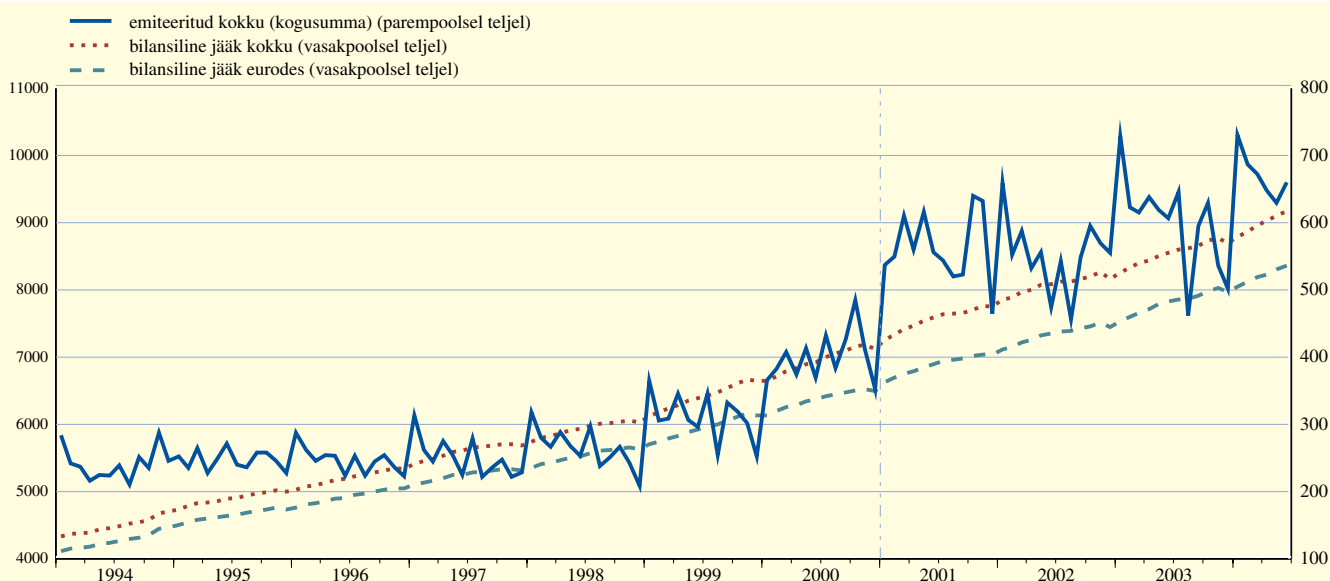
6) Kogusääst protsendina kasutatavast tulust.

FINANTSTURUD

4.1 Väärtpaberite (v.a. aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja väeringu kaupa (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; kuu jooksul sooritatud tehingud ja bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; nominaalväärtus)

	Kokku eurodes ¹⁾				Euroala residentide poolt							
	Bilansiline jääk	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Kokku				Sh eurodes			
					Bilansiline jääk	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Bilansiline jääk (protsentides)	Emissiooni koguväärtus (protsentides)	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kokku												
2003 juuni	8986,5	636,6	556,3	80,3	8553,0	606,2	566,1	40,1	91,5	93,7	93,9	36,3
juuli	9020,0	649,0	615,9	33,1	8601,6	645,3	601,4	44,0	91,4	93,1	94,3	33,6
aug	9025,3	470,3	465,5	4,8	8614,7	461,6	463,8	-2,2	91,3	93,9	92,6	3,8
sept	9115,4	615,6	524,5	91,1	8659,4	594,9	530,9	64,0	91,4	93,4	94,3	55,1
okt	9173,0	635,5	578,8	56,7	8733,3	629,7	561,6	68,1	91,3	93,7	94,7	58,1
nov	9240,5	556,0	491,2	64,8	8771,5	536,4	490,1	46,3	91,5	93,2	92,4	46,8
dets	9204,5	519,4	551,8	-32,4	8696,3	501,4	555,4	-54,0	91,6	93,7	94,6	-55,3
2004 jaan	9277,2	738,7	663,8	74,9	8789,3	730,8	643,2	87,6	91,5	94,3	94,7	79,4
veebr	9354,2	699,3	622,6	76,7	8866,4	686,4	605,5	80,8	91,6	94,6	94,2	78,6
märts	9471,3	717,1	599,7	117,3	8960,6	672,1	587,7	84,3	91,3	92,7	95,3	63,5
apr	9496,1	647,8	624,8	22,9	9027,2	647,8	587,4	60,3	91,2	93,2	95,0	45,7
mai	9595,1	647,4	548,6	98,8	9109,1	629,2	542,5	86,7	91,2	93,9	94,9	75,9
juuni	9699,3	705,7	600,5	105,2	9172,5	659,7	596,4	63,3	91,2	94,2	94,7	56,4
Pikaajalised												
2003 juuni	8103,5	185,3	115,4	70,0	7672,5	170,8	110,7	60,1	91,6	91,0	91,7	53,9
juuli	8156,2	198,0	145,9	52,1	7721,6	185,2	140,3	44,9	91,4	88,1	94,9	30,0
aug	8168,5	86,4	75,8	10,7	7748,0	79,0	69,9	9,1	91,2	88,0	90,4	6,4
sept	8245,0	179,8	102,5	77,3	7799,9	173,4	102,6	70,8	91,4	91,6	90,3	66,2
okt	8299,9	179,2	125,5	53,7	7852,6	168,3	120,4	47,8	91,4	91,7	94,0	41,1
nov	8351,3	143,4	93,3	50,1	7888,9	136,5	90,3	46,2	91,5	89,6	88,0	42,7
dets	8345,2	118,2	119,4	-1,2	7864,6	111,0	113,5	-2,5	91,6	90,3	93,0	-5,3
2004 jaan	8404,6	196,0	136,0	60,0	7913,9	178,4	137,5	40,8	91,6	93,0	90,8	40,9
veebr	8491,0	194,3	109,0	85,3	7997,5	183,5	98,7	84,9	91,7	92,2	88,0	82,5
märts	8561,6	213,4	142,1	71,3	8071,8	189,4	123,8	65,6	91,4	86,8	93,7	48,3
apr	8601,7	162,7	124,3	38,4	8121,5	154,7	110,7	44,1	91,3	88,4	94,7	32,0
mai	8703,1	174,1	72,1	102,0	8205,2	156,2	67,8	88,5	91,3	89,2	90,8	77,9
juuni	8783,7	200,3	120,1	80,2	8269,3	177,9	112,5	65,4	91,3	92,5	92,3	60,8

J13 Bilansiline jääk kokku ja euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid, v.a. aktsiad (kogusumma) (mld EUR)

Allikas: EKP ja Rahvusvaheline Arvelduspank (BIS) (euroalaväliste residentide emissioonide osa).

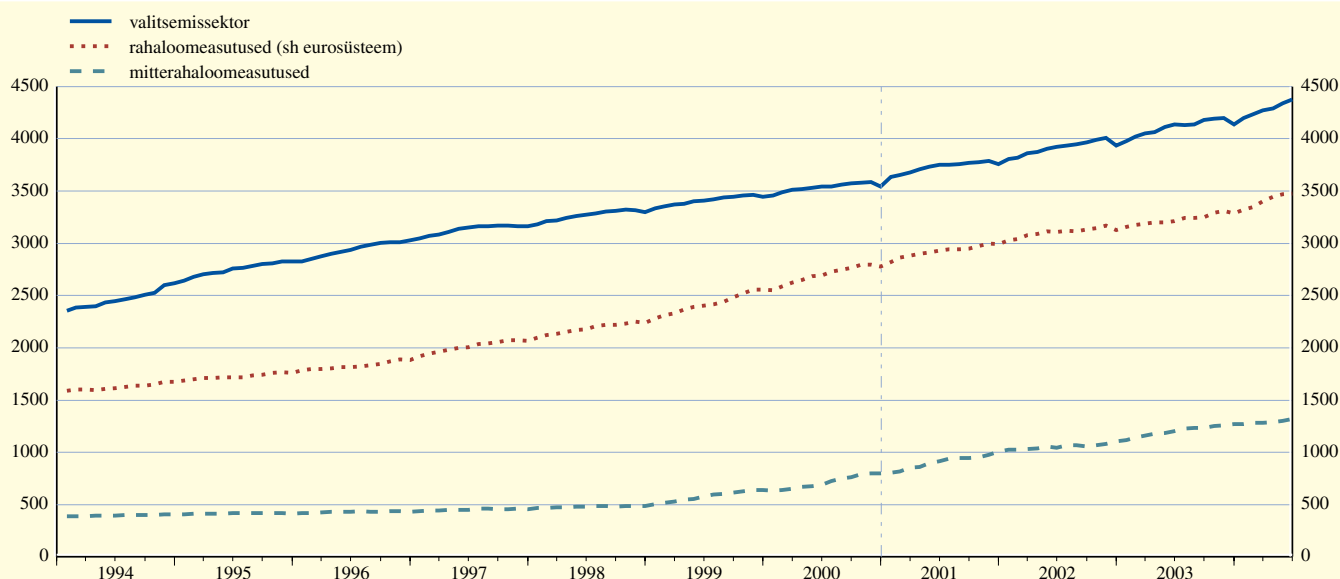
1) Euroala residentide ja euroalaväliste residentide poolt emiteeritud, eurodes nomineeritud väärtpaberid (v.a. aktsiad) kokku.

4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a. aktsiad) esialgse tähtaja ja emitendi sektori kaupa (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; nominaalväärtused)

1. Bilansiline jääk (perioodi lõpu seisuga)

	Kokku						Sh eurodes (protsentides)					
	Kokku	Rahaloomeasutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloomeasutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitterahaloomeasutused	Kaup ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Mitterahaloomeasutused	Kaup ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kokku											
2003 juuni	8553,0	3213,4	618,3	586,6	3931,7	203,0	91,5	85,8	85,6	88,2	97,3	95,7
juuli	8601,6	3241,6	637,5	589,2	3928,9	204,5	91,4	85,7	85,4	88,1	97,3	95,5
aug	8614,7	3241,9	641,7	592,5	3934,4	204,3	91,3	85,6	85,2	87,9	97,2	95,4
sept	8659,4	3247,9	649,9	583,9	3968,7	209,0	91,4	85,5	86,2	88,1	97,4	95,5
okt	8733,3	3289,5	661,2	589,5	3980,5	212,6	91,3	85,3	86,5	87,9	97,4	95,5
nov	8771,5	3311,6	669,0	590,7	3983,1	217,1	91,5	85,5	86,9	88,2	97,5	95,6
dets	8696,3	3287,5	683,4	589,4	3917,9	218,1	91,6	85,5	87,8	88,3	97,7	95,4
2004 jaan	8789,3	3320,0	684,6	588,7	3974,2	221,8	91,5	85,4	87,7	87,9	97,6	95,5
veebr	8866,4	3347,7	693,2	592,0	4005,6	227,9	91,6	85,6	88,0	87,9	97,6	95,6
märts	8960,6	3404,1	695,4	589,6	4040,8	230,8	91,3	85,2	87,8	87,7	97,4	95,5
apr	9027,2	3444,4	700,2	591,6	4059,0	232,0	91,2	84,9	87,9	87,5	97,4	95,4
mai	9109,1	3470,6	699,9	599,4	4105,7	233,6	91,2	84,8	88,2	87,6	97,5	95,6
juuni	9172,5	3477,3	719,4	602,7	4135,1	238,1	91,2	84,7	88,5	87,4	97,4	95,6
	Pikaajalised											
2003 juuni	7672,5	2833,7	609,6	485,5	3544,7	199,0	91,6	86,4	85,4	86,8	97,2	95,9
juuli	7721,6	2864,2	628,7	487,8	3540,7	200,0	91,4	86,2	85,2	86,6	97,2	95,7
aug	7748,0	2879,8	633,0	490,8	3543,9	200,4	91,2	85,9	85,0	86,4	97,1	95,5
sept	7799,9	2891,2	641,8	486,2	3575,2	205,5	91,4	85,9	86,1	86,8	97,2	95,7
okt	7852,6	2923,7	653,1	489,5	3577,0	209,2	91,4	85,7	86,4	86,6	97,3	95,6
nov	7888,9	2938,1	660,7	493,4	3583,0	213,7	91,5	85,8	86,8	87,0	97,4	95,8
dets	7864,6	2927,4	674,5	497,1	3551,0	214,6	91,6	86,0	87,6	87,2	97,5	95,5
2004 jaan	7913,9	2942,3	676,0	492,4	3585,5	217,7	91,6	85,9	87,5	86,7	97,5	95,6
veebr	7997,5	2977,8	685,1	495,3	3615,9	223,5	91,7	86,1	87,9	86,7	97,5	95,7
märts	8071,8	3029,9	687,6	489,2	3638,2	226,8	91,4	85,7	87,7	86,2	97,3	95,7
apr	8121,5	3060,8	692,0	484,7	3656,5	227,5	91,3	85,4	87,8	85,9	97,3	95,6
mai	8205,2	3092,7	691,7	491,7	3700,4	228,8	91,3	85,2	88,0	86,0	97,4	95,7
juuni	8269,3	3094,1	711,3	497,1	3733,6	233,2	91,3	85,3	88,4	85,8	97,3	95,8

J14 Väärtpaberite (v.a. aktsiate) bilansiline jääk sektorite kaupa (mld EUR, bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; nominaalväärtused)

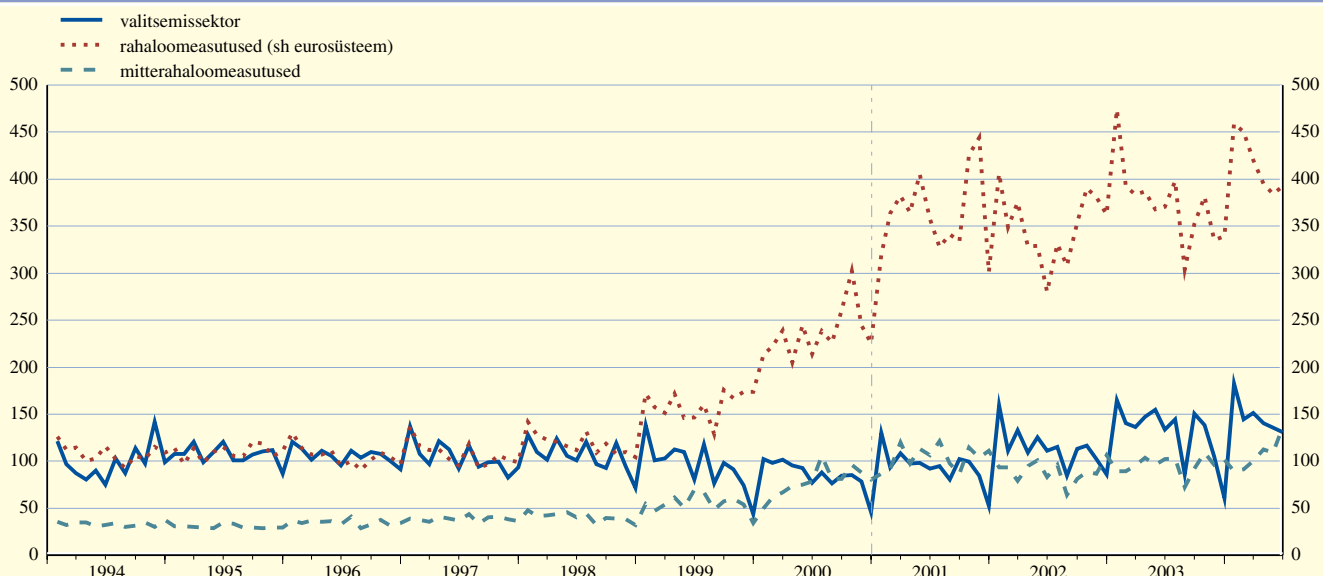
Allikas: EKP.

4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a. aktsiad) esialgse tähtaja ja emitendi sektori kaupa
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; nominaalväärtused)

2. Emissiooni koguväärtus
(tehingud kuu jooksul)

	Kokku						Sh eurodes (protsentides)					
	Kokku	Rahaloomeasutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloomeasutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitterahaloomeasutused	Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitus	Muu valitsemissektor			Mitterahaloomeasutused	Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitus	Muu valitsemissektor
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kokku												
2003 juuni	606,2	370,2	23,5	79,2	125,2	8,2	93,7	91,8	96,1	97	96,8	94,9
juuli	645,3	397,7	26,5	76,7	138,6	5,8	93,1	92,1	83,2	94,5	96,9	91,2
aug	461,6	303,6	8,7	63,6	82,3	3,4	93,9	92,3	91,8	96,6	97,7	93,1
sept	594,9	352	22	70,3	140,7	9,9	93,4	90,3	98,7	96,5	98,5	96,5
okt	629,7	381,6	21,4	87,9	130,7	8	93,7	91,5	95,8	96,3	98,1	94
nov	536,4	335,2	20,2	75,7	97,4	7,8	93,2	92	86,7	95,9	96,2	98,2
dets	501,4	339	28,2	73,2	55,5	5,6	93,7	92,6	97,1	94,6	99,3	79,8
2004 jaan	730,8	458,7	8,5	80,8	173,6	9,2	94,3	92,9	90,8	95,8	97,1	97,4
veebr	686,4	450,3	18,3	73,2	136,1	8,5	94,6	93,3	95,8	96,1	97,5	97,8
märts	672,1	420,4	10,9	89,5	143,2	8	92,7	90,9	89,5	97,1	95,5	94,1
apr	647,8	394,7	19	93,8	134,9	5,3	93,2	90,9	92,5	96,8	97,6	97,2
mai	629,2	384,3	9	100,3	130,5	5,2	93,9	91,8	88,1	97,1	98	97,9
juuni	659,7	392,5	32,6	103,8	122,4	8,4	94,2	92,6	95,9	95,7	97,6	95
Pikaajalised												
2003 juuni	170,8	68,9	20,1	12,8	63	5,9	91	81,8	95,4	98,8	97,5	95,2
juuli	185,2	74,6	24,1	9,9	73,5	3,2	88,1	82,6	81,5	80,1	97	87,5
aug	79	44,8	6,1	3,4	23	1,6	88	82,4	88,4	98,7	97,2	91,3
sept	173,4	65	18,9	3,6	78,8	7,1	91,6	79,6	98,6	96,6	99	98,8
okt	168,3	75,7	17,5	10,7	58,9	5,5	91,7	84,4	96,1	89,4	100	94,5
nov	136,5	62,4	16,6	10,7	40,9	5,8	89,6	86,9	85,2	91,2	93,5	99,6
dets	111	61,9	24,9	9,6	11,4	3,2	90,3	88,3	97,6	81,5	98,6	68,1
2004 jaan	178,4	72,6	5	7,4	86,9	6,3	93	87,8	88,7	80,7	98,2	99,4
veebr	183,5	86,1	15	6,2	70,2	6	92,2	86,5	96	88,5	98,2	99
märts	189,4	98,8	8,1	5	72	5,6	86,8	79,6	88,2	92,3	95,4	95,7
apr	154,7	69,7	15	4,6	63	2,5	88,4	79,4	93,4	77,4	97,5	100
mai	156,2	67,9	6,6	9,4	69,7	2,7	89,2	79,8	86,1	85,3	98,8	99,6
juuni	177,9	65	29,9	13,8	63,7	5,5	92,5	88,1	95,8	81,3	97,4	99,1

J15 Väärtpaberite (v.a. aktsiate) emissiooni koguväärtus sektorite kaupa
(mld EUR, tehingud kuu jooksul, nominaalväärtused)

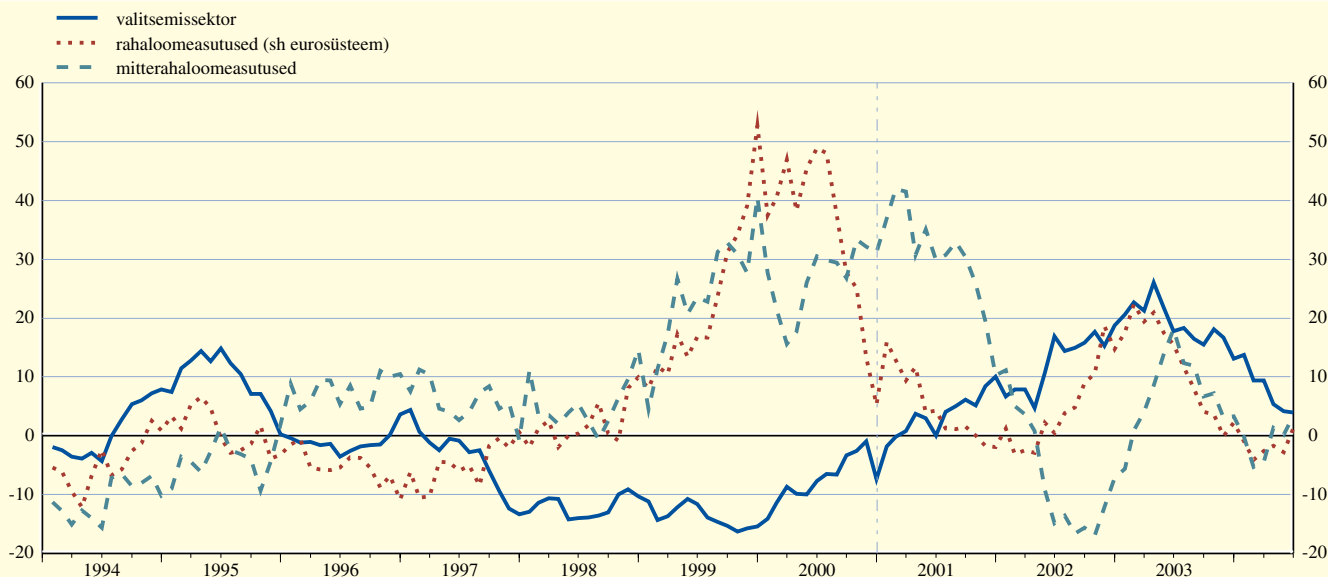

Allikas: EKP.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a. aktsiate) aastased kasvumäärad ¹⁾ (protsentaalsed muutused)

	Kokku													
	Kokku		Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitterahaloomeasutused			Valitsemissektor			Kokku		Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitte-rahaloomeasutused	
	Kokku	Indeks. dets 01 = 1000		Kokku	Mitterahaloomeasutused	Kaupu ja mitte-finants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor	Kokku	Indeks. dets 01 = 10		Kokku	Mitterahaloomeasutused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Kõigis vääringutes kokku														
2003 juuni	6,9	111,9	4,4	18,9	27,3	11,1	5,7	4,7	28,3	16,8	128,1	15,5	18,1	29,0
juuli	7,0	112,5	4,9	18,9	28,4	10,1	5,5	4,7	21,9	14,6	127,9	11,7	12,3	22,9
aug	6,8	112,5	4,7	19,2	28,1	10,8	5,1	4,4	21,0	12,2	126,3	8,0	11,9	18,6
sept	6,9	113,3	4,6	18,4	28,6	8,8	5,7	4,9	23,2	9,4	125,3	4,1	6,7	17,0
okt	7,2	114,2	5,5	19,2	29,0	9,8	5,4	4,6	21,4	10,3	128,3	3,6	7,2	13,9
nov	7,0	114,8	5,3	18,7	27,8	9,7	5,2	4,4	23,0	7,3	128,3	-0,1	3,1	9,8
dets	7,3	114,1	6,2	17,0	23,5	10,2	5,5	4,7	22,2	6,9	120,8	2,2	3,3	20,8
2004 jaan	7,1	115,2	5,9	15,2	23,1	7,1	5,7	4,9	21,8	5,2	127,6	-0,9	-0,2	16,8
veebr	7,0	116,3	6,2	14,0	21,7	6,1	5,6	4,9	21,0	1,4	127,0	-4,1	-5,4	-8,1
märts	7,1	117,4	7,4	11,8	19,7	3,7	5,6	4,9	20,6	2,3	129,7	-2,6	-4,4	-15,1
apr	7,1	118,2	7,9	10,4	17,5	2,9	5,6	5,0	18,7	1,7	132,1	-1,8	1,3	-5,9
mai	7,1	119,3	8,3	9,6	16,4	2,6	5,5	4,9	17,6	0,7	131,9	-2,8	0,1	-3,6
juuni	7,4	120,2	8,3	10,1	16,7	3,1	5,8	5,2	17,3	2,7	131,6	1,3	3,4	-7,2
Eurodes														
2003 juuni	6,6	111,4	3,1	22,3	33,7	12,5	5,4	4,5	27,0	18,1	130,4	18,5	17,6	29,2
juuli	6,7	111,9	3,8	22,1	34,5	11,3	5,2	4,5	20,4	16,7	131,0	15,9	12,2	22,9
aug	6,5	111,9	3,7	22,5	34,4	12,0	4,9	4,2	19,5	14,8	130,5	13,5	11,2	18,6
sept	6,6	112,7	3,3	21,7	35,3	9,7	5,5	4,8	21,7	11,5	128,7	8,5	5,9	16,9
okt	6,9	113,6	4,2	22,7	36,3	10,6	5,3	4,6	20,8	12,5	131,5	7,7	6,8	14,3
nov	6,8	114,2	4,2	21,8	34,1	10,5	5,1	4,3	22,3	9,3	132,2	3,1	2,3	9,6
dets	7,0	113,4	5,0	19,3	27,7	10,9	5,5	4,7	21,2	8,9	124,0	5,6	2,9	19,1
2004 jaan	6,9	114,6	4,9	17,1	27,1	7,2	5,7	5,0	21,1	6,0	130,3	-0,5	-0,9	16,5
veebr	6,9	115,7	5,4	16,0	26,1	6,1	5,8	5,1	20,3	2,0	129,6	-3,7	-5,7	-8,6
märts	6,9	116,6	6,4	13,4	23,9	3,1	5,6	4,9	19,7	2,7	132,1	-2,2	-4,7	-16,2
apr	6,8	117,2	6,6	11,7	21,1	2,3	5,6	5,0	18,2	1,4	134,3	-2,9	1,2	-8,3
mai	6,7	118,3	6,8	11,0	20,1	1,9	5,5	4,9	17,5	0,6	134,0	-3,5	-0,2	-4,4
juuni	6,9	119,1	6,8	11,2	20,4	1,9	5,8	5,3	17,1	2,2	133,3	-0,1	3,6	-7,3

J16 Lühiajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku (protsentaalsed muutused)

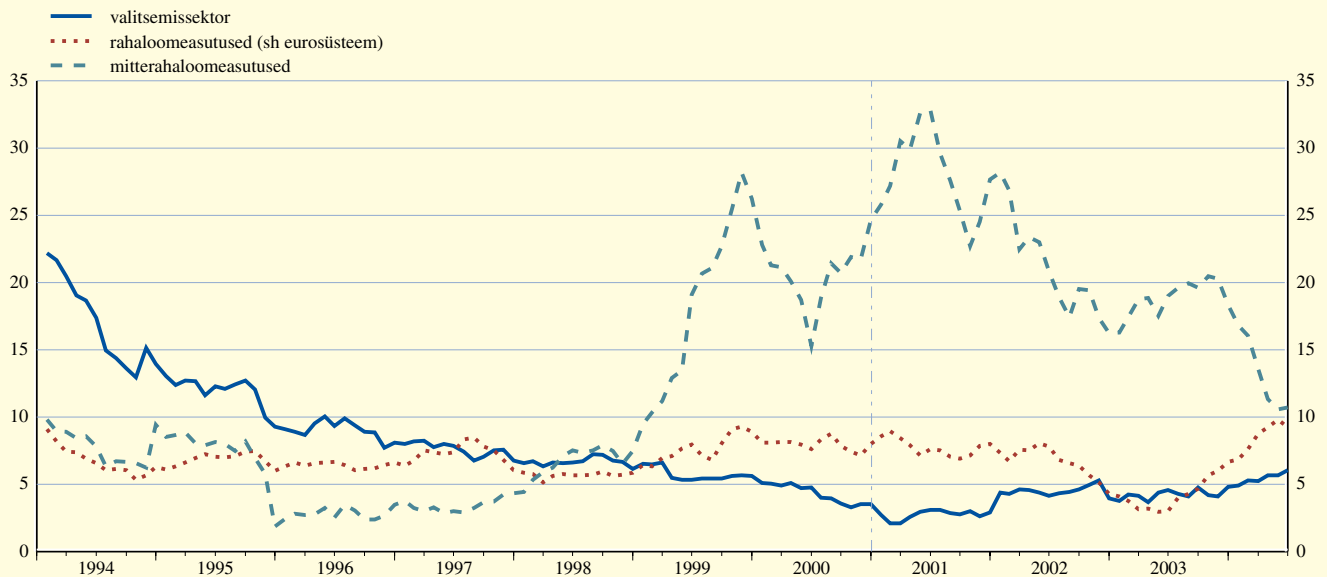
Allikas: EKP.

1) Indeksi ja kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a. aktsiate) aastased kasvumäärad ¹⁾
(protsentuaalsed muutused)

Lühiajalised				Pikaajalised									
Ettevõtted Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Valitsemissektor			Kokku		Raha- loome- asutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused			Valitsemissektor			
	Kokku	Kesk- valitsus	Muu valitsemis- sektor	Kokku	Indeks, dets 01 = 100		Kokku	Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mitte- finants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Kokku	Kesk- valitsus	Muu valitsemis- sektor	
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
Kõigis vääringute kokku													
17,2	17,8	17,7	18,7	5,8	110,3	3	19	27,2	9,9	4,6	3,5	28,5	2003 juuni
11,5	18,3	18,3	18,9	6,2	110,9	4	19,6	28,5	9,8	4,3	3,4	22	juuli
11,3	16,5	16,7	2,5	6,2	111,1	4,3	20	28,2	10,8	4,1	3,2	21,4	aug
5,9	15,5	15,5	14,5	6,7	112,1	4,7	19,6	28,8	9,4	4,7	3,8	23,4	sept
6,7	18,1	18,3	-2,9	6,9	112,8	5,7	20,5	29,2	10,5	4,2	3,3	21,9	okt
2,5	16,7	17	-3,7	7	113,4	6	20,3	28,1	11,3	4,1	3,2	23,5	nov
1,8	13,1	13,3	-5,6	7,4	113,4	6,7	18,3	23,6	11,9	4,8	3,9	22,8	dets
-1,4	13,8	13,6	31,3	7,3	114	6,9	16,8	23,2	9	4,9	4	21,6	2004 jaan
-5,1	9,4	9,2	21,1	7,6	115,2	7,6	16,1	22,1	8,6	5,3	4,4	21	veebr
-3,5	9,4	9,4	9,6	7,7	116,2	8,8	13,6	20,3	5,4	5,2	4,4	20,8	märts
2	5,4	5,2	21,7	7,8	116,8	9,2	11,3	17,9	3,1	5,7	5	18,6	apr
0,4	4,2	4,1	17,4	7,9	118,1	9,8	10,6	16,7	3	5,6	5	17,6	mai
4,3	3,9	3,8	22,2	7,9	119	9,3	10,7	17	2,8	6	5,4	17,2	juuni
Eurodes													
16,6	17,9	18	14,4	5,4	109,6	1,4	22,9	33,7	11,6	4,3	3,3	27,3	2003 juuni
11,3	18,7	18,7	14,4	5,6	110,1	2,4	23,3	34,8	11,3	4	3,2	20,5	juuli
10,5	16,8	17	1,1	5,6	110,2	2,5	23,8	34,7	12,3	3,7	3	19,9	aug
5	15,4	15,4	14,5	6,1	111,2	2,7	23,6	35,6	10,8	4,5	3,7	21,9	sept
6,2	18,1	18,3	-5,1	6,4	111,8	3,7	24,6	36,6	11,6	4	3,2	21,2	okt
1,7	16,9	17,1	-7	6,5	112,5	4,3	24,2	34,6	12,6	4	3,1	22,9	nov
1,5	13,3	13,5	-4,7	6,8	112,4	4,9	21,1	27,8	13	4,7	3,9	21,7	dets
-2,3	13,9	13,7	40,2	7	113,1	5,6	19,2	27,3	9,5	4,9	4,1	20,8	2004 jaan
-5,5	9,3	9,2	23,3	7,5	114,3	6,5	18,7	26,8	8,9	5,4	4,6	20,3	veebr
-3,7	9	9,1	4,1	7,4	115,1	7,5	15,6	24,6	4,8	5,3	4,5	20	märts
2	5,1	5	17,5	7,4	115,6	7,9	13	21,6	2,3	5,6	5	18,2	apr
0,2	4,1	4	19,9	7,4	116,8	8,1	12,3	20,6	2,3	5,7	5	17,4	mai
4,5	3,7	3,6	18,8	7,5	117,8	7,7	12,1	20,8	1,3	6,1	5,5	17,1	juuni

J17 Pikaajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku
(protsentuaalsed muutused)

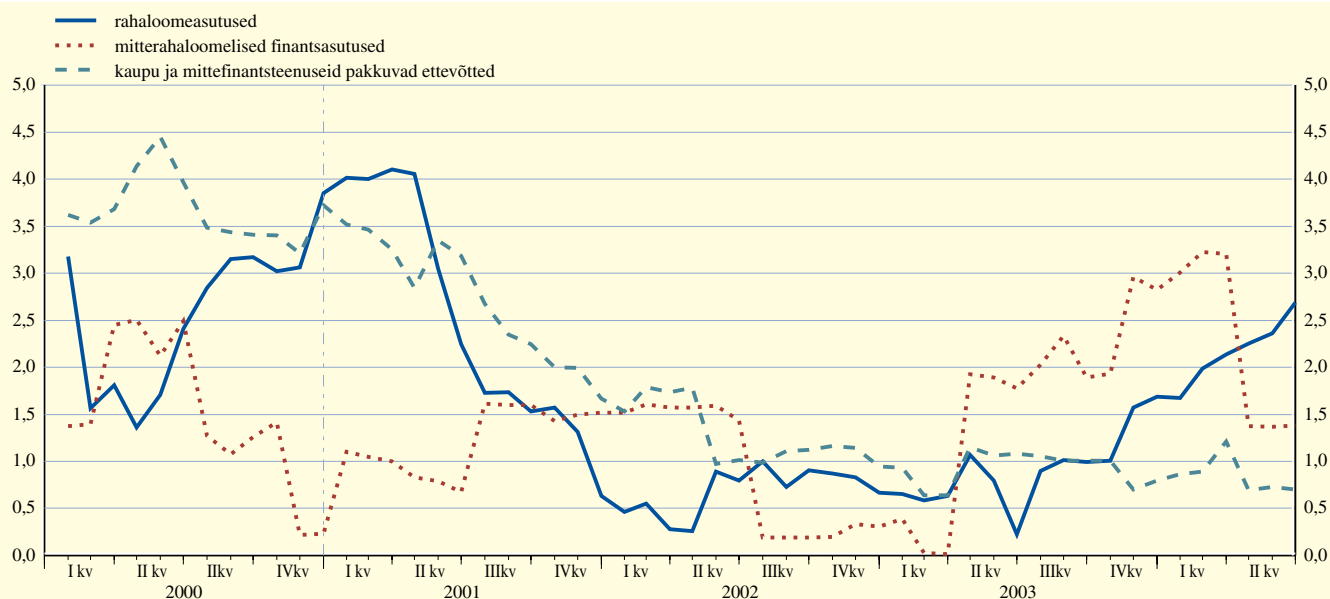
Allikas: EKP.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad ¹⁾ (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; turuväärtused)

1. Bilansiline jääk ja kasvumäärad (bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	Kokku			Rahaloomeasutused		Mitterahaloomeelised finantsettevõtted		Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted	
	Kokku 1	Indeks, dets 01 = 100 (%) 2	Aastased kasvumäärad (%) 3	Kokku 4	Aastased kasvumäärad (%) 5	Kokku 6	Aastased kasvumäärad (%) 7	Kokku 8	Aastased kasvumäärad (%) 9
2002 juuni	4 119,4	100,5	1,0	614,9	0,8	463,4	1,4	3 041,2	1,0
juuli	3 710,9	100,6	0,9	515,7	1,0	394,6	0,2	2 800,7	1,0
aug	3 521,3	100,6	1,0	521,7	0,7	371,1	0,2	2 628,6	1,1
sept	2 982,8	100,6	1,0	412,6	0,9	276,3	0,2	2 293,9	1,1
okt	3 252,7	100,7	1,0	446,9	0,9	321,2	0,2	2 484,5	1,2
nov	3 436,6	100,8	1,0	487,4	0,8	345,9	0,3	2 603,3	1,1
dets	3 118,2	100,8	0,8	450,7	0,7	283,6	0,3	2 383,9	0,9
2003 jaan	2 978,3	100,8	0,8	425,8	0,6	261,1	0,4	2 291,4	0,9
veebr	2 884,9	100,8	0,6	425,3	0,6	270,8	0,0	2 188,8	0,6
märts	2 763,4	100,8	0,6	413,0	0,6	236,2	0,0	2 114,2	0,6
apr	3 112,9	101,5	1,2	471,4	1,1	291,8	1,9	2 349,7	1,1
mai	3 145,6	101,5	1,1	476,7	0,8	291,3	1,9	2 377,5	1,1
juuni	3 256,1	101,5	1,0	504,2	0,2	300,6	1,8	2 451,3	1,1
juuli	3 366,4	101,7	1,1	528,0	0,9	330,9	2,0	2 507,5	1,1
aug	3 413,3	101,7	1,1	506,5	1,0	325,5	2,3	2 581,3	1,0
sept	3 276,6	101,7	1,1	494,8	1,0	307,1	1,9	2 474,6	1,0
okt	3 483,9	101,8	1,1	535,2	1,0	333,2	1,9	2 615,5	1,0
nov	3 546,8	101,8	1,0	549,5	1,6	337,9	3,0	2 659,5	0,7
dets	3 647,3	102,0	1,1	569,5	1,7	348,6	2,8	2 729,2	0,8
2004 jaan	3 788,5	102,0	1,2	584,1	1,7	372,3	3,0	2 832,0	0,9
veebr	3 851,9	102,1	1,3	587,9	2,0	374,3	3,2	2 889,7	0,9
märts	3 766,4	102,4	1,5	571,9	2,1	355,0	3,2	2 839,5	1,2
apr	3 748,3	102,5	1,0	579,4	2,3	361,1	1,4	2 807,9	0,7
mai	3 687,7	102,5	1,0	568,1	2,4	350,6	1,4	2 769,1	0,7
juuni	3 770,8	102,6	1,1	583,5	2,7	358,0	1,4	2 829,3	0,7

J18 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad (aastased protsentuaalsed muudatused)

Allikas: EKP.

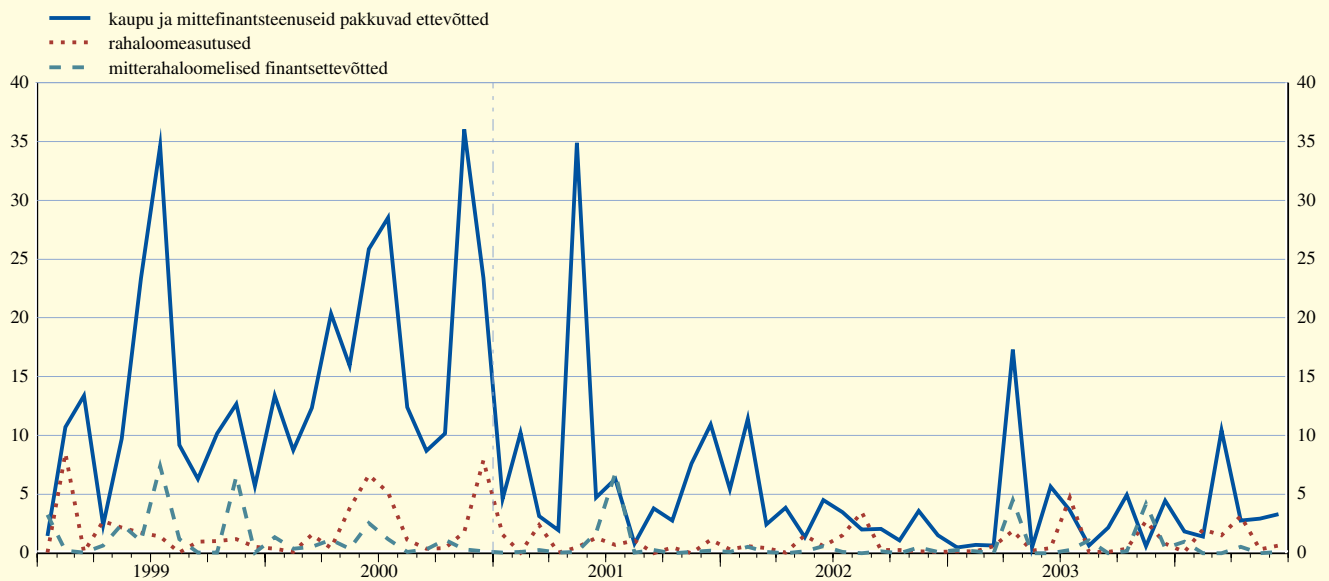
1) Indeksi ja kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad
(mld EUR; turuväärtused)

2. Tehingud kuu jooksul

	Kokku			Rahaloomeasutused			Mitterahaloomeelised finantsettevõtted			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted		
	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002												
juuni	5,7	0,7	5,0	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0	0,6	4,5	0,6	3,9
juuli	5,1	1,2	3,9	1,5	0,1	1,4	0,1	0,9	-0,8	3,5	0,2	3,3
aug	5,5	5,2	0,3	3,5	4,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	2,0	1,2	0,8
sept	2,5	0,4	2,0	0,3	0,1	0,1	0,2	0,0	0,2	2,0	0,3	1,8
okt	1,3	0,1	1,2	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	1,1	0,1	1,0
nov	4,3	0,7	3,6	0,2	0,4	-0,2	0,5	0,0	0,5	3,6	0,3	3,3
dets	1,7	0,5	1,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	1,5	0,4	1,1
2003												
jaan	0,9	1,4	-0,5	0,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,3	0,5	1,4	-0,9
veebr	1,0	1,3	-0,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,8	-0,7	0,7	0,5	0,2
märts	1,2	0,7	0,5	0,6	0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	0,6	0,5	0,1
apr	23,7	4,8	18,9	1,9	0,1	1,7	4,5	0,0	4,5	17,3	4,6	12,7
mai	0,7	2,2	-1,6	0,2	0,4	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	1,8	-1,3
juuni	6,1	5,2	0,9	0,4	2,8	-2,3	0,0	0,0	0,0	5,7	2,4	3,2
juuli	8,6	1,9	6,7	4,7	0,2	4,5	0,2	0,0	0,2	3,6	1,7	1,9
aug	1,8	1,2	0,6	0,1	0,0	0,1	1,1	0,1	1,0	0,6	1,1	-0,4
sept	2,3	1,8	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	1,3	-1,3	2,2	0,4	1,8
okt	5,4	3,9	1,6	0,4	0,0	0,4	0,1	0,0	0,1	4,9	3,8	1,1
nov	7,5	5,5	2,1	2,7	0,0	2,7	4,2	0,3	3,9	0,6	5,1	-4,5
dets	5,7	1,5	4,2	0,8	0,1	0,8	0,4	0,8	-0,4	4,4	0,6	3,8
2004												
jaan	2,9	1,0	1,9	0,1	0,0	0,1	0,9	0,0	0,9	1,8	1,0	0,8
veebr	3,5	0,7	2,8	2,0	0,0	2,0	0,0	0,2	-0,2	1,4	0,5	1,0
märts	12,0	1,3	10,7	1,5	0,0	1,5	0,0	0,1	-0,1	10,5	1,1	9,3
apr	6,4	0,6	5,8	3,1	0,1	3,1	0,5	0,1	0,4	2,8	0,5	2,3
mai	3,3	3,6	-0,4	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	2,9	3,6	-0,6
juuni	4,1	1,9	2,2	0,7	1,6	-0,9	0,1	0,1	0,1	3,3	0,2	3,1

J19 Noteeritud aktsiate emissiooni koguväärtus emitendi sektori kaupa
(mld EUR, tehinguid kuu jooksul, turuväärtused)

Allikas: EKP.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes (protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused ja laenuid perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

1. Hoiuste intressimäärad (uued hoiused)

	Kodumajapidamiste hoiused						Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiused				Repo- tehingud
	Üleöö- hoiused ¹⁾	Lepingulise tähtajaga			Etteteatamistähtajaga lõpetatavad ^{1), 2)}		Üleööhoiused ¹⁾	Lepingulise tähtajaga			
		Kuni 1 aasta	1-2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		Kuni 1 aasta	1-2 aastat	Üle 2 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003juuli	0,68	1,91	2,10	2,32	2,14	2,93	0,88	2,02	2,14	2,80	2,03
aug	0,68	1,91	2,12	2,51	1,99	2,88	0,88	2,03	2,27	3,56	1,98
sept	0,69	1,87	2,12	2,43	2,00	2,85	0,87	2,00	2,29	3,63	2,00
okt	0,69	1,89	2,16	2,51	2,05	2,73	0,88	1,98	2,23	3,89	1,99
nov	0,70	1,87	2,24	2,61	2,01	2,70	0,87	1,97	2,36	2,70	1,97
dets	0,69	1,89	2,40	2,41	2,02	2,68	0,86	2,00	2,42	3,35	1,99
2004jaan	0,69	1,91	2,37	2,74	2,03	2,65	0,93	1,99	2,07	3,12	1,95
veebr	0,69	1,88	2,16	2,45	2,02	2,63	0,86	1,98	2,21	3,59	1,98
märts	0,70	1,92	2,15	2,34	2,00	2,59	0,86	1,96	2,11	3,35	1,98
apr	0,70	1,92	2,14	2,44	2,02	2,57	0,85	1,97	2,00	3,50	1,95
mai	0,70	1,85	2,16	2,41	2,00	2,55	0,86	1,96	2,06	3,75	1,95
juuni	0,70	1,88	2,23	2,39	2,00	2,55	0,87	1,99	2,27	3,79	1,98

2. Kodumajapidamistele antud laenude intressimäärad (uued laenuid)

	Arveldus- krediit ¹⁾	Tarbijakrediit				Eluaseme ostmiseks antud laenuid					Muud fikseeritud intressimääraga laenuid		
		Fikseeritud intressimääraga			Aasta- põhine intressimä- är ³⁾	Fikseeritud intressimääraga				Aastapõhi- se intressi- määraga ³⁾	Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
		Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aastat		Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	5-10 aastat	Üle 10 aasta				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003juuli	9,75	7,24	7,04	8,20	7,92	3,68	3,92	4,64	4,68	4,33	4,10	4,95	4,98
aug	9,73	7,70	6,84	8,27	8,04	3,64	3,96	4,69	4,69	4,41	4,13	5,00	4,98
sept	9,74	7,44	6,89	8,04	8,02	3,63	4,10	4,81	4,75	4,41	3,98	5,00	5,11
okt	9,71	7,20	6,74	8,07	7,91	3,62	4,02	4,87	4,78	4,40	4,05	5,09	5,21
nov	9,64	7,57	6,59	7,93	7,84	3,59	4,09	4,92	4,84	4,42	4,15	5,25	5,17
dets	9,69	7,66	6,43	7,63	7,71	3,63	4,17	5,02	4,95	4,45	3,85	5,00	5,08
2004jaan	9,87	7,62	7,04	8,49	8,32	3,63	4,28	5,02	4,92	4,48	4,06	5,12	5,16
veebr	9,81	7,43	6,91	8,44	8,16	3,55	4,21	4,97	4,84	4,34	4,10	5,07	5,05
märts	9,71	7,34	6,80	8,28	8,01	3,47	4,12	4,86	4,78	4,28	3,94	5,06	4,97
apr	9,73	7,31	6,60	8,22	7,82	3,42	4,03	4,78	4,68	4,27	3,87	4,89	4,92
mai	9,68	7,30	6,69	8,17	7,92	3,40	4,03	4,75	4,61	4,20	4,11	4,81	4,94
juuni	9,56	7,18	6,70	8,30	7,98	3,42	4,11	4,81	4,69	4,20	3,93	4,94	5,01

3. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele antud laenude intressimäärad (uued laenuid)

	Arvelduskrediit ¹⁾	Muud, kuni 1 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenuid			Muud, üle 1 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenuid			
		Ujuva intressimääraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Ujuva intressimääraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	
		1	2	3	4	5	6	7
2003juuli		5,56	4,16	4,58	4,73	3,08	3,15	4,01
aug		5,47	4,17	4,65	4,77	3,18	3,35	4,36
sept		5,46	4,08	4,79	4,76	3,11	3,32	4,29
okt		5,46	4,14	4,76	4,83	3,08	3,26	4,33
nov		5,41	4,10	4,94	4,71	3,02	3,30	4,23
dets		5,58	4,04	4,84	4,81	3,12	3,41	4,32
2004jaan		5,67	4,06	4,86	4,81	3,01	3,37	4,29
veebr		5,63	4,02	4,94	4,78	2,97	3,19	4,30
märts		5,56	3,94	4,79	4,77	2,91	3,25	4,41
apr		5,51	3,87	4,71	4,64	2,96	3,28	4,41
mai		5,46	3,98	4,58	4,57	2,95	3,30	4,24
juuni		5,46	3,96	4,76	4,71	3,02	3,25	4,08

Allikas: EKP.

- Selle instrumendikategooria puhul langevad uued hoiused/laenuid ja bilansiline jääk kokku. Perioodi lõpu seisuga.
- Selle instrumendikategooria puhul liidetakse kodumajapidamised ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja neid kajastatakse kodumajapidamiste sektoris, sest kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete bilansiline jääk on kõigi liikmesriikide kodumajapidamiste sektorite kogusummaga võrreldes ebaoluline.
- Aastapõhine intressimäär hõlmab laenu kogukulu. Kogukulu koosneb intressimäär komponendist ja muudest vastavatest tasudest, sh päringute tegemise, haldamise, dokumentide ettevalmistamise, garantiide jms kulud.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes

(protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

4. Hoiuste intressimäärad (bilansiline jääk)

	Kodumajapidamiste hoiused					Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiused				Repitehingud
	Üleöhoiused ¹⁾	Lepingulise tähtajaga		Etteteatamistähtajaga lõpetatavad ¹⁾		Üleöhoiused ¹⁾	Lepingulise tähtajaga			
		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta		
									1	
2003 juuli	0,68	2,08	3,43	2,14	2,93	0,88	2,24	4,40	2,08	
aug	0,68	2,04	3,43	1,99	2,88	0,88	2,20	4,26	2,05	
sept	0,69	2,01	3,44	2,00	2,85	0,87	2,23	4,32	2,04	
okt	0,69	1,97	3,47	2,05	2,73	0,88	2,12	4,33	2,03	
nov	0,70	1,98	3,44	2,01	2,70	0,87	2,13	4,43	1,98	
dets	0,69	1,97	3,54	2,02	2,68	0,86	2,14	4,25	1,98	
2004 jaan	0,69	1,94	3,36	2,03	2,65	0,93	2,09	4,27	1,95	
veebr	0,69	1,93	3,42	2,02	2,63	0,86	2,09	4,22	1,97	
märts	0,70	1,92	3,32	2,00	2,59	0,86	2,08	4,17	1,93	
apr	0,70	1,90	3,35	2,02	2,57	0,85	2,09	4,16	1,92	
mai	0,70	1,89	3,28	2,00	2,55	0,86	2,07	4,15	1,93	
juuni	0,70	1,89	3,27	2,00	2,55	0,87	2,09	4,11	1,94	

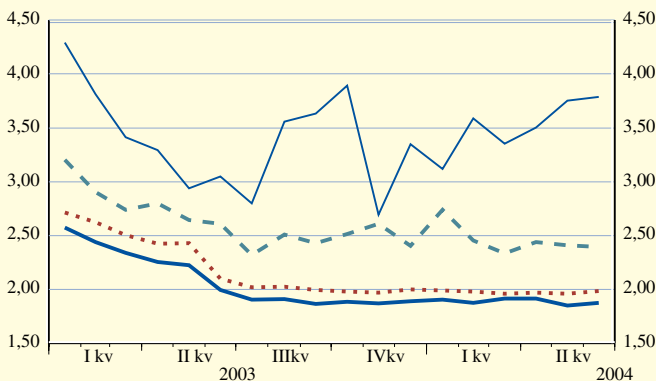
5. Laenuintressid (bilansiline jääk)

	Kodumajapidamiste laenud						Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenud		
	Eluaseme ostmiseks antud laenud, tähtajaga			Tarbijakrediit ja muud laenud, tähtajaga			Tähtajaga		
	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1-5 aasta	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003 juuli	5,18	5,07	5,31	8,33	7,28	5,96	4,61	4,32	4,81
aug	5,07	4,99	5,25	8,28	7,23	6,07	4,54	4,21	4,74
sept	5,00	4,95	5,24	8,30	7,27	6,00	4,55	4,20	4,75
okt	5,00	4,92	5,20	8,13	7,13	5,84	4,56	4,12	4,71
nov	4,97	4,90	5,17	7,98	7,09	5,82	4,52	4,18	4,67
dets	5,09	4,88	5,14	8,04	7,05	6,00	4,56	4,23	4,67
2004 jaan	5,05	4,89	5,11	8,15	7,02	5,92	4,58	4,07	4,56
veebr	5,01	4,91	5,11	8,13	7,16	5,95	4,62	4,06	4,58
märts	4,98	4,82	5,03	8,05	7,17	5,89	4,56	3,96	4,61
apr	4,90	4,75	5,01	8,03	7,08	5,85	4,51	3,91	4,59
mai	4,89	4,72	4,99	7,99	7,04	5,82	4,50	3,87	4,55
juuni	4,87	4,69	4,97	7,93	6,99	5,80	4,48	3,90	4,53

J20 Lepingulise tähtajaga uued hoiused

(protsenti aastas, ei sisalda kulusid; perioodi keskmised)

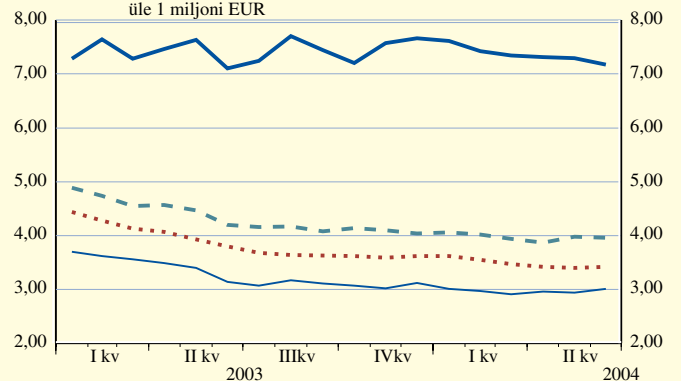
- kodumajapidamistele, kuni 1 aasta
- ... kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, kuni 1 aasta
- - - kodumajapidamistele, üle 2 aasta
- kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, üle 2 aasta

J21 Ujuva intressimääraga ja kuni üheaastase fikseeritud intressimääraga uued laenud

(protsenti aastas, ei sisalda kulusid; perioodi keskmised)

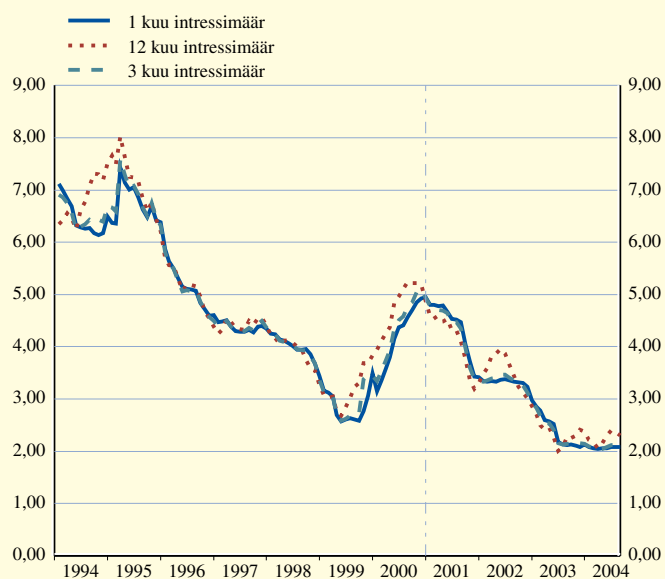
- kodumajapidamistele tarbimiseks
- ... kodumajapidamistele eluaseme ostmiseks
- - - kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, kuni 1 miljon EUR
- kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, üle 1 miljoni EUR

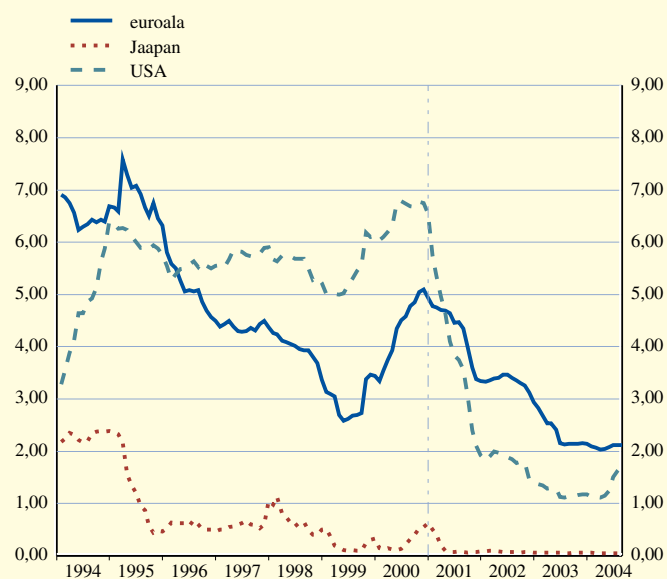
4.6 Rahaturu intressimäärad (protsenti aastas, perioodi keskmised)

	Euroola ¹⁾					USA	Jaapan
	Üleööhoiused (EONIA)	hoiused (EURIBOR)	3-kuulised hoiused (EURIBOR)	6-kuulised hoiused (EURIBOR)	12-kuulised hoiused (EURIBOR)	3-kuulised hoiused (LIBOR)	3-kuulised hoiused (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2001	4,39	4,33	4,26	4,15	4,08	3,78	0,15
2002	3,29	3,30	3,32	3,35	3,49	1,80	0,08
2003	2,32	2,35	2,33	2,31	2,34	1,22	0,06
2003 II kv	2,44	2,43	2,37	2,29	2,24	1,24	0,06
III kv	2,07	2,13	2,14	2,15	2,20	1,13	0,05
IV kv	2,02	2,11	2,15	2,20	2,36	1,17	0,06
2004 I kv	2,02	2,06	2,06	2,07	2,15	1,12	0,05
II kv	2,04	2,06	2,08	2,13	2,29	1,30	0,05
2003 aug	2,10	2,12	2,14	2,17	2,28	1,14	0,05
sept	2,02	2,13	2,15	2,18	2,26	1,14	0,05
okt	2,01	2,10	2,14	2,17	2,30	1,16	0,06
nov	1,97	2,09	2,16	2,22	2,41	1,17	0,06
dets	2,06	2,13	2,15	2,20	2,38	1,17	0,06
2004 jaan	2,02	2,08	2,09	2,12	2,22	1,13	0,06
veebr	2,03	2,06	2,07	2,09	2,16	1,12	0,05
märts	2,01	2,04	2,03	2,02	2,06	1,11	0,05
apr	2,08	2,05	2,05	2,06	2,16	1,15	0,05
mai	2,02	2,06	2,09	2,14	2,30	1,25	0,05
juuni	2,03	2,08	2,11	2,19	2,40	1,50	0,05
juuli	2,07	2,08	2,12	2,19	2,36	1,63	0,05
aug	2,04	2,08	2,11	2,17	2,30	1,73	0,05

J22 Euroala rahaturu intressimäärad (kuupõhised; protsenti aastas)

J23 3 kuu rahaturu intressimäärad (kuupõhised; protsenti aastas)

Allikas: EKP.

1) Enne 1999. a jaanuari arvatati arvestuslikud euroala intressimäärad SKTga kaalutud liikmesriikide intressimäärade alusel. Täpsema teave on esitatud üldmärkustes.

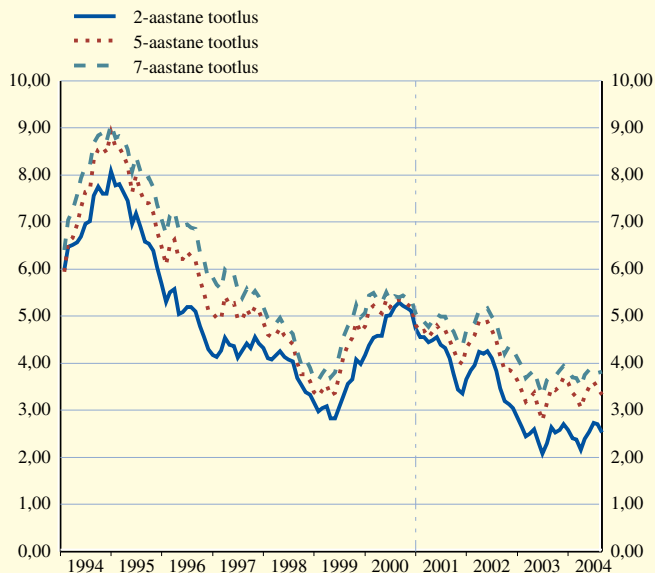
4.7 Riigivõlakirjade tootlus

(protsenti aastas, perioodi keskmised)

	Euroala ¹⁾					USA	Jaapan
	2 aastat 1	3 aastat 2	5 aastat 3	7 aastat 4	10 aastat 5	10 aastat 6	10 aastat 7
2001	4,11	4,23	4,49	4,79	5,03	5,01	1,34
2002	3,68	3,94	4,35	4,70	4,92	4,60	1,27
2003	2,49	2,74	3,32	3,74	4,16	4,00	0,99
2003 II kv	2,33	2,54	3,07	3,57	3,96	3,61	0,60
III kv	2,48	2,77	3,34	3,70	4,16	4,21	1,19
IV kv	2,62	2,91	3,59	3,88	4,36	4,27	1,38
2004 I kv	2,31	2,63	3,23	3,63	4,15	4,00	1,31
II kv	2,56	2,92	3,47	3,84	4,36	4,58	1,59
2003 aug	2,63	2,91	3,47	3,74	4,20	4,44	1,15
sept	2,53	2,87	3,42	3,72	4,23	4,29	1,45
okt	2,59	2,88	3,50	3,85	4,31	4,27	1,40
nov	2,70	2,99	3,70	3,94	4,44	4,29	1,38
dets	2,58	2,88	3,59	3,85	4,36	4,26	1,35
2004 jaan	2,41	2,71	3,37	3,70	4,26	4,13	1,33
veebr	2,38	2,71	3,28	3,69	4,18	4,06	1,25
märts	2,16	2,48	3,06	3,51	4,02	3,81	1,35
apr	2,39	2,75	3,31	3,75	4,24	4,32	1,51
mai	2,55	2,94	3,50	3,87	4,39	4,70	1,49
juuni	2,74	3,06	3,60	3,89	4,44	4,73	1,77
juuli	2,70	2,97	3,49	3,80	4,34	4,48	1,79
aug	2,53	2,83	3,33	3,82	4,17	4,27	1,63

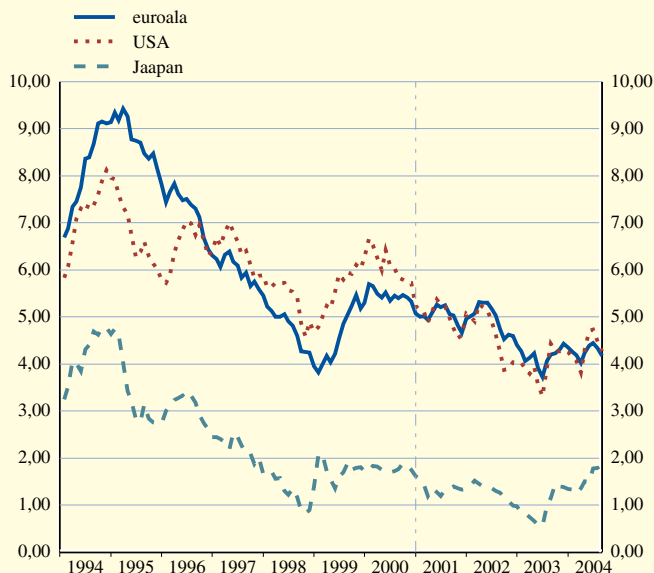
J24 Euroala riigivõlakirjade tootlus

(kuupõhine; protsenti aastas)

J25 10 aastaste riigivõlakirjade tootlus

(kuupõhine; protsenti aastas)

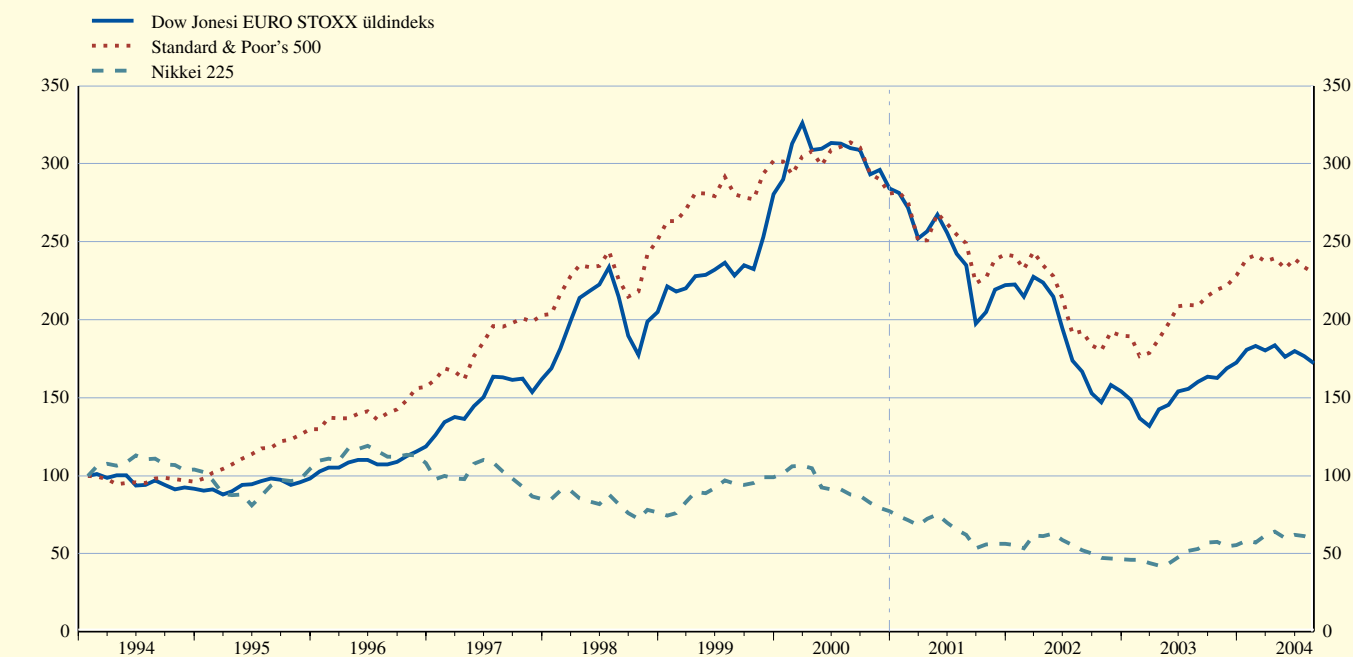
Allikas: EKP.

1) Kuni 1998. a detsembrini arvutati euroala tootlust liikmesriikide sarnaste valitsuse võlakirjade SKTga kaalutud tootluse alusel. Edaspidi on kaalumise aluseks riiklike võlakirjade nominaalsed jäägid tähtjovahemike lõikes.

4.8 Aktsiaturgude indeksid (indeksimäärad punktides; perioodi keskmised)

	Dow Jonesi EURO STOXXi indeksid												USA	Jaapan
	Võrdlusindeks		Peamiste majandussektorite indeksid										Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	Üldindeks	50	Põhi- materjalide sektor	Tarbija- sektor, tsüklikiline	Tarbija- sektor, mittet- süklikiline	Energia- sektor	Finants- sektor	Tööstus- sektor	Tehno- loogia- sektor	Kommu- naal- teenuste sektor	Telekom- munikat- siooni- sektor	Tervis- hoiusektor		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	336,3	4 049,2	296,0	228,2	303,3	341,4	321,6	310,0	530,5	309,6	541,2	540,1	1 193,8	12 114,8
2002	259,9	3 051,9	267,5	175,0	266,5	308,9	243,3	252,4	345,1	255,5	349,2	411,8	995,4	10 119,3
2003	213,3	2 422,5	212,5	137,5	209,7	259,5	199,3	213,5	275,1	210,7	337,5	304,4	964,8	9 312,9
2003 II kv	204,3	2 339,9	198,2	126,7	204,2	255,1	189,7	199,2	260,3	208,5	329,9	303,7	937,0	8 295,4
III kv	221,7	2 511,5	225,1	144,5	212,8	265,8	209,9	224,9	285,9	216,0	347,4	304,6	1 000,4	10 063,2
IV kv	232,9	2 613,7	233,5	155,2	219,0	266,7	221,9	240,2	317,4	219,6	360,5	320,0	1 057,0	10 423,3
2004 I kv	251,5	2 845,3	244,9	163,8	226,7	279,9	240,3	257,0	352,9	248,6	405,1	366,5	1 132,6	10 995,7
II kv	249,8	2 794,5	244,7	164,7	229,4	300,8	234,6	256,1	299,3	262,1	388,2	394,9	1 123,6	11 550,0
2003 aug	222,3	2 524,1	227,2	144,6	211,9	268,6	211,6	227,0	281,7	217,0	352,4	293,2	989,5	9 884,6
sept	226,8	2 553,3	229,5	151,2	221,4	269,0	212,1	232,0	302,1	216,6	349,6	313,2	1 018,9	10 644,8
okt	225,5	2 523,3	222,0	150,1	218,9	263,0	212,9	231,5	308,0	210,8	348,4	309,7	1 038,7	10 720,1
nov	233,9	2 618,1	237,5	156,8	222,1	262,0	223,0	241,5	325,4	217,0	358,7	319,3	1 050,1	10 205,4
dets	239,4	2 700,3	241,5	158,8	216,3	274,6	229,9	247,8	319,8	230,7	374,1	331,1	1 081,2	10 315,9
2004 jaan	250,6	2 839,1	250,3	164,8	222,0	277,2	242,0	257,5	349,2	239,6	405,1	350,3	1 131,6	10 876,4
veebr	253,9	2 874,8	244,7	165,1	229,5	275,6	243,7	260,1	359,0	252,1	412,3	370,0	1 143,8	10 618,6
märts	250,2	2 825,6	240,0	161,6	228,9	286,2	235,8	253,8	351,0	254,2	398,8	379,0	1 124,0	11 437,8
apr	254,9	2 860,2	247,6	167,2	231,0	300,0	241,0	262,5	321,0	264,5	401,8	389,3	1 133,4	11 962,8
mai	244,4	2 728,0	240,2	161,4	225,8	297,7	228,7	250,9	284,8	256,6	378,0	395,3	1 103,7	11 141,0
juuni	249,8	2 792,2	246,1	165,2	231,2	304,7	233,9	254,5	291,4	264,9	384,3	400,0	1 132,9	11 527,7
juuli	245,2	2 730,4	245,5	161,7	224,4	302,8	227,8	251,4	272,3	267,5	382,1	397,7	1 106,9	11 390,8
aug	238,9	2 646,9	243,7	155,4	215,0	300,2	223,9	248,1	245,3	262,6	372,8	396,4	1 088,9	10 989,3

J26 Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 (jaanuar 1994 = 100; kuu keskmised)

Allikas: EKP.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud (aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Ühtlustatud tarbijahinnaindeks¹⁾

	Kokku				Kokku (sesoonselt kohandatud; protsentuaalne muutus võrreldes eelmise perioodiga)					
	Indeks 1996 = 100	Kokku	Kaubad	Teenused	Kokku	Töödeldud toidukaubad	Töötlemata toidukaubad	Tööstuskaubad, v.a energia	Energia (sesoonselt kohandamata)	Teenused
Protsent kogusummas ²⁾	100,0	100,0	58,7	41,3	100,0	11,8	7,7	31,0	8,1	41,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	106,0	2,1	2,5	1,5	-	-	-	-	-	-
2001	108,5	2,3	2,3	2,5	-	-	-	-	-	-
2002	110,9	2,3	1,7	3,1	-	-	-	-	-	-
2003	113,2	2,1	1,8	2,5	-	-	-	-	-	-
2003 Q2	113,2	1,9	1,5	2,6	0,2	0,8	0,5	0,2	-2,9	0,6
Q3	113,4	2,0	1,7	2,5	0,5	0,6	1,5	0,1	0,5	0,6
Q4	114,0	2,0	1,8	2,4	0,5	1,1	0,6	0,2	-0,2	0,6
2004 Q1	114,4	1,7	1,1	2,6	0,5	0,9	-0,5	0,2	1,2	0,7
Q2	115,8	2,3	2,1	2,6	0,8	1,1	-0,1	0,4	3,3	0,6
2004 Mar.	115,0	1,7	1,1	2,5	0,3	1,2	0,0	0,0	1,3	0,2
Apr.	115,5	2,0	1,8	2,5	0,3	0,1	-0,2	0,3	1,1	0,2
May	115,9	2,5	2,4	2,6	0,3	0,3	0,2	0,0	2,5	0,2
June	115,9	2,4	2,2	2,6	0,1	0,1	0,3	0,1	-0,7	0,3
July	115,7	2,3	2,1	2,7	0,1	0,2	-0,4	-0,2	0,6	0,2
Aug. ³⁾	.	2,3

	Kaubad						Teenused						
	Toit (sh alkohoolsed joogid ja tubakas)			Tööstuskaubad			Elamumajandus		Transport	Side	Vaba aja ja isikliku tegevusega seotud teenused	Mitmesugust	
	Kokku	Töödeldud toidukaubad	Töötlemata toidukaubad	Kokku	Tööstuskaubad, v.a energia	Energia	Üür						
Protsent kogusummas ²⁾	19,5	11,8	7,7	39,1	31,0	8,1	10,4	6,4	6,4	2,9	15,0	6,6	
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
2000	1,4	1,2	1,8	3,0	0,5	13,0	1,5	1,3	2,5	-7,1	2,4	2,5	
2001	4,5	2,9	7,0	1,2	0,9	2,2	1,8	1,4	3,6	-4,1	3,6	2,7	
2002	3,1	3,1	3,1	1,0	1,5	-0,6	2,4	2,0	3,2	-0,3	4,2	3,4	
2003	2,8	3,3	2,1	1,2	0,8	3,0	2,3	2,0	2,9	-0,6	2,7	3,4	
2003 II kv	2,5	3,3	1,5	1,0	0,9	1,5	2,4	2,1	3,0	-0,5	2,9	3,5	
III kv	3,2	3,1	3,4	1,0	0,7	2,1	2,4	1,9	2,8	-0,4	2,6	3,2	
IV kv	3,7	3,8	3,6	0,9	0,8	1,6	2,3	1,9	2,8	-0,7	2,5	3,3	
2004 I kv	3,0	3,5	2,2	0,2	0,7	-1,5	2,3	1,9	2,5	-1,0	2,4	4,9	
II kv	2,9	3,9	1,5	1,7	0,9	4,8	2,3	1,8	3,0	-1,9	2,4	4,9	
2004 märts	3,1	4,1	1,7	0,1	0,7	-2,0	2,3	1,9	2,7	-1,3	2,4	4,8	
apr	2,9	3,9	1,6	1,2	1,0	2,0	2,3	1,8	3,0	-1,7	2,2	4,8	
mai	3,1	3,9	1,7	2,1	0,9	6,7	2,3	1,8	2,9	-1,9	2,5	4,8	
juuni	2,8	3,8	1,2	2,0	0,9	5,9	2,3	1,8	3,0	-2,0	2,5	5,0	
juuli	2,6	3,8	0,7	1,8	0,7	5,9	2,5	1,9	2,9	-2,4	2,6	5,3	

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

1) Enne 2001. a andmed viitavad 11 liikmesriigist koosnevale euroalale.

2) Viitab 2004. a indeksiperioodile. Ümardamise tõttu ei pruugi komponentide kaalude summa kogusummaga võrdne olla.

3) Hinnangu aluseks on Saksamaa ja Itaalia (ja olemasolu korral ka teiste liikmesriikide) esialgsed andmed ning esmane teave energiahindade kohta.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

2. Tööstustoodangu tootjahinnad ja toorainehinnad

	Tööstustoodangu tootjahinnad										Tooraine maailmaturu-hinnad ¹⁾	Nafta hinnad (EUR/barrel)		
	Tööstus, v.a ehitus									Ehitus ³⁾			Töötlev tööstus	
	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Tööstus, v.a ehitus ja energia						Energia		Kokku			
			Kokku	Vahetooted	Kapitali-kaubad	Tarbekaubad								
Kokku						Kestvus-kaubad ²⁾	Kulu-kaubad	Kokku, v.a energia						
Protsent kogusummast ⁴⁾	100,0	100,0	82,5	31,6	21,3	29,5	4,0	25,5	17,5		89,5	100,0	32,8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2000	100,0	5,3	2,5	5,0	0,6	1,6	1,4	1,6	16,4	2,5	4,8	51,9	20,4	31,0
2001	102,0	2,0	1,7	1,2	0,9	3,0	1,9	3,1	2,6	2,2	1,2	-8,3	-8,1	27,8
2002	101,9	-0,1	0,5	-0,3	0,9	1,0	1,3	1,0	-2,3	2,7	0,3	-4,1	-0,9	26,5
2003	103,4	1,4	0,8	0,8	0,3	1,1	0,6	1,2	3,8	2,0	0,9	-4,0	-4,5	25,1
2003 II kv	103,2	1,3	0,9	1,2	0,3	1,0	0,5	1,1	2,7	2,5	0,7	-13,7	-7,9	22,7
III kv	103,2	1,1	0,5	0,0	0,3	1,2	0,6	1,3	3,0	1,9	0,4	-6,5	-5,8	25,1
IV kv	103,4	1,0	0,6	0,3	0,3	1,2	0,5	1,3	2,0	1,5	0,5	-4,2	-1,2	24,5
2004 I kv	103,9	0,2	0,8	1,0	0,3	1,1	0,4	1,3	-2,6	1,6	0,2	-2,5	9,8	25,0
II kv	105,3	2,0	1,7	2,8	0,6	1,5	0,6	1,6	3,7	.	2,5	28,8	20,9	29,3
2004 märts	104,4	0,4	1,2	1,5	0,3	1,5	0,5	1,7	-2,8	-	0,5	6,8	17,2	26,7
apr	104,9	1,4	1,5	2,3	0,5	1,4	0,6	1,6	1,2	-	1,7	23,1	19,7	27,6
mai	105,5	2,4	1,6	2,9	0,6	1,4	0,6	1,6	5,5	-	2,8	35,9	21,1	30,9
juuni	105,5	2,4	1,9	3,3	0,6	1,6	0,6	1,7	4,4	-	2,8	27,8	21,9	29,3
juuli	-	.	24,9	18,0	30,7
aug	-	.	25,7	10,9	34,1

3. Tööjõukulu tunnis⁵⁾

	Kokku (indeks 2000 = 100, sesoonselt kohandatud)	Kokku	Komponentide järgi		Tegevuse järgi			Memo artikkel: kollektiivlepinguga määratud palga näitaja
			Palk	Tööandja poolt tasutud sotsiaalkindlustusmaksed	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Teenused	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2000	100,0	3,2	3,6	2,0	3,0	3,6	3,7	2,2
2001	103,5	3,5	3,7	2,9	3,4	3,9	3,2	2,6
2002	107,3	3,7	3,6	4,1	3,7	3,9	3,5	2,7
2003	110,4	2,8	2,7	3,3	3,0	3,3	2,7	2,4
2003 II kv	110,1	3,2	3,0	3,8	3,7	3,6	3,0	2,4
III kv	110,7	2,8	2,6	3,3	3,0	3,1	2,8	2,4
IV kv	111,3	2,3	2,1	2,7	2,2	2,8	2,5	2,2
2004 I kv	112,1	2,5	2,6	2,3	2,8	2,9	2,5	2,3
II kv	-	.	2,2

Allikad: Eurostat, HWWA (veerud 12 ja 13), Thomson Financial Datastream (veerg 14), Eurostati andmetele tuginevad EKP arvutused (veerg 6 tabelis 5.1.2 ja veerg 7 tabelis 5.1.3) ja EKP arvutused (veerg 8 tabelis 5.1.3).

1) Viitab eurodes esitatud hindadele.

2) Brent Blend (ühekuulise tähtjaga tarne puhul).

3) Elamud, aluseks on võetud ühtlustamata andmed.

4) Aastal 2000.

5) Tööjõukulu tunnis kogu majanduses, v.a põllumajandus, avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused. Ulatuses seotud erinevuste tõttu ei pruugi osad tervikuga ühtida.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

4. Tööjõuhikukulud, hüvitis töötaja kohta ja tööjõu tootlikkus

	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Majandustegevuse alusel					Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused
			Põllumajandus, jahindus, metsandus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finantsvahendus-, kinnisvara-, üürimis- ja äritegevus	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tööjõuhikukulud ¹⁾								
2000	100	1,4	0,9	0	1,8	-0,2	3,9	1,8
2001	102,6	2,6	2,5	2,6	4,2	0,8	3,4	2,8
2002	104,8	2,2	-0,3	0,9	3,1	2	3,3	2,4
2003	107	2	4,5	1,4	3,2	1,7	2,1	2,1
2003 I kv	106,3	1,8	2,3	0,6	3,3	1,4	2,6	2,1
II kv	107,1	2,5	7,2	2,7	3,5	2,2	2,7	2
III kv	107,4	2,3	6,8	2,1	3,4	1,3	1,2	2,9
IV kv	107,2	1,6	1,7	0,5	2,7	2	1,9	1,4
2004 I kv	107,2	0,9	-6,3	0,1	2,6	0,8	1,4	1,6
Hüvitis töötaja kohta								
2000	100	2,7	2,2	3,4	2,5	1,8	2,2	2,7
2001	102,8	2,8	1,8	2,7	3,1	2,7	2,4	3,1
2002	105,4	2,5	2,7	2,6	2,9	2,6	2,1	2,7
2003	107,9	2,4	2,5	3,4	3,1	1,8	2	2,2
2003 I kv	107,1	2,4	2,4	3,5	2,5	2	2,2	2,1
II kv	107,7	2,5	4,8	3,6	3,6	2,3	2,5	1,8
III kv	108,4	2,5	2,4	3,4	3,4	1,3	1,6	3,1
IV kv	108,5	2,1	0,3	3,2	2,9	1,4	1,8	1,9
2004 I kv	109,2	1,9	-3,9	3,4	3,4	0,9	1,3	2,1
Tööjõu tootlikus ²⁾								
2000	100	1,3	1,2	3,4	0,7	2,1	-1,6	0,9
2001	100,2	0,2	-0,6	0,2	-1	1,9	-0,9	0,3
2002	100,6	0,3	3,1	1,7	-0,2	0,6	-1,2	0,2
2003	100,9	0,3	-1,9	2	-0,1	0	-0,1	0,1
2003 I kv	100,8	0,6	0,1	2,9	-0,8	0,5	-0,4	0
II kv	100,5	0	-2,3	0,8	0,2	0,1	-0,2	-0,2
III kv	101	0,2	-4,1	1,3	-0,1	0	0,4	0,2
IV kv	101,3	0,5	-1,3	2,7	0,2	-0,6	-0,1	0,5
2004 I kv	101,9	1,1	2,5	3,2	0,8	0,2	-0,1	0,5

5. Sisemajanduse kogutoodangu deflaatorid

	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Sisemaine nõudlus				Eksport ³⁾	Import ³⁾
			Kokku	Eratarbimine	Valitsemissektori tarbimine	Kapitali kogumahutuse põhivarasse		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2000	100	1,4	2,6	2,2	2,7	2,7	4,9	8,5
2001	102,4	2,4	2,3	2,3	2,4	2	1,4	0,8
2002	105,1	2,6	2,1	2,3	2,1	2	-0,3	-1,6
2003	107,2	2	1,8	2	2,2	1,2	-0,5	-1,1
2003 I kv	106,3	2	2	2,3	2,1	1,6	0	0,1
II kv	106,9	2,1	1,7	1,9	2,3	1,2	-0,7	-1,8
III kv	107,6	2,1	1,9	1,9	2,7	1,2	-0,8	-1,5
IV kv	107,9	2	1,7	1,9	1,6	1	-0,6	-1,4
2004 I kv	108,5	2	1,5	1,7	1,4	1,4	-0,9	-2,6

Allikas: Eurostati andmetele tuginevad EKP arvutused.

1) Hüvitis töötaja kohta (jooksevhindades), jagatud lisandväärtusega töötaja kohta (püsivhindades).

2) Lisandväärtus töötaja kohta (püsivhindades).

3) Ekspordi ja impordi deflaatorid viitavad kaupadele ja teenustele ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalas.

5.2 Toodang ja nõudlus

1. SKT ja kulukomponendid

	SKT								
	Kokku	Sisemine nõudlus					Väliskaubandusbilanss ²⁾		
		Kokku	Eratarbimine	Valitsemissektori tarbimine	Kapitali kogumahutus põhivarasse	Varude muutus ¹⁾	Kokku	Eksport ²⁾	Import ²⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Jooksevhinnad (mld EUR, sesoonselt kohandatud)									
2000	6 576,10	6 519,50	3 762,60	1 306,90	1 420,20	29,7	56,6	2 448,90	2 392,20
2001	6 842,60	6 729,10	3 918,60	1 371,30	1 443,70	-4,5	113,4	2 564,60	2 451,20
2002	7 079,00	6 900,10	4 031,30	1 442,60	1 430,50	-4,3	179	2 596,40	2 417,40
2003	7 256,90	7 108,50	4 152,10	1 502,70	1 440,10	13,6	148,4	2 584,80	2 436,40
2003 II kv	1 803,60	1 769,70	1 033,30	374,2	358,5	3,7	33,9	636,2	602,3
III kv	1 822,20	1 777,70	1 040,40	379,9	359,9	-2,6	44,5	649,3	604,8
IV kv	1 835,30	1 796,00	1 046,90	379,3	363,6	6,2	39,3	654	614,7
2004 I kv	1 855,60	1 811,00	1 058,30	380,2	366,9	5,6	44,6	661	616,4
II kv
protsent SKTst									
2003	100,0	98,0	57,2	20,7	19,8	0,2	2,0	-	-
Püsivhinnad (mld eküüd 1995.a hindadega, sesoonselt kohandatud)									
protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga									
2003 Q2	-0,1	0,0	0,0	0,5	-0,1	-	-	-0,8	-0,3
Q3	0,4	-0,1	0,2	0,7	0,1	-	-	2,3	1,0
Q4	0,4	0,8	0,2	0,4	0,8	-	-	0,3	1,4
2004 Q1	0,6	0,4	0,6	-0,2	0,2	-	-	1,5	0,9
Q2	0,5	-	-	.	.
aastane protsentuaalne muutus									
2000	3,5	2,9	2,7	2,1	5,0	-	-	12,3	11,0
2001	1,6	1,0	1,8	2,5	-0,3	-	-	3,4	1,7
2002	0,9	0,4	0,5	3,0	-2,8	-	-	1,5	0,3
2003	0,5	1,2	1,0	2,0	-0,6	-	-	0,1	1,9
2003 II kv	0,1	1,1	1,0	1,7	-0,2	-	-	-1,2	1,3
III kv	0,4	0,8	0,8	1,9	-0,3	-	-	-0,2	1,0
IV kv	0,7	1,2	0,7	2,2	0,0	-	-	0,3	1,7
2004 I kv	1,3	1,1	0,9	1,5	1,0	-	-	3,4	2,9
II kv	2,0	-	-	.	.
panus SKT aastasesse protsentuaalsesse muutusesse protsendipunktides									
2000	3,5	2,9	1,5	0,4	1,1	-0,1	0,6	-	-
2001	1,6	0,9	1,0	0,5	-0,1	-0,5	0,7	-	-
2002	0,9	0,4	0,3	0,6	-0,6	0,1	0,5	-	-
2003	0,5	1,1	0,6	0,4	-0,1	0,3	-0,7	-	-
2003 II kv	0,1	1,1	0,5	0,4	0,0	0,2	-0,9	-	-
III kv	0,4	0,8	0,5	0,4	-0,1	0,0	-0,4	-	-
IV kv	0,7	1,2	0,4	0,4	0,0	0,4	-0,5	-	-
2004 I kv	1,3	1,1	0,5	0,3	0,2	0,0	0,2	-	-
II kv	2,0	-	-

Allikas: Eurostat.

1) Sh varade soetamine miinus realiseerimine.

2) Eksport ja import hõlmavad kaupu ja teenuseid ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalas. Need pole tabeliga 7.3.1 täielikult kooskõlas.

5.2 Toodang ja nõudlus

2. Lisandväärtus tegevusala järgi

	Kogulisandväärtus (baashinnad)							FISIMI vahetarbimine ¹⁾	Tootemaksud miinus toote- subsidiumid
	Kokku	Põllumajandus, jahindus, metsandus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finants- vahendus-, kinnisvara-, üütrimis- ja äritegevus	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Jooksev hinnad (mld EUR, sesoonselt kohandatud)									
2000	6 087,60	145,8	1 369,10	337,0	1 281,20	1 649,60	1 305,00	212,6	701,1
2001	6 351,70	151,2	1 409,00	351,4	1 350,60	1 724,20	1 365,30	222,1	712,9
2002	6 567,40	149,0	1 432,80	362,5	1 386,50	1 803,60	1 433,00	227,6	739,3
2003	6 733,00	152,4	1 440,70	373,9	1 413,60	1 873,10	1 479,40	234,3	758,2
2003 I kv	1 665,20	37,5	361,3	91,8	348,2	461,0	365,4	58,0	188,6
II kv	1 673,30	37,5	356,0	93,0	352,5	466,4	367,9	58,7	189,0
III kv	1 693,20	38,3	360,4	93,8	356,1	471,1	373,5	58,8	187,9
IV kv	1 701,30	39,1	363,0	95,3	356,8	474,6	372,5	58,7	192,7
2004 I kv	1 720,80	38,8	368,0	96,5	359,1	481,3	377,2	58,7	193,5
protsent lisandväärtusest									
2003	100,0	2,3	21,4	5,6	21,0	27,8	22,0	-	-
Püsiv hinnad (mld eküüd 1995.a hindadega, sesoonselt kohandatud)									
protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga									
2003 I kv	0,1	-1,1	0,5	-0,4	-0,4	0,2	0,2	-0,2	-0,7
II kv	-0,1	-2,1	-1,0	0,1	0,3	0,3	0,2	0,7	0,0
III kv	0,5	-1,0	0,7	-0,1	0,7	0,6	0,3	1,0	-0,2
IV kv	0,3	2,1	0,5	0,2	-0,1	0,1	0,5	-0,5	0,9
2004 I kv	0,5	2,7	0,9	0,1	0,4	0,5	0,1	-0,7	0,8
aastane protsentuaalne muutus									
2000	3,8	-0,3	4,0	2,5	5,2	4,3	2,5	7,1	1,8
2001	1,9	-1,2	0,5	-0,6	3,4	2,9	1,7	4,7	0,2
2002	1,0	1,0	0,3	-1,0	1,0	1,1	2,1	-0,1	-0,6
2003	0,6	-3,6	0,0	-0,5	0,6	1,2	1,1	2,0	0,3
2003 I kv	0,8	-2,4	1,0	-1,7	0,6	1,2	1,3	1,8	0,3
II kv	0,2	-4,4	-1,0	0,0	0,4	0,8	1,0	2,5	0,8
III kv	0,5	-5,4	-0,6	-0,3	0,8	1,4	1,0	2,5	0,0
IV kv	0,8	-2,1	0,7	-0,1	0,5	1,2	1,2	1,0	0,1
2004 I kv	1,2	1,8	1,2	0,4	1,3	1,5	1,1	0,5	1,6
panus lisandväärtuse aastasesse protsentuaalsesse muutusesse protsendipunktides									
2000	3,8	0,0	0,9	0,1	1,1	1,1	0,5	-	-
2001	1,9	0,0	0,1	0,0	0,7	0,8	0,4	-	-
2002	1,0	0,0	0,1	-0,1	0,2	0,3	0,4	-	-
2003	0,6	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,3	0,2	-	-
2003 I kv	0,8	-0,1	0,2	-0,1	0,1	0,3	0,3	-	-
II kv	0,2	-0,1	-0,2	0,0	0,1	0,2	0,2	-	-
III kv	0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,2	0,4	0,2	-	-
IV kv	0,8	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,3	0,2	-	-
2004 I kv	1,2	0,0	0,3	0,0	0,3	0,4	0,2	-	-

Allikas: Eurostat.

1) Kaudselt mõõdetavate finantsvahendusteenuste (FISIM) kasutamist loetakse vahetarbimiseks, mida ei jaotata majandusharude vahel.

5.2 Toodang ja nõudlus

(aastaste protsentuaalsete näitajate muutused, kui pole viidatud teisiti)

3. Tööstustoodang

	Kokku	Tööstus, v.a ehitus									Ehitus	Töötlev tööstus
		Kokku (indeks 2000 = 100, sesoonselt kohandatud)	Kokku	Tööstus, v.a ehitus ja energia						Energia		
				Kokku	Vahetooted	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad					
							Kokku	Kestvus- kaubad	Kulukaubad			
Protsent kogusummast ¹⁾	100,0	82,9	82,9	74,0	30,0	22,4	21,5	3,6	17,9	8,9	17,1	75,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	4,8	100,1	5,2	5,5	6,2	8,2	1,7	6,1	0,9	1,9	2,5	5,6
2001	0,4	100,5	0,4	0,1	-0,6	1,6	0,3	-2,0	0,8	1,3	0,7	0,3
2002	-0,4	100,0	-0,5	-0,7	0,1	-1,6	-0,4	-5,6	0,6	1,1	0,7	-0,7
2003	0,2	100,3	0,3	-0,1	0,3	-0,1	-0,6	-4,3	0,1	2,9	-0,2	0,0
2003 II kv	-0,6	99,6	-0,8	-1,4	-0,8	-1,8	-1,5	-6,2	-0,6	2,0	0,7	-1,3
III kv	-0,4	100,2	-0,3	-0,7	-0,6	-1,3	0,1	-3,6	0,7	2,0	0,1	-0,5
IV kv	0,9	101,2	1,4	1,3	1,7	1,8	-0,1	-1,6	0,1	2,7	0,5	1,4
2004 I kv	1,1	101,3	1,1	0,9	1,1	0,5	0,7	1,4	0,5	2,2	1,3	1,0
II kv	.	102,2	2,7	2,9	2,5	4,2	1,2	2,9	0,9	2,2	.	3,1
2004 jaan	1,0	101,0	0,6	0,4	1,0	-0,2	-0,1	1,3	-0,4	1,5	2,9	0,4
veebr	1,4	101,4	0,9	1,2	2,2	-0,3	0,4	1,0	0,3	0,4	5,9	1,1
märts	0,9	101,6	1,7	1,1	0,2	1,7	1,6	1,8	1,6	4,9	-3,4	1,4
apr	0,6	101,9	1,6	1,6	2,0	2,1	0,5	2,4	0,2	2,0	-6,4	1,7
mai	2,5	102,5	3,7	3,9	3,0	5,2	2,4	4,7	2,0	3,8	-5,6	4,0
juuni	.	102,1	2,8	3,1	2,6	5,2	0,6	1,6	0,5	0,8	.	3,4
protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga (sesoonselt kohandatud)												
2004 jaan	-0,1	-	0,4	-0,5	-0,6	-1,4	-0,1	1,1	-0,3	1,5	-0,3	-0,7
veebr	0,3	-	0,4	0,5	0,5	0,1	0,2	-0,4	0,3	2,4	1	0,4
märts	-0,3	-	0,2	0	-1	0,9	0,2	-0,1	0,3	0,3	-5,1	0,2
apr	0	-	0,3	0,5	1,3	0,8	-0,1	0,6	-0,2	-1,8	-2,2	0,5
mai	0,5	-	0,6	0,7	-0,1	1,1	0,3	0,1	0,3	0,5	-0,2	0,7
juuni	.	-	0,3	-0,4	0	-0,4	-0,6	-1,2	-0,5	-0,8	.	-0,3

4. Jaemüük ja uute sõidautode registreerimine

	Jaemüük (sesoonselt kohandatud)								Uute sõidautode registreerimine	
	Jooksehinnad		Püsivhinnad						Kokku (sesoonselt kohandatud, tuhandetes) ²⁾	Kokku
	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Toidukaubad, joogid, tubakatooted	Toiduks mittekasutatavad kaubad				
						Tekstiil, garderoobi- kaubad	Majapidamis- tarbed			
Protsent kogusummast ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	43,7	56,3	10,6	14,8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	99,9	4,1	100,0	2,2	1,8	2,1	1,0	4,2	977	-1,8
2001	104,0	4,1	101,6	1,6	1,7	1,6	0,7	-0,2	968	-0,8
2002	106,0	1,9	101,7	0,1	1,0	-0,5	-1,9	-1,9	925	-4,4
2003	107,7	1,6	102,0	0,3	1,3	-0,6	-3,1	-0,2	912	-1,4
2003 II kv	107,6	1,9	102,4	1,2	1,7	-0,1	-1,8	0,2	896	-1,8
III kv	107,5	0,9	101,8	-0,4	1,1	-1,8	-5,0	-0,9	928	1,4
IV kv	107,9	1,1	101,7	-0,3	0,0	-0,5	-3,5	0,0	924	-2,4
2004 I kv	108,4	0,6	102,5	0,5	0,0	0,0	-1,8	2,1	912	0,9
II kv	108,7	0,9	102,2	-0,2	-0,3	-0,2	-0,6	2,0	929	3,0
2004 jaan	109,1	1,7	103,7	1,2	0,9	0,9	-0,8	3,1	905	1,1
veebr	107,9	-0,2	102,3	-0,1	-1,3	-1,0	-0,8	1,5	919	2,5
märts	108,1	0,4	101,6	0,5	0,3	-0,1	-3,6	1,6	913	-0,6
apr	108,9	1,1	103,2	0,3	0,1	0,1	0,2	2,0	930	4,6
mai	108,1	0,7	100,6	-2,0	-1,5	-2,0	-3,6	0,2	925	4,1
juuni	109,0	1,0	102,7	1,1	0,5	1,4	1,8	3,7	931	0,6

Allikad: Eurostat, v.a veerud 9 ja 10 tabelis 5.2.4 (EKP arvutused tuginevad ACEA (European Automobile Manufacturers' Association) andmetele).

1) Aastal 2000.

2) Aastased ja kvartaalsed näitajad on kõnealuse perioodi kuiste näitajate keskmised.

5.2 Toodang ja nõudlus
(protsentuaalsed jäägid, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

5. Ettevõtlus- ja tarbijaküsitlused

	Majanduses valitseva meeleolu näitaja ²⁾ (pikaajaline keskmine 2000 = 100)	Töötlev tööstus					Tootmisvõimsuse rakendusaste ^{3),4)} (protsentides)	Tarbijate kindlustunde näitaja ³⁾				
		Tööstussektori kindlustunde näitaja				Kokku ⁵⁾		Finants- olukord järgmise 12 kuu jooksul	Majanduslik olukord järgmise 12 kuu jooksul	Tööpuudus järgmise 12 kuu jooksul	Säästus järgmise 12 kuu jooksul	
		Kokku ⁵⁾	Tellimused	Valmis- toodangu varu	Tootmisega seotud ootused							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2000	114,2	4	2	4	16	84,5	1	4	1	1	2	
2001	100,8	-9	-15	14	1	83,0	-5	2	-10	14	2	
2002	94,4	-11	-25	11	3	81,5	-11	-1	-12	26	-3	
2003	93,4	-10	-25	10	3	81,0	-18	-5	-21	38	-9	
2003 II kv	91,3	-12	-28	9	0	80,8	-19	-4	-22	41	-9	
III kv	94,2	-11	-27	11	4	81,1	-17	-4	-20	38	-8	
IV kv	97,7	-7	-22	9	8	81,0	-16	-5	-17	33	-9	
2004 I kv	98,8	-7	-21	10	11	80,6	-14	-4	-13	30	-9	
II kv	100,1	-4	-16	8	11	81,0	-15	-3	-15	32	-8	
2004 veebr	98,9	-7	-21	10	11	-	-14	-4	-12	30	-9	
märts	98,8	-7	-21	10	11	-	-14	-4	-13	30	-9	
apr	100,2	-4	-16	9	12	80,7	-14	-3	-14	31	-7	
mai	100,3	-5	-18	7	11	-	-16	-4	-16	33	-9	
juuni	99,7	-4	-15	8	10	-	-14	-3	-14	31	-8	
juuli	100,1	-4	-12	7	8	81,3	-14	-4	-14	30	-9	

	Ehitussektori kindlustunde näitaja			Jaemüügisektori kindlustunde näitaja				Teenindussektori kindlustunde näitaja			
	Kokku ⁵⁾	Tellimused	Tööhõivega seotud ootused	Kokku ⁵⁾	Ettevõtluses valitsev olukord	Varude maht	Oodatav majandus- keskkond	Kokku ⁵⁾	Äriklime	Nõudlus viimastel kuudel	Nõudlus eelseisvatel kuudel
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2000	-5	-13	3	-2	-1	17	11	30	36	23	33
2001	-11	-16	-4	-7	-5	17	-1	15	16	8	20
2002	-19	-27	-11	-16	-20	18	-12	1	-4	-6	13
2003	-20	-27	-13	-11	-15	17	-2	2	-6	1	11
2003 II kv	-21	-27	-14	-12	-14	18	-5	-2	-12	0	6
III kv	-21	-28	-15	-10	-15	17	1	5	-1	4	13
IV kv	-20	-27	-11	-8	-12	15	3	10	6	11	15
2004 I kv	-20	-29	-10	-8	-12	15	1	11	6	6	20
II kv	-17	-24	-9	-8	-10	15	2	11	5	11	17
2004 veebr	-21	-32	-9	-9	-11	14	-1	11	7	6	21
märts	-19	-27	-10	-8	-12	14	1	11	5	5	22
apr	-17	-24	-10	-6	-7	15	3	11	6	11	16
mai	-17	-22	-11	-7	-10	15	3	13	6	12	20
juuni	-16	-25	-6	-10	-14	16	0	10	4	11	15
juuli	-17	-26	-8	-9	-10	15	-2	11	6	12	16

Allikas: Euroopa Komisjon (majanduse ja rahapoliitika peadirektoraat).

1) Negatiivseid ja positiivseid vastuseid andnud vastajate protsendid.

2) Majanduses valitseva meelega näitaja koosneb tööstussektori, teenindussektori, tarbijate, ehitussektori ja jaemüügisektori kindlustunde näitajatest; tööstussektori kindlustunde näitaja osakaal on 40%, teenindussektori kindlustunde näitaja osakaal on 30%, tarbijate kindlustunde näitaja osakaal on 20% ja kahe ülejäänud näitaja osakaal on kummalgi 5%. Kui majanduses valitseva meelega näitaja on üle (alla) 100, siis on majanduses valitsev meelega üle (alla) keskmise.

3) Prantsuskeelses küsitluses tehtud muudatuste tõttu pole euroala tulemused alates 2004. a jaanuarist varasemate tulemustega täielikult võrreldavad.

4) Andmeid kogutakse jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris. Kvartaalsed näitajad on kahe järjestikuse küsitluse keskmised. Aastased andmed saadakse kvartaalsete keskmiste põhjal.

5) Kindlustunde näitajad on välja arvatud ülaltoodud komponentide aritmeetilise keskmisena; varude (veerud 4 ja 17) ja tööpuuduse (veerg 10) hindamisel kasutatakse kindlustunde näitajate arvutamiseks pöördmärke.

5.3 Tööturud¹⁾

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Tööhõive

	Kogu majandus		Tööhõivevorm		Majandustegevus					
	Miljonit (sesoonselt kohandatud)		Töötajad	Füüsilisest isikust ettevõtja	Põllumajandus, jahindus, metsandus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finants- vahendus-, kinnisvara-, üürimis- ja äritegevus	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused
Protsent kogusummast ²⁾	100,0	100,0	84,2	15,8	4,7	18,8	7,1	25,2	14,5	29,8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	131,427	2,2	2,5	0,7	-1,4	0,6	1,9	3,0	6,0	1,6
2001	133,241	1,4	1,6	0,2	-0,6	0,3	0,5	1,5	3,8	1,4
2002	133,958	0,5	0,7	-0,2	-1,9	-1,4	-0,6	0,3	2,4	1,8
2003	134,130	0,1	0,1	0,3	-1,5	-1,9	-0,3	0,5	1,2	0,9
2002 IV kv	133,890	0,2	0,3	0,0	-1,9	-1,8	-0,8	-0,3	1,9	1,8
2003 I kv	133,952	0,1	0,1	0,1	-2,3	-1,9	-0,7	-0,2	1,6	1,4
II kv	134,077	0,2	0,1	0,5	-1,9	-1,9	0,2	0,4	1,1	1,2
III kv	134,066	0,1	0,1	0,3	-1,3	-2,0	-0,2	0,9	1,0	0,7
IV kv	134,161	0,1	0,1	0,1	-0,4	-1,9	-0,5	1,0	1,1	0,5
	protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga (sesoonselt kohandatud)									
2002 I kv	0,014	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,6	-0,6	-0,1	0,0	0,4
2002 I kv	0,062	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,7	-0,4	0,0	0,2	0,3
II kv	0,125	0,1	0,1	0,1	0,2	-0,1	-0,5	0,4	0,3	0,2
III kv	-0,011	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,5	-0,7	0,4	0,3
IV kv	0,095	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	-0,5	-0,3	0,2	0,6

2. Tööpuudus

(sesoonselt kohandatud)

	Kokku		Vanuse alusel ³⁾				Soo alusel ⁴⁾			
	Miljonit	Protsent töøjõust	Täiskasvanud		Noored		Mehi		Naisi	
			Miljonit	Protsent töøjõust	Miljonit	Protsent töøjõust	Miljonit	Protsent töøjõust	Miljonit	Protsent töøjõust
Protsent kogusummast ²⁾	100,0		78,4		21,6		49,9		50,1	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	11,605	8,5	8,897	7,4	2,707	16,7	5,481	7,0	6,124	10,5
2001	11,072	8,0	8,541	7,0	2,531	15,7	5,317	6,8	5,755	9,7
2002	11,733	8,4	9,128	7,4	2,606	16,3	5,788	7,3	5,945	9,9
2003	12,474	8,9	9,768	7,8	2,706	17,1	6,239	7,8	6,235	10,2
2003 I kv	12,362	8,8	9,648	7,8	2,714	17,0	6,168	7,8	6,194	10,2
II kv	12,497	8,9	9,778	7,8	2,719	17,1	6,247	7,9	6,250	10,2
III kv	12,505	8,9	9,806	7,9	2,699	17,0	6,259	7,9	6,246	10,2
IV kv	12,530	8,9	9,848	7,9	2,682	17,1	6,280	7,9	6,250	10,2
2004 I kv	12,593	8,9	9,880	7,9	2,712	17,2	6,315	7,9	6,277	10,2
2003 nov	12,533	8,9	9,854	7,9	2,679	17,0	6,282	7,9	6,251	10,2
dets	12,531	8,9	9,847	7,9	2,684	17,1	6,278	7,9	6,252	10,2
2004 jaan	12,558	8,9	9,857	7,9	2,702	17,2	6,296	7,9	6,262	10,2
veebr	12,588	8,9	9,876	7,9	2,712	17,2	6,310	7,9	6,278	10,2
märts	12,631	9,0	9,908	7,9	2,724	17,3	6,339	8,0	6,292	10,3
apr	12,661	9,0	9,931	7,9	2,730	17,3	6,356	8,0	6,306	10,3

Allikad: EKP arvutused, mis tuginevad Eurostati andmetele (tabel 5.3.1), ja Eurostat (tabel 5.3.2).

- 1) Tööhõive andmed viitavad isikutele ja tuginevad ESA 95-le. Tööpuuduse andmed viitavad isikutele ja nende puhul lähtutakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) soovitusetest.
- 2) Aastal 2003.
- 3) Täiskasvanu: 25 aastat ja vanem; noor: alla 25-aastane; määrad on kajastatud protsendina töøjõust vastavas vanusegrupis.
- 4) Määrad on kajastatud protsendina töøjõust vastavas soogrupis.

RIIGI RAHANDUS

6.1 Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak¹⁾ (protsent SKTst)

1. Euroala²⁾ – tulud

	Kokku	Jooksvad tulud										Kapitalitulud		Memo: maksukoormus ³⁾
		Otsesed maksud	Kaudsed maksud			Saadud ELi institutsioonide poolt	Sotsiaalkindlustusmaksed	Müük		Kapitalimaksud				
			Kodumajapidamised	Ettevõtted	Ettevõtted			Tööandjad	Töötajad					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	47,2	46,7	11,6	9,2	2,0	13,3	0,9	17,4	8,4	5,6	2,4	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,3	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,6	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,2	47,6	12,2	9,3	2,6	13,5	0,7	17,6	8,8	5,6	2,4	0,6	0,4	43,7
1998	47,6	47,2	12,5	9,8	2,3	14,1	0,7	16,5	8,5	5,0	2,4	0,4	0,3	43,4
1999	48,1	47,7	12,8	9,9	2,5	14,4	0,6	16,4	8,5	5,0	2,4	0,4	0,3	43,9
2000	47,8	47,4	13,0	10,0	2,7	14,2	0,6	16,2	8,4	4,9	2,3	0,4	0,3	43,7
2001	47,1	46,7	12,6	9,8	2,5	13,9	0,6	16,0	8,4	4,8	2,2	0,4	0,3	42,8
2002	46,5	46,1	12,2	9,6	2,3	13,8	0,4	16,0	8,4	4,7	2,3	0,4	0,3	42,3
2003	46,6	45,8	11,8	9,3	2,2	13,8	0,4	16,2	8,5	4,8	2,3	0,8	0,5	42,4

2. Euroala²⁾ – kulud

	Kokku	Jooksvad kulutused							Kapitalikulutused			Memo: esmased kulud ⁴⁾		
		Kokku	Töötajate hüvitised	Vahe- tarbimine	Intressi- maksed	Jooksev- ülekan- d	Sotsiaal- maksud		Investee- ringud	Kapitali- siirded	Tasutud ELi institutsioonide poolt			
							Toetused	Tasutud ELi institutsioonide poolt						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	52,3	47,8	11,2	4,8	5,7	26,2	22,9	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,6
1996	52,3	48,3	11,2	4,8	5,7	26,7	23,4	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,9	47,2	11,0	4,7	5,1	26,3	23,3	2,1	0,6	3,7	2,4	1,3	0,1	45,8
1998	49,9	46,0	10,7	4,6	4,7	26,0	22,8	2,0	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,4	45,4	10,7	4,7	4,2	25,9	22,7	2,0	0,5	4,0	2,5	1,5	0,1	45,2
2000	48,7	44,8	10,5	4,7	4,0	25,6	22,3	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,7
2001	48,8	44,7	10,5	4,7	4,0	25,4	22,3	2,0	0,5	4,1	2,5	1,6	0,0	44,8
2002	48,8	44,9	10,6	4,9	3,7	25,7	22,8	1,9	0,5	3,9	2,4	1,5	0,0	45,1
2003	49,4	45,3	10,7	4,9	3,5	26,2	23,2	1,9	0,5	4,0	2,6	1,5	0,1	45,9

3. Euroala²⁾ – puudujääk/ülejäak, finantspuudujääk/- ülejäak ja valitsemissektori tarbimine

	Puudujääk (-) / ülejäak (+)					Finants- puudujääk (-) / finants- ülejäak (+)	Valitsemissektori tarbimine ⁵⁾							
	Kokku	Keskkon- valitus	Piirkon- dlik valitus	Koha- lik oma- valitus	Sotsiaal- kindlustus- fondid		Kokku	Töötajate hüvitised	Vahe- tarbimine	Mitterahalised sotsiaalsiirded turutootjate kaudu	Põhivara kulum	Müük (-)	Kollektiivne tarbimine	Individaalne tarbimine
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	-5,1	-4,2	-0,5	-0,1	-0,3	0,6	20,5	11,2	4,8	5,1	1,9	2,4	8,6	11,9
1996	-4,3	-3,6	-0,4	-0,1	-0,2	1,4	20,6	11,2	4,8	5,2	1,9	2,5	8,6	12,0
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,3	11,0	4,7	5,1	1,9	2,4	8,4	11,9
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,0	2,4	20,0	10,7	4,6	5,1	1,8	2,4	8,2	11,8
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,1	0,4	2,9	20,0	10,7	4,7	5,1	1,8	2,4	8,2	11,8
2000	-0,9	-1,3	-0,1	0,1	0,4	3,1	19,9	10,5	4,7	5,2	1,8	2,3	8,1	11,8
2001	-1,7	-1,5	-0,4	0,0	0,3	2,3	20,0	10,5	4,7	5,2	1,8	2,2	8,2	11,9
2002	-2,3	-1,9	-0,5	-0,2	0,2	1,4	20,4	10,6	4,9	5,3	1,8	2,3	8,3	12,1
2003	-2,7	-2,2	-0,5	-0,1	0,0	0,8	20,7	10,7	4,9	5,4	1,8	2,3	8,4	12,3

4. Euroala riigid - puudujääk (-) / ülejäak (+)⁶⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	0,2	1,3	-2,0	-0,9	-1,4	4,4	-0,6	6,3	2,2	-1,5	-2,8	7,1
2001	0,5	-2,8	-1,4	-0,4	-1,5	1,1	-2,6	6,3	0,0	0,2	-4,4	5,2
2002	0,1	-3,5	-1,4	0,0	-3,2	-0,2	-2,3	2,7	-1,9	-0,2	-2,7	4,3
2003	0,3	-3,9	-3,2	0,3	-4,1	0,2	-2,4	-0,1	-3,2	-1,3	-2,8	2,3

Allikad: euroala kokkuvõtlikud andmed – EKP; riikide puudujääke/ülejäake puudutavad andmed – Euroopa Komisjon.

1) Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak tuginevad ESA 95-le, kuid ei sisalda 2000. a UMTS-litsentside müügist saadud tulu (euroala puudujääk/ülejäak on koos nende tuludega 0,2 SKTst). Riikide ja ELi institutsioonide vahelisi tehinguid on arvesse võetud ja need on konsolideeritud. Liikmesriikide valitsuste vahelisi tehinguid konsolideeritud ei ole.

2) Enne 2001. a andmed viitavad 11 liikmesriigist koosnevale euroala kogusummale.

3) Maksukoormus koosneb maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest.

4) Sisaldab kogukulutusi, millest on lahutatud intressimaksud.

5) Vastab valitsemissektori lõpptarbimiskulustele (P.3) ESA 95-s.

6) Sisaldab UMTS-litsentside müügist saadud tulu.

6.2 Valitsemissektori võlg ¹⁾ (protsent SKTst)

1. Euroala – rahastamisinstrumendi ja võlausaldaja kaupa

	Kokku	Rahastamisinstrumendid				Võlausaldajad				
		Mündid ja hoiused	Laenud	Lühiajalised väärtpaberid	Pikaajalised väärtpaberid	Kodumaised võlausaldajad ²⁾				Muud võlausaldajad ³⁾
						Kokku	Rahaloome-asutused	Muud finants-ettevõtted	Muud sektorid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1994	70,7	2,9	16,3	10,7	41,0	56,4	30,3	9,6	16,5	14,4
1995	74,9	2,8	18,0	10,1	44,1	58,7	32,9	8,7	17,1	16,2
1996	76,2	2,8	17,4	10,2	45,8	59,1	32,7	10,2	16,2	17,1
1997	75,5	2,7	16,4	9,0	47,4	56,8	31,1	11,8	13,9	18,7
1998	73,8	2,7	15,2	7,9	48,0	53,2	28,8	12,7	11,6	20,7
1999	72,7	2,9	14,3	6,8	48,8	48,4	27,2	9,7	11,6	24,3
2000	70,4	2,7	13,2	6,1	48,4	44,2	23,5	9,2	11,5	26,2
2001	69,4	2,7	12,5	6,3	47,9	42,1	22,1	8,4	11,6	27,3
2002	69,2	2,7	11,8	6,7	47,9	39,0	20,5	7,0	11,4	30,2
2003	70,6	2,1	11,9	7,4	49,2	38,7	20,8	7,5	10,5	31,9

2. Euroala – emitendi, tähtaja ja vääringu kaupa

	Kokku	Emitent ⁴⁾				Esialgne tähtaeg			Järelejäänud tähtaeg			Vääring	
		Kesk-valitsus	Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaalkindlusfondid	Kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	Muutuvintressimäär	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Euro või liikmesriigi vääring ⁵⁾	Muud vääringud
1994	70,7	58,9	5,3	6,0	0,6	12,3	58,4	7,3	17,9	27,1	25,8	68,4	2,3
1995	74,9	62,6	5,6	5,9	0,8	12,9	62,1	5,6	19,0	26,8	29,2	72,8	2,1
1996	76,2	63,9	6,0	5,8	0,5	12,2	64,0	5,3	20,5	25,9	29,8	74,1	2,1
1997	75,5	63,2	6,2	5,5	0,6	11,1	64,4	4,6	19,8	25,9	29,8	73,3	2,2
1998	73,8	62,0	6,2	5,3	0,4	9,4	64,4	4,8	17,1	26,9	29,8	72,0	1,9
1999	72,7	61,1	6,1	5,2	0,3	9,2	63,5	3,2	15,5	27,6	29,7	70,7	2,0
2000	70,4	59,1	6,0	5,0	0,3	8,3	62,1	2,8	15,3	28,2	26,9	68,5	1,9
2001	69,4	58,0	6,2	4,9	0,3	8,8	60,6	1,5	16,0	26,3	27,1	67,9	1,5
2002	69,2	57,7	6,4	4,8	0,3	9,1	60,1	1,7	16,8	25,2	27,3	67,8	1,4
2003	70,6	58,2	6,7	5,2	0,6	9,2	61,4	1,5	15,5	26,3	28,7	69,6	1,0

3. Euroala riigid

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	109,1	60,2	106,2	61,2	57,2	38,4	111,2	5,5	55,9	67,0	53,3	44,6
2001	108,1	59,4	106,9	57,5	56,8	36,1	110,6	5,5	52,9	67,1	55,6	43,9
2002	105,8	60,8	104,7	54,6	58,6	32,3	108,0	5,7	52,6	66,6	58,1	42,6
2003	100,5	64,2	103,0	50,8	63,7	32,0	106,2	4,9	54,8	65,0	59,4	45,3

Allikad: euroala koondandmed – EKP; riikide võlga puudutavad andmed – Euroopa Komisjon.

1) Valitsemissektori koguvõlg nominaalväärtuses ja konsolideerituna valitsemissektori alamsektorite vahel. Mitteresidentide valitsuste võlgu ei konsolideerita. Andmed on osaliselt hinnangulised.

2) Võlausaldajad, kes resideeruvad riigis, mille valitsus on emitent.

3) Hõlmab euroala riikide residentide (v.a riikides, mille valitsus on emitent).

4) V.a valitsemissektori võlg liikmesriigis, mille valitsus on emitent.

5) Enne 1999. a koosnes ekuüdes, omavääringus ja teiste euro kasutusele võtnud liikmesriikide vääringutes nomineeritud võlast.

6.3 Võla muutus ¹⁾
(protsent SKTst)

1. Euroala ²⁾ – allika, rahastamisinstrumendi ja võlausaldaja sektori kaupa

	Kokku	Muutuse allikas				Rahastamisinstrument				Võlausaldaja			Muud võlausaldajad ⁷⁾
		Laenuvajadus ²⁾	Hindamise mõjud ³⁾	Muud mahu muutused ⁴⁾	Agregatsiooniefekt ⁵⁾	Müüdid ja hoised	Laenud	Lühiajalised väärt-paberid	Pikaajalised väärt-paberid	Kodumaised võlausaldajad ⁶⁾	Rahaloomeasutused	Muud finants-ettevõtted	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1995	7,7	5,2	0,4	2,4	-0,3	0,1	2,5	0,0	5,1	5,1	4,1	-0,4	2,6
1996	3,9	4,4	-0,2	0,1	-0,4	0,1	0,1	0,4	3,3	2,4	1,0	1,7	1,4
1997	2,3	2,3	0,5	-0,4	-0,1	0,0	-0,4	-0,8	3,4	0,0	-0,4	2,0	2,3
1998	1,7	1,9	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,5	-0,7	2,7	-1,1	-0,9	1,4	2,8
1999	1,8	1,5	0,3	0,0	-0,1	0,2	-0,3	-0,8	2,6	-2,7	-0,5	-2,5	4,4
2000	1,1	1,0	0,2	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4	1,9	-2,0	-2,4	-0,1	3,0
2001	1,8	1,7	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,4	1,4	-0,4	-0,4	-0,5	2,1
2002	2,1	2,4	-0,4	0,1	0,0	0,1	-0,3	0,7	1,6	-1,7	-0,8	-1,0	3,8
2003	3,1	2,9	0,3	0,0	0,0	-0,5	0,4	0,8	2,4	0,7	0,7	0,6	2,4

2. Euroala riigid ²⁾ – fiskaalpositsiooni kohandamine

	Võla muutus	Puudujääk (-) / ülejääk (+) ⁸⁾	Fiskaalpositsiooni kohandamine ⁹⁾										Muud mahu muutused	Muu ¹¹⁾
			Kokku	Tehingud valitsemissektori poolt hoitavate peamiste finantsvaradega							Hindamise mõjud	Vahetuskursi mõju		
				Kokku	Sularaha ja hoised	Väärt-paberid ¹⁰⁾	Laenud	Aktsiad ja muud osakud						
								Erastamine	Aktisia- ja osakapitali suurendamine					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1995	7,7	-5,1	2,6	0,3	0,2	-0,1	0,4	-0,1	-0,4	0,2	0,4	-0,1	2,4	-0,6
1996	3,9	-4,3	-0,5	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,2
1997	2,3	-2,7	-0,4	-0,4	0,1	0,0	0,0	-0,5	-0,7	0,2	0,5	0,2	-0,4	-0,1
1998	1,7	-2,3	-0,6	-0,5	0,1	0,0	-0,1	-0,5	-0,8	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0
1999	1,8	-1,3	0,5	-0,2	0,5	0,1	0,0	-0,7	-0,8	0,1	0,3	0,3	0,0	0,3
2000	1,1	0,1	1,2	0,6	0,7	0,1	0,2	-0,5	-0,4	0,1	0,2	0,1	0,0	0,5
2001	1,8	-1,6	0,1	-0,4	-0,6	0,0	0,2	0,0	-0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,4
2002	2,1	-2,3	-0,2	-0,3	0,0	0,1	0,1	-0,5	-0,3	0,2	-0,4	0,0	0,1	0,4
2003	3,1	-2,7	0,4	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,4	0,1	0,3	-0,1	0,0	0,4

Allikas: EKP.

- 1) Andmeid on hinnatud osaliselt. Nominalse konsolideeritud koguvõla aastast muutust on väljendatud protsendina SKTst, st $[võlg(t) - võlg(t-1)] \div SKT(t)$.
- 2) Laenuvajadus võrdub võlatehingutega.
- 3) Lisaks valuutakursi muutuse mõjule sisaldab ka nimiväärtusele tugineva mõõtmise mõju (nt emiteeritud väärt-paberite aapio ja disaapio).
- 4) Sisaldab ühikute ja teatud liiki võlakohustuste ümberliigitamist.
- 5) Liikmesriikide koondvõla muutuste ja nende võlamuutuste koondandmete vaheline erinevus, mille põhjuseks on enne 1999. a andmete liitmiseks kasutatavate vahetuskurside muutused.
- 6) Võlausaldajad, kes resideeruvad riigis, mille valitsus on emitent.
- 7) Hõlmab euroala riikide residentide (v.a riikides, mille valitsus on emitent).
- 8) Sisaldab UMTS-litsentside müügist saadud tulu.
- 9) Nominalse konsolideeritud koguvõla aastase muutuse ja puudujäägi vaheline erinevus, mida on väljendatud protsendina SKTst.
- 10) V.a tuletisinstrumentid.
- 11) Koosneb peamiselt tehingutest muude varade ja kohustustega (kaubanduskrediit, muud nõuded/kohustused ja tuletisinstrumentid).

6.4 Kvartaalsed tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak¹⁾

(protsent SKTst)

1. Euroala – kvartaalsed tulud

	Kokku		Jooksvad tulud					Kapitalitulud		Memo:: maksukoormus ²⁾
	1	2	Otsesed maksud	Kaudsed maksud	Sotsiaalkindlustusmaksud	Müük	Tulu varadelt	8	Kapitalimaksud	
1999 I kv	44,2	43,7	10,8	13,3	16,0	2,0	0,7	0,5	0,3	40,4
II kv	48,3	47,8	13,7	13,6	16,2	2,2	1,3	0,5	0,3	43,8
III kv	45,2	44,8	11,9	13,1	16,1	2,1	0,7	0,5	0,3	41,4
IV kv	52,0	51,4	14,5	14,9	17,1	3,1	0,8	0,7	0,3	46,8
2000 I kv	44,1	43,5	11,2	13,3	15,7	1,9	0,7	0,5	0,3	40,4
II kv	48,3	47,7	14,1	13,6	16,0	2,1	1,1	0,6	0,3	44,0
III kv	44,9	44,5	12,2	12,8	16,0	2,0	0,8	0,4	0,3	41,2
IV kv	51,3	50,8	14,3	14,5	17,0	3,1	0,9	0,5	0,3	46,1
2001 I kv	43,0	42,6	10,7	13,0	15,5	1,8	0,8	0,4	0,2	39,5
II kv	47,7	47,3	13,8	13,2	15,9	2,0	1,5	0,4	0,2	43,1
III kv	44,4	44,0	11,9	12,6	15,9	1,9	0,8	0,4	0,3	40,6
IV kv	50,7	50,1	13,9	14,3	16,8	3,2	0,9	0,6	0,3	45,3
2002 I kv	42,7	42,3	10,4	13,0	15,7	1,7	0,7	0,4	0,2	39,3
II kv	46,4	45,8	12,8	12,9	15,7	2,0	1,4	0,6	0,4	41,9
III kv	44,5	44,0	11,5	13,0	15,8	2,0	0,7	0,5	0,3	40,5
IV kv	50,6	50,0	13,8	14,6	16,7	3,2	0,8	0,6	0,3	45,4
2003 I kv	42,7	42,3	10,0	13,1	15,9	1,7	0,7	0,4	0,2	39,3
II kv	47,1	45,5	12,4	12,9	16,1	2,1	1,2	1,6	1,4	42,7
III kv	43,9	43,4	11,1	12,9	15,9	1,9	0,7	0,5	0,3	40,2
IV kv	51,2	50,1	13,6	14,7	16,8	3,2	0,7	1,1	0,3	45,4
2004 I kv	42,3	41,9	9,9	13,1	15,8	1,7	0,7	0,5	0,3	39,0

2. Euroala – kvartaalsed kulud ja puudujääk/ülejäak

	Kokku		Jooksvad kulutused						Kapitalikulutused			Puudujääk (-) / ülejäak (+)	Finantspuudujääk (-) / finantsülejäak (+)
	Kokku	Töötajate hüvitised	Vahe- tarbimine	Intressi- maksud	Jooksev- üle- kanded	Sotsiaal- toetused		Investeeringud	Kapitali- siirded				
						7	8						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1999 I kv	47,8	44,5	10,5	4,3	4,7	25,0	21,8	1,3	3,3	2,0	1,3	-3,6	1,0
II kv	47,9	44,3	10,6	4,5	4,4	24,8	21,6	1,5	3,6	2,4	1,2	0,4	4,8
III kv	47,8	44,1	10,3	4,5	4,2	25,1	21,6	1,6	3,7	2,5	1,1	-2,5	1,6
IV kv	51,7	46,9	11,2	5,3	3,9	26,5	22,9	1,6	4,8	3,1	1,7	0,3	4,2
2000 I kv	46,6	43,2	10,3	4,4	4,3	24,3	21,3	1,2	3,3	2,0	1,4	-2,5	1,7
II kv	47,1	43,6	10,5	4,5	4,0	24,6	21,4	1,4	3,4	2,4	1,1	1,2	5,3
III kv	43,7	43,4	10,2	4,5	4,1	24,6	21,4	1,5	0,3	2,5	1,1	1,2	5,3
IV kv	50,8	46,9	11,2	5,3	3,9	26,5	22,8	1,6	3,9	3,2	1,5	0,5	4,4
2001 I kv	45,9	42,6	10,2	4,1	4,1	24,2	21,2	1,2	3,3	2,0	1,4	-2,9	1,3
II kv	47,0	43,6	10,5	4,6	4,0	24,5	21,3	1,4	3,4	2,4	1,1	0,7	4,7
III kv	47,0	43,3	10,2	4,5	4,0	24,6	21,5	1,5	3,7	2,5	1,2	-2,6	1,4
IV kv	52,4	47,3	11,3	5,6	3,8	26,7	23,0	1,6	5,1	3,2	1,8	-1,8	2,0
2002 I kv	46,4	43,0	10,5	4,1	3,9	24,5	21,6	1,1	3,4	2,0	1,4	-3,7	0,2
II kv	47,5	44,0	10,5	4,9	3,7	24,9	21,7	1,3	3,4	2,3	1,1	-1,1	2,6
III kv	47,6	43,9	10,2	4,6	3,7	25,4	22,0	1,4	3,6	2,5	1,1	-3,1	0,6
IV kv	52,0	47,6	11,3	5,6	3,5	27,1	23,5	1,5	4,4	2,8	1,6	-1,4	2,1
2003 I kv	47,1	43,7	10,5	4,3	3,7	25,2	22,1	1,1	3,5	2,0	1,5	-4,4	-0,7
II kv	48,1	44,6	10,7	4,7	3,5	25,7	22,3	1,3	3,5	2,4	1,1	-1,0	2,5
III kv	48,0	44,4	10,4	4,8	3,5	25,7	22,3	1,4	3,6	2,6	1,0	-4,1	-0,7
IV kv	52,7	47,8	11,3	5,7	3,3	27,5	23,9	1,5	4,9	3,3	1,6	-1,5	1,8
2004 I kv	46,7	43,3	10,4	4,3	3,3	25,2	21,9	1,1	3,4	2,0	1,3	-4,4	-1,0

Allikas: Eurostati ja riikide andmetele tuginevad EKP arvutused.

1) Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak tuginevad ESA 95-le. Ei hõlma ELI eelarvega seotud tehinguid. Nende tehingute lisamine suurendaks tulusid ja kulusid keskmiselt 0,2% võrra SKTst. Muudel juhtudel ja siis, kui andmete edastamise tähtjad kattuvad, vastavad kvartaalsed andmed aastaandmetele. Andmeid pole sesoonselt kohandatud.

2) Maksukoormus koosneb maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest.

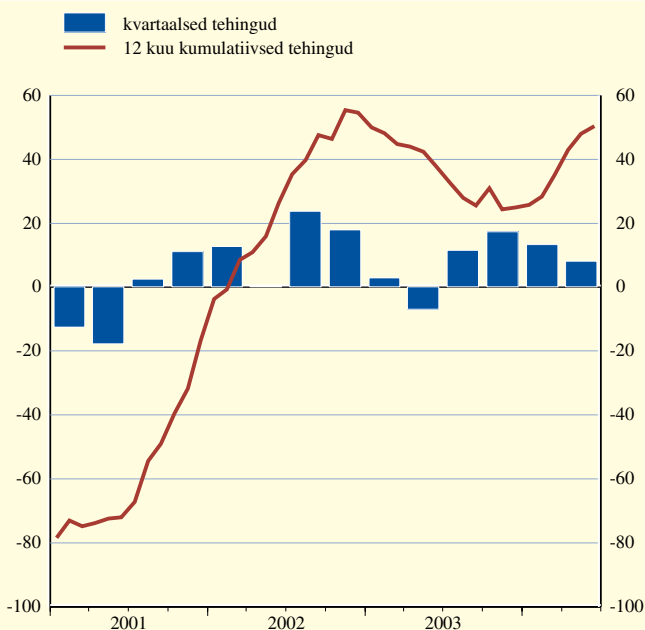
VÄLISMAJANDUS

7.1 Maksebilanss (mld EUR; netotehingud)

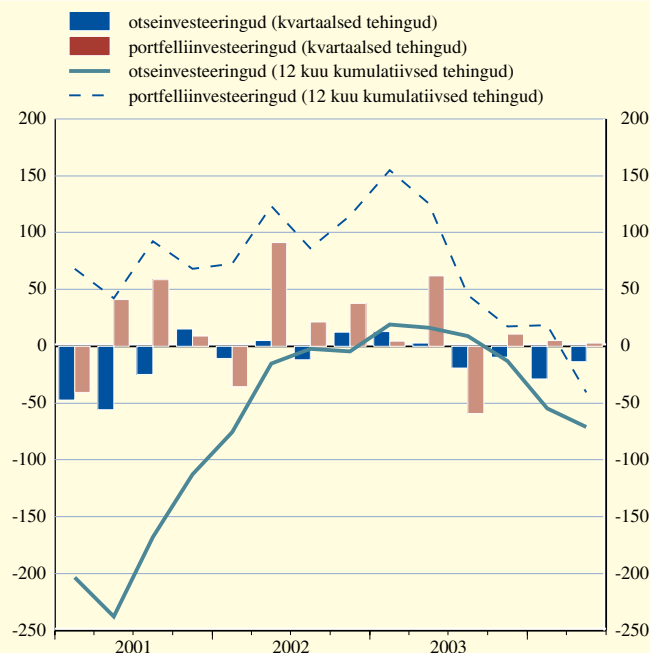
1. Maksebilanss – kokkuvõte

	Jooksevkonto					Kapitali- konto	Netolaenu- andmine/ võtmine väljaspool euroala (veerud 1+6)	Finantskonto						Vead ja täpsustused
	Kokk	Kaubad	Teenused	Tulu	Jooksev- ülekan- ded			Kokku	Otse- investee- ringud	Portfelli- investee- ringud	Tuletis- instru- mendid	Muud investee- ringud	Reservid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	-16,7	73,6	-0,4	-38,6	-51,4	6,6	-10,1	-34,2	-112,4	67,9	-0,9	-6,6	17,8	44,3
2002	54,5	133,6	13,1	-44,1	-48,1	11,0	65,4	-65,8	-4,7	114,6	-10,8	-162,7	-2,3	0,4
2003	24,9	108,5	15,6	-43,4	-55,9	13,4	38,3	-50,5	-13,1	17,6	-13,1	-71,7	29,8	12,2
2003 II kv	-6,9	24,2	5,7	-17,0	-19,7	1,9	-5,0	-32,0	2,7	62,0	-1,4	-97,6	2,3	37,0
III kv	11,5	36,8	3,7	-9,4	-19,6	2,8	14,3	-0,6	-19,1	-59,1	-4,6	80,1	2,0	-13,6
IV kv	17,3	30,7	4,3	-5,0	-12,7	7,4	24,7	-3,6	-9,6	10,5	-4,1	-13,9	13,6	-21,2
2004 I kv	13,3	28,1	-2,6	-5,2	-7,0	2,9	16,2	-14,0	-28,9	5,2	6,2	-6,0	9,4	-2,2
II kv	8,2	33,8	6,6	-15,3	-17,0	3,8	12,0	-14,5	-13,4	2,5	-1,5	1,0	-3,1	2,5
2003 juuni	2,1	10,1	2,5	-3,3	-7,2	1,6	3,7	-26,4	13,6	25,0	-0,2	-65,6	0,8	22,8
juuli	2,8	15,5	2,6	-8,8	-6,4	0,8	3,6	0,3	-4,0	-33,7	-2,4	38,6	1,8	-4,0
aug	3,0	10,5	-0,1	-1,4	-6,0	1,7	4,8	5,9	-5,6	-36,2	-2,6	50,0	0,3	-10,7
sept	5,6	10,9	1,2	0,7	-7,2	0,2	5,9	-6,9	-9,5	10,8	0,4	-8,5	-0,1	1,0
okt	8,0	13,4	2,0	-3,9	-3,5	1,2	9,2	-0,1	-9,2	34,1	1,6	-27,3	0,7	-9,1
nov	3,3	8,7	0,6	0,4	-6,4	1,1	4,4	13,2	3,9	3,4	0,6	-0,2	5,5	-17,6
dets	6,1	8,6	1,8	-1,5	-2,8	5,1	11,1	-16,7	-4,3	-27,0	-6,3	13,6	7,3	5,5
2004 jaan	-3,1	5,2	-2,0	-8,1	1,7	0,3	-2,8	-19,7	-10,6	-6,4	2,9	-2,7	-3,0	22,5
veebr	5,2	9,4	-0,4	0,9	-4,7	2,1	7,3	16,7	7,8	16,5	0,9	-17,2	8,6	-24,0
märts	11,1	13,4	-0,2	1,9	-4,0	0,5	11,7	-11,0	-26,1	-4,9	2,4	13,8	3,7	-0,7
apr	0,3	10,7	0,5	-6,7	-4,2	0,7	1,0	-8,5	-2,9	-3,0	0,0	0,2	-2,7	7,5
mai	3,4	11,2	3,7	-5,8	-5,7	2,3	5,7	-7,1	-1,6	-24,0	-1,6	19,3	0,7	1,4
juuni	4,5	11,9	2,4	-2,8	-7,1	0,8	5,3	1,1	-8,9	29,5	0,1	-18,5	-1,1	-6,4
12 kuu kumulatiivsed tehingud														
2004 juuni	50,3	129,4	12,0	-34,9	-56,3	16,9	67,2	-32,7	-71,0	-40,9	-4,0	61,2	21,9	-34,5

J27 Maksebilanss: jooksevkonto
(mld EUR)

J28 Maksebilanss: otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma)
(mld EUR)

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss

(mld EUR; tehingud)

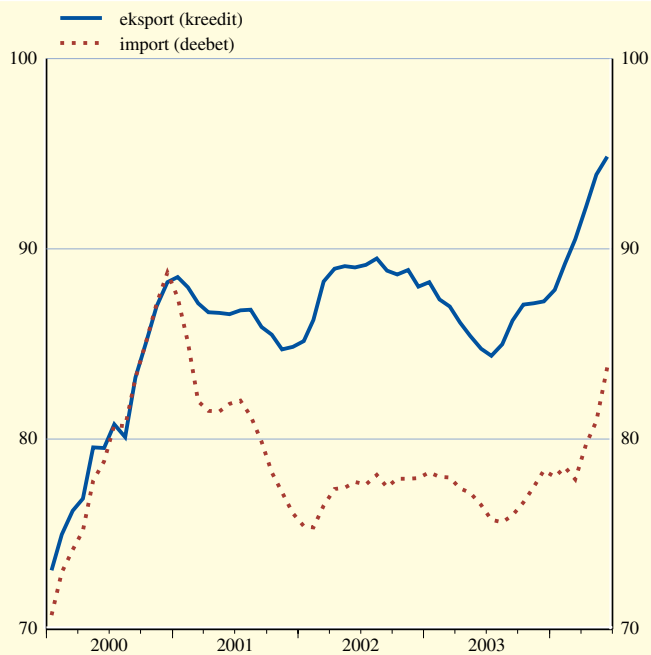
2. Jooksevkonto

(sesoonselt kohandatud)

	Kokku			Kaubad		Teenused		Tulu		Jooksevülekanded	
	Kreedit	Deebet	Netosumma	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003II kv	408,7	408,1	0,5	254,2	229,6	79,4	76,6	55,8	67,3	19,2	34,6
III kv	413,9	408,4	5,5	258,7	228,0	80,2	77,6	56,2	66,1	18,8	36,8
IV kv	419,9	407,9	12,0	261,8	235,1	82,4	78,3	54,6	62,7	21,1	31,8
2004I kv	432,2	415,7	16,5	271,5	233,6	83,3	81,7	57,3	64,1	20,2	36,3
II kv	446,4	432,0	14,4	284,6	251,3	84,4	80,8	57,3	67,4	20,1	32,5
2003juuni	134,3	134,7	-0,4	83,2	75,4	26,2	25,4	18,0	22,2	6,9	11,7
juuli	136,7	135,8	1,0	85,0	75,3	26,6	25,6	18,7	22,6	6,4	12,3
aug	139,0	136,7	2,3	86,8	76,2	26,4	26,0	19,5	22,3	6,3	12,3
sept	138,2	136,0	2,2	86,9	76,5	27,1	26,0	18,1	21,3	6,1	12,2
okt	139,2	132,7	6,5	87,5	77,4	27,7	25,9	17,6	21,3	6,4	8,1
nov	139,8	137,4	2,4	87,0	78,5	27,6	26,9	18,5	19,9	6,7	12,2
dets	140,9	137,8	3,1	87,3	79,2	27,1	25,5	18,5	21,5	8,1	11,6
2004jaan	141,6	136,8	4,8	89,3	76,3	27,0	26,6	18,3	21,7	7,0	12,1
veebr	145,4	140,6	4,8	91,2	80,1	28,8	28,1	19,3	20,6	6,1	11,9
märts	145,2	138,3	6,9	91,1	77,2	27,4	27,0	19,7	21,8	7,1	12,3
apr	147,9	139,0	8,8	94,5	81,9	27,0	26,4	20,0	21,8	6,4	9,0
mai	149,9	143,9	6,0	96,2	83,7	29,4	27,0	17,8	21,5	6,6	11,8
juuni	148,6	149,1	-0,5	93,9	85,7	28,0	27,5	19,5	24,1	7,1	11,7

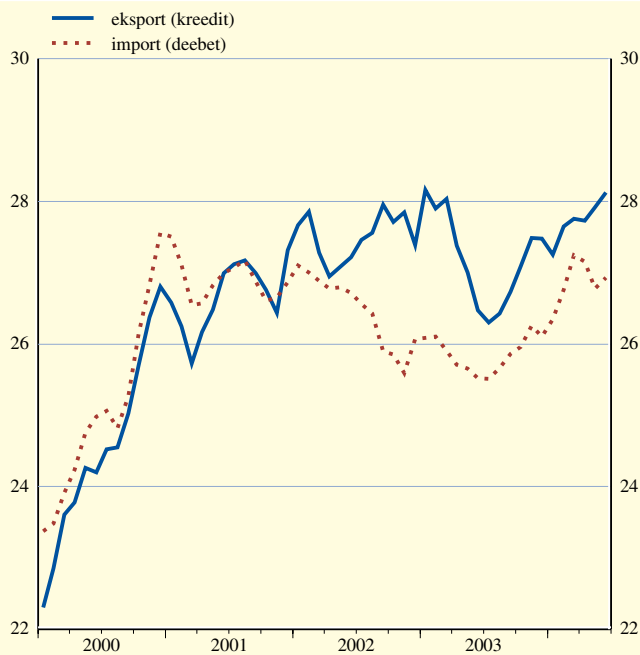
J29 Maksebilanss: kaubad

(mld EUR; sesoonselt kohandatud; kolme kuu libisev keskmine)

J30 Maksebilanss: teenused

(mld EUR; sesoonselt kohandatud; kolme kuu libisev keskmine)

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilans

(mld EUR; tehingud)

3. Jooksev - ja kapitalikonto

	Jooksevkonto											Kapitalikonto	
	Kokku			Kaubad		Teenused		Tulu		Jooksevilekanded		Kreedit	Deebet
	Kreedit	Deebet	Neto-summa	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2001	1 710,2	1 726,9	-16,7	1 033,9	960,2	321,7	322,0	275,9	314,4	78,8	130,2	17,4	10,8
2002	1 714,5	1 660,1	54,5	1 063,2	929,7	329,8	316,7	236,1	280,3	85,3	133,4	19,0	8,1
2003	1 664,1	1 639,3	24,9	1 036,2	927,7	326,0	310,3	221,2	264,6	80,8	136,6	23,2	9,8
2003 II kv	407,6	414,5	-6,9	254,5	230,3	79,4	73,7	59,3	76,3	14,5	34,2	4,5	2,6
III kv	412,6	401,1	11,5	257,1	220,2	86,5	82,8	53,9	63,4	15,1	34,7	4,1	1,4
IV kv	431,7	414,3	17,3	271,4	240,7	84,4	80,1	56,6	61,5	19,4	32,1	9,2	1,9
2004 I kv	426,5	413,2	13,3	265,1	237,1	75,0	77,6	54,6	59,9	31,7	38,7	5,1	2,2
II kv	446,8	438,6	8,2	286,2	252,4	84,4	77,8	61,3	76,5	14,9	31,9	5,0	1,2
2003 juuni	137,4	135,3	2,1	84,9	74,8	27,3	24,9	20,1	23,3	5,1	12,3	2,6	1,0
juuli	147,3	144,5	2,8	91,5	76,1	31,0	28,5	19,2	28,0	5,5	11,9	1,3	0,5
aug	125,4	122,3	3,0	76,4	65,9	27,5	27,6	16,6	18,0	4,8	10,8	2,1	0,4
sept	139,9	134,3	5,6	89,1	78,2	28,0	26,8	18,1	17,4	4,7	11,9	0,7	0,5
okt	148,1	140,1	8,0	97,3	83,9	29,1	27,1	17,1	21,0	4,5	8,0	1,6	0,4
nov	134,5	131,2	3,3	86,8	78,1	25,9	25,3	16,1	15,7	5,7	12,1	1,7	0,6
dets	149,1	143,1	6,1	87,3	78,7	29,4	27,6	23,3	24,8	9,1	11,9	5,9	0,9
2004 jaan	138,5	141,6	-3,1	80,7	75,5	23,5	25,5	16,8	24,9	17,5	15,8	0,8	0,5
veebr	133,8	128,6	5,2	85,4	75,9	24,5	25,0	17,2	16,2	6,7	11,4	2,6	0,5
märts	154,2	143,0	11,1	99,0	85,6	27,0	27,2	20,7	18,8	7,5	11,4	1,8	1,2
apr	145,9	145,5	0,3	94,1	83,5	26,0	25,4	21,1	27,8	4,7	8,9	1,1	0,4
mai	143,8	140,4	3,4	92,4	81,2	28,7	25,1	17,6	23,4	5,0	10,7	2,7	0,3
juuni	157,2	152,7	4,5	99,7	87,8	29,7	27,3	22,6	25,3	5,2	12,3	1,3	0,5

4. Tulukonto

	Kokku		Töötajate hüvitised		Investeeringustulud							
	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kokku		Otseinvesteeringud					
					Kreedit	Deebet	Kokku		Aksia- ja osakapital		Võlg	
							Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	275,9	314,4	14,7	5,9	261,2	308,5	59,2	60,3	48,8	50,2	10,3	10,1
2002	236,1	280,3	14,7	6,0	221,5	274,3	52,5	57,9	44,4	50,7	8,1	7,2
2003	221,2	264,6	14,7	5,7	206,5	259,0	51,7	54,8	42,1	46,0	9,6	8,8
2003 I kv	51,4	63,5	3,6	1,2	47,8	62,2	8,9	10,9	7,2	8,9	1,8	2,1
II kv	59,3	76,3	3,6	1,4	55,6	74,9	14,3	16,5	11,4	14,2	2,9	2,4
III kv	53,9	63,4	3,7	1,5	50,2	61,9	12,6	13,4	10,5	11,9	2,1	1,5
IV kv	56,6	61,5	3,8	1,5	52,8	60,0	15,8	13,9	13,0	11,1	2,8	2,9
2004 I kv	54,6	59,9	3,6	1,2	51,1	58,7	13,4	10,9	10,4	8,8	3,0	2,1

	Investeeringustulud									
	Portfelliinvesteeringud						Muud investeeringud			
	Kokku		Aksia- ja osakapital		Võlg		Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet
	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet				
	13	14	15	16	17	18	19	20		
2001	85,0	116,9	18,0	44,8	67,0	72,1	117,0	131,3		
2002	85,7	123,3	19,7	52,4	66,0	70,9	83,2	93,1		
2003	85,2	126,0	20,8	49,7	64,4	76,3	69,6	78,2		
2003 I kv	19,0	31,4	3,6	8,4	15,4	23,0	19,9	19,9		
II kv	23,4	37,7	7,8	21,3	15,6	16,3	17,9	20,7		
III kv	21,6	30,7	4,8	10,3	16,8	20,4	16,1	17,8		
IV kv	21,2	26,3	4,7	9,7	16,6	16,6	15,7	19,8		
2004 I kv	21,5	30,1	4,7	9,5	16,8	20,6	16,1	17,6		

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss
(mld EUR; tehingud)

5. Otseinvesteeringud

	Väljaspool euroala asuvad residentid üksused							Euroalas asuvad mitteresidentid üksused						
	Kokku	Aksia-/osakapital ja reinvesteeringutulu			Muu kapital (enamasti kontsernisesed laenud)			Kokku	Aksia-/osakapital ja reinvesteeringutulu			Muu kapital (enamasti kontsernisesed laenud)		
		Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused		Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	-316,5	-237,9	-19,6	-218,3	-78,6	-0,1	-78,4	204,1	146,5	5,5	141,0	57,6	0,9	56,7
2002	-151,3	-136,4	-14,9	-121,4	-15,0	0,0	-14,9	146,6	111,9	3,1	108,8	34,7	0,5	34,3
2003	-118,6	-93,4	3,8	-97,2	-25,2	-0,1	-25,1	105,5	105,2	2,8	102,4	0,3	0,0	0,3
2003 II kv	-29,8	-22,4	5,1	-27,5	-7,4	0,0	-7,4	32,5	30,2	1,9	28,3	2,3	0,0	2,3
III kv	-32,2	-34,4	-1,2	-33,2	2,2	-0,1	2,4	13,1	15,9	-0,4	16,2	-2,8	-0,4	-2,4
IV kv	-27,2	-18,6	2,0	-20,6	-8,7	0,2	-8,8	17,6	29,8	0,4	29,4	-12,2	0,5	-12,7
2004 I kv	-25,9	-19,6	-6,6	-13,0	-6,3	-0,1	-6,1	-3,0	7,1	-0,6	7,7	-10,1	-0,3	-9,7
II kv	-20,5	-23,4	-3,0	-20,4	2,9	0,0	2,9	7,1	8,4	0,7	7,7	-1,3	0,0	-1,2
2003 juuni	2,4	1,6	7,2	-5,6	0,8	0,0	0,9	11,2	6,9	1,5	5,4	4,3	0,1	4,3
juuli	-9,4	-8,5	-0,9	-7,7	-0,9	-0,1	-0,8	5,4	4,3	-0,8	5,2	1,0	-0,6	1,6
aug	-4,9	-10,3	-0,5	-9,7	5,3	-0,1	5,4	-0,6	-0,9	0,2	-1,2	0,3	0,1	0,2
sept	-17,9	-15,6	0,2	-15,8	-2,3	0,0	-2,2	8,3	12,4	0,2	12,2	-4,1	0,1	-4,2
okt	-11,1	-5,8	2,0	-7,8	-5,3	0,0	-5,3	1,9	6,0	0,1	5,9	-4,1	0,3	-4,4
nov	0,6	4,1	-1,2	5,3	-3,5	0,1	-3,6	3,3	5,0	0,4	4,6	-1,8	0,1	-1,8
dets	-16,8	-16,9	1,2	-18,1	0,1	0,1	0,1	12,5	18,8	-0,1	18,8	-6,3	0,1	-6,4
2004 jaan	-10,7	-5,3	-0,9	-4,5	-5,4	0,0	-5,4	0,1	6,7	0,2	6,5	-6,6	-0,1	-6,5
veebr	-5,5	-3,0	-1,2	-1,9	-2,4	0,0	-2,4	13,3	2,9	0,3	2,6	10,4	-0,1	10,5
märts	-9,7	-11,3	-4,6	-6,6	1,6	-0,1	1,7	-16,4	-2,6	-1,2	-1,4	-13,8	-0,1	-13,7
apr	-7,9	-3,1	-0,4	-2,7	-4,8	0,1	-4,8	4,9	1,6	0,2	1,4	3,3	0,0	3,2
mai	-1,0	-7,4	0,2	-7,6	6,4	0,0	6,5	-0,6	3,6	0,4	3,2	-4,2	0,0	-4,2
juuni	-11,6	-12,9	-2,8	-10,1	1,3	0,0	1,3	2,8	3,2	0,1	3,0	-0,4	-0,1	-0,3

6. Portfelliinvesteeringud instrumentide kaupa

	Kokku		Aksia-/osakapital		Võlainstrumentid					
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad			Kohustused		
					Kokku	Võlakirjad	Rahaturu-instrumentid	Kokku	Võlakirjad	Rahaturu-instrumentid
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	-281,9	349,8	-101,6	232,6	-180,3	-155,9	-24,4	117,3	113,1	4,1
2002	-175,8	290,4	-40,4	88,9	-135,4	-89,6	-45,8	201,5	133,7	67,9
2003	-283,8	301,4	-67,7	103,6	-216,1	-172,8	-43,3	197,8	191,8	6,0
2003 II kv	-107,3	169,3	-33,2	30,5	-74,1	-59,3	-14,8	138,8	124,6	14,2
III kv	-63,3	4,2	-19,4	25,1	-43,9	-37,2	-6,8	-20,9	-7,8	-13,1
IV kv	-64,3	74,8	-26,3	45,7	-38,0	-25,4	-12,6	29,1	34,6	-5,6
2004 I kv	-89,9	95,1	-31,3	19,9	-58,6	-46,4	-12,2	75,2	53,4	21,7
II kv	-61,0	63,5	-21,8	1,8	-39,2	-30,6	-8,6	61,7	64,8	-3,1
2003 juuni	-47,4	72,4	-14,7	22,8	-32,7	-24,1	-8,6	49,6	53,0	-3,5
juuli	-27,1	-6,7	-8,6	10,9	-18,5	-22,0	3,5	-17,5	-13,3	-4,3
aug	-14,5	-21,7	-5,3	3,4	-9,2	-6,3	-2,9	-25,1	-8,8	-16,3
sept	-21,8	32,6	-5,6	10,8	-16,2	-8,8	-7,4	21,8	14,3	7,5
okt	-33,6	67,7	-15,0	22,2	-18,7	-11,7	-6,9	45,6	27,0	18,6
nov	-20,4	23,8	-3,6	11,3	-16,7	-15,0	-1,7	12,4	12,8	-0,4
dets	-10,3	-16,7	-7,7	12,2	-2,6	1,3	-3,9	-28,9	-5,1	-23,8
2004 jaan	-46,1	39,8	-10,4	1,1	-35,8	-18,8	-17,0	38,6	28,1	10,5
veebr	-18,3	34,8	-10,1	18,1	-8,2	-3,2	-5,0	16,7	16,3	0,4
märts	-25,4	20,5	-10,8	0,7	-14,6	-24,4	9,7	19,8	9,0	10,9
apr	-29,8	26,8	-2,5	-12,9	-27,3	-8,7	-18,6	39,7	27,2	12,5
mai	-18,7	-5,2	-4,5	-0,2	-14,2	-16,7	2,4	-5,0	12,6	-17,6
juuni	-12,4	41,9	-14,8	14,9	2,4	-5,2	7,6	27,0	25,1	2,0

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss
(mld EUR; tehingud)

7. Portfelliinvesteeringute varad instrumentide ja valdaja sektori kaupa

	Aksia- ja osakapital					Võlainstrumentid									
	Euro-süsteem	Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi	Mitterahaloomeasutused			Euro-süsteem	Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi	Mitterahaloomeasutused			Euro-süsteem	Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi	Mitterahaloomeasutused		
			Kokku	Valitsemis-sektor	Muud sektorid			Kokku	Valitsemis-sektor	Muud sektorid			Kokku	Valitsemis-sektor	Muud sektorid
2001	-0,4	4,0	-105,2	-2,1	-103,2	0,2	-67,1	-89,0	-1,2	-87,8	-2,4	-40,7	18,6	-0,1	18,7
2002	-0,4	-7,6	-32,4	-4,4	-28,0	-0,6	-15,0	-74,1	-0,9	-73,2	2,0	-32,8	-15,0	-1,1	-14,0
2003	-0,3	-12,7	-54,7	-2,6	-52,1	-2,2	-45,4	-125,1	-0,2	-124,9	0,2	-42,6	-0,9	0,6	-1,5
2003 II kv	-0,2	0,7	-33,8	-0,8	-33,0	-0,2	-25,6	-33,5	0,0	-33,5	1,0	-1,6	-14,3	1,0	-15,3
III kv	-0,1	-6,2	-13,1	-0,8	-12,3	-1,4	-8,5	-27,3	-0,3	-27,0	0,1	-1,0	-5,9	-0,1	-5,8
IV kv	0,0	-3,6	-22,7	-0,4	-22,3	-0,4	-6,9	-18,1	-0,1	-18,0	-0,2	-13,1	0,7	1,3	-0,6
2004 I kv	0,0	-6,0	-25,3	-0,9	-24,4	-0,5	-25,8	-20,1	-0,6	-19,5	-0,2	-7,3	-4,7	-1,1	-3,6
II kv	0,0	-14,9	-6,9	.	.	0,4	-8,1	-23,0	.	.	0,0	-11,3	2,8	.	.
2003 juuni	0,0	-0,1	-14,5	-	-	0,1	-14,9	-9,3	-	-	-0,4	1,6	-9,8	-	-
juuli	0,0	-2,0	-6,5	-	-	-0,1	-1,7	-20,2	-	-	0,2	-3,3	6,6	-	-
aug	0,0	-1,0	-4,2	-	-	-0,6	-2,3	-3,5	-	-	0,1	4,0	-7,0	-	-
sept	0,0	-3,2	-2,4	-	-	-0,7	-4,5	-3,6	-	-	-0,1	-1,7	-5,6	-	-
okt	0,0	-4,7	-10,3	-	-	-0,4	-1,7	-9,7	-	-	-0,1	-4,1	-2,8	-	-
nov	0,0	1,4	-5,1	-	-	0,0	-8,1	-6,8	-	-	-0,1	-2,7	1,1	-	-
dets	0,0	-0,3	-7,4	-	-	0,0	2,9	-1,7	-	-	0,0	-6,4	2,5	-	-
2004 jaan	0,0	-3,4	-7,0	-	-	0,0	-13,0	-5,8	-	-	0,1	-15,0	-2,1	-	-
veebr	0,1	-3,1	-7,0	-	-	0,0	-1,2	-2,0	-	-	-0,2	-3,6	-1,2	-	-
märts	0,0	0,5	-11,3	-	-	-0,4	-11,6	-12,3	-	-	0,0	11,2	-1,4	-	-
apr	0,0	-1,1	-1,4	-	-	0,2	-3,0	-5,9	-	-	0,0	-15,6	-3,0	-	-
mai	0,0	-4,2	-0,3	-	-	0,2	-4,8	-12,0	-	-	-0,2	0,5	2,2	-	-
juuni	0,0	-9,6	-5,1	-	-	0,1	-0,3	-5,0	-	-	0,2	3,8	3,6	-	-

8. Muud investeeringud sektorite kaupa

	Kokku		Eurosüsteem		Valitsemissektor		Rahaloomeasutused (väljaspool eurosüsteemi)						Muud sektorid			
	Varad	Kohus-tused	Varad	Kohus-tused	Varad	Kohus-tused	Kokku		Pikaajalised		Lühiajalised		Varad	Kohus-tused		
							Varad	Kohus-tused	Varad	Kohus-tused	Varad	Kohus-tused				
															Sularaha ja hoised	Sularaha ja hoised
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2001	-268,2	261,6	0,6	4,4	3,0	-	-0,4	-229,1	232,4	-46,9	22,7	-182,3	209,7	-42,6	-	25,2
2002	-230,4	67,8	-1,2	19,3	0,1	-	-8,2	-166,0	27,8	-32,2	51,7	-133,8	-23,9	-63,4	-	28,8
2003	-236,5	164,9	-0,8	12,0	-1,3	-	-3,6	-152,8	133,8	-55,6	56,9	-97,2	76,9	-81,6	-	22,6
2003 II kv	-132,2	34,6	0,2	4,9	-2,0	-	3,9	-103,2	26,9	-11,5	11,8	-91,7	15,1	-27,2	-	-1,1
III kv	92,0	-11,9	0,3	5,8	-0,3	-	5,3	87,6	-7,1	-12,5	16,4	100,2	-23,4	4,4	-	-16,0
IV kv	-73,2	59,3	-0,7	-0,6	2,7	-	-4,6	-71,5	53,8	-16,6	18,2	-54,8	35,6	-3,7	-	10,7
2004 I kv	-180,8	174,8	-0,6	-1,2	-0,3	-0,2	-6,4	-158,9	158,9	-20,3	3,0	-138,6	155,9	-20,9	-18,5	23,4
II kv	-21,5	22,5	0,4	1,9	-4,2	-3,9	1,8	-9,0	25,8	-8,2	2,9	-0,8	22,9	-8,8	8,5	-6,9
2003 juuni	-29,5	-36,0	-0,5	2,1	0,9	-	-0,2	-35,3	-28,9	-6,2	7,4	-29,1	-36,3	5,4	-	-9,1
juuli	41,3	-2,7	0,1	2,6	-2,5	-	2,1	42,4	2,6	-4,6	8,3	47,0	-5,7	1,3	-	-9,9
aug	79,8	-29,8	0,3	1,5	0,5	-	0,5	73,4	-30,2	-2,0	2,7	75,4	-33,0	5,6	-	-1,6
sept	-29,1	20,6	-0,1	1,8	1,7	-	2,7	-28,1	20,6	-5,9	5,4	-22,2	15,2	-2,5	-	-4,4
okt	-51,4	24,1	-0,2	0,9	1,1	-	-2,0	-40,7	25,7	-5,8	-2,0	-34,9	27,8	-11,6	-	-0,5
nov	-35,7	35,5	0,4	-2,8	1,1	-	1,5	-34,7	27,9	-6,0	10,0	-28,7	17,9	-2,4	-	8,9
dets	13,9	-0,3	-0,9	1,3	0,5	-	-4,0	3,9	0,2	-4,8	10,2	8,8	-10,0	10,3	-	2,3
2004 jaan	-71,2	68,5	-0,4	2,6	-1,5	-1,5	-4,5	-63,0	76,9	-4,8	5,3	-58,2	71,6	-6,2	-4,8	-6,4
veebr	-29,3	12,1	-0,3	-4,3	1,8	1,6	-0,3	-25,1	17,0	-8,7	0,0	-16,4	17,0	-5,7	-5,3	-0,3
märts	-80,3	94,2	0,0	0,5	-0,5	-0,3	-1,5	-70,8	65,1	-6,8	-2,3	-64,0	67,4	-9,0	-8,5	30,2
apr	-55,5	55,6	0,6	0,6	-1,0	-0,8	-0,2	-53,1	55,3	-8,3	-2,1	-44,9	57,4	-1,8	5,4	-0,1
mai	13,3	6,0	-0,1	0,0	0,2	0,3	0,5	16,4	10,8	1,9	2,8	14,5	7,9	-3,1	3,9	-5,2
juuni	20,6	-39,1	0,0	1,4	-3,4	-3,3	1,5	27,8	-40,3	-1,8	2,2	29,6	-42,5	-3,8	-0,8	-1,7

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss

(mld EUR; tehingud)

9. Muud investeeringud instrumentide kaupa

	Eurosüsteem				Valitsemissektor							
	Varad		Kohustused		Varad				Kohustused			
	Laenu/sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu/sularaha ja hoiused	Muud kohustused	Kaubanduskrediit	Laenu/sularaha ja hoiused			Muud varad	Kaubanduskrediit	Laenu	Muud kohustused
						Kokku	Laenu	Sularaha ja hoiused				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	0,6	0,0	4,5	0,0	-0,1	4,4	-	-	-1,3	0,0	-0,5	0,1
2002	-1,2	0,0	19,3	0,0	1,5	-0,4	-	-	-1,0	0,0	-8,0	-0,2
2003	-0,8	0,0	12,1	0,0	-0,1	-0,4	-	-	-0,9	0,0	-3,9	0,3
2003 I kv	-0,6	0,0	2,0	0,0	0,0	-1,2	-	-	-0,5	0,0	-8,2	-0,1
II kv	0,2	0,0	4,9	0,0	0,0	-1,7	-	-	-0,3	0,0	3,6	0,3
III kv	0,3	0,0	5,8	0,0	0,0	-0,1	-	-	-0,2	0,0	4,8	0,5
IV kv	-0,7	0,0	-0,6	0,0	0,0	2,7	-	-	0,1	0,0	-4,1	-0,4
2004 I kv	-0,6	0,0	-1,3	0,0	0,0	0,5	0,7	-0,2	-0,8	0,0	-6,1	-0,3

	Rahaloomeasutused (väljaspool eurosüsteemi)				Muud sektorid							
	Varad		Kohustused		Varad				Kohustused			
	Laenu/sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu/sularaha ja hoiused	Muud kohustused	Kaubanduskrediit	Laenu/sularaha ja hoiused			Muud varad	Kaubanduskrediit	Laenu	Muud kohustused
						Kokku	Laenu	Sularaha ja hoiused				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2001	-215,1	-14,0	222,2	10,2	-3,5	-30,2	-	-	-8,9	1,3	18,7	5,2
2002	-162,2	-3,8	30,6	-2,8	-3,5	-58,4	-	-	-1,5	-3,0	25,9	5,9
2003	-150,7	-2,1	136,5	-2,7	-4,8	-63,8	-	-	-13,0	7,9	13,7	1,0
2003 I kv	-63,8	-1,9	59,7	0,5	-1,3	-47,9	-	-	-5,8	5,1	22,7	1,2
II kv	-103,9	0,7	28,5	-1,6	-1,1	-18,5	-	-	-7,5	-0,2	-7,2	6,4
III kv	87,9	-0,2	-5,7	-1,3	-1,3	4,7	-	-	0,9	0,9	-11,5	-5,4
IV kv	-70,9	-0,6	54,0	-0,2	-1,1	-2,1	-	-	-0,5	2,1	9,7	-1,1
2004 I kv	-156,4	-2,6	157,4	1,6	-2,8	-16,3	2,2	-18,5	-1,7	4,9	18,2	0,4

10. Reservid

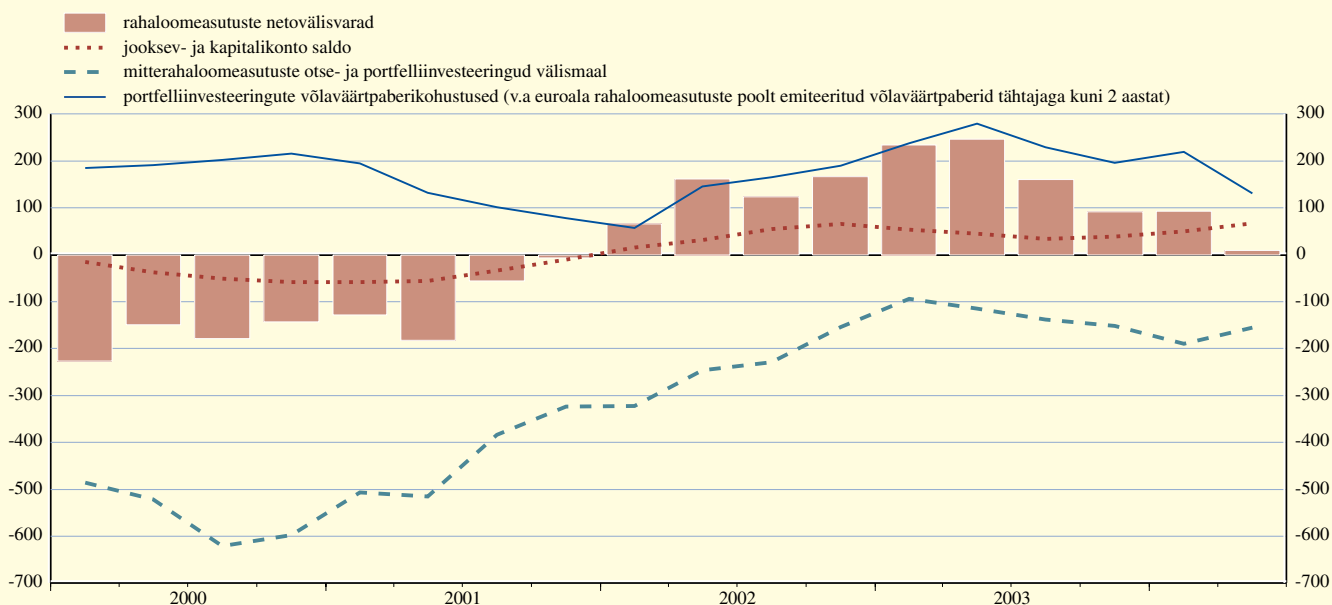
	Kokku	Rahakuld	Rahvusvahelise Valuuta-fondi arvestus-ühik (SDR)	Reservi positsiooni Rahvusvahelise Valuuta-fondis	Välisvaluuta							Muud nõuded
					Kokku	Sularaha ja hoiused		Väärtpaberid		Tuletisinstrumentid		
						Rahandus-asutustes ja BISis	Pankades	Aktsia- ja osakapital	Võlakirjad		Rahaturu-instrumentid	
					1	2	3	4	5	6	7	
2001	17,8	0,6	-1,0	-4,2	22,5	10,0	-5,3	-1,1	20,4	-1,6	0,0	0,0
2002	-2,3	0,7	0,2	-2,0	-1,2	-2,3	-15,3	0,0	8,1	8,5	-0,2	0,0
2003	29,8	1,7	0,0	-1,6	29,7	-1,8	1,6	0,0	22,6	7,3	0,1	0,0
2003 I kv	11,9	0,5	0,0	-0,2	11,5	0,8	-0,6	0,0	9,6	1,7	0,0	0,0
II kv	2,3	0,5	0,0	-2,6	4,4	-0,5	0,0	-0,1	4,8	0,2	0,0	0,0
III kv	2,0	0,1	0,0	-0,7	2,6	-1,1	4,1	0,0	-4,7	4,3	0,0	0,0
IV kv	13,6	0,6	0,0	1,8	11,1	-1,0	-1,9	0,0	13,0	1,1	0,0	0,0
2004 I kv	9,4	-0,1	-0,1	0,7	8,8	0,8	1,8	0,5	8,1	-2,4	0,0	0,0

Allikas: EKP.

7.2 Maksebilansi rahaline esitus (mld EUR; tehingud)

	Maksebilansikirjete kooskõlalisus rahaagregaadiga M3											Memo: Tehinguid M3 välises vastaskirjes
	Jooksev- ja kapitalkonto saldo	Otseinvesteeringud		Portfelliinvesteeringud			Muud investeeringud		Tuletis- instrumendid	Vead ja täpsustused	Veerud 1-10 kokku	
		Väljaspool euroala asuvad mitte- residentid üksused (mitte- rahaloome- asutused)	Euroala asuvad mitte- residentid üksused	Varad Mitte- rahaloome- asutused	Kohustused		Varad Mitte- rahaloome- asutused	Kohustused Mitte- rahaloome- asutused				
					Aksia- ja osakapital ¹⁾	Võlainstru- mendid ²⁾						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	-10,1	-296,8	203,2	-175,6	172,3	78,5	-39,7	24,7	-0,9	44,3	-0,1	-6,9
2002	65,4	-136,4	146,2	-121,5	52,0	190,3	-63,3	20,6	-10,8	0,4	143,0	166,7
2003	38,3	-122,3	105,5	-180,7	108,5	196,3	-83,0	19,0	-13,1	12,2	80,7	91,6
2003 II kv	-5,0	-34,9	32,5	-81,5	29,3	140,2	-29,2	2,8	-1,4	37,0	89,9	91,0
III kv	14,3	-30,8	13,5	-46,3	27,3	-5,9	4,1	-10,7	-4,6	-13,6	-52,8	-49,7
IV kv	24,7	-29,4	17,1	-40,1	41,9	16,2	-1,0	6,1	-4,1	-21,2	10,2	14,8
2004 I kv	16,2	-19,1	-2,7	-50,1	3,9	68,7	-21,2	17,1	6,2	-2,2	16,9	37,1
II kv	12,0	-17,5	7,1	-27,1	1,8	51,8	-13,0	-5,2	-1,5	2,5	11,0	6,9
2003 juuni	3,7	-4,8	11,1	-33,6	10,3	53,2	6,3	-9,3	-0,2	22,8	59,4	57,7
juuli	3,6	-8,5	5,9	-20,1	10,0	-14,6	-1,2	-7,8	-2,4	-4,0	-39,0	-38,1
aug	4,8	-4,3	-0,8	-14,7	-1,1	-11,3	6,1	-1,1	-2,6	-10,7	-35,6	-31,5
sept	5,9	-18,1	8,3	-11,5	18,5	20,0	-0,8	-1,7	0,4	1,0	21,8	19,9
okt	9,2	-13,1	1,6	-22,7	17,3	38,0	-10,5	-2,5	1,6	-9,1	9,8	9,2
nov	4,4	1,7	3,2	-10,8	10,9	10,5	-1,4	10,4	0,6	-17,6	11,9	18,1
dets	11,1	-18,0	12,3	-6,6	13,6	-32,3	10,8	-1,8	-6,3	5,5	-11,6	-12,4
2004 jaan	-2,8	-9,8	0,2	-14,9	-6,7	36,6	-7,8	-10,9	2,9	22,5	9,3	23,9
veebr	7,3	-4,3	13,4	-10,2	18,1	12,4	-3,9	-0,6	0,9	-24,0	9,1	6,6
märts	11,7	-5,0	-16,3	-25,0	-7,4	19,7	-9,5	28,6	2,4	-0,7	-1,5	6,6
apr	1,0	-7,6	4,9	-10,4	-15,1	32,6	-2,9	-0,3	0,0	7,5	9,7	8,3
mai	5,7	-1,2	-0,6	-10,1	2,2	-6,8	-2,9	-4,7	-1,6	1,4	-18,5	-20,1
juuni	5,3	-8,8	2,9	-6,6	14,7	26,0	-7,2	-0,2	0,1	-6,4	19,8	18,7
12 kuu kumulatiivsed tehingud												
2004 June	67,2	-96,8	35,0	-163,7	74,9	130,8	-31,1	7,4	-4,0	-34,5	-14,8	9,0

J31 Peamised maksebilansitehingud, mis mõjutavad rahaloomeasutuste netovälisvarasid (mld EUR; 12 kuu kumulatiivsed tehingud)

Allikas: EKP.

1) V.a rahaturufondide osakud.

2) V.a võlaväärtpaberid, mis on väljastatud euroala rahaloomeasutuste poolt tähtajaga kuni kaks aastat.

7.3 Kaubad

(sesoonselt kohandatud, kui pole viidatud teisiti)

1. Maksumused, mahud ja ühikuhinnad tootegruppide kaupa

	Kokku (sesoonselt kohandamata)		Eksport (FOB)					Import (CIF)					
	Eksport	Import	Kokku			Memo: valmistooted	Kokku			Memo:			
			Vahetooted	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad		Vahetooted	Kapitali- kaubad	Tarbe- kaubad	Valmistooted	Nafta		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Maksumused (mld EUR; veergude 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2000	21,7	29,5	1002,1	492,4	216,4	262,8	875,3	1023,8	591,0	182,9	220,8	743,7	122,7
2001	6,1	-0,7	1062,3	505,8	234,8	289,1	931,9	1014,3	579,0	178,8	228,3	740,5	107,7
2002	2,0	-3,0	1083,5	512,4	227,8	309,3	948,7	984,4	559,2	163,3	234,2	717,0	105,2
2003	-2,6	-0,1	1054,9	496,0	220,1	297,5	917,9	982,3	548,3	160,6	237,9	708,5	108,0
2003 I kv	-1,0	3,6	265,3	125,3	54,7	75,2	230,6	249,1	142,2	40,9	58,4	177,7	29,5
II kv	-5,9	-2,9	257,4	121,9	52,4	72,5	224,7	242,6	134,0	39,4	59,5	176,7	25,0
III kv	-2,6	-1,8	263,8	124,6	55,8	74,3	231,3	242,3	134,9	38,8	59,5	175,1	26,7
IV kv	-0,8	0,8	268,3	124,3	57,2	75,4	231,3	248,2	137,3	41,5	60,5	179,0	26,7
2004 I kv	4,7	-0,2	276,6	129,9	58,2	75,2	241,0	249,3	136,3	40,9	61,6	181,1	26,1
II kv	11,4	8,3	286,1	117,0	51,5	68,8	245,4	260,7	122,8	36,4	54,0	184,5	.
2004 jaan	-2,8	-6,6	90,2	42,2	18,8	24,3	79,1	81,7	44,5	13,2	20,4	60,2	8,5
veebr	3,1	0,9	92,9	43,4	19,9	25,1	80,7	83,8	46,0	14,2	20,5	60,8	8,0
märts	13,1	5,2	93,5	44,3	19,5	25,8	81,1	83,8	45,9	13,5	20,7	60,1	9,6
apr	10,1	5,4	95,5	45,0	20,0	26,1	83,4	86,4	47,4	14,9	20,7	61,8	8,9
mai	8,5	5,0	94,7	44,1	19,2	25,9	80,3	85,6	46,9	13,9	20,2	60,9	8,9
juuni	15,4	14,8	95,8	28,0	12,4	16,8	81,7	88,8	28,5	7,5	13,1	61,8	.
Mahuindeksid (2000 = 100; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2000	12,4	6,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2001	5,2	-0,8	105,0	102,1	108,3	108,0	105,5	98,9	99,3	96,3	100,6	98,0	99,4
2002	2,9	-0,5	108,0	105,1	105,6	115,3	108,4	98,5	99,0	90,2	104,4	96,7	100,7
2003	0,7	3,3	108,7	104,8	106,3	114,3	108,6	101,6	99,7	94,4	109,4	99,6	103,2
2003 I kv	1,9	3,9	107,8	104,3	103,8	114,4	107,5	100,1	99,1	94,7	106,8	98,3	96,2
II kv	-2,2	2,4	106,2	103,1	101,6	111,7	106,3	101,7	99,4	93,2	109,5	99,5	103,7
III kv	0,6	1,7	109,2	105,9	108,3	114,6	109,9	101,0	99,4	91,5	109,4	98,9	108,6
IV kv	2,6	4,8	111,5	105,8	111,4	116,5	110,5	103,6	101,0	98,3	112,0	101,5	104,3
2004 I kv	7,6	4,6	115,6	111,3	114,3	116,6	115,6	105,0	100,3	99,1	115,5	103,5	100,4
II kv
2004 jaan	0,1	-1,4	113,0	108,6	109,9	113,3	113,8	103,3	98,8	95,9	114,3	103,3	99,1
veebr	6,5	6,2	116,9	111,9	117,3	116,7	116,6	106,2	101,7	103,5	115,8	104,3	93,0
märts	15,7	9,0	117,0	113,5	115,7	119,7	116,5	105,6	100,3	98,0	116,4	102,9	109,0
apr	11,2	6,0	118,7	114,7	117,0	119,9	119,2	107,4	102,2	107,0	115,8	104,8	98,1
mai	8,4	0,6	117,1	112,0	112,0	118,7	114,6	104,5	98,0	99,9	112,5	102,6	94,4
juuni
Ühikuhinna indeksid (2000 = 100; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2000	8,3	22,0	99,9	99,9	99,9	100,0	99,9	100,0	99,9	99,9	100,0	100,0	99,9
2001	1,0	0,2	100,9	100,7	100,2	101,8	100,9	100,2	98,7	101,5	102,7	101,6	88,6
2002	-0,9	-2,5	100,1	99,1	99,6	102,1	100,0	97,7	95,7	99,0	101,6	99,8	85,2
2003	-3,2	-3,2	96,9	96,2	95,7	99,0	96,6	94,5	93,2	93,0	98,5	95,7	85,7
2003 I kv	-2,8	-0,3	98,2	97,6	97,4	100,0	98,0	97,3	97,3	94,5	99,1	97,2	100,2
II kv	-3,7	-5,2	96,7	96,1	95,3	98,8	96,6	93,3	91,3	92,4	98,4	95,5	78,7
III kv	-3,1	-3,4	96,4	95,6	95,2	98,7	96,2	93,8	91,9	92,7	98,5	95,3	80,4
IV kv	-3,3	-3,9	96,1	95,4	95,0	98,6	95,6	93,7	92,1	92,5	97,9	94,9	83,4
2004 I kv	-2,8	-4,5	95,5	94,8	94,0	98,2	95,2	92,8	92,1	90,3	96,6	94,1	84,9
II kv
2004 jaan	-2,8	-5,2	95,6	94,7	94,6	97,9	95,4	92,8	91,5	90,4	96,8	94,0	84,1
veebr	-3,2	-4,9	95,2	94,5	94,1	98,1	94,9	92,6	91,9	90,2	96,4	94,0	84,3
märts	-2,2	-3,5	95,7	95,2	93,4	98,6	95,5	93,1	92,9	90,3	96,7	94,4	86,2
apr	-1,0	-0,6	96,4	95,6	94,6	99,3	96,0	94,3	94,3	91,6	97,0	95,2	88,4
mai	0,1	4,3	96,9	96,0	94,9	99,7	96,0	96,0	97,3	91,5	97,5	95,9	92,8
juuni

Allikas: Eurostati andmetel põhinevad Eurostati ja EKP arvutused (mahuindeksid ja ühikuhinna indeksid sesoonne kohandamine).

7.3 Kaubad

(mld EUR, kui pool viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

2. Geograafiline jaotus

	Kokku	Teised ELi liikmesriigid				Shveits	USA	Jaapan	Aasia, v.a Jaapan	Aafrika	Lõuna-Ameerika	Muud riigid
		Ühendkuningriik	Rootsi	Taani	Muud							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ekspord (FOB)												
2000	1002,1	189,1	39,4	23,5	97,2	63,9	172,5	34,5	153,6	56,5	47,0	126,4
2001	1062,3	202,4	37,0	24,4	105,9	66,3	180,2	34,5	165,4	60,5	49,8	136,2
2002	1083,5	205,7	37,1	25,3	112,1	64,0	184,1	33,0	170,2	59,6	43,4	148,7
2003	1054,9	193,0	38,5	24,8	117,3	63,2	166,1	31,2	170,3	59,2	37,8	154,3
2003 I kv	265,3	48,9	9,6	6,3	28,5	16,5	43,1	7,7	42,6	14,6	10,4	37,6
II kv	257,4	47,1	9,5	6,1	29,0	15,6	40,3	7,6	41,3	14,4	9,5	37,6
III kv	263,8	48,1	9,6	6,3	30,2	15,3	41,3	7,8	43,4	15,2	9,1	39,5
IV kv	268,3	48,9	9,8	6,1	29,6	15,8	41,3	8,1	43,0	15,0	8,9	39,6
2004 I kv	276,6	48,9	9,9	6,1	31,3	15,5	42,4	8,4	46,4	15,1	9,6	42,8
II kv	286,1
2004 jaan	90,2	16,0	3,3	2,1	10,3	5,2	13,6	2,8	15,5	5,0	3,3	14,4
veebr	92,9	16,9	3,3	2,0	10,4	5,1	14,3	2,8	15,6	5,0	3,1	13,0
märts	93,5	16,0	3,3	2,0	10,6	5,2	14,5	2,8	15,3	5,1	3,1	15,4
apr	95,5	16,6	3,4	2,2	10,9	5,5	14,7	2,7	15,8	5,3	3,3	.
mai	94,7	16,1	3,4	2,2	10,8	5,4	14,4	2,6	15,5	5,2	3,4	.
juuni	95,8
protsent kogueksportidist												
2003	100,0	18,3	3,6	2,4	11,1	6,0	15,7	3,0	16,1	5,6	3,6	14,6
Import (CIF)												
2000	1023,8	159,5	39,1	22,3	78,8	50,4	142,0	67,3	217,0	73,7	40,3	133,2
2001	1014,3	154,5	35,6	22,0	88,9	52,9	138,7	58,5	208,2	74,0	40,9	140,4
2002	984,4	149,6	35,6	22,9	93,5	52,1	125,7	52,7	204,7	67,8	39,4	140,0
2003	982,3	137,1	36,6	23,0	102,0	50,5	110,2	52,1	215,2	68,5	39,5	148,4
2003 I kv	249,1	35,6	9,1	5,9	24,8	13,1	28,2	13,3	53,2	18,4	9,7	37,7
II kv	242,6	34,1	9,1	5,8	25,1	12,6	28,1	13,1	52,9	16,9	9,6	36,4
III kv	242,3	33,6	9,1	5,6	25,1	12,4	27,3	12,7	53,0	16,7	9,7	36,7
IV kv	248,2	33,8	9,3	5,7	27,0	12,4	26,6	13,0	56,1	16,5	10,5	37,5
2004 I kv	249,3	33,4	9,3	5,9	27,3	12,6	25,9	13,3	55,1	16,4	10,5	38,4
II kv	260,7
2004 jaan	81,7	11,2	3,0	1,8	9,1	4,2	8,7	4,4	17,6	5,5	3,4	12,0
veebr	83,8	11,3	3,1	2,0	9,2	4,2	8,7	4,4	18,6	5,2	3,5	12,6
märts	83,8	10,9	3,1	2,1	9,1	4,2	8,6	4,5	18,9	5,7	3,6	13,8
apr	86,4	11,4	3,1	1,9	9,7	4,3	10,0	4,3	20,3	5,1	3,6	.
mai	85,6	11,4	3,1	1,9	9,2	4,3	9,4	4,2	20,5	5,6	3,4	.
juuni	88,8
protsent koguimportidist												
2003	100,0	14,0	3,7	2,3	10,4	5,1	11,2	5,3	21,9	7,0	4,0	15,1
Saldo												
2000	-21,7	29,5	0,3	1,2	18,4	13,5	30,4	-32,9	-63,4	-17,2	6,7	-6,9
2001	48,0	47,9	1,4	2,4	17,0	13,4	41,5	-24,0	-42,8	-13,5	8,9	-4,3
2002	99,1	56,0	1,5	2,4	18,6	11,9	58,5	-19,6	-34,5	-8,2	4,0	8,7
2003	72,6	55,9	1,9	1,8	15,3	12,7	55,9	-20,9	-44,9	-9,3	-1,7	5,9
2003 I kv	16,2	13,3	0,4	0,4	3,7	3,5	15,0	-5,6	-10,6	-3,8	0,6	-0,1
II kv	14,8	13,0	0,4	0,3	3,9	3,0	12,2	-5,5	-11,6	-2,4	-0,1	1,2
III kv	21,5	14,4	0,5	0,7	5,1	2,8	14,0	-4,9	-9,6	-1,5	-0,6	2,8
IV kv	20,1	15,1	0,5	0,4	2,6	3,4	14,8	-4,9	-13,1	-1,5	-1,6	2,0
2004 I kv	27,3	15,4	0,7	0,2	4,0	2,9	16,5	-4,9	-8,8	-1,3	-1,0	4,4
II kv	25,4
2004 jaan	8,5	4,8	0,3	0,3	1,2	1,1	4,9	-1,6	-2,2	-0,5	-0,1	2,4
veebr	9,1	5,5	0,2	0,0	1,3	0,9	5,6	-1,6	-3,0	-0,2	-0,4	0,4
märts	9,7	5,1	0,2	0,0	1,5	0,9	5,9	-1,7	-3,6	-0,6	-0,5	1,6
apr	9,2	5,2	0,3	0,3	1,1	1,2	4,7	-1,6	-4,6	0,2	-0,4	.
mai	9,1	4,8	0,2	0,2	1,6	1,1	5,0	-1,6	-5,1	-0,4	0,0	.
juuni	7,1

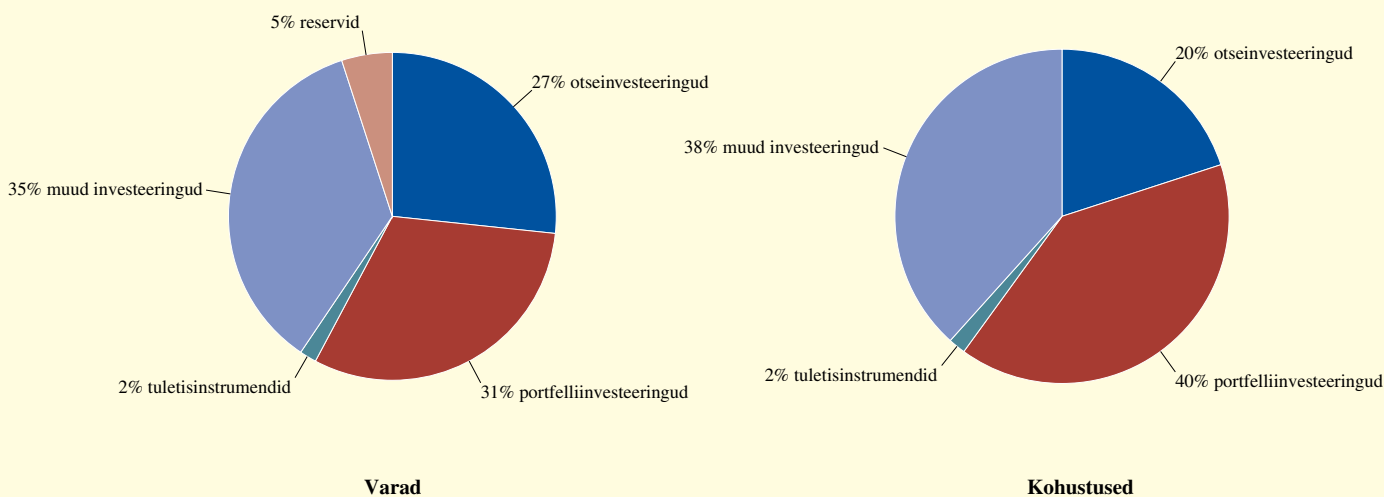
Allikas: Eurostati andmetel põhinevad Eurostati ja EKP arvutused (saldo ja veerud 5 ja 12)

7.4 Rahvusvaheline investeerimispositsioon
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; perioodi lõpu seisuga)

1. Rahvusvaheline investeerimispositsioon – kokkuvõte

	Kokku 1	Kokku, protsendina SKTst 2	Otseinvesteeringud 3	Portfelli- investeeringud 4	Tuletis- instrumendid 5	Muud investeeringud 6	Reservid 7
Rahvusvaheline netoinvesteeringupositsioon							
1999	-318,5	-5,1	369,6	-892,8	16,0	-193,5	382,2
2000	-386,8	-5,9	452,7	-786,4	2,0	-446,3	391,2
2001	-189,6	-2,8	496,4	-691,4	1,5	-388,8	392,7
2002	-289,6	-4,1	425,1	-756,3	-8,1	-316,4	366,1
Varade jääk							
1999	5796,6	92,5	1174,5	2058,0	111,1	2070,8	382,2
2000	6751,2	102,7	1626,7	2351,1	105,8	2276,4	391,2
2001	7537,2	110,2	1897,0	2521,3	108,4	2617,9	392,7
2002	7277,9	102,8	1937,5	2270,4	122,6	2581,3	366,1
Kohustuste jääk							
1999	6115,1	97,6	804,9	2950,8	95,1	2 264,3	-
2000	7138,0	108,5	1174,0	3137,5	103,7	2 722,7	-
2001	7726,8	112,9	1400,6	3212,7	106,9	3 006,7	-
2002	7567,5	106,9	1512,5	3026,7	130,7	2 897,6	-

A32 Rahvusvaheline investeerimispositsioon kirjete kaupa 2002. a lõpu seisuga

Allikas: EKP.

7.4 Rahvusvaheline investeerimispositsioon (mld EUR; perioodi lõpu seisuga)

2. Otseinvesteeringud

	Väljaspool euroala asuvad residentidist üksused						Euroalas asuvad mitteresidentidist üksused					
	Aksia-/osakapital ja reinvesteeringut tulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)			Aksia-/osakapital ja reinvesteeringut tulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)		
	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem	Mitterahaloomeasutused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	938,7	85,7	853,0	235,8	1,8	234,0	606,3	24,3	582,0	198,6	1,7	196,9
2000	1 273,4	115,2	1 158,2	353,3	1,7	351,6	869,2	32,1	837,1	304,8	1,8	303,0
2001	1 513,2	129,3	1 383,9	383,8	1,4	382,4	1 043,3	42,3	1 001,1	357,3	2,5	354,8
2002	1 554,4	137,5	1 416,9	383,1	1,4	381,7	1 107,7	43,1	1 064,6	404,8	2,7	402,1

3. Portfelliinvesteeringud instrumentide kaupa

	Aksia-/osakapital		Võlainstrumendid					
	Varad	Kohustused	Varad			Kohustused		
			Kokku	Võlakirjad	Rahaturuinstrumentid	Kokku	Võlakirjad	Rahaturuinstrumentid
1	2	3	4	5	6	7	8	
1999	1 013,7	1 698,9	1 044,4	937,1	107,2	1 251,9	1 146,5	105,4
2000	1 183,7	1 606,7	1 167,4	1 045,3	122,2	1 530,8	1 365,5	165,4
2001	1 122,4	1 582,0	1 399,0	1 222,0	176,9	1 630,7	1 460,8	169,9
2002	862,2	1 328,3	1 408,3	1 168,7	239,6	1 698,5	1 518,5	179,9

4. Portfelliinvesteeringute varad instrumentide ja valdaja tegevussektori kaupa

	Aksia-/osakapital					Võlainstrumendid									
	Euro-süsteem	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem	Mitterahaloomeasutused			Euro-süsteem	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem	Mitterahaloomeasutused			Euro-süsteem	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem	Mitterahaloomeasutused		
			Kokku	Valitsemissektor	Muud sektorid			Kokku	Valitsemissektor	Muud sektorid			Kokku	Valitsemissektor	Muud sektorid
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999	0,4	25,9	987,3	4,1	983,2	4,5	257,2	675,4	6,2	669,2	2,6	68,5	36,1	0,2	35,9
2000	0,9	42,7	1 140,1	5,7	1 134,4	3,4	328,5	713,4	5,7	707,7	0,5	85,6	36,1	0,1	35,9
2001	1,3	38,1	1 082,9	6,7	1 076,3	2,2	418,7	801,1	8,3	792,8	2,8	131,9	42,2	0,2	42,0
2002	1,4	38,0	822,8	8,4	814,4	5,0	379,0	784,8	8,8	776,0	1,2	190,1	48,2	1,1	47,1

5. Muud investeeringud

	Eurosüsteem						Valitsemissektor							
	Kokku		Laenu/sularaha ja hoised		Muud varad/kohustused		Kokku		Kaubanduskrediit		Laenu/sularaha ja hoised		Muud varad/kohustused	
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1999	3,1	37,0	3,0	36,6	0,1	0,3	125,5	57,3	2,5	0,1	72,4	45,4	50,6	11,8
2000	3,0	41,8	2,9	41,4	0,1	0,3	133,9	59,5	2,8	0,2	77,5	47,2	53,5	12,1
2001	3,1	40,7	3,0	40,5	0,1	0,2	127,3	61,6	3,1	0,2	68,4	49,1	55,8	12,4
2002	3,4	58,1	3,4	57,9	0,1	0,2	120,6	61,0	1,3	0,1	64,9	45,8	54,3	15,1

	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem						Muud sektorid							
	Kokku		Laenu/sularaha ja hoised		Muud varad/kohustused		Kokku		Kaubanduskrediit		Laenu/sularaha ja hoised		Muud varad/kohustused	
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
1999	1 317,7	1 823,5	1 291,8	1 798,1	25,9	25,5	624,5	346,5	158,9	91,8	396,3	224,6	69,3	30,1
2000	1 458,5	2 169,0	1 421,4	2 127,1	37,1	42,0	681,1	452,4	173,9	110,9	422,9	311,8	84,2	29,6
2001	1 715,8	2 413,1	1 668,3	2 364,1	47,5	49,0	771,7	491,3	176,6	109,5	507,4	346,8	87,6	35,1
2002	1 717,0	2 274,6	1 660,1	2 227,2	56,9	47,4	740,3	503,9	176,5	105,2	485,4	354,6	78,4	44,0

Allikas: EKP.

7.5 Rahvusvahelised reservid

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	Reservid													Memo					
	Kokku	Rahakuld			Rahvusvahelise Valuuta-fondi arvestus-ühik	Reservi positsioon Rahvusvahelises Valuuta-fondis	Välisvaluuta							Muud nõuded	Nõuded euroala residentide vastu välisvaluutas	Teadaolevad lühiajalised välisvarade netorahavood			
		Mld EUR	Kogus troy untsides (puhas kuld), mln	2			3	4	5	Kokku	Sularaha ja hoiused		Väärtpaberid				Tuletis-instrumendid		
											Rahandus-asutustes ja BISis	Panka-des	Kokku					Aktisia-ja osa-kapital	Võla-kirjad
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
Eurosüsteem																			
2000dets	391,2	119,2	404,157	4,3	21,2	246,5	16,8	20,5	208,5	0,0	155,3	53,2	0,7	0,0	16,3	-21,7			
2001dets	392,7	126,1	401,876	5,5	25,3	235,8	8,0	25,9	201,5	1,2	144,4	55,9	0,4	0,0	24,7	-28,5			
2002dets	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	117,1	41,7	0,4	0,0	22,4	-26,3			
2003juuli	328,9	124,2	396,277	4,5	25,5	174,7	8,4	33,2	132,3	-	-	-	0,8	0,0	18,1	-27,2			
aug	346,8	136,0	395,632	4,7	26,6	179,5	10,3	31,5	137,3	-	-	-	0,4	0,0	18,1	-27,6			
sept	332,9	131,7	395,444	4,6	26,1	170,5	9,5	30,3	130,4	-	-	-	0,3	0,0	17,1	-25,5			
okt	332,4	131,4	395,284	4,6	26,2	170,2	9,4	31,5	128,6	-	-	-	0,8	0,0	17,8	-24,9			
nov	321,9	131,0	394,294	4,6	25,4	160,9	11,2	26,9	121,8	-	-	-	1,0	0,0	15,8	-17,5			
dets	306,5	130,0	393,543	4,4	23,3	148,9	10,0	30,4	107,8	-	-	-	0,7	0,0	20,3	-16,3			
2004jaan	309,7	127,0	393,542	4,5	23,5	154,7	10,2	32,5	111,7	-	-	-	0,3	0,0	19,3	-17,1			
veebr	298,5	125,4	393,54	4,5	23,3	145,2	10,1	32,6	102,4	-	-	-	0,1	0,0	20,8	-10,9			
märts	308,4	136,4	393,539	4,6	23,2	144,2	9,7	29,3	105,5	-	-	-	-0,2	0,0	20,4	-10,5			
apr	303,9	128,0	393,536	4,7	23,7	147,5	10,5	26,5	110,8	-	-	-	-0,2	0,0	20,4	-12,7			
mei	298,9	126,5	392,415	4,7	23,3	144,4	10,6	25,8	108,0	-	-	-	0,1	0,0	18,8	-9,3			
juuni	301,4	127,8	392,324	4,6	22,4	146,7	11,4	27,6	107,1	-	-	-	0,6	0,0	18,3	-10,2			
juuli	301,3	127,5	392,221	4,6	22,1	147,1	9,8	27,1	110,2	-	-	-	0,1	0,0	19,6	-9,5			
mildest Euroopa Keskpank hoiab																			
2001dets	49,3	7,8	24,656	0,1	0,0	41,4	0,8	7,0	33,6	0,0	23,5	10,1	0,0	0,0	3,6	-5,9			
2002dets	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0	-5,2			
2003juuli	41,3	7,7	24,656	0,2	0,0	33,4	0,8	6,7	25,9	-	-	-	0,0	0,0	2,3	-2,9			
aug	42,7	8,5	24,656	0,2	0,0	34,0	0,9	5,7	27,4	-	-	-	0,0	0,0	2,7	-2,6			
sept	40,7	8,2	24,656	0,2	0,0	32,3	0,9	4,5	26,9	-	-	-	0,0	0,0	2,4	-2,3			
okt	40,4	8,2	24,656	0,2	0,0	32,0	1,0	4,7	26,3	-	-	-	0,0	0,0	2,7	-2,3			
nov	39,6	8,2	24,656	0,2	0,0	31,2	1,0	5,2	25,0	-	-	-	0,0	0,0	2,6	-2,4			
dets	36,9	8,1	24,656	0,2	0,0	28,6	1,4	5,0	22,2	-	-	-	0,0	0,0	2,8	-1,5			
2004jaan	38,3	8,0	24,656	0,2	0,0	30,1	1,3	6,9	21,9	-	-	-	0,0	0,0	2,5	-2,0			
veebr	36,1	7,9	24,656	0,2	0,0	28,0	1,1	7,7	19,2	-	-	-	0,0	0,0	2,8	-0,4			
märts	37,9	8,5	24,656	0,2	0,0	29,1	1,0	5,4	22,8	-	-	-	0,0	0,0	2,5	-0,4			
apr	37,7	8,0	24,656	0,2	0,0	29,5	1,0	4,7	23,8	-	-	-	0,0	0,0	2,6	-0,5			
mai	37,4	7,9	24,656	0,2	0,0	29,2	1,4	5,5	22,3	-	-	-	0,0	0,0	2,4	-0,6			
juuni	37,4	8,0	24,656	0,2	0,0	29,2	1,5	3,7	24,0	-	-	-	0,0	0,0	2,4	-0,5			
juuli	38,0	8,0	24,656	0,2	0,0	29,8	1,4	4,6	23,9	-	-	-	0,0	0,0	2,5	-1,0			

Allikas: EKP.

VAHETUSKURSID

8.1 Efektiivsed vahetuskursid¹⁾

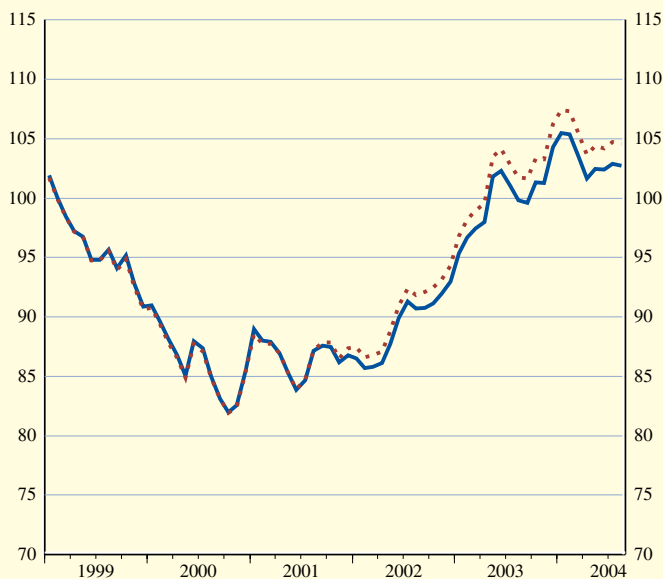
(perioodi keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

	EER-23						EER-42	
	Nominaalne 1	Reaalne; tarbijahinnaindeksi alusel 2	Reaalne; tootjahinnaindeksi alusel 3	Reaalne; SKT deflaatoriga korratatud 4	Reaalne; töötleva tööstuse tööjõu- ühikukulu alusel 5	Reaalne; kogu- majanduse tööjõu- ühikukulu alusel 6	Nominaalne 7	Reaalne; tarbijahinna- indeksi alusel 8
2001	86,7	86,8	88,4	86,7	86,3	85,2	90,4	87,0
2002	89,2	90,3	91,9	90,2	88,4	88,2	94,8	90,8
2003	99,9	101,7	102,1	101,6	99,7	99,3	106,6	101,6
2003 II kv	100,7	102,4	103,1	102,4	101,0	100,1	107,3	102,2
III kv	100,2	102,1	102,2	101,9	100,4	100,1	106,4	101,5
IV kv	102,3	104,3	104,1	104,3	102,1	101,2	109,1	103,9
2004 I kv	104,7	106,7	106,4	106,8	104,0	103,6	111,6	106,1
II kv	102,2	104,1	103,6	.	.	.	109,1	103,7
2003 aug	99,8	101,8	101,8	.	.	.	106,0	101,2
sept	99,6	101,7	101,5	.	.	.	105,9	101,1
okt	101,3	103,3	103,1	.	.	.	108,0	102,9
nov	101,3	103,3	103,2	.	.	.	108,0	102,9
dets	104,3	106,2	105,9	.	.	.	111,2	105,9
2004 jaan	105,5	107,4	107,0	.	.	.	112,5	106,9
veebr	105,4	107,3	106,9	.	.	.	112,3	106,8
märts	103,5	105,4	105,2	.	.	.	110,2	104,7
apr	101,7	103,7	103,2	.	.	.	108,3	103,0
mai	102,5	104,4	103,9	.	.	.	109,5	104,1
juuni	102,4	104,2	103,7	.	.	.	109,6	103,9
juuli	102,9	104,7	104,1	.	.	.	110,1	104,3
aug	102,7	104,5	103,9	.	.	.	109,9	104,0
	protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga							
2004 aug	-0,2	-0,2	-0,2	.	.	.	-0,1	-0,2
	protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga							
2004 aug	2,9	2,7	2,0	.	.	.	3,7	2,8

J33 Efektiivsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

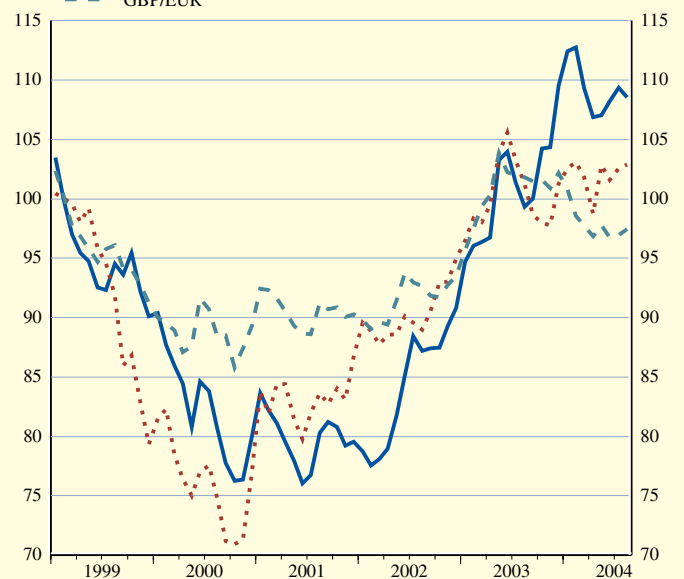
- nominaalne efektiivne vahetuskurs, EER-23
- reaalne efektiivne vahetuskurs (THI alusel), EER-23

J34 Kahepoolsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

- USD/EUR
- JPY/EUR
- - - GBP/EUR

Allikas: EKP.

1) Kaubanduspartnerite gruppide mõiste ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

8.2 Kahepoolised vahetuskursid

(perioodi keskmised; omavääringute ühikuid euro kohta)

	USA dollar	Nael-sterling	Jaapani jeen	Sveitsi frank	Rootsi kroon	Lõuna-Korea won	Hongkongi dollar	Taani kroon	Singapuri dollar	Kanada dollar	Norra kroon	Austraalia dollar	Islandi kroon	Uus-Meremaa dollar	Lõuna-Aafrika rand
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2001	0,8956	0,62187	108,68	1,5105	9,2551	154,83	6,9855	7,4521	1,6039	1,3864	8,0484	1,7319	87,42	2,1300	7,6873
2002	0,9456	0,62883	118,06	1,4670	9,1611	175,50	7,3750	7,4305	1,6912	1,4838	7,5086	1,7376	86,18	2,0366	9,9072
2003	1,1312	0,69199	130,97	1,5212	9,1242	346,90	8,8079	7,4307	1,9703	1,5817	8,0033	1,7379	86,65	1,9438	8,5317
2003 II kv	1,1372	0,70169	134,74	1,5180	9,1425	373,83	8,8692	7,4250	1,9872	1,5889	7,9570	1,7742	84,71	1,9955	8,8217
III kv	1,1248	0,69888	132,14	1,5451	9,1631	321,05	8,7674	7,4309	1,9699	1,5533	8,2472	1,7089	88,40	1,9254	8,3505
IV kv	1,1890	0,69753	129,45	1,5537	9,0093	404,56	9,2219	7,4361	2,0507	1,5659	8,2227	1,6622	89,16	1,9032	8,0159
2004 I kv	1,2497	0,67987	133,97	1,5686	9,1843	464,18	9,7201	7,4495	2,1179	1,6482	8,6310	1,6337	87,22	1,8532	8,4768
II kv	1,2046	0,66704	132,20	1,5374	9,1450	400,41	9,3925	7,4393	2,0518	1,6374	8,2634	1,6907	87,70	1,9180	7,9465
2003 aug	1,1139	0,69919	132,38	1,5400	9,2378	312,67	8,6873	7,4322	1,9531	1,5570	8,2558	1,7114	88,79	1,9137	8,2375
sept	1,1222	0,69693	128,94	1,5474	9,0682	306,88	8,7377	7,4273	1,9591	1,5330	8,1952	1,6967	88,81	1,9227	8,2141
okt	1,1692	0,69763	128,12	1,5485	9,0105	364,70	9,0530	7,4301	2,0282	1,5489	8,2274	1,6867	89,17	1,9446	8,1540
nov	1,1702	0,69278	127,84	1,5590	8,9939	388,09	9,0836	7,4370	2,0233	1,5361	8,1969	1,6337	88,60	1,8608	7,8806
dets	1,2286	0,70196	132,43	1,5544	9,0228	463,90	9,5386	7,4419	2,1016	1,6131	8,2421	1,6626	89,68	1,8982	7,9934
2004 jaan	1,2613	0,69215	134,13	1,5657	9,1368	492,23	9,7951	7,4481	2,1415	1,6346	8,5925	1,6374	87,69	1,8751	8,7788
veebr	1,2646	0,67690	134,78	1,5734	9,1763	474,74	9,8314	7,4511	2,1323	1,6817	8,7752	1,6260	86,72	1,8262	8,5555
märts	1,2262	0,67124	133,13	1,5670	9,2346	429,40	9,5547	7,4493	2,0838	1,6314	8,5407	1,6370	87,23	1,8566	8,1326
apr	1,1985	0,66533	129,08	1,5547	9,1653	381,58	9,3451	7,4436	2,0193	1,6068	8,2976	1,6142	87,59	1,8727	7,8890
mai	1,2007	0,67157	134,48	1,5400	9,1277	412,29	9,3618	7,4405	2,0541	1,6541	8,2074	1,7033	87,97	1,9484	8,1432
juuni	1,2138	0,66428	132,86	1,5192	9,1430	406,18	9,4648	7,4342	2,0791	1,6492	8,2856	1,7483	87,55	1,9301	7,8110
juuli	1,2266	0,66576	134,08	1,5270	9,1962	420,66	9,5672	7,4355	2,0995	1,6220	8,4751	1,7135	87,71	1,8961	7,5137
aug	1,2176	0,66942	134,54	1,5387	9,1861	409,37	9,4968	7,4365	2,0886	1,6007	8,3315	1,7147	87,08	1,8604	7,8527
	protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga														
2004 aug	-0,7	0,5	0,3	0,8	-0,1	-0,8	-0,7	0,0	-0,5	-1,3	-1,7	0,1	-0,7	-1,9	4,5
	protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga														
2004 aug	9,3	-4,3	1,6	-0,1	-0,6	7,4	9,3	0,1	6,9	2,8	0,9	0,2	-1,9	-2,8	-4,7

	Küprose nael	Tšehhi kroon	Eesti kroon	Ungari forint	Leedu liti	Läti liti	Malta liir	Poola zlot	Sloveenia tolar	Slovakkia kroon	Bulgaaria lev	Rumeenia leu	Türgi liir
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
2001	0,57589	34,068	15,6466	256,59	3,5823	0,5601	0,4030	3,6721	217,9797	43,300	1,9482	26 004	1 102 425
2002	0,57530	30,804	15,6466	242,96	3,4594	0,5810	0,4089	3,8574	225,9772	42,694	1,9492	31 270	1 439 680
2003	0,58409	31,846	15,6466	253,62	3,4527	0,6407	0,4261	4,3996	233,8493	41,489	1,9490	37 551	1 694 851
2003 II kv	0,58653	31,470	15,6466	250,95	3,4528	0,6452	0,4274	4,3560	232,9990	41,226	1,9467	37 434	1 716 532
III kv	0,58574	32,168	15,6466	259,65	3,4528	0,6419	0,4268	4,4244	234,8763	41,747	1,9466	37 410	1 569 762
IV kv	0,58404	32,096	15,6466	259,82	3,4526	0,6528	0,4287	4,6232	236,1407	41,184	1,9494	39 735	1 721 043
2004 I kv	0,58615	32,860	15,6466	260,00	3,4530	0,6664	0,4283	4,7763	237,6479	40,556	1,9517	40 550	1 665 395
II kv	0,58480	32,022	15,6466	252,16	3,4528	0,6542	0,4255	4,6877	238,8648	40,076	1,9493	40 664	1 759 532
2003 aug	0,58616	32,287	15,6466	259,56	3,4527	0,6397	0,4264	4,3699	234,9962	41,955	1,9463	37 166	1 564 214
sept	0,58370	32,355	15,6466	255,46	3,4530	0,6383	0,4265	4,4635	235,2211	41,489	1,9469	37 918	1 546 627
okt	0,58418	31,989	15,6466	255,77	3,4525	0,6483	0,4281	4,5952	235,6663	41,304	1,9473	38 803	1 679 067
nov	0,58328	31,974	15,6466	259,31	3,4528	0,6471	0,4275	4,6174	236,1345	41,102	1,9476	39 927	1 726 781
dets	0,58459	32,329	15,6466	264,74	3,4525	0,6631	0,4304	4,6595	236,6662	41,132	1,9533	40 573	1 761 551
2004 jaan	0,58647	32,724	15,6466	264,32	3,4531	0,6707	0,4301	4,7128	237,3167	40,731	1,9557	41 107	1 698 262
veebr	0,58601	32,857	15,6466	263,15	3,4532	0,6698	0,4284	4,8569	237,5123	40,551	1,9535	40 563	1 682 658
märts	0,58598	32,985	15,6466	253,33	3,4528	0,6596	0,4266	4,7642	238,0683	40,400	1,9465	40 029	1 620 374
apr	0,58630	32,519	15,6466	250,41	3,4529	0,6502	0,4251	4,7597	238,4520	40,151	1,9465	40 683	1 637 423
mai	0,58589	31,976	15,6466	252,91	3,4528	0,6557	0,4259	4,7209	238,7400	40,164	1,9464	40 554	1 818 487
juuni	0,58239	31,614	15,6466	253,02	3,4528	0,6565	0,4254	4,5906	239,3591	39,923	1,9547	40 753	1 814 266
juuli	0,58171	31,545	15,6466	249,89	3,4528	0,6596	0,4259	4,4651	239,9023	39,899	1,9558	40 962	1 784 116
aug	0,57838	31,634	15,6466	248,85	3,4528	0,6586	0,4261	4,4310	239,9900	40,111	1,9559	40 946	1 799 918
	protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga												
2004 aug	-0,6	0,3	0,0	0,4	0,0	-0,2	0,0	-0,8	0,0	0,5	0,0	0,0	0,9
	protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga												
2004 aug	-1,3	-2,0	0,0	-4,1	0,0	3,0	-0,1	1,4	2,1	-4,4	0,5	10,2	15,1

Allikas: EKP.

EUROALAVÄLINE ARENG

9.1 Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole märgitud teisiti)

1. Majanduslik ja finantssektori areng

	Tshehhi Vabariik	Taani	Eesti	Küpros	Läti	Leedu	Ungari	Malta	Poola	Sloveenia	Slovakkia	Rootsi	Ühendkuningriik
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ÜHTI													
2002	1,4	2,4	3,6	2,8	2,0	0,4	5,2	2,6	1,9	7,5	3,5	2,0	1,3
2003	-0,1	2,0	1,4	4,0	2,9	-1,1	4,7	1,9	0,7	5,7	8,5	2,3	1,4
2003 IV kv	0,8	1,3	1,2	3,2	3,5	-1,2	5,4	2,3	1,4	5,0	9,4	1,9	1,3
2004 I kv	2,0	0,7	0,6	1,0	4,3	-1,1	6,8	2,5	1,8	3,7	8,2	0,6	1,3
II kv	2,5	0,8	3,2	1,2	5,8	0,5	7,4	3,3	3,4	3,8	8,0	1,2	1,4
2004 märts	2,1	0,4	0,7	0,1	4,7	-0,9	6,6	2,1	1,8	3,5	7,9	0,4	1,1
apr	2,0	0,5	1,5	0,1	5,0	-0,7	7,0	3,6	2,3	3,6	7,8	1,1	1,2
mai	2,6	1,1	3,7	1,2	6,1	1,0	7,8	3,1	3,5	3,9	8,2	1,5	1,5
juuni	2,7	0,9	4,4	2,4	6,1	1,0	7,5	3,3	4,3	3,9	8,1	1,2	1,6
juuli	3,1	1,1	4,0	2,9	6,7	1,8	7,2	3,1	4,7	3,7	8,3	1,2	1,4
Valitsemissektori eelarve tasakaal (protsent SKT suhtes)													
2001	-6,4	3,1	0,3	-2,4	-1,6	-2,1	-4,4	-6,4	-3,5	-2,7	-6,0	2,8	0,7
2002	-6,4	1,7	1,8	-4,6	-2,7	-1,4	-9,3	-5,7	-3,6	-1,9	-5,7	0,0	-1,6
2003	-12,9	1,5	2,6	-6,3	-1,8	-1,7	-5,9	-9,7	-4,1	-1,8	-3,6	0,7	-3,2
Valitsemissektori koguvõlg (protsent SKT suhtes)													
2001	25,2	47,8	4,7	64,4	16,2	23,4	53,5	61,8	36,7	26,9	48,7	54,4	38,9
2002	28,9	47,2	5,7	67,1	15,5	22,8	57,1	61,7	41,2	27,8	43,3	52,6	38,5
2003	37,6	45,0	5,8	72,2	15,6	21,9	59,0	72,0	45,4	27,1	42,8	51,8	39,8
Pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus (protsenti aastas, perioodi keskmine)													
2004 veebr	4,80	4,30	-	4,79	5,05	4,81	8,65	4,70	6,82	5,01	5,11	4,55	4,88
märts	4,50	4,10	-	5,17	4,98	4,64	8,04	4,70	6,65	4,99	5,09	4,31	4,76
apr	4,60	4,30	-	5,17	4,89	4,55	7,89	4,65	7,02	4,83	5,06	4,55	4,99
mai	4,88	4,46	-	5,17	4,95	4,46	8,25	4,65	7,32	4,77	5,13	4,68	5,15
juuni	5,02	4,53	-	5,49	4,93	4,47	8,55	4,65	7,27	4,69	5,09	4,72	5,24
juuli	5,11	4,62	-	6,58	4,89	4,58	8,47	4,65	7,44	4,65	5,03	4,57	5,14
3 kuu intressimäär (protsenti aastas, perioodi keskmised)													
2004 veebr	2,06	2,18	2,61	3,84	4,18	2,66	12,58	2,95	5,46	5,80	5,79	2,55	4,17
märts	2,05	2,14	2,62	3,83	4,33	2,67	12,25	2,93	5,49	5,62	5,71	2,37	4,30
apr	2,06	2,17	2,62	3,94	4,49	2,69	-	2,90	5,69	4,99	5,35	2,13	4,39
mai	2,16	2,20	2,61	5,16	4,47	2,70	-	2,90	5,99	4,76	4,91	2,14	4,53
juuni	2,33	2,21	2,42	5,30	3,94	2,68	11,10	2,90	5,91	4,46	4,33	2,15	4,79
juuli	2,47	2,22	2,41	5,23	4,05	2,69	-	2,90	6,34	4,03	3,96	2,15	4,86
Reaalne SKT													
2002	1,7	1,0	7,2	2,0	6,4	6,8	3,5	1,7	1,3	3,4	4,4	2,1	1,8
2003	3,1	0,5	5,1	2,0	7,5	9,0	2,9	.	.	2,3	4,2	1,6	2,2
2003 IV kv	3,3	1,4	6,2	2,9	7,5	10,6	3,6	.	.	2,5	4,7	2,3	2,9
2004 I kv	3,1	1,5	6,8	3,4	8,8	7,7	4,2	.	.	3,7	5,5	2,6	3,4
II kv	.	2,5	.	.	.	6,9	3,3	3,7
Jooksev - ja kapitalikontode saldo, protsent SKT suhtes													
2002	-5,7	2,1	-9,9	-4,7	-6,8	-4,8	-6,8	-0,9	-2,6	1,4	-7,6	4,7	-1,6
2003	-6,5	2,8	-12,7	-3,4	-8,3	-6,5	-9,0	-5,2	-2,0	0,1	-0,5	6,3	-1,7
2003 III kv	-7,4	4,2	-9,8	9,4	-9,5	-4,6	-7,7	2,1	-1,1	1,9	0,8	6,6	-2,1
IV kv	-10,0	1,5	-15,9	-4,9	-9,0	-9,7	-9,1	.	-1,3	-0,7	-0,6	6,5	-1,7
2004 I kv	-2,6	3,0	-10,8	-12,6	-9,0	-8,9	-9,8	.	-1,4	0,8	1,7	7,8	-0,9
Tööjõuühikukulud													
2002	-	1,8	4,1	-	-0,4	-12,5	9,0	-	-	6,5	4,1	0,8	3,1
2003	-	2,2	4,6	-	4,9	0,2	.	-	-	.	7,2	0,5	.
2003 III kv	-	2,4	4,8	-	-	.	-	-	-	-	-	-	.
IV kv	-	1,0	2,7	-	-	.	-	-	-	-	-	-	.
2004 I kv	-	2,1	4,7	-	-	.	-	-	-	-	-	-	.
Standardne tööpuudus protsendina tööjõust (sesoonselt kohandatud)													
2002	7,3	4,6	9,5	3,9	12,5	13,6	5,6	7,5	19,8	6,1	18,7	4,9	5,1
2003	7,8	5,6	10,1	4,5	10,5	12,7	5,8	8,2	19,2	6,5	17,1	5,6	5,0
2003 IV kv	8,2	5,9	9,7	4,6	10,5	12,1	5,8	8,7	19,1	6,5	16,6	6,0	4,9
2004 I kv	8,6	5,9	9,4	4,7	10,6	11,7	5,9	8,9	19,1	6,4	16,5	6,2	4,7
II kv	8,7	5,9	9,1	4,3	10,6	11,4	5,9	8,9	18,9	6,4	16,2	6,5	.
2004 märts	8,7	5,9	9,3	4,7	10,6	11,6	5,9	8,9	19,0	6,4	16,5	6,3	4,7
apr	8,7	5,9	9,2	4,4	10,7	11,5	5,9	8,9	18,9	6,4	16,4	6,3	4,7
mai	8,7	5,9	9,1	4,2	10,6	11,4	5,9	8,9	18,9	6,3	16,3	6,6	4,7
juuni	8,8	5,8	9,0	4,4	10,6	11,4	5,9	8,8	18,8	6,3	16,1	6,5	.
juuli	8,8	5,9	8,8	4,5	10,6	11,3	5,9	8,7	18,8	6,2	15,9	6,4	.

Allikas: Euroopa Komisjon (Eurostat ja majanduse ja rahanduse peadirektoraat); riikide andmed, Reuters ja EKP arvutused.

9.2 Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis

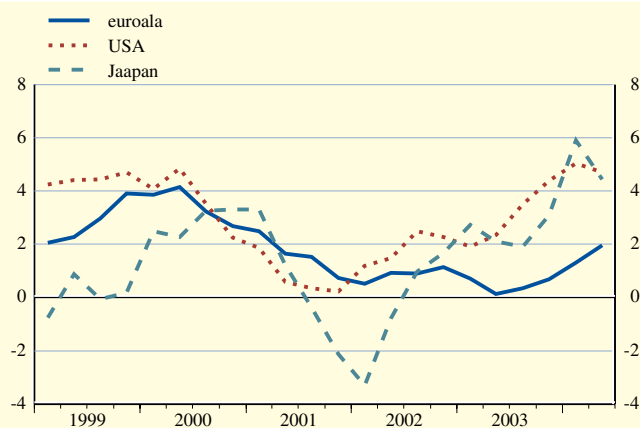
(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Majanduslik ja finantssektori areng

	Tarbija- hinnaindeks	Tööjõu ühikukulud (töötlev tööstus)	Reaalne SKT	Tööstus- toodangu indeks (töötlev tööstus)	Tööpuudus, protsenti töötajate suhtes (sesoonselt kohandatud)	Lai raha- pakkumise ¹)	3 kuu pankade- vaheline hoiuste intressi- määr ²), protsenti aastas	10-aastaste riigivõla- kirjade tootlus ²), protsenti aastas	Oma- vääringu vahetus- kursus ³) euro suhtes	Valitsemis- sektori eelarve tasakaal (protsent SKT suhtes)	Valitsemis- sektori koguvõlg ⁴) (protsent SKT suhtes)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
USA											
2000	3,4	4,3	3,7	4,8	4,0	9,4	6,53	6,03	0,9236	1,6	44,2
2001	2,8	0,2	0,8	-3,9	4,8	11,4	3,78	5,01	0,8956	-0,4	43,4
2002	1,6	-0,3	1,9	-0,5	5,8	8,0	1,80	4,60	0,9456	-3,8	45,6
2003	2,3	3,2	3,0	0,1	6,0	6,2	1,22	4,00	1,1312	-4,6	47,9
2003 II kv	2,1	3,4	2,3	-1,3	6,1	6,9	1,24	3,61	1,1372	-4,7	47,0
III kv	2,2	3,1	3,5	-0,6	6,1	7,2	1,13	4,21	1,1248	-5,1	47,4
IV kv	1,9	3,5	4,4	1,7	5,9	4,5	1,17	4,27	1,189	-4,3	47,9
2004 I kv	1,8	1,6	5,0	3,2	5,6	4,3	1,12	4,00	1,2497	-4,5	48,7
II kv	2,9	0,0	4,7	5,8	5,6	5,7	1,30	4,58	1,2046	.	.
2004 apr	2,3	-	-	5,5	5,6	5,4	1,15	4,32	1,1985	-	-
mai	3,1	-	-	6,0	5,6	6,0	1,25	4,70	1,2007	-	-
juuni	3,3	-	-	5,7	5,6	5,8	1,50	4,73	1,2138	-	-
juuli	3,0	-	-	5,5	5,5	4,8	1,63	4,48	1,2266	-	-
aug	.	-	-	.	.	.	1,73	4,27	1,2176	-	-
Jaapan											
2000	-0,7	-6,7	2,8	5,7	4,7	2,1	0,28	1,76	99,47	-7,5	126,9
2001	-0,7	4,4	0,4	-6,8	5,0	2,8	0,15	1,34	108,68	-6,1	134,7
2002	-0,9	-3,2	-0,3	-1,2	5,4	3,3	0,08	1,27	118,06	-7,9	141,3
2003	-0,3	-3,8	2,5	3,2	5,3	1,7	0,06	0,99	130,97	.	.
2003 II kv	-0,2	-3,0	2,1	2,2	5,4	1,6	0,06	0,60	134,74	.	.
III kv	-0,2	-1,5	1,9	1,0	5,2	1,8	0,05	1,19	132,14	.	.
IV kv	-0,3	-4,3	3,1	4,2	5,1	1,5	0,06	1,38	129,45	.	.
2004 I kv	-0,1	-6,5	5,9	6,8	4,9	1,7	0,05	1,31	133,97	.	.
II kv	-0,3	.	4,4	7,4	4,6	1,9	0,05	1,59	132,20	.	.
2004 apr	-0,4	-7,6	-	8,7	4,7	2,0	0,05	1,51	129,08	-	-
mai	-0,5	-4,5	-	4,6	4,6	2,0	0,05	1,49	134,48	-	-
juuni	0,0	.	-	8,9	4,6	1,7	0,05	1,77	132,86	-	-
juuli	-0,1	.	-	5,9	4,9	1,8	0,05	1,79	134,08	-	-
aug	.	.	-	.	.	.	0,05	1,63	134,54	-	-

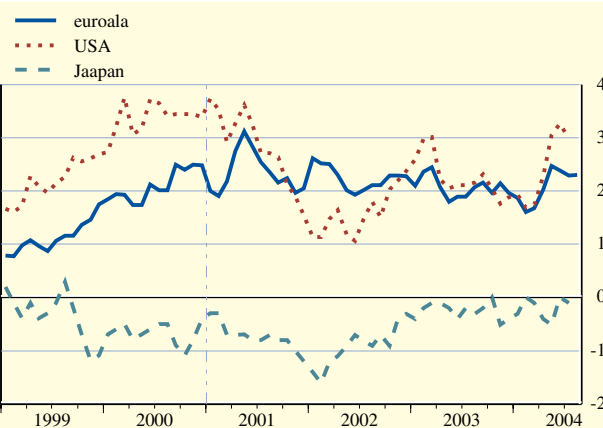
J35 Reaalne sisemajanduse kogutoodang

(aastane muutus protsentides; kvartaalsed andmed)

J36 Tarbijahinnaindeks

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: Riikide andmed (veerud 1, 2 (USA), 3, 4, 5, 6, 9 ja 10); OECD (veerg 2 (Jaapan)); Eurostat (joonistel esitatud andmed euroala kohta); Reuters (veerud 7 ja 8); EKP arvutused (veerg 11).

1) Perioodi keskmised väärtused; M3 USA puhul, M2 + hoiusertifikaadid Jaapani puhul.

2) Täpsem teave punktides 4.6 ja 4.7.

3) Täpsem teave punktis 8.2.

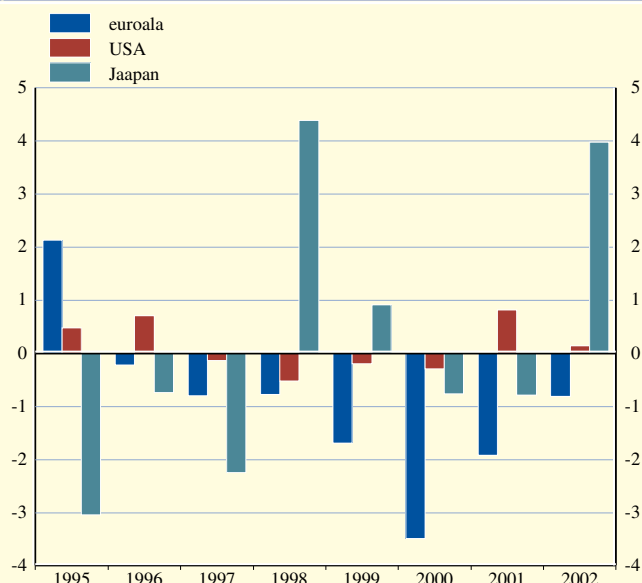
4) Valitsemissektori konsolideeritud koguvõlg (perioodi lõpu seisuga).

9.2 Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis (protsent SKTst)

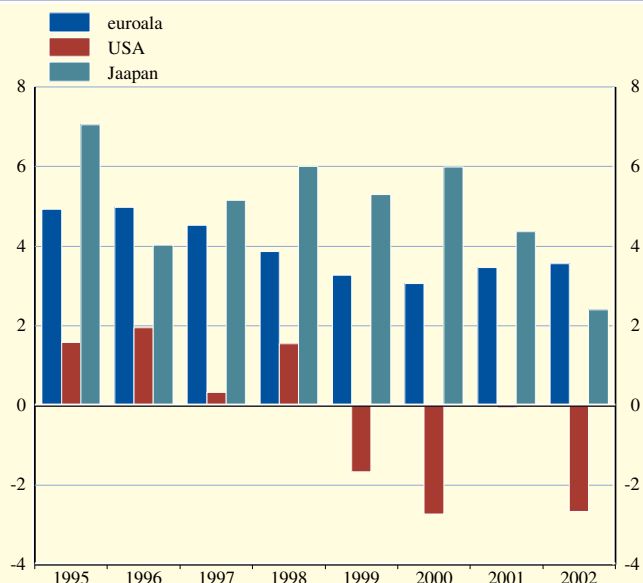
2. Säastud, investeeringud ja rahastamine

	Siseriiklikud säästud ja investeeringud			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete investeeringud ja rahastamine						Kodumajapidamiste investeeringud ja rahastamine ¹⁾			
	Kogusääst	Kapitali kogumatus	Netolaenuandmine väljaspool euroala	Kapitali kogumatus	Kapitali kogumatus põhivarasse	Finantsvarade neto-soetamine	Kogusääst	Neto-kohustuste võtmine	Väärt-paberid ja aktsiad	Kapitali-kulutused ²⁾	Finants-varade neto-soetamine	Kogusääst ³⁾	Neto-kohustuste võtmine
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
USA													
2000	18,0	20,8	-4,0	9,5	9,0	12,3	7,5	12,6	2,4	12,6	3,1	11,0	5,9
2001	16,4	19,1	-3,8	8,0	8,4	1,8	7,6	0,9	1,8	12,7	5,9	10,6	5,9
2002	14,7	18,4	-4,4	7,4	7,4	1,2	8,2	1,0	0,0	12,8	4,0	11,1	6,7
2003	13,5	18,4	-4,7	7,1	7,2	5,0	8,7	3,2	0,9	13,0	7,0	10,9	8,3
2002 II kv	15,1	18,4	-4,6	7,3	7,4	2,3	8,2	2,1	0,4	12,8	3,5	11,6	5,7
III kv	14,5	18,5	-4,5	7,5	7,3	0,9	8,1	1,2	-1,6	12,8	2,7	10,9	5,8
IV kv	13,8	18,4	-4,7	7,3	7,2	4,1	8,4	3,6	0,7	12,8	3,7	10,6	8,1
2003 I kv	12,9	18,1	-4,9	7,0	7,1	4,2	7,9	3,2	0,9	12,7	5,8	10,5	9,0
II kv	13,2	18,2	-5,0	7,0	7,1	5,7	8,6	3,9	2,1	12,9	11,4	11,1	12,6
III kv	13,4	18,4	-4,7	7,0	7,2	4,9	8,9	2,8	0,2	13,2	6,5	11,3	7,5
IV kv	14,5	18,8	-4,3	7,3	7,3	5,0	9,4	2,9	0,3	13,1	4,4	10,7	4,3
2004 I kv	14,2	19,0	-4,8	7,5	7,3	5,3	9,1	3,4	0,7	12,9	7,1	10,7	9,5
Jaapan													
2000	27,8	26,3	2,3	15,4	15,5	0,9	14,5	-1,0	0,2	5,2	3,9	10,5	-0,1
2001	26,4	25,8	2,0	15,3	15,3	-2,8	14,3	-6,4	0,2	4,9	2,8	8,6	0,2
2002	25,7	23,9	2,8	13,8	14,0	-2,9	15,7	-7,0	-0,9	4,8	0,7	8,5	-2,1
2003	.	24,0	.	.	.	2,9	.	-5,0	-0,6	.	-0,8	.	-0,6
2002 II kv	24,1	23,4	2,8	.	.	-27,9	.	-23,7	0,8	.	5,8	.	-8,5
III kv	24,5	23,9	2,7	.	.	1,2	.	-9,7	-2,4	.	-6,8	.	-0,6
IV kv	24,2	25,2	2,2	.	.	5,9	.	9,2	0,7	.	9,5	.	-1,5
2003 I kv	28,2	23,4	2,8	.	.	16,0	.	-4,6	0,3	.	-11,2	.	2,9
II kv	.	23,3	.	.	.	-25,1	.	-21,4	-0,9	.	4,1	.	-5,5
III kv	.	24,1	.	.	.	9,3	.	-2,9	-3,0	.	-5,4	.	1,6
IV kv	.	24,9	.	.	.	11,6	.	8,3	1,2	.	8,4	.	-1,3
2004 I kv	.	23,8	.	.	.	10,6	.	-1,4	-0,6	.	-8,6	.	0,7

J37 Netolaenuandmine kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele (protsent SKTst)

J38 Netolaenuandmine kodumajapidamistele¹⁾ (protsent SKTst)

Allikas: EKP, USA Föderaalreservi nõukogu, Jaapani keskpang ja majandus- ja sotsiaaluuringute instituut.

1) Sh kodumajapidamisi teenivad kasumitaotluseta asutused.

2) Kapitali kogumatus Jaapanis. Kapitalikulutused hõlmavad USA puhul tarbijate kestva kaupade.

3) Ameerika Ühendriikide kogusäästu suurendavad tarbijate kulutused kestva kaupadele.

JOONISTE LOETELU

J1	Rahaagregaadid	S12
J2	Vastaskirjed	S12
J3	Rahaagregaatide komponendid	S13
J4	Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid	S13
J5	Laenud finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele	S14
J6	Laenud kodumajapidamistele	S15
J7	Laenud valitsemissektorile ja euroalavälistele residentidele	S16
J8	Finantsvahendajate hoised	S17
J9	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste hoised	S18
J10	Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoised	S19
J11	Rahaloomeasutuste väärtpaberid	S20
J12	Investeeringufondide varad kokku	S24
J13	Bilansiline jääk kokku ja euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad (kogusumma)	S31
J14	Väärtpaberite (v.a aktsiate) bilansiline jääk sektorite kaupa	S32
J15	Väärtpaberite (v.a aktsiate) emissioon (kogusumma) sektorite kaupa	S33
J16	Lühiajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku	S34
J17	Pikaajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku	S35
J18	Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad	S36
J19	Noteeritud aktsiate emissioon (kogusumma) emitendi sektori kaupa	S37
J20	Lepingulise tähtajaga uued hoised	S39
J21	Ujuva intressimääraga ja kuni üheaastase esialgse fikseeritud intrssimääraga uued laenud	S39
J22	Euroala rahaturu intressimäärad	S40
J23	3 kuu rahaturu intressimäärad	S40
J24	Euroala riigivõlakirjade tootlus	S41
J25	10aastaste euroala riigivõlakirjade tootlus	S41
J26	Dow Jonesi EURO STOXXi üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	S42
J27	Maksebilanss: jooksevkonto	S55
J28	Maksebilanss: otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma)	S55
J29	Maksebilanss: kaubad	S56
J30	Maksebilanss: teenused	S56
J31	Peamised maksebilansitehingud, mis mõjutavad rahaloomeasutuste netovälisvarasid	S61
J32	Rahvusvaheline investeeringu positsioon kirjete kaupa 2002. aasta lõpu seisuga	S64
J33	Efektiivsed vahetuskursid	S67
J34	Kahepoolsed vahetuskursid	S67
J35	Reaalne SKT	S70
J36	Tarbijahinnaindeksid	S70
J37	Netolaenuandmine kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele	S71
J38	Netolaenuandmine kodumajapidamistele	S71

TEHNILISED MÄRKUSED

EUROALA ÜLEVAADE

(I. RAHAPOLIITIKA ARENG JA INTRESSIMÄÄRAD)

Kuuga t lõppeva kvartali keskmine kasvumäär arvutatakse välja järgnevalt:

$$a) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right)$$

kus I_t tähistab kohandatud bilansilise jäägi indeksi kuus t (vt ka allpool). Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva aasta keskmine kasvumäär:

$$b) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right)$$

OSAD 2.1-2.6

TEHINGUTE ARVUTAMINE

Kuiste tehingute arvutamine põhineb kuistel bilansilise jäägi erinevustel, mida on kohandatud vastavalt ümberliigitustele, ümberhindamistele, vahetuskursside muutuste ja kõigile teistele muudatustele, mis ei tulene tehingutest.

Kui L_t tähistab bilansilist jääki kuu t lõpus, C_t^M kohandamist ümberliigitamiste põhjal kuus t , E_t^M kohandamist vahetuskursside põhjal ja V_t^M kohandamist teiste ümberhindamiste põhjal, siis avalduvad kuus t F_t^M tehtud tehingud järgnevalt:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva kvartali tehingud F_t^Q :

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kus L_{t-3} tähistab bilansilist jääki seisu kuu $t-3$ lõpus (eelmise kvartali lõpu) ja näiteks C_t^Q tähistab kuuga t lõppeva kvartali ümberliigituste põhjal tehtud kohandamist.

Kvartaalsete aegridade puhul, mille kohta on olemas ka kuised andmed (vt allpool), tuletatakse kvartali tehingud kolme kuu tehingute summana.

KUISTE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad saab välja arvutada tehingute põhjal või kohandatud bilansilise jäägi indeksi põhjal. Kui F_t^M ja L_t on defineeritud ülaltoodud viisil, siis saab kohandatud bilansilise jäägi indeksi I_t kuu t kohta välja arvutada järgnevalt:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Sesoonselt tasandamata indeksi baasiks on käesoleval juhul 2001. aasta detsember (2001=100). Kohandatud bilansilise jäägi indeksi aegridu on võimalik vaadata EKP veebileheküljel (www.ecb.int), kus tuleb valida "Statistics" ning seejärel "Monetary statistics".

Kuu t aastast kasvumäär a_t - s.t kuuga t lõppeva 12 kuu muutuse - saab välja arvutada kahe järgneva valemi põhjal:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Kui pole näidatud teisiti, viitab aastane kasvumäär nimetatud perioodi lõpule. Näiteks arvutatakse 2002. a protsentuaalne muutus valemi g) põhjal 2002. aasta detsembri ja 2001. aasta detsembri indeksite jagamise teel.

Valemist g) saab tuletada ka ühe aasta piiresse jäävate perioodide kasvumäärad. Näiteks saab kuise kasvumäära a_t^M välja arvutada järgnevalt:

$$h) a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Lõpetuseks, M3 aastase kasvumäära saab välja arvutada kolme kuu liikuva keskmise põhjal valemi $(a_t + a_{t-1} + a_{t-2})/3$ järgi, kus a_t on defineeritud vastavalt valemile f) või g).

KVARTALSETE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kui F_t^Q ja L_{t-3} on defineeritud nagu ülal, siis kohandatud bilansilise jäägi indeks I_t kuuga t lõppeva kvartali kohta arvutatakse välja järgnevalt:

$$i) I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Kuuga t lõppeva nelja kvartali aastase kasvumäära at saab välja arvutada valemi g) põhjal.

EUROALA RAHANDUSSTATISTIKA SESOONNE KOHANDAMINE¹

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA². Sesoonne kohandamine võib hõlmata nädalapäeva kohandamist ning mõningatel juhtudel viiakse see läbi kaudselt koostisosade lineaarse kombineerimise teel. Seda rakendatakse M3 puhul, mis on tuletatud sesoonselt kohandatud M1, M2 ja M1 vahe ning M3 ja M2 vahe summeerimise teel.

Kõigepealt toimub kohandatud bilansilise jäägi indeksi³ sesoonne kohandamine. Seejärel kasutatakse saadud sesoonsustegureid taseme, ümberliigitamise ja ümberhindamise komponentide kohandamiseks, mille tulemusena saadakse

sesoonselt kohandatud tehingud. Sesoonsustegureid uuendatakse kord aastas või vastavalt vajadusele.

OSAD 3.1–3.3

KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad arvutatakse välja finantstehingute alusel ning seetõttu ei võeta arvutamisel arvesse ümberliigitamisi, ümberhindamisi, vahetuskursi erinevusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi.

Kui T_t tähistab tehinguid kvartalis t ja L_t tähistab bilansilist jääki kvartali t lõpus, siis arvutatakse kvartali t kasvumäär välja järgnevalt:

$$j) \frac{\sum_{i=0}^3 T_{t-i}}{L_{t-4}} \times 100$$

OSAD 4.3–4.4

VÕLAKIRJADE JA NOTEERITUD AKTSIATE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad arvutatakse välja finantstehingute alusel ning seetõttu ei võeta arvutamisel arvesse ümberliigitamisi, ümberhindamisi, vahetuskursi erinevusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi.

¹ Vt EKP väljaannet "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (august 2000), ning "Statistics" EKP veebilehe (www.ecb.int) alajaotuses "Monetary statistics".

² Vt Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B. C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, lk 127–152, või "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.

Rahvusvahelistel eesmärkidel kasutatakse ka samal mudelil põhinevat TRAMO-SEATS meetodit. TRAMO-SEATS kohta lugege lähemalt Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Banco de España, töödokument nr 9628, Madrid.

³ Sellest järeldub, et sesoonselt kohandatud aegrea puhul erineb baasperioodi, s.t 2001. aasta detsembri, indeks üldiselt 100st, kajastades antud kuu sesoonsust.

Kasvumäärad võib välja arvutada kas tehingute või kohandatud bilansilise jäägi indeksi abil. Kui N_t^M tähistab tehinguid (netoemissioonid) kuus t ja L_t tähistab kohandatud bilansilist jääki kuu t lõpus, siis kohandatud bilansilise jäägi indeks I_t arvutatakse kuu t kohta välja järgnevalt:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Baasperioodil, s.t 2001. aasta detsembris, on indeksi väärtuseks 100. Aastane protsentuaalne muutus a_t kuus t , mis vastab kuus t lõppeva 12-kuulise perioodi muutusele, arvutatakse välja järgmiste valemite põhjal:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Meetod, mida kasutatakse väärtpaperite (välja arvatud aktsiate) kasvumäärade arvutamiseks, on sama mis rahaagregaatide puhul. Ainus erinevus seisneb selles, et tähise "F" asemel kasutatakse tähist "N". See on tingitud vajadusest eristada "netoemissioonide" arvutamise erinevaid viise väärtpaperiemissioonide statistika jaoks (mille tarvis EKP kogub eraldi andmeid brutoemissioonide ja väärtpaperite lunastamise kohta), ning rahaagregaatide tarvis kasutatavaid "tehinguid".

Osas 4.3 kasutatud arvutusvalemite kasutatakse ka osas 4.4 ning see põhineb samuti rahaagregaatide jaoks kasutatavatel tehingutel. Osas 4.4 esitatud andmed tuginevad turuväärtustele ning arvutuste aluseks on finantstehingud, mis ei sisalda ümberliigitamisi, ümberhindamisi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Vahetuskursi muutusi ei arvestata, sest kõik noteeritud aktsiad on nomineeritud eurodes.

OSA 5.1 TABEL I

ÜHTLUSTATUD TARBIAHINNAINDEKSI SESOONNE KOHANDAMINE⁴

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA (vt allmärkust 2 leheküljel S74). Euroala üldise ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) sesoonne kohandamine viiakse läbi kaudselt. Selleks summeeritakse euroala töödeldud toiduainete, töötlemata toiduainete, tööstuskaupade (v.a energia) ja teenuste sesoonselt kohandatud aegread. Energia hinnaindeks liidetakse kohandamata kujul, sest vastav aegrida ei sisalda sesoonsel komponenti. Sesoonsustegurid vaadatakse üle kord aastas või vastavalt vajadusele.

OSA 7.1 TABEL 2

MAKSEBILANSI JOOKSEVKONTO SESOONNE KOHANDAMINE

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA (vt allmärkust 2 leheküljel S74). Kaupade ja teenuste lähteandmeid kohandatakse eelnevalt vastavalt tööpäevade ja puhkepäevade arvule. Andmed tulukonto krediti kohta kuuluvad eelkohandamisele tööpäevade arvu alusel. Eelnimetatud aegridade sesoonsel kohandamisel kasutatakse eelkohandatud andmeid. Tulukonto deebetit ja ülekandeid eelnevalt ei kohandata. Kogu jooksevkonto sesoonne kohandamine viiakse läbi euroala kaupade, teenuste, tulude ja jooksvate ülekannete sesoonselt kohandatud aegridade summeerimise teel. Sesoonsustegurid vaadatakse üle kaks korda aastas või vastavalt vajadusele.

⁴ Vt EKP väljaannet "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (august 2000), ning "Statistics" EKP veebilehe (www.ecb.int) alajaotuses "Monetary statistics".

ÜLDMÄRKUSED

Kuubülletääni osas “Euroala statistika” keskendutakse euroala kui terviku arvnäitajatele. Täpsem teave ja andmed pikemate perioodide kohta asuvad koos täiendavate selgitavate märkustega EKP veebilehe (www.ecb.int) alljaotuses “Statistics”. Alljaotuses “Statistics on-line” pakutavad teenused hõlmavad otsinguga brauseriliidest, erinevate andmesarjade tellimist ning andmete alla-laadimise võimalust CSV (*Comma Separated Value* – komaeraldusega) failidena. Täiendava teabe saamiseks palun võtke meiega ühendust elektronposti aadressil: statistics@ecb.int.

Kuubülletäänis sisalduva arvnäitajate esitamise tähtpäevaks on tavaliselt EKP nõukogu kuu esimesele koosolekule eelnev päev. Käesolevas väljaandes sisalduvad andmed on esitatud seisuga 1. september 2004.

Kui pole märgitud teisiti, siis seonduvad kõik andmed euroalaga. Rahapoliitilisi andmeid, ühtlustatud tarbijahinnaindeksit (ÜTHI), investeerimisfonde ja finantsturgusid puudutavas statistikas hõlmavad euro-alaga seonduvad statistilised aegread neid ELi liikmesriike, kes olid võtnud euro kasutusele statistikas kajastuval perioodil. See on vajadusel ära toodud tabelite allmärkuses; joonistes on lünk tähistatud punktiiriga. Seal, kus statistika aluseks olevad andmed on kättesaadavad, kasutatakse 2000. aasta baasil arvutatud absoluutarvudes ja protsentides väljendatud muutuste puhul 2001. aastal aegridu, mis arvestavad Kreeka euroalasse sisenemise mõjusid.

Eeldusel, et eküü koosseis ei ühti nende riikide endiste vääringutega, kes on kasutusele võtnud ühisraha, on 1999. aastale eelnevast ajast pärinevad summad, mis on konverteeritud osalevatest valuutadest eküüdesse kehtiva eküü vahetuskursi alusel, mõjutatud nende ELi liikmesriikide valuutakursside muutustest,

kes pole eurot kasutusele võtnud. Et vältida niisuguste muutuste mõju rahapoliitika statistikale, on 1999. aastale eelnevate aastate andmed osades 2.1 kuni 2.8 väljendatud ühikutes, mis on konverteeritud omavääringust 31. detsembril 1998. aastal kehtestatud tühistamatu euro vahetuskursi alusel. Kui pole märgitud teisiti, siis põhineb hinna ja kulude statistika enne 1999. aastat vastava riigi omavääringus väljendatud andmetel.

Vajadusel on kasutatud koondamise ja/või konsolideerimise (sealhulgas erinevate riikide vahelise konsolideerimise) meetodeid.

Viimased andmed on sageli tinglikud ja võivad muutuda. Erinevused kogusummade ja nende üksikosade vahel võivad tuleneda ümardamisest.

Gruppi “teised ELi liikmesriigid” kuuluvad Tšehhi Vabariik, Taani, Eesti, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia, Slovakkia, Rootsi ja Ühendkuningriik.

Enamikel juhtudel kattub tabelites kasutatud terminoloogia Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteemis 1995 (ESA 95) ning Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi käsiraamatus sisalduvate rahvusvaheliste standarditega. Tehingud viitavad vabatahtlikele valuutatehingutele (mõõdetud otse või tuletatud) ning vood hõlmavad ka muutusi bilansilises jäägis, mis on põhjustatud hinna ja vahetuskursi muutustest, mahakandmistest ja teistest muutustest.

Tabelites kasutatav mõiste “kuni (x) aastat” tähistab “kuni (x) aastat, viimane kaasa arvatud”.

ÜLEVAADE

Kokkuvõtte euroala põhinäitajate arengust on ära toodud ülevaatlikus tabelis.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

Osas 1.4 esitatakse statistika kohustusliku reservi ja likviidsustegurite kohta. Aastased ja kvartaalsed näitajad kajastavad vastava aasta/kvartali viimase kohustusliku reservi hoidmisperioodi keskmist taset. Kuni 2003. aasta detsembrini algas kohustusliku reservi hoidmisperiood kuu 24. päeval ja lõppes järgmise kuu 23. päeval. 23. jaanuaril 2003. aastal andis EKP teada muudatustest operatsioonilises raamistikus, mis jõustusid 10. märtsil 2004. Muudatuste tulemusena algab hoidmisperiood EKP nõukogu kuise rahapoliitika hindamise koosolekule järgneval põhilise refinantseerimistehingu arvelduspäeval. Kohustusliku reservi täitmise ülemineku-perioodiks on ajavahemik 24. jaanuarist kuni 9. märtsini 2004.

Osa 1.4 tabelis 1 on ära toodud kohustusliku reservi kohustuslastest krediidasutuste reservibaasi komponendid. Reservibaasi ei kuulu kohustused Euroopa Keskpankade Süsteemi kohustusliku reservi süsteemi kuuluvate krediidasutuste, EKP ja liikmesriikide keskpankade ees. Kui krediidasutus ei suuda dokumentaalselt tõendada oma eelnimetatud asutuste omandis olevate kuni kaheaastase tähtajaga emiteeritud võlakirjade hulka, võib ta oma reservibaasist maha arvata kindla protsendi nimetatud kohustustest. Kuni 1999. aasta novembrini oli selleks reservibaasi arvutamise määraks 10% ja pärast nimetatud kuupäeva 30%.

Osa 1.4 tabelis 2 on toodud möödunud hoidmisperioodide keskmised näitajad. Iga krediidasutuse reservinõude summa arvutamisel kohaldatakse reservimäära kohustusliku reservi baasi kuuluvatele kohustuste kategooriatele, kasutades selleks iga kalendrikuu lõpu bilansi andmeid. Seejärel lahutab iga krediidasutus nimetatud näitajast ühekordse

summana 100 000 eurot. Saadud kohustusliku reservi nõuded koondatakse seejärel euroala tasandil (1. veerg). Arvelduskontodel hoitavad vahendid (2. veerg) on keskpangas asuvate krediidasutuste arvelduskontodel hoitava-te igapäevaste vahendite koondatud keskmine summa, mis sisaldab reservinõude täitmisel arvestatavaid vahendeid. Üle-reservid (3. veerg) on krediidasutuste keskpankades asuvatel arvelduskontodel kohustusliku reservi nõude täitmiseks vajalikke varasid ületavate vahendite keskmine maht kohustusliku reservi hoidmisperioodil. Reservide mittetäitmise (4. veerg) all mõistetakse kohustusliku reservi hoidmisperioodi keskmist krediidasutuste keskpangas asuvate arvelduskontode puudujääki kohustusliku reservi nõude täitmisel, mille arvutamisel lähtutakse nendest krediidasutustest, kes ei ole täitnud kohustusliku reservi nõuet vaatlusalusel hoidmisperioodil. Kohustuslike reservide tasustamise intressimäär (5. veerg) võrdub kohustusliku reservi nõude hoidmisperioodil toimunud EKP põhiliste refinantseerimistehingute intressimäärade keskmisega, mis on kaalutud vastavalt kalendripäevade arvule (vt osa 1.3).

Osa 1.4 tabelis 3 on ära toodud pangandussüsteemi likviidsuspositsioon, mis on määratletud kui euroala krediidasutuste eurosüsteemi keskpankade arvelduskontodel hoitavad eurodes nomineeritud vahendid. Kõik summad põhinevad eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruandel. Muud likviidust vähendavad tehingud (7. veerg) ei hõlma liikmesriikide keskpankade poolt EMU teises etapis algatatud võlakirjade emissiooni. Muud tegurid (netoväärtuses) (10. veerg) kajastavad ülejäänud eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruande kirjeid netoväärtusena. Krediidasutuste arvelduskontod (11. veerg) võrduvad likviidsust lisavate tegurite (veerud 1 kuni 5) summa ja likviidsust vähendavate tegurite summa

(veerud 6 kuni 10) vahega. Baasraha (12. veerg) arvutatakse hoiustamise püsivõimaluse (6. veerg), ringluses olevate pangatähtede (8. veerg) ja krediidasutuste keskpangas asuvatel arvelduskontodel olevate hoiuste (11. veerg) summana.

RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

Osas 2.1 on ära toodud rahaloomeasutuste sektori koondbilanss ehk kõigi euroala residentidest rahaloomeasutuste ühtlustatud bilansside koond. Rahaloomeasutused on keskpangad, ühenduse õiguse raames defineeritud krediidiasutused, rahaturufondid ja teised asutused, mille tegevusalaks on hoiuste ja/või hoiuste lähedaste asendajate kogumine isikutelt, kes ei ole rahaloomeasutused, ning enda arvel (vähemalt majanduslikus mõttes) laenude andmine ja/või investeerimine väärtpaberitesse. Rahaloomeasutuste täielik loetelu on ära toodud EKP veebilehel.

Osas 2.2 on ära toodud rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss, mis on saadud koondbilansi positsioonide tasaarveldamise teel euroala rahaloomeasutuste vahel. Kirjendamispraktika piiratud heterogeensuse tõttu ei pruugi rahaloomeasutuste vaheliste positsioonide summa olla null; saldo on ära näidatud osa 2.2 kohustuste poole 10. veerus. Osas 2.3 on ära toodud euroala rahaagregaadid ja vastaskirjed. Need on tuletatud rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansist; ühtlasi arvestatakse nende puhul ka mõningaid keskvalitsuse rahalisi varasid/kohustusi. Rahaagregaatide ja vastaskirjete statistika kohandamisel lähtutakse sesoonsetest ja kauplemispäeva mõjudest. Osades 2.1 ja 2.2 kajastatakse väliskohustuste kirjel euroalaväliste residentide omandis olevaid i) osakuid, mis on emiteeritud euroala rahaturufondide poolt ning ii) euroala raha-

loomeasutuste poolt emiteeritud võlakirju tähtajaga kuni kaks aastat. Osas 2.3 on need väärtpaberid aga rahaagregaatidest välja arvatud ning näidatud kirjel "Netovälisvarad".

Osas 2.4 on esitatud analüüs euroala (pangandussüsteemi) mitteresidentidest rahaloomeasutuste poolt euroalas väljastatud laenudest sektorite, liigi ja lepingulise tähtaja lõikes. Osas 2.5 näidatakse euroala pangahoiuste analüüsi sektorite ja instrumentide kaupa. Osas 2.6 on ära toodud euroala pangandus-institutsioonide hoitavad väärtpaberid vastavalt emitendi liigile.

Osad 2.2 kuni 2.6 hõlmavad tehinguid, mis on tuletatud erinevustena bilansilises jäägis ning mida on kohandatud ümberliigitamise, ümberhindamise, valuutakursside muutuste ja muude mittetehingute muutustega. Osas 2.7 on ära toodud valikulised ümberhindamised, mida kasutatakse tehingute tuletamisel. Osades 2.2 kuni 2.6 on ära toodud ka tehingute kasvumäärad väljendatuna protsentides aasta baasil. Osas 2.8 käsitletakse rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotust vääringute kaupa kvartalite lõikes.

Sektorite täpsed määratlused on ära toodud EKP väljaandes "Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers" (november 1999). EKP väljaandes "Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics" (november 2002) tuuakse välja soovituslikud juhised, mida liikmesriikide keskpangad peaksid järgima. Alates 1. jaanuarist 1999 on statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel lähtutud EKP 1. detsembri 1998. aasta määrusest ECB/1998/16¹, milles sätestatakse nõuded rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilansile ning mida on viimati muudetud määrusega ECB/2003/10².

1 EÜT L 356, 30.12.1998, lk 7.

2 ELT L 250, 02.10.2003, lk 19.

Kooskõlas nimetatud määrusega on bilansi- kirje “rahaturuinstrument” ühendatud kirjega “võlakirjad” nii rahaloomeasutuse bilansi varade kui ka kohustuste poolel.

Osas 2.9 on esitatud euroala investeerimis- fondide (välja arvatud rahaturufondide) kvartali lõpu seisuga kajastatud bilansiline jääk. Bilanss on esitatud koondina ning seetõttu kajastuvad kohustustes inves- teerimisfondide omandis olevad teiste investeerimisfondide poolt emiteeritud osakud. Varade/kohustuste kogusummad on jaotatud ka investeerimispõhimõtete (aktsia- fondid, võlakirjafondid, segafondid, kinnisvara- ja muud fondid) ning investori liigi (avatud ja kinnised fondid) järgi. Osas 2.10 on ära toodud koondbilansid iga investeerimisfondide sektori kohta, mida liigitatakse investeerimispoliitika ja investori liigi alusel.

FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

Osades 3.1 ja 3.2 on ära näidatud euroala reaalsektorite finantskontode kvartaalsed andmed. Euroala reaalsektorid koosnevad valitsemissektorist (ESA 95 paragrahv 13), kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatest ettevõtetest (ESA 95 paragrahv 11) ning kodumajapidamistest (ESA 95 paragrahv 14), sealhulgas kodumajapidamisi teenindavatest kasumitaotluseta asutustest (ESA 95 paragrahv 15). Andmed hõlmavad sesoonselt kohandamata bilansilisi jääke ja vastavalt ESA 95-le klassifitseeritud finantstehinguid, kajastades peamisi finants- investeeringuid ja reaalsektorite ressursside kaasamist. Finantseerimise (kohustuste) poolel on andmed esitatud ESA 95 sektorite ja lepingulise tähtaja kaupa (“lühiajalised” viitab lepingulisele tähtajale kuni üks aasta; “pikaajalised” viitab lepingulisele tähtajale üle ühe aasta). Võimalusel on rahaloome- asutustelt saadud finantseeringud esitatud eraldi. Teave finantsinvesteeringute (varade) kohta on hetkel vähem üksik-asjalik kui teave finantseerimise kohta, seda

eelkõige seetõttu, et andmete esitamine sektorite kaupa pole võimalik.

Osas 3.3 on ära toodud euroala kindlustus- ettevõtete ja pensionifondide (ESA 95 paragrahv 125) kvartaalsete finants- kontode andmed. Sarnaselt osadega 3.1 ja 3.2 hõlmavad nimetatud andmed sesoonselt kohandamata bilansilisi jääke ja finantstehinguid, kajastades vastava sektori peamisi finantsinvesteeringuid ja ressursside kaasamist.

Kvartaalsed andmed eelnimetatud kolmes sektoris põhinevad liikmesriikide kvar- taalsete finantskontode andmetel ning raha- loomeasutuste bilansi ja väärtpaberi- emissioonide statistikal. Osades 3.1 ja 3.2 viidatakse ka andmetele, mis on võetud Rahvusvaheliste Arvelduste Panga rahvus- vahelisest pangandusstatistikast. Kuigi kõik euroala riigid kajastuvad rahaloomeasutuste bilansis ja väärtpaberiemissioonide statistikas, ei esita Iirimaa ja Luksemburg veel oma kvartaalsete finantskontode andmeid.

Osas 3.4 on ära toodud aastaandmed euro- ala säästude, investeeringute (finants- ja mittefinantsinvesteeringute) ja rahas- tamise kohta tervikuna ning eraldi kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ette- võtete ja kodumajapidamiste kohta. Nimetatud aastaandmed peegeldavad täpsemat teavet finantsvarade soetamise kohta sektorite kaupa ning vastavad kahes eelnevas osas nimetatud kvartaalsetele andmetele.

FINANTSTURUD

Euroala finantsturgude statistika aegread hõlmavad neid ELi liikmesriike, kes olid euro kasutusele võtnud statistikas kajastuval perioodil.

Väärtpaberite (välja arvatud aktsiate) ja noteeritud aktsiate (osad 4.1–4.4) kohta

koostab statistika EKP, kes kasutab Euroopa Keskpankade Süsteemilt ja Rahvusvaheliste Arvelduste Pangalt saadud andmeid. Osas 4.5 on esitatud euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes. Raha-turu intressimäärade, pikaajaliste riigivõla-kirjade tootluse ja aktsiaturgude indekse kohta (osad 4.6–4.8) koostab EKP statistika elektrooniliste kanalite kaudu saadud andmete põhjal.

Väärtpaberiemissioonide alane statistika hõlmab väärtpabereid (välja arvatud aktsiaid (võlakirjad)), mida on tutvustatud osades 4.1, 4.2 ja 4.3, ning noteeritud aktsiaid, mida on kajastatud osas 4.4. Võlakirjad on jaotatud lühiajalisteks ja pikaajalisteks väärtpaberiteks. "Lühiajalised" väärtpaberid on tähtajaga kuni üks aasta (erandjuhtudel kuni kaks aastat). "Pikaajalised" väärtpaberid on eelnimetatud tähtajast pikema tähtajaga või vabalt valitava (kuid igal juhul pikema kui üheaastase) tähtajaga või määramata tähtajaga väärtpaberid. Võlakirjade statistika kajastab hinnanguliselt 95% euroala residentide emissioonide kogumahust. Osades 4.1, 4.2 ja 4.3 näidatud eurodes nomineeritud väärtpaberid sisaldavad eurole vastavas kohalikus vääringus väljendatud väärtpabereid.

Osas 4.1 on ära näidatud emiteeritud ja väljaostetud väärtpaberid, emissiooni netoväärtus ning bilansiline jääk kõigi väärtpaberite tähtaegade kaupa ning täiendavalt pikaajaliste väärtpaberite lõikes. Emissiooni netoväärtus erineb muutustest bilansilises jäägis tulenevalt ümberhindamisest, ümberliigitamisest ja muudest kohandustest.

Veergudes 1 kuni 4 on ära toodud bilansiline jääk, emissiooni koguväärtus, väljaostmine ja emissiooni netoväärtus kõigi eurodes nomineeritud emissioonide kohta. Veergudes 5 kuni 8 on bilansiline

jääk, emissiooni netoväärtus, väljaostmine ja emissiooni netoväärtus kõigi euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (välja arvatud aktsiate (võlakirjade)) kohta. Veergudes 9 kuni 11 on euroala residentide poolt eurodes emiteeritud väärtpaberite bilansilise jäägi, emissiooni koguväärtuse ja väljaostmise protsentuaalne osa. Veerus 12 on ära näidatud eurodes nomineeritud emissiooni netoväärtus euroala residentide kaupa.

Osa 4.2 hõlmab bilansilist jääki ja emissiooni koguväärtuse jaotust sektorite alusel euroala residentidest emitentide kaupa; jaotus vastab ESA 95-le³. EKP on arvatud eurosüsteemi.

Osa 4.2 veerus 1 näidatud bilansiline jääk on identne osa 5.1 veerus 5 näidatud bilansilise jäägiga. Osa 4.2 veerus 2 toodud andmed rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjade bilansilise jäägi kohta on laias laastus võrreldavad emiteeritud võlakirjadega, mis on näidatud osa 2.1 veerus 8 rahaloomeasutuse koondbilansi kohustuste poolel.

Osas 4.3 kajastatakse euroala residentide poolt emiteeritud võlakirjade aastaseid kasvumäärasid (tähtaegade ja emitendi sektori kaupa). Nimetatud kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui institutsiooniline üksus omandab või müüb finantsvara ning omandab või tasub võlakohustuse. Seetõttu ei arvestata aastaste kasvumäärade juures ümberliigitusi, ümberhindamisi, vahetuskursi muutusi ega muid mittehingute muutusi.

³ ESA 95 kasutatavad koodid kuubülletääni tabelites toodud sektorite tähistamiseks on järgmised: rahaloomeasutused (sealhulgas eurosüsteem), milleks on EKP ja euroala riikide keskpangad (S.121) ning teised finantsasutused (S.122); mitterahaloomeasutused, milleks on teised finantsvahendajad (S.123), finantstugiteenuseid osutavad ettevõtted (S.124) ning kindlustusettevõtted ja pensionifondid (S.125); kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted (S.11); keskvalitsus (S.1311) ning ülejäänud valitsemissektor, mis hõlmab piirkondlikku valitsust (S.1312), kohalikku omavalitsust (S.1313) ja sotsiaalkindlustusfonde (S.1314).

Osa 4.4 veergudes 1, 4, 6 ja 8 on ära toodud euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate eest tasumisele kuuluvad summad emiteerivate sektorite kaupa. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud noteeritud aktsiate kuised andmed vastavad osas 3.2 (põhikohustused, veerg 21) toodud kvartaliandmetele.

Osa 4.4 veergudes 3, 5, 7 ja 9 on euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad (emitendi tegevussektori alusel). Need kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui emitent müüb või ostab aktsiad välja sularaha eest, välja arvatud investeeringud emitendi omaaktsiatesse. Nimetatud tehingud hõlmavad emitendi esmakordset noteerimist börsil ning uute vahendite loomist või nende kustutamist. Aastaste kasvumäärade arvutamisel ei võeta arvesse ümberliigitusi, ümber-hindamisi, vahetuskursi muutusi ega muid mittetehingute muutusi.

Osas 4.5 on statistilised andmed kõigi intressimäärade kohta, mida euroala residentidest rahaloomeasutused kohaldavad eurohoiustele ja -laenudele võrreldes euroala residentidest kodumajapidamiste ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtetega. Euroala rahaloomeasutuste intressimäärad arvutatakse euroala riikide poolt välja iga kategooria suhtes kohaldatavate intressimäärade kaalutud keskmisena (vastavate tegevusmahtude kaupa).

Rahaloomeasutuste intressimäärade statistika on esitatud tegevusalade, sektorite, vahendikategooria ja tähtaja, etteteatamistähtaja või algse fikseeritud intressimäära kohaldamise perioodide kaupa. Uued statistilised andmed rahaloomeasutuste intressimäärade kohta asendavad need kümme üleminekuperioodi statistiliste andmete aegrida euroala tarbijatele kohaldatavate intressimäärade kohta, mis on

avaldatud EKP kuubülletäänides alates 1999. aasta jaanuarist.

Osas 4.6 esitatakse euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani rahaturgude intressimäärad. Euroalal katavad rahaturu intressimäärad laia ala alates üleöhoiuste intressimääradest kuni 12kuuliste hoiusteni. Enne 1999. aasta jaanuari arutati euroala arvestuslikud intressimäärad välja SKTga kaalutud liikmesriikide intressimäärade baasil. Kuu, kvartali ja aasta väärtused on perioodi keskmised, välja arvatud üleöhoiuste intressimäärad kuni 1998. aasta detsembrini. Üleöhoiused on esitatud pankadevaheliste hoiuste intressimääradena kuni 1998. aasta detsembrini. Alates 1999. aasta jaanuarist kajastavad osa 4.6 veeru 1 andmed eurodes nomineeritud üleöhoiuste keskmist intressimäära (EONIA). Need on perioodi lõpu seisuga esitatud intressimäärad kuni 1998. aasta detsembrini ning sealt edasi perioodi keskmised intressimäärad. Alates 1999. aasta jaanuarist loetakse ühe-, kolme-, kuue- ja kaheteistkuuliste hoiuste intressimäärasid euro üleeuroopalisteks pankadevahelisteks intressimääradeks (EURIBOR); kuni 1998. aasta detsembrini kasutati Londoni pankadevahelist laenuintressi (LIBOR). Ameerika Ühendriikide ja Jaapani puhul on intressimäärad esitatud LIBORi baasil.

Osas 4.7 on esitatud euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani riigivõlakirjade tootlused. Kuni 1998. aasta detsembrini esitati euroala kahe-, kolme-, viie- ja seitsmeaastaste võlakirjade tootlused perioodilõpu väärtustena ning kümneaastaste võlakirjade tootlused perioodi keskmise väärtusena. Sealt alates esitatakse kõik tootlused perioodi keskmise näitajana. Kuni 1998. aasta lõpuni arutati euroala tootlused SKTga kaalutud riigivõlakirjade ühtlustatud tootluse baasil; sealt edasi kasutatakse keskmise arvutamisel riigivõlakirjade nominaalset tasumata summat igas lõpptähtaja vööndis. Ameerika Ühendriikide ja Jaapani puhul on

kümneaastaste võlakirjade tootlus esitatud perioodi keskmisena.

Osas 4.8 on ära toodud euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani aktsiaturgude indeksid.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

Käesolevas osas kirjeldatud andmed on enamuses esitatud Euroopa Komisjoni (põhiliselt Eurostat) ja riikide statistikaametite poolt. Euroala tulemused saadakse liikmesriikide andmete koondamise teel. Andmed on ühtlustatud ja võrreldavad nii suures ulatuses kui võimalik. Statistilisi andmeid SKT ja kulukomponentide kohta, lisandväärtuse kohta tegevusalade lõikes, tööstustoodangu, jaemüügi ja registreeritud sõiduautode kohta on kohandatud vastavalt tööpäevade arvule.

Euroala ühtlustatud tarbijahinnaindeks (osa 5.1) on saadaval alates 1995. aastast. See põhineb liikmesriikide ühtlustatud tarbijahinnaindeksitel, mille arvutamisel järgitakse kõigis euroala riikides sama meetodikat. Kaupade ja teenuste jaotus on tuletatud individuaaltarbimise klassifikaatori baasil (Coicop/ÜTHI). Ühtlustatud tarbijahinnaindeks hõlmab euroala majandusterritooriumil asuvate kodumajapidamiste rahalisi lõpptarbimiskulusid. Tabelis on ära toodud EKP poolt koostatavad sesoonselt kohandatud andmed ühtlustatud tarbijahinnaindeksite kohta.

Tööstustoodangu tootjahindasid (tabel 2 osas 5.1), tööstustoodangut ja jaemüüki (osa 5.2) reguleerib ELi nõukogu 19. mai 1998. aasta määrus nr 1165/98 lühiajalise statistika kohta⁴. Tööstustoodangu tootjahindade ja tööstustoodangu lõpptarbimisel põhinev liigitamine kujutab endast tööstuse (v.a ehituse) ühtlustatud allliigitust (NACE osad C kuni E) peamiseks tööstusgrupeeringuteks (MIG), mis on defineeritud komisjoni 26. märtsi 2001. aasta määruses (EC) nr 586/

2001⁵. Tööstustoodangu tootjahinnad kajastavad tootjate hindasid väljaspool tehase väravat. Need sisaldavad kaudseid makse, välja arvatud käibemaks ja muud mahaarvamisele kuuluvad maksud. Tööstustoodang kajastab asjaomaste tööstuste lisandväärtust.

Toormaterjali maailmaturu hinnad (tabel 2 osas 5.1) mõõdavad muutusi euroala eurodes nomineeritud impordihindades võrreldes baasperioodiga.

Tööjõukulude indeksid (tabel 3 osas 5.1) mõõdavad keskmist tööjõukulu töötatud tunni kohta. Indeksid ei hõlma aga põllumajandust, kalandust, avalikku haldust, haridust, tervishoidu ja mujal liigitamata teenuseid. EKP arvutab kollektiivlepinguga määratud palkade näitaja (märke osa 5.1 tabelis 3) liikmesriikide ühtlustamata määratluste baasil.

Tööjõu ühikukulu komponendid (tabel 4 osas 5.1), SKT ja selle komponendid (tabelid 1 ja 2 osas 5.2), SKT deflaatorid (tabel 5 osas 5.1) ja tööhõivestatistika (tabel 1 osas 5.3) kujutavad endast ESA 95 rahvamajanduse kvartaliaruannete tulemusi.

Jaemüüki käsitlevas osas (tabel 4 osas 5.2) mõõdetakse jaekaubanduse (v.a mootorsõidukite ja mootorrataste ning remonditeenuste müük) kogukäivet, sealhulgas kõiki makse ja lõive peale käibemaksu. Uute sõiduautode registreeringud hõlmavad nii era- kui ka firmaautode registreeringuid.

Äri- ja tarbijauuringute kvalitatiivsed andmed (tabel 5 osas 5.2) põhinevad Euroopa Komisjoni äri- ja tarbijauuringutel.

Tööpuuduse määrad (tabel 2 osas 5.3) vastavad Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) suunistele. Need viitavad aktiivsetele tööotsijatele kui tööjõu osale lähtuvalt ühtlustatud kriteeriumidest ja mõistetest.

⁴ EÜT L 162, 05.06.1998, lk 1.

⁵ EÜT L 86, 27.03.2001, lk 11.

Tööpuuduse määra arvutamise aluseks olevad tööjõu näitarvud erinevad osas 5.3 avaldatud tööhõive ja tööpuuduse tasemete summast.

RIIGI RAHANDUS

Osades 6.1 kuni 6.3 on ära toodud euroala valitsemissektori eelarvepositsioon. Andmed on põhiosas konsolideeritud ja põhinevad ESA 95 meetodikal. EKP koostab euroala koondandmed liikmesriikide keskpankade poolt esitatavate ühtlustatud andmete põhjal, mida ajakohastatakse regulaarselt. Andmed euroala riikide eelarvepuudujäägi ja võlgade kohta võivad seetõttu erineda andmetest, mida kasutab Euroopa Komisjon ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse korral.

Osas 6.1 on ära toodud valitsemissektori tulud ja kulud, lähtudes komisjoni 10. juuli 2000. aasta määruses nr 1500/2000⁶ (millega muudeti ESA 95) sõnastatud mõistetest. Osas 6.2 on ära toodud valitsemissektori konsolideeritud koguvõlg nominaalväärtuses kooskõlas asutamislepingus ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust reguleerivate sätetega. Osades 6.1 ja 6.2 on esitatud üldandmed iga euroala riigi kohta, arvestades nende tähtsust stabiilsuse ja majanduskasvukasvu pakti raames. Osas 6.3 kajastatakse valitsemissektori võla muutust. Erinevus valitsemissektori võla muutuse ja valitsemissektori eelarvepuudujäägi vahel – fiskaalpositsiooni kohandamine – on peamiselt seletatav valitsuse poolt finantsvaradega tehtud tehingutega ja välisvaluuta hindamisest tulenevate erinevustega. Osas 6.4 on toodud kvartaalsed andmed valitsemissektori tulude ja kulude kohta lähtudes mõistetest, mis on kirjas Euroopa Parlamendi määruses nr 1221/2002 ja nõukogu 10. juuni 2002. a määruses⁷ valitsemissektori kvartaalsete mittefinantskontode kohta

VÄLISMAJANDUS

Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas (osad 7.1, 7.2, 7.4 ja 7.5) kasutatud mõisted on üldiselt kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatuga (viies väljaanne, oktoober 1993), EKP 2. mai 2003. aasta suunistega EKP statistilise aruandluse nõuete kohta (ECB/2003/7)⁸ ning Eurostati dokumentidega. Täiendavat teavet euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni koostamisel kasutatud meetodika ja allikate kohta võib leida EKP väljaandest “European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (november 2003), mille saab alla laadida EKP veebilehelt.

Netotehingute kajastamisel finantskontol lähtutakse Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatust: varade suurenemist tähistatakse miinusmärgiga ning kohustuste suurenemist plussmärgiga. Jooksevkontol ja kapitalikontol esitatakse nii krediti- kui ka deebettehingud plussmärgiga.

Euroala maksebilansi koostab EKP. Viimaseid kuuandmeid tuleb käsitleda tinglikena. Andmed vaadatakse üle pärast järgmise kuu näitajate ja/või üksikasjaliku kvartaalse maksebilansi avaldamist. Varasemate perioodide andmeid uuendatakse regulaarselt või pärast meetodika muutumist.

Osa 7.1 tabelis 2 on toodud sesoonselt kohandatud andmed jooksevkonto kohta. Kohandamisel on arvesse võetud tööpäevade arvu, liigaastat ja/või riigipühasid. Tabelis 7 on esitatud mitteeuroala residentide emiteeritud väärtpaberite ostud euroalal asuvate ostjate poolt sektorite kaupa. Hetkel pole veel võimalik näidata euroalaväliste

6 EÜT L 172, 12.07.2000, lk 3.

7 EÜT L 179, 09.07.2002, lk 1.

8 ELT L 131, 28.05.2003, lk 20.

residentide poolt omandatud väärtpaperite emitentide (kes asuvad euroalal) jaotust sektorite kaupa. Tabelites 8 ja 9 esitatud jaotus "laenuid" ja "sularaha ja hoiused" tugineb mitteresidentidest vastaspoole sektorile, st mitteresidentsete pankade varasid liigitatakse hoiusteks, samas kui teiste mitteresidentsete sektoritega seotud varasid liigitatakse laenudeks. See jaotus sarnaneb muus statistikas esitatud jaotusega, sh rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansiga, ja on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatuga ("IMF Balance of Payments Manual").

Osas 7.2 kirjeldatakse maksebilansi rahalist esitust: maksebilansi tehinguid, mis kajastavad kooskõllisust rahaagregaadiga M3. Andmete kajastamisel on lähtutud maksebilansi tavapärasest tähistussüsteemist, välja arvatud rahandus- ja pangandusstatistika (veerg 12) võetud rahaagregaadi M3 puhul, kus plussmärk tähistab varade suurenemist või kohustuste vähenemist. Portfelliinvesteeringute kohustuste poolel hõlmavad maksebilansitehingud lisaks rahaturufondide osakute ja rahaloomeasutuste poolt emiteeritud kuni kaheaastase tähtajaga võlakirjadele ka rahaloomeasutuste poolt emiteeritud lihtaktsiate ja võlakirjade ostu ja müüki. Euroala maksebilansi esituse kohta on avaldatud spetsiifiline meetodiline märkus EKP veebilehekülje alljaotuses "Statistics". Vt ka kasti 1 kuubülletääni 2003. aasta juuni väljaandes.

Osas 7.3 on ära toodud andmed euroala väliskaubanduse kohta. Andmete põhiallikaks on Eurostat. EKP tuletab mahuindeksid Eurostatis kajastatud maksumuse ja ühikuhinna indeksite põhjal ning viib läbi ühikuhinna indeksite sesoonse kohandamise, samas kui maksumuse andmeid kohandatakse Eurostati poolt sesoonselt ja tööpäevade arvu alusel.

Tabeli 7.3.1 veergudes 4–6 ja 9–11 toodud jaotus tootegruppide kaupa vastab üldiste majanduskategooriate liigitusele. Valmistooted (veerud 7 ja 12) ja nafta (veerg 13) vastavad rahvusvahelise kaubandusklassifikatsioonistandardi 3. parandatud väljaandes (SITC Rev. 3) esitatud definitsioonile. Geograafiline jaotus näitab põhilisi kaubanduspartnereid nii üksikult kui ka piirkondlike gruppide kaupa.

Mõistete, liigituste, andmete ulatuse ja kajastamise aja erinevuste tõttu pole väliskaubandusandmed (eelkõige impordiandmed), täielikult võrreldavad kaubanimeustega maksebilansi statistikas (osad 7.1 ja 7.2). Osalt tulenevad nimetatud erinevused kindlustus- ja veoteenustest, mis moodustasid 2001. aastal umbes 5% imporditud kaupade väärtusest (CIF) (EKP hinnang).

Osas 7.4 toodud euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete esitamisel on lähtutud positsioonide võrdlusest mitteeuroala residentidega ning käsitletud euroala kui ühtset majanduspiirkonda (vt ka kuubülletääni 2002. aasta detsembri väljaandes olevat taustinfo 9). Rahvusvaheline investeerimispositsioon on koostatud turu-hindades, välja arvatud otseinvesteeringud, mille hindamisel kasutatakse enamasti raamatu-pidamislikke väärtusi.

Eurosüsteemi rahvusvahelised reservid ning vastavad varad ja kohustused on ära toodud osas 7.5 koos EKP poolt hoitava osaga. Need näitajad pole eurosüsteemi nädalastes raamatu-pidamisaruannetes kajastuvate andmetega täielikult võrreldavad nende hõlmatus ja hindamise erinevuste tõttu. Osas 7.5 esitatud andmed on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi/Rahvusvaheliste Arvelduste Panga rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse statistika kohta käivate soovitusetega. Muutused eurosüsteemi kullavarudes (veerg 3) tulenevad 26. septembril 1999. aastal

sõlmitud keskpanga kullalepingu tingimustel tehtud kullatehingutest. Lisateavet eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide statistilise käsitlemise kohta võib leida väljaandest "Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves" (oktoober 2000), mille saab alla laadida EKP veebilehelt. Veebileht sisaldab täpsemaid andmeid vastavalt rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse mallile.

VAHETUSKURSID

Osas 8.1 on ära toodud EKP poolt euroala kaubanduspartnerite vääringute suhtes arvutatud euro nominaalse ja reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid, mis põhinevad euro kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmistel. Positiivne muutus näitab euro kallinemist. Keskmise arvutamisel tuginetakse aastatel 1995–1997 ja 1999–2001 toimunud valmistoodete vahetusele kaubanduspartneritega, võttes arvesse kolmanda turu mõjusid. Euro nominaalse ja reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid tulenevad aastatele 1995–1997 tuginevate keskmiste sidumisest aastatele 1999–2001 tuginevate keskmistega 1999. a alguses. 13 euroalavälist Euroopa Liidu liikmesriiki, Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hiina, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Singapur ja Šveits moodustavad 23 riigist koosneva kaubanduspartnerite grupi(EER-23), kelle andmete põhjal leitakse efektiivsed vahetuskursid. Need 23 liiget kuuluvad omakorda 42 riigist koosnevasse gruppi(EER-42) koos järgmiste riikidega: Alžeeria, Argentina, Brasiilia, Bulgaaria, Filipiinid, Horvaatia, Iisrael, India, Indoneesia, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Maroko, Mehhiko, Rumeenia, Tai, Taiwan, Türgi, Uus-Meremaa ja Venemaa. Reaalne efektiivne vahetuskurss arvutatakse välja tarbijahinnaindeksi, tootjahinnaindeksi, sisemajanduse kogutoodangu deflaatori, töötleva tööstuse

tööjõuühikukulu ja kogumajanduse tööjõuühikukulu baasil.

Täpsem teave efektiivsete vahetuskursside arvutamise kohta on toodud käesoleva bülletàäni taustinfos 10 "Update of the overall trade weights for the effective exchange rates of the euro and computation of a new set of euro indicators" ning EKP üldises toimetises nr 2 (Occasional Paper, "The effective exchange rates of the euro", Luca Buldorini, Stelios Makrydakis ja Christian Thimann, veebruar 2002), mida on võimalik alla laadida EKP veebilehelt.

Osas 8.2 toodud kahepoolsete vahetuskursid on vastavate vääringute igapäevaselt avaldatavate intressi viitemäärade kuu keskmised.

EUROALAVÄLINE ARENG

Teiste ELi liikmesriikide ja liitujariikide (osa 9.1) kohta käivate statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel on järgitud samu põhimõtteid mida euroala andmete kogumisel ja koostamisel. Osas 9.2 toodud andmed Ameerika Ühendriikide ja Jaapani kohta on saadud nende riikide allikatest.

EUROSÜSTEEMI RAHAPOLIITILISTE MEETMETE KRONOLOOGIA¹

3. JAANUAR 2002

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 3,25%, 4,25% ja 2,25%.

Samuti otsustab nõukogu, et regulaarsete pikemaajaliste refinantseerimistehingute kogumahuks on 2002. aastal 20 miljardit eurot oksjoni kohta. Selle summa määramisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavaid likviidsusvajadusi 2002. aastal ning eurosüsteemi soovi tagada finantssektori jätkuv refinantseerimine oma põhiliste refinantseerimistehingute kaudu. Kui likviidsusvajadustes ilmneb ootamatuid muutusi, võib nõukogu väljajagatavat summat aasta jooksul kohandada.

7. VEEBRUAR, 7. MÄRTS, 4. APRILL, 2. MAI, 6. JUUNI JA 4. JUULI 2002

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 3,25%, 4,25% ja 2,25%.

10. JUULI 2002

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab vähendada 2002. aasta teisel poolel tehtavate pikemaajaliste refinantseerimistehingute kogumahtu 20 miljardilt eurolt 15 miljardi euronit tehingu kohta. Viimatimainitud summa määramisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavaid likviidsusvajadusi 2002. aasta teisel poolel ja see peegeldab eurosüsteemi soovi jätkata likviidsuse tagamist oma põhiliste refinantseerimistehingute kaudu.

1. AUGUST, 12. SEPTEMBER, 10. OKTOOBER JA 7. NOVEMBER 2002

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammääraning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 3,25%, 4,25% ja 2,25%.

5. DETSEMBER 2002

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära 0,50 protsendipunkti võrra tasemele 2,75% alates 11. detsembril 2002 tehtavast tehingust. Samuti otsustab nõukogu langetada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 0,50 protsendipunkti võrra vastavalt tasemele 3,75% ja 1,75% ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 6. detsembri 2002.

Lisaks otsustab nõukogu, et laiema rahaagregaadi M3 aastase kasvumäära kontrollväärtus jääb tasemele 4,5%.

9. JAANUAR 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ja need jäävad vastavalt tasemele 2,75%, 3,75% ja 1,75%.

23. JAANUAR 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab rahapoliitika tegevusraamistiku toimimise

¹ Kronoloogia 1999–2001. a. võetud eurosüsteemi rahapoliitiliste meetmete kohta on kirjas vastavalt EKP 1999. a. aastaaruandes (lk 176–179), EKP 2000. a. aastaaruandes (lk 205–208) ja EKP 2001. a. aastaaruandes (lk 219–220).

tõhustamiseks rakendada alljärgnevaid meetmeid.

Esiteks muudetakse kohustusliku reservi hoidmisperioodi selliselt, et hoidmisperiood algab alati põhilise refinantseerimistehingu arvelduspäeval pärast nõukogu koosolekut, mil pannakse paika kuiselt hinnatav rahapoliitiline hoiak. Lisaks viiakse püsivahendite intressimäärade muudatuste rakendamine üldiselt vastavusse kohustusliku reservi uue hoidmisperioodi algusega.

Teiseks lühendatakse põhiliste refinantseerimistehingute tähtaega kahelt nädalalt ühele nädalale.

Need meetmed jõustuvad kavakohaselt 2004. aasta esimese kvartali jooksul.

Täiendusena 10. juuli 2002 pressiteatele otsustab nõukogu jätta 2003. aastal muutmata regulaarsete pikemaajaliste refinantseerimistehingute kogumahu, mis on 15 miljardit eurot oksjoni kohta. Selle summa määramisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavaid likviidsusvajadusi 2003. aastal ja see peegeldab eurosüsteemi soovi tagada jätkuv likviidsus oma põhiliste refinantseerimistehingute kaudu.

6. VEEBRUAR 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressi-määrased ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,75%, 3,75% ja 1,75%.

6. MÄRTS 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära 0,25 protsendipunkti võrra tasemele 2,50% alates

12. märtsil 2003 tehtavast tehingust. Samuti otsustab nõukogu vähendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärased 0,25 protsendipunkti võrra vastavalt tasemele 3,50% ja 1,50% ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 7. märtsi 2003.

3. APRILL 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressi-määrased ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,50%, 3,50% ja 1,50%.

8. MAI 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressi-määrased ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,50%, 3,50% ja 1,50%.

Samuti teeb nõukogu teatavaks EKP rahapoliitilise strateegia hindamise tulemused. See 13. oktoobril 1998 välja kuulutatud strateegia koosneb kolmest põhielemendist: hinnastabiilsuse kvantitatiivne määratlus, rahamassi oluline tähendus hinnastabiilsust ohustavate tegurite hindamisel ning hinnadünaamika laiapärgjaline hindamine.

Nõukogu kinnitab 1998. aasta oktoobris formuleeritud hinnastabiilsuse määratlust, mille kohaselt "täheb hinnastabiilsus alla 2% suurust ühtlustatud tarbijahinnaindeksi aastast kasvu euroalal. Hinnastabiilsus tuleb säilitada keskpikal perioodil". Samas möönab nõukogu, et hinnastabiilsuse tagamisel on tema eesmärgiks säilitada inflatsioonimäärad keskpikal perioodil 2% taseme juures.

Nõukogu kinnitab, et tema rahapoliitilised otsused põhinevad jätkuvalt hinnastabiilsust ohustavate tegurite igakülgse analüüsil. Samas otsustab nõukogu oma teates selgitada, millist rolli mängivad majandus- ja rahapoliitilised analüüsid nõukogu üldises hinnangus hinnastabiilsust ohustavate tegurite kohta.

Et rõhutada rahamassi kasvu pikaajalisust rahapoliitiliste tendentside hindamisel, otsustab nõukogu loobuda kontrollväärtuse iga-aastasest ülevaatamisest. Samas jätkab nõukogu siiski kontrollväärtuse aluseks olevate tingimuste ja eelduste hindamist.

5. JUUNI 2003

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära 0,50 protsendipunkti võrra tasemele 2,0% alates 9. juunil 2003 tehtavast tehingust. Samuti otsustab nõukogu vähendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 0,50 protsendipunkti võrra vastavalt tasemele 3,0% ja 1,0% ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 6. juuni 2003.

10. JUULI, 31. JUULI, 4. SEPTEMBER, 2. OKTOOBER, 6. NOVEMBER, 4. DETSEMBER 2003 JA 8. JAANUAR 2004

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

12. JAANUAR 2004

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab suurendada pikemaajaliste refinantseerimistehingute kogumahtu 2004. aastal 15

miljardilt eurolt 25 miljardi euronni oksjoni kohta. Selle summa suurendamisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavalt suuremaid likviidsusvajadusi 2004. aastal. Samas jätkab eurosüsteem likviidsuse tagamist oma põhiliste refinantseerimistehingute kaudu. Nõukogu võib teha otsuse väljajagatava summa korrigeerimise kohta 2005. aasta algul.

5. VEEBRUAR JA 4. MÄRTS 2004

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

10. MÄRTS 2004

Vastavalt nõukogu 23. jaanuari 2003 otsusele lühendatakse eurosüsteemi põhiliste refinantseerimistehingute tähtaega kahelt nädalalt ühele nädalale ja eurosüsteemi kohustuslike reservide hoidmisperioodi muudetakse selliselt, et hoidmisperiood algab alati peamise refinantseerimis-tehingu arvelduspäeval pärast nõukogu koosolekut, mil pannakse paika kuiselt hinnatav rahapoliitiline hoiak, mitte aga kuu 24. päeval.

1. APRILL, 6. MAI, 3. JUUNI JA 5. AUGUST 2004

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimistehingute pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

TARGET (ÜLEEUROOPALINE AUTOMATISEERITUD REAALAJALINE BRUTOARVELDUSSÜSTEEM)

MAKSEVOOD TARGETI SÜSTEEMIS

2004. a II kvartalis arveldati TARGETis päevas keskmiselt 274 036 makset kogukäibega 1762 miljardit eurot. Võrreldes eelmise kvartaliga kasvasid nii arveldatud maksete arv kui ka käive 3%. Maksete arvu kasvu põhjuseks oli liikmesriikide vahel arveldatud maksete arvu suurenemine. TARGETis arveldatud maksete käibe suurenemine tulenes liikmesriikide siseste maksete käibe kasvust, samas kui liikmesriikide vaheliste maksete käive püsis muutumatuna. TARGETi üldine turuosa kasvas käibe osas 88%ni ja arvu osas 59%ni.

LIIKMESRIIKIDE SISESED MAKSED

Päevas arveldati TARGETis keskmiselt 205 990 liikmesriikide sisest makset kogukäibega 1190 miljardit eurot. Eelmise kvartaliga võrreldes kasvas maksete arv 2% ja käive 5%. Võrreldes 2003. a sama perioodiga maksete arv ei muutunud, maksete käive aga suurenes 2%.

Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed moodustasid 75,2% TARGETi maksete koguarvust ja 67,5% kogukäibest. Liikmesriikide sisese makse keskmine suurus tõusis 2004. a teises kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 5,6 miljonilt eurot 5,8 miljonile eurole.

Liikmesriikide siseseid maksleid (kokku 272 651) arveldati ühe päeva jooksul enim 13. aprillil 2004 (s.t. lihavõttepühadele järgneval päeval). Suurim käive (1842 miljardit eurot) oli 11. juunil (s.t. Saksamaa ja Austria riigipühadele järgneval päeval).

Liikmesriikide siseste maksete koguarvust 66% olid väiksemad kui 50 000 eurot ja 11% suuremad kui 1 miljon eurot. Keskmiselt arveldati päevas 135 liikmesriikide sisest makset, mille kogukäive ulatus üle 1 miljardi euro.

LIIKMESRIIKIDE VAHELISED MAKSED

2004. a teises kvartalis arveldati TARGETis päevas keskmiselt 68 045 liikmesriikide vahelist makset kogukäibega 572 miljardit eurot. Võrreldes 2004. a I kvartaliga kasvas maksete arv 4%, ent käive ei muutunud. Eelmise aasta teise kvartaliga võrreldes tõusis liikmesriikide vaheliste maksete arv 11% ja käive 6%.

Võrreldes eelmise kvartaliga suurenes pankadevaheliste maksete arv 1%, ent käive jäi samale tasemele. Kliendimaksete arv kasvas 7%, kuid nende käive jäi samaks.

Pankadevahelised maksed moodustasid liikmesriikide vaheliste maksete keskmisest arvust 48,0% ja käibest 95,2%. Pankadevaheliste maksete keskmine käive oli 16,7 miljonit eurot ja võrreldes 2004. a I kvartaliga langes kliendimaksete keskmine käive 837 000 eurolt 778 000 eurole.

Teises kvartalis arveldati liikmesriikide vahelisi maksleid enim 30. juunil 2004 (s.o kvartali viimasel tööpäeval), mil päeva kogukäive ulatus 769 miljardi euroni. Suurim arveldatud maksete arv saavutati 1. juunil 2004 (s.o esimesel tööpäeval pärast riigipüha mitmetes Euroopa riikides ja USAs), mil TARGETis arveldati 94 299 liikmesriikide vahelist makset – see on läbi aegade kõige kõrgem näitaja ühe päeva kohta.

63% TARGETis arveldatud liikmesriikide vahelistest maksetest moodustasid alla 50 000-eurosed maksed. 14% maksete suurus oli üle 1 miljoni euro. Keskmiselt arveldati päevas 39 liikmesriikide vahelist makset, mille kogukäive ulatus üle 1 miljardi euro.

TARGETI KÄIDELDAVUS JA JÕUDLUS

2004. a teises kvartalis oli TARGETi kogukäideldavus 99,80%, võrrelduna 99,87% kogukäideldavusega 2004. a esimeses kvartalis. TARGETi käideldavust mõjutanud vahejuhtumite arv kasvas 2004. a teises kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 19-lt 25-le. Tabelis 1 on esitatud TARGETi riigisestete osade ja EKP maksesüsteemi vastavad näitajad.

Esimeses kvartalis arveldati 95,27% liikmesriikide vahelistest TARGETi maksetest vähem kui 5 minutiga, 3,76% maksete arveldamiseks kulus aega 5–15 minutit ja 0,44% maksete arveldamiseks 15–30 minutit. Arveldusaeg kestis üle 30 minuti liikmesriikide vahelisest, ühe päeva jooksul keskmiselt arveldatud 68 045 maksest keskmiselt 361 puhul päevas.

Tabel 1. TARGETi käideldavus riigisestes osades ja EKP maksesüsteemis

TARGETi riigisene osa	Käideldavus 2004. a I kvartalis
Belgia	99,78 %
Taani	99,76 %
Saksamaa	99,44 %
Kreeka	100,00 %
Hispaania	99,97 %
Prantsusmaa	99,85 %
Iirimaa	99,25 %
Itaalia	99,85 %
Luksemburg	100,00 %
Madalmaad	100,00 %
Austria	99,69 %
Portugal	100,00 %
Soome	99,74 %
Rootsi	99,62 %
Ühendkuningriik	100,00 %
EKP maksesüsteem	99,91 %
TARGETi keskmine käideldavus	99,80 %

Tabel 2. TARGETi ja teiste valitud pankadevaheliste arveldussüsteemide poolt arveldatud maksete arv

(maksete arv)

	2003 II kvartal	2003 III kvartal	2003 IV kvartal	2003 I kvartal	2004 II kvartal
TARGET					
Kõik TARGETi maksed					
Koguarv	16 606 135	16 665 036	17 404 115	17 071 290	17 264 247
Päeva keskmine	267 841	252 501	271 939	266 739	274 036
Liikmesriikide vahelised TARGETi maksed					
Koguarv	3 790 098	3 813 244	4 023 122	4 184 179	4 286 846
Päeva keskmine	61 131	57 776	62 861	65 378	68 045
Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed					
Koguarv	12 816 037	12 851 792	13 380 993	12 887 111	12 977 401
Päeva keskmine	206 710	194 724	209 078	201 361	205 990
Muud süsteemid					
Euro I (EBA)					
Koguarv	9 752 646	9 835 244	10 088 174	9 669 240	9 840 955
Päeva keskmine	157 301	149 019	157 628	151 082	156 206
Paris Net Settlement (PNS)					
Koguarv	1 860 345	1 790 113	1 833 104	1 772 742	1 767 244
Päeva keskmine	30 006	27 123	28 642	27 669	28 051
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Koguarv	461 878	419 123	423 513	365 097	316 448
Päeva keskmine	7450	6350	6617	5705	5023
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Koguarv	191 101	151 666	134 620	131 082	184 269
Päeva keskmine	3082	2298	2103	2048	2925

Tabel 3. TARGETi ja teiste valitud pankadevaheliste arveldussüsteemide poolt arveldatud maksed: maksete käive

(mld EUR)	2003 II kvartal	2003 III kvartal	2003 IV kvartal	2003 I kvartal	2004 II kvartal
TARGET					
Kõik TARGETi maksed					
Kogukäive	105 978	105 216	102 686	109 602	11 025
Päeva keskmine	1 709	1 594	1 604	1 704	1 762
Liikmesriikide vahelised TARGETi maksed					
Kogukäive	33 545	34 570	34 128	36 487	3 6046
Päeva keskmine	541	524	533	570	572
Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed					
Kogukäive	72 433	70 646	68 558	72 575	74 979
Päeva keskmine	1 168	1 070	1 071	1 134	1 190
Muud süsteemid					
Euro 1 (EBA)					
Kogukäive	11 074	11 331	10 898	11 647	10 987
Päeva keskmine	179	172	170	182	174
Paris Net Settlement (PNS)					
Kogukäive	4 698	4 203	4 180	4 276	4765
Päeva keskmine	76	64	65	67	76
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Kogukäive	78	75	74	60	60
Päeva keskmine	1	1	1	1	1
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Kogukäive	111	96	104	120	117
Päeva keskmine	2	2	2	2	2

TARGETI TESTIMINE JA UUED VERSIOONID

2004. a teise kvartali jooksul pidid liikmesriikide keskpangad viima läbi testimised, et valmistada ette TARGETi 2004. a versioon, mis anti välja 14. juunil 2004.

See versioon oli vastavuses SWIFTi rahvusvahelise pangakontode numeratsiooni IBAN kontrollireeglite muudatusega, mis jõustus samal päeval. IBANi kasutamine saaja konto numbrina MT103+ sõnumites on kohustuslik, kui nii makse tasuja kui ka saaja pangad asuvad riigis, mis kuulub eelnevalt kindlaksmääratud riikide nimekirja. Muudatus seisnes 6 uue riigi lisamises sellesse nimekirja.

SWIFTi kontrollireeglite muutmine eeldas ka TARGETi riiklike osade vastavat muutmist ja seetõttu tuli läbi viia ka asjakohaseid testimisi. Need olid edukad ja TARGETi 2004. a versiooni väljalaskmine 14. juunil 2004 toimus sujuvalt.

EUROOPA KESKPANGA POOLT ALATES 2003. A JAANUARIST AVALDATUD DOKUMENDID

Käesolev loetelu sisaldab valikut Euroopa Keskpanga poolt alates 2003. a jaanuarist avaldatud dokumentidest. Teadustoimetiste (*Working Papers*) loetelu viitab üksnes 2004. a juunist kuni augustini avaldatud trükistele. Huvilistel on võimalus saada väljaandeid tasuta EKP pressi- ja infotalitusest. Tellimused edastada kirjalikult tiitellehe pöördel viidatud postiaadressile. Euroopa Keskpanga ja Euroopa Rahainstituudi (EMI) poolt avaldatud dokumentide täielik nimekiri on saadaval EKP koduleheküljel (<http://www.ecb.int>).

AASTAARUANNE

“Annual Report 2002”, aprill 2003

“Annual Report 2003”, aprill 2004

KUUBÜLLETÄÄNIS AVALDATUD ARTIKLID

“The demand for currency in the euro area and the impact of the euro cash changeover”, jaanuar 2003.

“CLS – purpose, concept and implications”, jaanuar 2003.

“The relationship between monetary policy and fiscal policies in the euro area”, veebruar 2003.

“Exchange rate regimes for emerging market economies”, veebruar 2003.

“The need for comprehensive reforms to cope with population ageing”, aprill 2003.

“Developments in general economic statistics for the euro area”, aprill 2003.

“A bank lending survey for the euro area”, aprill 2003.

“Recent trends in residential property prices in the euro area”, mai 2003.

“Electronification of payments in Europe”, mai 2003.

“The adjustment of voting modalities in the Governing Council”, mai 2003.

“The outcome of the ECB’s evaluation of its monetary policy strategy”, juuni 2003.

“Trends in euro area gross fixed capital formation”, juuli 2003.

“Early experience of the management of euro banknote printing and issuance”, juuli 2003.

“Changes to the Eurosystem’s operational framework for monetary policy”, august 2003.

“Recent developments in the euro area banking sector”, august 2003.

“Developments in the euro area’s international cost and price competitiveness”, august 2003.

“Recent developments in financial structures of the euro area”, oktoober 2003.

“The integration of Europe’s financial markets”, oktoober 2003.

“Developments in the debt financing of the euro area private sector”, november 2003.

“Crisis resolution in emerging market economies – challenges for the international community”, november 2003.

“The international role of the euro: main developments since the inception of Stage Three of Economic and Monetary Union”, november 2003.

“EMU and the conduct of fiscal policies”, jaanuar 2004.

“Opinion survey on activity, prices and labour market developments in the euro area: features and uses”, jaanuar 2004.

“Measuring and analysing profit developments in the euro area”, jaanuar 2004.

“The acceding countries’ economies on the threshold of the European Union”, veebruar 2004.

- “Developments in private sector balance sheets in the euro area and the United States”, veebruar 2004.
- “The impact of fair value accounting on the European banking sector – a financial stability perspective”, veebruar 2004.
- “Fiscal policy influences on macroeconomic stability and prices”, aprill 2004.
- “Future developments in the TARGET system”, aprill 2004.
- “The Barcelona partner countries and their relations with the euro area”, aprill 2004.
- “The EU economy following the accession of the new Member States”, mai 2004.
- “The natural real interest rate in the euro area”, mai 2004.
- “Risk mitigation methods in Eurosystem credit operations”, mai 2004.
- “Labour productivity developments in the euro area: aggregate trends and sectoral patterns”, juuli 2004.
- “Accounting for the resilience of the EU banking sector since 2000”, juuli 2004.
- “The European Constitution and the ECB”, august 2004.
- “Properties and use of general government quarterly accounts”, august 2004.
- “Euro banknotes: first years of experience”, august 2004.

STATISTICS POCKET BOOK

Saadaval igakuiselt alates 2003. a augustist.

ÜLDISED TOIMETISED (OCCASIONAL PAPER SERIES)

- 8 “An introduction to the ECB’s survey of professional forecasters”; J. A. Garcia, september 2003.
- 9 “Fiscal adjustment in 1991-2002: stylised facts and policy implications”; M. G. Briotti, veebruar 2004.
- 10 “The acceding countries’ strategies towards ERM II and the adoption of the euro: an analytical review”; EKP ekspertide rühm: P. Backé ja C. Thimann, k.a O. Arratibel, O. Calvo-Gonzalez, A. Mehl ja C. Nerlich, veebruar 2004.
- 11 “Official dollarisation/euroisation: motives, features and policy implications of current cases”; A. Winkler, F. Mazzaferro, C. Nerlich ja C. Thimann, veebruar 2004.
- 12 “Understanding the impact of the external dimension on the euro area: trade, capital flows and other international macroeconomic linkages”; R. Anderton, F. di Mauro ja F. Moneta, aprill 2004.
- 13 “Fair value accounting and financial stability”; EKP ekspertide rühm: Andrea Enria, k.a Lorenzo Cappiello, Frank Dierick, Sergio Grittini, Angela Maddaloni, Philippe Molitor, Fatima Pires ja Paolo Poloni, aprill 2004.
- 14 “Measuring financial integration in the euro area”; L. Baele, A. Ferrando, P. Hördahl, E. Krylova, C. Monnet, aprill 2004.
- 15 “Quality adjustment of European price statistics and the role for hedonics”; Henning Ahnert ja Geoff Kenny, mai 2004.
- 16 “Market dynamics associated with credit ratings: a literature review”; F. Gonzalez, F. Haas, R. Johannes, M. Persson, L. Toledo, R. Violi, M. Wieland ja C. Zins, juuni 2004.
- 17 “Corporate ‘excesses’ and financial market dynamics”; A. Maddaloni ja D. Pain, juuli 2004.
- 18 “The international role of the euro: evidence from bonds issued by non-euro area residents”; A. Geis, A. Mehl ja S. Wredenberg, juuli 2004.

- 19 “Sectoral specialisation in the EU: a macroeconomic perspective”; EKPSi rahapoliitika komitee (MPC) rakkerühm, juuli 2004.
- 20 “The supervision of mixed financial services group in Europe”; F. Dierick, august 2004

TEADUSTOIMETISED (WORKING PAPER SERIES)

- 366 “The informational content of over-the-counter currency options”; P. Christoffersen ja S. Mazzotta, juuni 2004.
- 367 “Factor substitution and factor augmenting technical progress in the US: a normalized supply-side system approach”; R. Klump, P. McAdam ja A. Willman, juuni 2004.
- 368 “Capital quality improvement and the sources of growth in the euro area”; P. Sakellaris ja F. W. Vijselaar, juuni 2004.
- 369 “Sovereign risk premia in the European government bond market”; K. Bernoth, J. von Hagen ja L. Schuknecht, juuni 2004.
- 370 “Inflation persistence during periods of structural change: an assessment using Greek data”; G. Hondroyiannis ja S. Lazaretou, juuni 2004.
- 371 “Inflation persistence: facts or artefacts?”; C. R. Marques, juuni 2004.
- 372 “The operational target of monetary policy and the rise and fall of reserve position doctrine”; U. Bindseil, juuni 2004.
- 373 “Technology shocks and robust sign restrictions in a euro area SVAR”; G. Peersman ja R. Straub, juuli 2004.
- 374 “To aggregate or not to aggregate? Euro area inflation forecasting”; N. Benalal, J. L. Diaz del Hoyo, B. Landau, M. Roma ja F. Skudelny, juuli 2004.
- 375 “Guess what: it’s the settlements!”; T. V. Koepl ja C. Monnet, juuli 2004.
- 376 “Raising rival’s costs in the securities settlement industry”; C. Holthausen ja J. Tapping, juuli 2004.
- 377 “Optimal monetary policy under commitment with a zero bound on nominal interest rates”; K. Adam ja R. M. Billi, juuli 2004.
- 378 “Liquidity, information, and the overnight rate”; C. Ewerhart, N. Cassola, S. Ejerskov ja N. Valla, juuli 2004.
- 379 “Do financial market variables show (symmetric) indicator properties relative to exchange rate returns?”; O. Castrén, juuli 2004.
- 380 “Optimal monetary policy under discretion with a zero bound on nominal interest rates”; K. Adam ja R. M. Billi, august 2004.
- 381 “Fiscal rules and sustainability of public finances in an endogenous growth model”; B. Annicchiarico ja N. Giammarioli, august 2004.
- 382 “Longer-term effects of monetary growth on real and nominal variables, major industrial countries, 1880-2001”; A. A. Haug ja W. G. Dewald, august 2004.
- 383 “Explicit inflation objectives and macroeconomic outcomes”; A. T. Levin, F. M. Natalucci ja J. M. Piger, august 2004.
- 384 “Price rigidity. Evidence from the French CPI micro-data”; L. Baudry, H. Le Bihan, P. Sevestre ja S. Tarrieu, august 2004.
- 385 “Euro area sovereign yield dynamics: the role of order imbalance”; A. J. Menkveld, Y. C. Cheung ja F. de Jong, august 2004.
- 386 “Intergenerational altruism and neoclassical growth models”; P. Michel, E. Thibault ja J.-P. Vidal, august 2004.

387 “Horizontal and vertical integration in securities trading and settlement” by J. Tapking ja J. Yang, august 2004.

MUUD VÄLJAANDED

“EU banking sector stability”, veebruar 2003.

“List of Monetary Financial Institutions and institutions subject to minimum reserves”, veebruar 2003.

“Review of the foreign exchange market structure”, märts 2003.

“Structural factors in the EU housing markets”, märts 2003.

“List of Monetary Financial Institutions in the accession countries”, märts 2003.

“Memorandum of Understanding on the exchange of information among credit registers for the benefit of reporting institutions”, märts 2003.

“Memorandum of Understanding on Economic and Financial Statistics between the Directorate General Statistics of the European Central Bank and the Statistical Office of the European Communities (Eurostat). Annex 1: Share of responsibilities in the field of balance of payments and international investment position statistics”, märts 2003.

“TARGET Annual Report 2002”, aprill 2003.

“Supplementary guidance notes concerning statistics on the holders of money market fund shares/units”, aprill 2003.

“Money, banking and financial market statistics in the accession countries. Methodological Manual. Vol. 1: The current definition and structure of money and banking statistics in the accession countries”, mai 2003.

“Money, banking and financial market statistics in the accession countries. Methodological Manual. Vol. 2: Statistics on other financial intermediaries, financial markets and interest rates in the accession countries”, mai 2003.

“Accession countries: balance of payments/international investment position statistical methods”, mai 2003.

“Electronic money system security objectives according to the common criteria methodology”, mai 2003.

“The transformation of the European financial system, Second ECB Central Banking Conference, October 2002, Frankfurt am Main”, juuni 2003.

“Letter from the ECB President to the President of the Convention regarding the draft Constitutional Treaty”, juuni 2003.

“Developments in national supervisory structures”, juuni 2003.

“Oversight standards for euro retail payment systems”, juuni 2003.

“Towards a Single Euro Payments Area – progress report”, juuni 2003.

“Amendments to the risk control framework for tier one and tier two eligible assets”, juuli 2003.

“ECB statistics: A brief overview”, august 2003.

“Portfolio investment income: Task force report”, august 2003.

“The New Basel Capital Accord”, august 2003.

“Payment and securities settlement systems in the European Union: Addendum incorporating 2001 figures”, september 2003.

“Letter from the ECB President to the President of the Council of the European Union regarding the Opinion of the ECB of 19 September 2003 at the request of the Council of the European Union on the draft Treaty establishing a Constitution for Europe (CON/2003/20)”, 22. september 2003.

“Inflation differentials in the euro area: potential causes and policy implications”, september 2003.

“Correspondent central banking model (CCBM): procedures for Eurosystem counterparties”, september 2003.

“Bond markets and long-term interest rates in European Union accession countries”, oktoober 2003.

“Manual on MFI interest rate statistics – Regulation ECB/2001/18”, oktoober 2003.

“European Union balance of payments/international investment position statistical methods”, november 2003.

“Money market study 2002”, november 2003.

“Background studies for the ECB’s evaluation of its monetary policy strategy”, november 2003.

“Structural analysis of the EU banking sector, Year 2002”, november 2003.

“TARGET: the Trans-European Automated Real-Time Gross settlement Express Transfer system – update 2003”, november 2003.

“TARGET2: the payment system of the Eurosystem”, november 2003.

“Seasonal adjustment”, november 2003.

“Comments of the ECB on the third consultative document of the European Commission on regulatory capital review”, november 2003.

“EU banking sector stability”, november 2003.

“Review of the international role of the euro”, detsember 2003.

“Policy position of the Governing Council of the European Central Bank on exchange rate issues relating to the acceding countries” (“Euroopa Keskpanga nõukogu seisukoht ühinevate riikidega seotud vahetuskursiküsimuste kohta”), detsember 2003.

“Assessment of accession countries’ securities settlement systems against the standards for the use of EU securities settlement systems in Eurosystem credit operations”, jaanuar 2004.

“The monetary policy of the ECB”, jaanuar 2004.

“The implementation of monetary policy in the euro area: General documentation on Eurosystem monetary policy instruments and procedures”, veebruar 2004.

“Guidance notes on the MFI balance sheet statistics relating to EU enlargement as laid down in Regulation ECB/2003/10”, veebruar 2004.

“Comments on the communication from the Commission to the Council and the European Parliament concerning a new legal framework for payments in the internal market (consultative document)”, veebruar 2004.

“Foreign direct investment task force report”, märts 2004.

“External evaluation of the economic research activities of the European Central Bank”, aprill 2004.

“Payment and securities settlement systems in the accession countries – Addendum incorporating 2002 figures” (Blue Book, April 2004), aprill 2004.

“Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2002 figures” (Blue Book, April 2004), aprill 2004.

“TARGET compensation claim form”, aprill 2004.

“Letter from the ECB President to the President of the Council of the European Union: negotiations on the draft Treaty establishing a Constitution for Europe”, aprill 2004.

“The use of central bank money for settling securities transactions”, mai 2004.

“TARGET Annual Report 2003”, mai 2004.

“Assessment of euro large-value payment systems against the Core Principles”,

mai 2004.

“Credit risk transfer by EU banks: activities, risks and risk management”, mai 2004.

“Risk Management for Central Bank Foreign Reserves”, mai 2004.

“Comparison of household saving ratios, euro area/United States/Japan”, juuni 2004.

“The development of statistics for Economic and Monetary Union” by Peter Bull, juuli 2004.

BROŠÜÜRID

“Information guide for credit institutions using TARGET”, juuli 2003.

SÕNASTIK

Autonoomsed likviidsustegurid: likviidsustegurid, mis tavaliselt ei tulene kasutatavatest rahapoliitilistest vahenditest. Need hõlmavad näiteks ringluses olevaid pangatähti, valitsuse hoiuseid keskpangas ja keskpanga netovälisvarasid.

Eelarve puudujäägi suhtarv (valitsemissektor): valitsemissektori eelarvepuudujääki määratletakse võetud laenude netoväärtusena ja see vastab kogutulude ja -kulude erinevusele. Puudujäägi suhtarv määratletakse valitsemissektori puudujäägi suhtena sisemajanduse kogutoodangusse jooksvates turuhindades ja selle kohta kehtib üks eelarvepoliitika ühtlustumise kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu punktis 104 (2).

Eeldatav volatiilsus: mõõdab oodatavat kõikumist (aastaste portsendimäärade põhjal arvatav standardhälve) näiteks võlakirjade ja aktsiate/osakute (või vastavate futuurlepingute) hindades, mille saab välja võtta ka optioonihindadest.

EKP baasintressimäärad: EKP nõukogu poolt kehtestatud intressimäärad, mis kajastavad EKP rahapoliitilist hoiakut. Nendeks on põhiliste refinantseerimistingute pakkumisintressi alammäär ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärad.

EONIA (euroala pankadevahelise üleööturu keskmine aastaintressimäär): tehingutel põhinev intressimäär, mis kehtib pankadevahelisel eurohoiuste üleööturul.

ERM2 (vahetuskursi mehhanism 2): vahetuskursikokkulepe, mis loob raamistiku vahetuskursipoliitika alasele koostööle euroala riikide ja Euroopa majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis mitteosalevate ELi liikmesriikide vahel.

EURIBOR (euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär): intressimäär, millega esmaklassiline pank on nõus laenama raha eurodes teisele esmaklassilisele pangale ning mida arvutatakse iga päev pankadevaheliste hoiuste puhul tähtajaga kuni 12 kuud.

Euro efektiivsed vahetuskursid (EER) (nominaal-/reaalkurss): euro nominaalne efektiivne vahetuskurss on euro ja euroala kaubanduspartnerite vääringute kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmine. EKP avaldab euro efektiivse nominaalkursi indekseid kitsa ja laia kaubanduspartnerite grupi vääringute taustal. Keskmise kaalumisel kasutatavad andmed kajastavad iga partnerriigi osa euroala väliskaubanduses. Euro reaalkurss on euro nominaalkurss, mis on korrutatud välismaiste kaalutud keskmiste ning kohalike hindade või kulude suhtega. Seega on need hinna ja kulude konkurentsivõime mõõtühikud.

Euroala ostujuhtide uuringud: tootmis- ja teenindussektori ettevõtlustingimuste uuring, mis on läbi viidud mitmes euroala riigis ja mida kasutatakse indeksite arvutamiseks. Euroala tootmissektoris tegutsevate ostujuhtide indeks (PMI) on kaalutud keskmine näitaja, mis on arvatud toodanguindeksite, uute tellimuste, tööhõive, tarnetähtaegade ja valmistoodangu varu alusel. Teenindussektori uuringu läbiviimise käigus esitatakse küsimusi äritegevuse, oodatava tulevase äritegevuse, täitmata tellimuste, uute sissetulevate tellimuste, tööhõive, sisendite hinna ja müügihindade kohta. Euroala liitindeks arvutatakse tootmis- ja teenindussektorites läbiviidud uuringute tulemuste ühendamise teel.

Euroala tootmissisendi hinnaindeks (EPI): tootmissisendite kaalutud keskmise hinna andmed, mis on saadud mitmes euroala riigis läbiviidud tootmistegevuse tingimuste uuringutest.

Euroopa Komisjoni uuringud: Euroopa Komisjoni poolt läbi viidud kvalitatiivsed ettevõtlus- ja tarbijauuringud. Küsimused adresseeritakse tööstus-, ehitus-, jaekaubandus- ja teenindussektoris tegutsevate ettevõtete juhtidele, samuti tarbijatele. Usaldusnäitajad on liitnäitajad, mis arvutatakse mitme komponendi protsentides väljendatud proportsiooni aritmeetilise keskmisena (üksikasjalikuma teabe saamiseks vt tabelit 5.2.5 osas “Euroala statistika”).

Fikseeritud intressimääraga oksjon: pakkumismenetlus, kus intressimäär on keskpanga poolt ette antud ning osalevad vastaspooled pakuvad rahasummat, millega nad soovivad sooritada tehingut fikseeritud intressimäära juures.

Hinnastabiilsus: hinnastabiilsuse säilitamine on eurosüsteemi põhieesmärk. EKP nõukogu peab hinnastabiilsuseks ühtlustatud tarbijahinnaindeksi alla 2% suurust kasvu. EKP nõukogu on ühtlasi selgelt väljendanud, et hinnastabiilsuse tagamiseks on nende eesmärgiks hoida inflatsioonimäärad keskpikas perspektiivis madalamal kui 2%, kuid mitte oluliselt alla selle.

Hoiustamise püsivõimalus: eurosüsteemi püsivõimalus, mida osapooled võivad kasutada üleõhoiustamiseks riigi keskpangas ning mille eest makstakse eelnevalt kindlaks määratud intressi.

Hüvitis töötaja kohta: hüvitis määratletakse tööandjalt töövõtjale makstava rahalise või mitterahalise kogutasuna. Hüvitis sisaldab brutopalka, kuid ka preemiaid, ületunnitöö tasusid ja töötaja sotsiaalkindlustusmaksid. Hüvitis töötaja kohta määratletakse koguhüvitise ja töötajate koguarvu suhtena.

Inflatsiooniga indekseeritud valitsuse võlakirjad: võlakirjad, mille intressimaksud ja põhisumma on seotud kindla tarbijahinnaindeksiga.

Keskpariteet: vahetuskursimehhanismi (ERM2) liikmesriikide valutatade vahetuskurs euro suhtes, millega määratletakse ERM2 kõikumispiirid.

Kogusissetulek kuus: töötajate kuu kogupalga mõõtühik, mis sisaldab ka töötajate sotsiaalkindlustusmaksid.

Kohustusliku reservi nõue: minimaalne reserv, mida krediitiasutus on kohustatud eurosüsteemis hoidma. Nõude täitmist kontrollitakse keskmise päevasaldo alusel umbes ühekuise hoidmisperioodi vältel.

Kollektiivlepinguga määratud palkade indeks: mõõdab kollektiivselt peetud läbirääkimiste otsest tulemust põhipalga (st palk ilma lisatasude ja preemiateta) alusel euroala tasandil. See viitab kuupalkade eeldatavale keskmisele muutusele.

Laenamise püsivõimalus: püsivõimalus, mida osapooled võivad eurosüsteemis kasutada laenu saamiseks riiklikust keskpangast eelnevalt kindlaks määratud intressimääraga ja nõuetele vastavate varade vastu.

M1: kitsas rahaagregaat. Koosneb käibel olevast sularahast ning üleöhoiustest rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses (nt postkontoris või riigikassas).

M2: laiem rahaagregaat. Koosneb M1st, kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga hoiustest (st lühiajalised säästuhoiused) ning kuni kaheaastaste tähtajaga hoiustest (ehk lühiajalistest tähtajalistest hoiustest) rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses.

M3: lai rahaagregaat. Koosneb M2st ja sellistest turul kaubeldavatest vahenditest nagu repo-tehingud, rahaturufondide osakud ning rahaloomeasutuste poolt emiteeritud kuni kaheaastase tähtajaga võlakirjad.

Muutuva intressimääraga oksjon: pakkumismenetlus, kus vastaspoolled pakuvad nii rahasummat kui ka intressimäära, millega nad soovivad keskpangaga tehingut sooritada.

Omandiväärtpaberid: esindavad osalust ettevõttes ning kujutavad endast väärtpaberibörsidel kaubeldavaid aktsiaid (noteeritud aktsiad), mittenoteeritavaid aktsiaid ja muid aktsia- ja osakapitali vorme. Omandiväärtpaberid toodavad tavaliselt tulu dividendide näol.

Otseinvesteering: piiriülene investeering, mille eesmärk on omandada teises riigis residentses ettevõttes püsiv osalus (praktikas omandatakse omandiõiguste teostamiseks tavaliselt vähemalt 10% hääleõiguslikest aktsiatest/osakutest). Otseinvesteeringute kontrol kajastatakse euroala residentide poolt välismaal omandatud netovarasid (kui “välismaine otseinvesteering”) ning mitteresidentide poolt omandatud euroala netovarasid (kui “euroala otseinvesteering”). Otseinvesteeringutena käsitletakse ka investeeringuid aktsiakapitali, reinvesteeringuid ning muid ettevõtete vahelisi rahapaigutusi.

Pikemaajaline refinantseerimistehing: eurosüsteemis sooritatud kuine avaturutehing, mille tähtaeg on tavaliselt kolm kuud. Tehingud sooritatakse muutuva intressimääraga pakkumistena, kus eraldatavate vahendite mahud on eelnevalt teatavaks tehtud.

Portfelliinvesteering: euroala residentide poolt omandatud väärtpaberid (neto-soetusena), mis on emiteeritud euroalaväliste residentide poolt (“varad”); ja euroala mitteresidentide poolt omandatud väärtpaberid (netosoetusena), mis on emiteeritud euroala residentide poolt (“kohustused”). Sisaldab omandiväärtpabereid, võlakirju ja rahaturuinstrumente. Tehinguid kajastatakse tegelikus kas makstud või saadud hinnas, millest on maha arvatud komisjonitasud ja muud kulud. Portfelliinvesteeringuna käsitlemiseks peab osalus ettevõttes olema vähem kui 10% hääleõigusest.

Põhiline refinantseerimistehing: eurosüsteemis sooritatud igapäevane avaturutehing. 2003. aastal otsustas EP nõukogu, et alates 2004. aasta märtsist vähendatakse nimetatud tehingute tähtaega kahelt nädalalt ühele nädalale. Tehingud sooritatakse muutuva intressimääraga pakkumistena, kus pakkumisintressi alammäär on eelnevalt teatavaks tehtud.

Rahaagregaadi M3 kasvu kontrollväärtus: M3 aastase kasvu määr keskmise tähtaja vältel, mis vastab hindade stabiilsuse säilitamise põhimõttele. Hetkel on M3 aastase kasvu kontrollväärtuseks 4,5%.

Rahaloomeasutuse laen euroala residentidele: koosneb rahaloomeasutuse laenudest euroala residentidele ja rahaloomeasutuse käes olevatest euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberitest. Väärtpaberitena käsitletakse aktsiaid, osakuid ning muid kapitali- ja võlaväärtpabereid.

Rahaloomeasutuse netovälisvarad: koosnevad euroala rahaloomeasutuste välisvaradest (näiteks kuld, pangatähed peale euro, euroalaväliste residentide poolt emiteeritud väärtpaberid ning euroalavälistele residentidele antud laenud), millest on maha arvatud euroala rahaloomeasutuste väliskohustused (näiteks euroalaväliste residentide hoiused, repotehingud, rahaturufondide osakud ning rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjad tähtajaga kuni kaks aastat).

Rahaloomeasutuse pikemaajalised finantskohustused: koosnevad enam kui kahe aasta pikkustest tähtajalistest hoiustest, enam kui kolmekuulise etteteatamisega lõpetatavatest hoiustest, enam kui kaheaastase lepingulise tähtajaga võlakirjadest ning euroala rahaloomeasutuste omakapitalist.

Rahaloomeasutused: finantsasutused, mis moodustavad euroala rahaloomesektori. Nendeks on EKP, euroala riikide keskpangad ning euroalal asuvad krediidasutused ja rahaturufondid.

Rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss: selle saamiseks elimineeritakse rahaloomeasutuste omavahelised positsioonid (peamiselt ühe rahaloomeasutuse poolt teisele antud laenud) rahaloomeasutuste koondbilansist.

Rahvusvaheline investeerimispositsioon: rahvamajanduse netofinantsnõuded (või finantskohustused) välismaailma vastu, esitatuna nende sisu järgi. Nimetatakse ka netovälisvarade positsiooniks.

Sisemajanduse kogutoodang (SKT): tootmistegevuse lõpptulem. See vastab toodetud kaupadele ja teenustele miinus vahetarbimine ning pluss toodetelt ja impordilt tasutavad netomaksud. SKT jaotuse võib esitada toodangu, kulutuste või sissetulekukomponentide lõikes. Peamised kuluartiklid, mille baasil SKTd arvutatakse, on kodumajapidamiste tarbimiskulutused, valitsemissektori lõpptarbimiskulutused, kapitali kogumahutus põhivarasse, varude muutus ning kaupade ja teenuste eksport ja import (sealhulgas euroalasisene kaubavahetus).

Tegeliku töötasu hälve: tegelikult makstud palkade ja kollektiivlepinguga määratud baaspalkade kasvumäära vahe (näiteks täiendavate palgaosade tõttu nagu preemiad ja soodustused ning eritingimuste tõttu, mis on mõeldud oodatust suurema inflatsiooni hüvitamiseks).

Tulukõver: kirjeldab intressimäärade vahelist seost erinevate tähtaegade lõikes. Tulukõvera kalde määrab intressimäärade erinevus erinevate tähtaegade osas.

Töõjõu tootlikkus: toodang etteantud töõjõõsisendi kohta. Töõjõu tootlikkust on võimalik mõõta mitmel viisil. Harilikult mõõdetakse seda järgmiselt: püsivhindade alusel arvutatud SKT jagatakse kas hõivatute või töõtundide koguarvuga.

Töõjõõühikukulud: kogu töõjõõkulu toodanguühiku kohta, mis arvutatakse välja töõtajate koguhüvitise suhtena euroala riikide sisemajanduse kogutoodangusse püsivhindades.

Töõjõõud: töõtavate inimeste ja töõtute arvu summa.

Töõjõõkuluindeks: mõõdab töõjõõkulusid iga tegelikult töõtatud tunni kohta. See hõõlmab brutopalkasid (mis sisaldavad kõõikvõõimalikke preemiaid ja lisatasusid), töõandja poolt tasutavaid sotsiaalkindlustusmaksid ning muid töõjõõuga seotud kulusid (näõiteks koolituskulud, värbamiskulud ning palgamaksud), millest on maha arvatud riigitoetused. Tunnikulud saadakse kõõigi töõtajatega seotud eelnimetatud töõjõõkulude kogusumma jagamisel nende poolt töõtatud tundide arvuga (sealhulgas ületunnid).

Töõstustoodang: töõstusettevõõte poolt loodud lisaväärtuse mõõt püsivhindades.

Töõstustoodangu tootjahinnad: töõstusettevõõtete (v.a ehitusettevõõtete) poolt euroala riikide turgudel müüdüd kõõikide kaupade (välja arvatud importkaupade) hinnad tehase värvavas (mis ei sisalda transpordihinda)

Vabad töõkohad: uute loodud töõkohtade, vabade töõkohtade ning peatselt vabanevate töõkohtade (mille täõtmiseks on töõandja hiljuti rakendanud aktiivseid abinõõsid) näõtaja.

Valitsemissektor: koosneb keskvalitsusest, piirkondlikust valitsusest ja kohalikust omavalitsusest ning sotsiaal-kindlustusfondidest. Avaliku sektori omandis olevad äritegevust arendavad üksused, näõiteks riigiettevõõtted, pole üldiselt valitsemissektorisse arvatud.

Võõlakirjad: väljendab emitendi (laenuvõõtja) lubadust teha võõlakirja omanikule (laenuandja) kindlaksmääratud kuupäeva(de)l tulevikus üks või enam makseid. Tavaliselt hõõlmab võõlakiri kindlaksmääratud intressimäära (kupong) ja/võõi seda müüakse diskonteerituna ehk madalama hinnaga kui emitendi poolt makstav hind tagasiostu täõtajal. Võõlakirjad, mida emiteeritakse algse tagasiostu täõtajaga enam kui üks aasta, loetakse pikaajalisteks võõlakirjadeks.

Võõlakohustused (finantskontod): hõõlmavad laene, emiteeritud võõlakirju ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõõtete pensionifondi reserve, hinnatuna turuväärtuses perioodi lõpus. Kvartaalsetes finantskontodes ei sisalda võõlakohustused kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõõtete (näõiteks ettevõõtete vahelised laenud) ning euroalavõõliste pankade poolt antud laene, küõll aga on need komponendid aastastes finantskontodes.

Võõlakordaja (valitsemissektor): valitsemissektori võõlg määratletakse kogu brutovõõlana nominaalväärtuses aasta lõpu seisuga ja konsolideerituna valitsemissektori asutuste siseselt ja vahel. Valitsemissektori võõla ja SKT (sisemajanduse kogutoodang) suhe määratletakse valitsemissektori koguvõõla suhtena sisemajanduse kogutoodangusse

jooksvates turuhindades ja selle kohta kehtib üks eelarve lähenemise kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 104 (2).

Väliskaubavahetus: euroalasisene ja -väline kaupade eksport ja import, mida mõõdetakse jooksev- ja püsihindades ja ühikumaksumuse indeksitena. Euroalasisene kaubavahetus kajastab euroala riikide vahel liikuvate kaupade saabumist ja lähetamist, samal ajal kui euroalaväline kaubavahetus kajastab euroala väliskaubandust. Väliskaubandusstatistika pole otseselt võrreldav rahvamajanduse arvepidamises kajastatud ekspordi ja impordiga, sest see hõlmab nii euroalasisesid kui ka -väliseid tehinguid ning ühendab kaubad ja teenused.

Ühtlustatud tarbijahinnaindeks (ÜTHI): tarbijahindade mõõtühik, mille koostab Eurostat ja mis ühtlustatakse kõigi ELi riikide jaoks.

